

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
FUNDUSZ SPÓJNOŚCI
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Ekspertyzy przyrodnicze na potrzeby planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Cybiny PLH300038

Wykonawcy:

prof. dr. hab. Ryszard Gołdyn

prof. dr hab. Halina Ratyńska

dr Piotr Klimaszyk

mgr Patryk Czortek

Poznań, wrzesień 2012 r.

1. Cel i zakres opracowania

Celem przeprowadzonych badań i analiz jest wykonanie ekspertyz przyrodniczych na potrzeby projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Cybiny PLH300038.

Ekspertyzy obejmują następujące siedliska, wymienione w SDF tego obszaru:

- 1) 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami *Nymphaeion*, *Potamion*;
- 2) 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculion fluitantis*);
- 3) 3270 Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodion rubri* p.p. i *Bidention* p.p.;
- 4) 6120 Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*);
- 5) 6210 Murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea* i ciepłolubne murawy z *Asplenio septentrionalis-Festucion pallentis*);
- 6) 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*);
- 7) 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea fuscae*);
- 8) 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*);
- 9) 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*);
- 10) 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe);
- 11) 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*);
- 12) Różanka *Rhodeus sericeus amarus*.

W tym celu:

1. Wykonano rozpoznanie zasobów siedlisk przyrodniczych i różanki w obszarze Natura 2000 Dolina Cybiny,
2. Oceniono stan ochrony siedlisk i różanki,
3. Zidentyfikowano zagrożenia dla siedlisk przyrodniczych i chronionego gatunku,
4. Przeprowadzono charakterystykę siedlisk przyrodniczych i chronionego gatunku, objętych umową.

2. Charakterystyka i ocena siedlisk przyrodniczych i chronionego gatunku ryby

Na podstawie przeprowadzonych badań terenowych scharakteryzowano poszczególne siedliska oraz dokonano oceny ich zagrożeń i stanu ich zachowania. Wyniki przedstawiono w poniższych formularzach.

2.1. Siedlisko 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami *Nymphaeion*, *Potamion*;

3150-1 Jeziora eutroficzne – Jezioro Swarzędzkie

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami <i>Nymphaeion</i> , <i>Potamion</i>
Nazwa stanowiska	Jezioro Swarzędzkie
Typ stanowiska	monitoringowe
Jednostka fitosocjologiczna	<i>Potametea</i>
Opis siedliska na stanowisku	Jezioro znajduje się na terenie miasta Swarzędza. Zachodni brzeg jeziora jest granicą miasta Poznania. Dno jest muliste, tylko na przystani żeglarskiej piaszczyste. Jezioro ma dwie wyspy. Głębokość maksymalna - 7,2 m. Jezioro składa się z dwu plos: głównego, głębszego, położonego w części północnej oraz płytszego (z maksymalną głębokością 2 m), położonego w części południowej.
Powierzchnia płatów siedliska	Powierzchnia siedliska (otwartego lustra wody) wynosi ok. 72,5 ha.
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	Gospodarstwo Rybackie Bogucin
Wymiary transektu	10 m x 115 m
Wysokość n.p.m.	69,6 m n.p.m.
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	Ryszard Gołdyn
Zagrożenia	Zanieczyszczenie ściekami i zanieczyszczeniami obszarowymi, eutrofizacja, zarastanie szuwarem.
Inne wartości przyrodnicze	Wiele gatunków ptaków (głównie wodno-błotnych) z Dyrektywy Ptasiej, m.in. perkoz dwuczuby, bąk, głowienka, wodnik, brzęczka, kokoszka, czernica, brzegówka, strumieniówka, trzcinniczek, świerszczak, bączek, słowik szary, dziwonia, wąsatka, remiz, gąsiorek, błotniak stawowy i perkozek
Monitoring jest wymagany	Tak
Uzasadnienie	Tendencje do poprawy jakości wody w wyniku rekultywacji będą skutkowały pojawianiem się nowych zbiorowisk roślinnych (roślin zanurzonych).
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Odcinanie dopływu ścieków do Strumienia Mielcuch. Skuteczność ciągle niewystarczająca. Od września 2011 r. rozpoczęła się rekultywacja jeziora. Zauważalna poprawa jakości wody.
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Kontynuowania odcinania zanieczyszczeń punktowych i rekultywacji jeziora, zwiększenie zarybiania gatunkami drapieżnymi (biomanipulacja)
Data kontroli	25.08.2012

Uwagi	
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Powierzchnia płatów poszczególnych zbiorowisk w obrębie transektu	
<i>Ceratophylletum demersi</i> 10 x 20 m = 200 m ² <i>Nupharo-Nymphaeetum albae</i> 10 m x 95 m = 950 m ²	
Współrzędne geograficzne	
Początek transektu na granicy pałki wąskolistnej i zespołu rogotka sztywnego N 52° 24' 50,2'' E 17° 03' 43,8''. Po 20 m koniec <i>Ceratophylletum demersi</i> a jednocześnie początek <i>Nupharo-Nymphaeetum albae</i> – N 52° 24' 50,2'' E 17° 03' 44,6''. Koniec transektu na granicy płatu i lustra wody, 95 m od poprzedniego punktu N 52° 24' 50,7'' E 17° 03' 49,6''.	
Zdjęcia fitosocjologiczne	
<p>I (początek transektu) Powierzchnia zdjęcia: 100 m² <i>Ceratophyllum demersum</i> 5 <i>Nuphar lutea</i> 1</p> <p>II (środek transektu) Powierzchnia zdjęcia: 100 m² <i>Nuphar lutea</i> 5 <i>Ceratophyllum demersum</i> 4</p> <p>III (koniec transektu) Powierzchnia zdjęcia: 100 m² <i>Nuphar lutea</i> 5 <i>Ceratophyllum demersum</i> 1</p>	

Ocena stanu zachowania siedliska w obrębie stanowiska

Data: 25.08.2012

Autor: Ryszard Gołdyn

PARAMETR/ wskaźnik	Wartość/opis	Ocena
POWIERZCHNIA SIEDLISKA	72,5 ha	FV
SPECYFICZNA STRUKTURA I FUNKCJA, w tym:		
Barwa wody	Wyraźna, zielono-brązowa	U1
Charakterystyczna kombinacja zbiorowisk w obrębie transektu	Obecne elodeidy (głównie <i>Ceratophyllum demersum</i> , poza transektem także <i>Potamogeton lucens</i>) i nymfeidy (<i>Nuphar lutea</i> i <i>Nymphaea alba</i>), także pleustofity (<i>Lemna minor</i> , <i>Spirodela polyrhiza</i> , <i>Hydrocharis morsus-ranae</i>)	U1
Plankton: fitoplankton	Sinice obecne, ale dominują okrzemki, zielenice i kryptofity	U1
Plankton: zooplankton	Zdecydowana przewaga wrotków nad skorupiakami, dominacja gatunków wskaźnikowych wysokiej trofii (<i>Keratella cochlearis tecta</i> , <i>K. quadrata</i> , <i>Trichocerca pusilla</i>).	U2
Gatunki inwazyjne i obecne dla zbiorowisk makrofitów	Brak	FV
Odczyn wody (wskaźnik pomocniczy)	8,5	U1
Przewodnictwo	580 μS/cm	FV
Przezroczystość	1,2 m	U1
PERSPEKTYWY OCHRONY	Jezioro od września 2011 podlega rekultywacji (aerator natleniający wody naddenne, strącanie fosforu przy użyciu siarczanu żelaza PIX-112 oraz biomanipulacja – zarybianie szczupakiem). Po roku nastąpiła przebudowa składu fitoplanktonu oraz zwiększyła się przezroczystość. Zagrożeniem jest dopływ biogenów ze zlewni oraz z intensywnej hodowli karpia w stawach rybnych w Iwnie i Promnie.	U1
OCENA OGÓLNA	Stan niezadawalający	U1

Wskaźniki kardynalne pogrubiono

3150-1 Jeziora eutroficzne – Jezioro Uzarzewskie

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami <i>Nymphaeion</i> , <i>Potamion</i>
Nazwa stanowiska	Jezioro Uzarzewskie
Typ stanowiska	monitoringowe
Jednostka fitosocjologiczna	<i>Potametea</i>
Opis siedliska na stanowisku	Jezioro znajduje się we wsi Uzarzewo, na przepływie rzeki Cybiny. W zlewni bezpośredniej dominują pola uprawne, jednak od jeziora oddzielone są skarpami, porośniętymi lasem (łęg, siedlisko 91F0). Dno muliste, jedynie na niestrzeżonej plaży piaszczyste. Jezioro polodowcowe, kociołek wytopiskowy. Wg danych Jańczaka z 1996 r. powierzchnia jeziora wynosi 10,6 ha, objętość 360,4 tys. m ³ , głębokość maksymalna 7,5 m, średnia 3,4 m.
Powierzchnia płatów siedliska	Powierzchnia siedliska (otwartego lustra wody) wynosi ok. 10,6 ha.
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	Gospodarstwo Rybackie Bogucin
Wymiary transektu	Szer. 10 m x dł. 8 m
Wysokość n.p.m.	71,1 m n.p.m.
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	Ryszard Gołdyn
Zagrożenia	Zanieczyszczanie ściekami z oczyszczalni ścieków w Uzarzewie, zanieczyszczenia przestrzenne z pól, wpływ spuszczenia stawów znajdujących się w środkowej i górnej części zlewni Cybiny, eutrofizacja, zarastanie szuwarem, wypływanie.
Inne wartości przyrodnicze	Liczne gatunki ptaków z załącznika do Dyrektywy ptasiej: błotniak stawowy, perkoz dwuczuby, głowienka, wodnik, brzęczka, kokoszka, gągoł, lerka, trzcinniczek, słowik szary, łabędź niemy, remiz, gąsiorek.
Monitoring jest wymagany	Tak
Uzasadnienie	Tendencje do degradacji
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Od trzech lat jezioro jest rekultywowane nowatorską metodą, polegającą na skierowaniu na dno wód dwóch dopływów, wypływających spod skarpy. Spowodowało podniesienie potencjału redoks osadów dennych i brak siarkowodoru. Nie wpłynęło jednak na poprawę przezroczystości, gdyż do jeziora nadal dopływają oczyszczone ścieki z Uzarzewa.
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Skierowanie ścieków z Uzarzewa do oczyszczalni w Poznaniu, co planowane jest w 2013 r.
Data kontroli	22.08.2012
Uwagi	Po rekultywacji w 2006-7 r. pojawiły się nieliczne elodeidy w jeziorze, obserwowane w ramach

	monitoringu w 2009 r. Obecnie ich nie stwierdzono.
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Powierzchnia płatów poszczególnych zbiorowisk w obrębie transektu	
<i>Nuphar-Nymphaeetum albae</i> szer. 10 m x dł. 8 m = 80 m ²	
Współrzędne geograficzne	
Początek przy granicy z trzciną N52° 26' 56.9'' E17° 07' 53.6''. Koniec przy granicy z lustrem wody: N52° 26' 56.8'' E17° 07' 54.0''	
Zdjęcia fitosocjologiczne	
Wykonano jedno zdjęcie fitosocjologiczne Powierzchnia zdjęcia: 80 m ² <i>Nuphar lutea</i> 5 <i>Nymphaea alba</i> 2	

Ocena stanu zachowania siedliska w obrębie stanowiska

Data: 22.08.2012

Autor: Ryszard Gołdyn

PARAMETR/ wskaźnik	Wartość/opis	Ocena
POWIERZCHNIA SIEDLISKA	10,6 ha – stabilna	FV
SPECYFICZNA STRUKTURA I FUNKCJA, w tym:		
Barwa wody	Wyraźna zielono-żółta	U1
Charakterystyczna kombinacja zbiorowisk w obrębie transektu	Tylko jeden zespół <i>Nupharo-Nymphaeetum albae</i> , ale budowany przez 2 gatunki: <i>Nuphar lutea</i> i <i>Nymphaea alba</i> .	U1
Plankton: fitoplankton	Dominacja sinic	U2
Plankton: zooplankton	Wrotki i skorupiaki w podobnej ilości. Dominacja form drobnych (<i>Bosmina</i> ssp., <i>Daphnia cucullata</i>), lecz gatunki wskaźnikowe silnej trofii nie dominują.	U1
Gatunki inwazyjne i obce dla zbiorowisk makrofitów	Brak	
Odczyn wody (wskaźnik pomocniczy)	8,4	U1
Przewodnictwo	650 µS/cm	U1
Przezroczystość	0,8 m	U2
PERSPEKTYWY OCHRONY	Niepewne. Wymagane odcięcie dopływu ścieków i dalsza rekultywacja jeziora, wymagające zaangażowania finansowego gminy.	
OCENA OGÓLNA	Stan niezadawalający	U1

Wskaźniki kardynalne pogrubiono

Jezioro Uzarzewskie, pas nymfeidów w kierunku północnym

Jezioro Uzarzewskie, pas nymfeidów w kierunku południowym, w którym wykonano transekt

3150-1 Jeziora eutroficzne – **Jezioro Prawe**

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami <i>Nymphaeion</i> , <i>Potamion</i>
Nazwa stanowiska	Jezioro Prawe
Typ stanowiska	monitoringowe
Jednostka fitosocjologiczna	<i>Potametea</i>
Opis siedliska na stanowisku	Jezioro znajduje się 0,5 km na wschód od wsi Uzarzewa-Huby oraz 1,5 km na południowy zachód od miejscowości Biskupice w gminie Pobiedziska. Jest to niewielkie jeziorko o powierzchni całkowitej ok. 3,6 ha. Boczna, wypłycona zatoka prawie w całości porośnięta jest roślinnością szuwarową, jedynie od strony zachodniej i południowej pozostały dwie niewielkie zatoczki, porośnięte <i>Nupharo-Nymphaeetum albae</i> i <i>Lemno-Utricularietum vulgaris</i> . Otoczenie jeziora to w połowie brzegu bór sosnowy, w drugiej połowie skarpa, nieużytkowana rolniczo. Za skarpią pola.
Powierzchnia płatów siedliska	Powierzchnia siedliska (otwartego lustra wody) wynosi ok. 2,2 ha.
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	PZW
Wymiary transektu	10 m x 18 m
Wysokość n.p.m.	78,4 m n.p.m.
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	Ryszard Gołdyn
Zagrożenia	Eutrofizacja, zarastanie szuwarem, wypływanie, niszczenie strefy szuwarów przez wędkarzy, zbliżająca się zabudowa rozproszona wsi Biskupice
Inne wartości przyrodnicze	Chronione gatunki roślin: pływacz drobny (<i>Utricularia minor</i>) oraz pływacz zwyczajny (<i>U. vulgaris</i>)
Monitoring jest wymagany	Tak
Uzasadnienie	Zmiana użytkowania zlewni bezpośredniej może spowodować gwałtowne pogorszenie jakości wody i zanik zbiorowisk roślinności podwodnej
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Brak
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Zakaz zabudowy w odległości 100 m od linii brzegowej, zakaz zarybiania obcymi gatunkami, planowa gospodarka rybacka, zakaz zanęcania ryb.
Data kontroli	20.08.2012
Uwagi	Roślinność podwodna występuje do 3,5 m głębokości. Wśród elodeidów dominuje <i>Myriophyllum verticillatum</i> , Wśród nymfeidów – <i>Nuphar lutea</i> , wśród pleustofitów – <i>Utricularia</i>

	<i>vulgaris.</i>
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Powierzchnia płatów poszczególnych zbiorowisk w obrębie transektu	
<i>Nupharo-Nymphaeetum albae</i> szer. 10 m x dł. 8 m = 80 m ²	
<i>Myriophylletum verticillati</i> 10 m x dł. 8 m = 80 m ²	
<i>Fontinaletum antipyreticae</i> 10 m x dł. 1,5 m = 15 m ²	
Współrzędne geograficzne	
Początek od strony szuwarów N52° 27' 19,1'' E17° 09' 34,5''	
Środek (na granicy płatów <i>Nupharo-Nymphaeetum albae</i> , i <i>Myriophylletum verticillati</i>) N52° 27' 18,9'' E17° 09' 34,8''. Koniec fitolitoralu N52° 27' 18,7'' E17° 09' 35,3''	
Zdjęcia fitosocjologiczne	
<p>I Powierzchnia zdjęcia: 80 m² <i>Nuphar lutea</i> 5 <i>Nymphaea alba</i> 1 <i>Utricularia vulgaris</i> + <i>Myriophyllum verticillatum</i> +</p> <p>II Powierzchnia zdjęcia: 80 m² <i>Myriophyllum verticillatum</i> 5 <i>Nuphar lutea</i> 1 <i>Fontinalis antipyretica</i> +</p> <p>III Powierzchnia zdjęcia: 15 m² <i>Fontinalis antipyretica</i> 2</p>	

Ocena stanu zachowania siedliska w obrębie stanowiska

Data: 20.08.2012

Autor: Ryszard Gołdyn

PARAMETR/ wskaźnik	Wartość/opis	Ocena
POWIERZCHNIA SIEDLISKA	2,2 ha	FV
SPECYFICZNA STRUKTURA I FUNKCJA, w tym:		
Barwa wody	Lekko brązowa, przezroczysta	FV
Charakterystyczna kombinacja zbiorowisk w obrębie transektu	Obecne są gatunki reprezentujące nymfeidy i elodeidy. Wzdłuż transektu stwierdzono typowy układ zbiorowisk: należący do nymfeidów zespół <i>Nupharo-Nymphaetum albae</i> budowany przez obydwie gatunki charakterystyczne – <i>Nuphar lutea</i> i <i>Nymphaea alba</i> , głębiej zespół elodeidów <i>Myriophylletum vericillati</i> i za nim <i>Fontinaletum anypireticae</i>	FV
Plankton: fitoplankton	XX	
Plankton: zooplankton	XX	
Gatunki inwazyjne i obce dla zbiorowisk makrofitów	Brak	FV
Odczyn wody (wskaźnik pomocniczy)	7,8	FV
Przewodnictwo	860 $\mu\text{S}/\text{cm}$	U1
Przezroczystość	2,6 m	FV
PERSPEKTYWY OCHRONY	Dobre, pod warunkiem utrzymania braku zagospodarowania zlewni bezpośredniej jeziora	FV
OCENA OGÓLNA	Stan niezadowolający ze względu na wartość przewodnictwa	U1

Wskaźniki kardynalne pogrubiono

Widok ogólny na Jezioro Prawe

Myriophyllum verticillatum w płytkiej wodzie w pobliżu plaży

Wyjęty z wody pęd *Myriophyllum vericillatum*

3150-1 Jeziora eutroficzne – **Jezioro Góra**

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami <i>Nymphaeion</i> , <i>Potamion</i>
Nazwa stanowiska	Jezioro Góra
Typ stanowiska	monitoringowe
Jednostka fitosocjologiczna	<i>Potametea</i>
Opis siedliska na stanowisku	Jezioro znajduje się w środkowym biegu rzeki Cybiny w miejscowości Góra. Jezioro leży na dnie głęboko (30 m) wciętej doliny rzecznej. Dno w jeziorze jest silnie muliste. Za szerokim pasem szuwaru wysokiego (<i>Phragmitetum communis</i> , <i>Typhetum angustifoliae</i> , <i>Scirpetum lacustris</i>) występuje tylko jedno zbiorowisko roślinności wodnej – <i>Nupharo-Nymphaeetum albae</i> , z jednym gatunkiem charakterystycznym <i>Nuphar lutea</i> . Brak jest roślinności zanurzonej.
Powierzchnia płatów siedliska	Powierzchnia siedliska (otwartego lustra wody) wynosi ok. 26,5 ha.
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	Gosp. Rybackie Bogucin
Wymiary transektu	10 x 24 m = 240 m ²
Wysokość n.p.m.	75,6 m n.p.m.
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordinator	
Dodatkowi koordynatorzy	Ryszard Gołdyn
Zagrożenia	Eutrofizacja, zarastanie szuwarem, wypływanie zawieszinami z corocznego spuszczenia wody z kompleksu stawów rybnych
Inne wartości przyrodnicze	Wiele gatunków ptaków wodno-błotnych z Dyrektywy Ptasiej, m.in. trzcinniczek, perkoz dwuczuby, kokoszka, brzęczka, głowienka, błotniak stawowy i wodnik
Monitoring jest wymagany	Tak
Uzasadnienie	Tendencje do degradacji, wypływania się
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Brak
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Zakaz zarybiania obcymi gatunkami, zarybianie narybkiem szczupaka, ograniczenie produkcji w położonych wyżej stawach rybnych (ekstensywna w miejsce intensywnej), zmiana sposobu spuszczenia wody w stawach (poprzez

	staw najniżej położony).
Data kontroli	20.08.2012
Uwagi	-
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Powierzchnia płatów poszczególnych zbiorowisk w obrębie transektu	
<i>Nuphar-Nymphaeetum albae</i> 10 x 24 m = 240 m ²	
Powierzchnia całego płatu 0,4 ha	
Współrzędne geograficzne	
Pocz. transektu na granicy trzciny (głębokość wody 1,3 m) N 52° 27,217' E 17° 12,406'.	
Koniec transektu na granicy płatu i lustra wody (głębokość wody 1,7 m) N 52° 27,206' E 17° 12,419'	
Zdjęcia fitosocjologiczne	
I	
Powierzchnia zdjęcia: 100 m ²	
<i>Nuphar lutea</i> 5	
II	
Powierzchnia zdjęcia: 100 m ²	
<i>Nuphar lutea</i> 5	

Ocena stanu zachowania siedliska w obrębie stanowiska

Data: 20.08.2012

Autor: Ryszard Gołdyn

PARAMETR/ wskaźnik	Wartość/opis	Ocena
POWIERZCHNIA SIEDLISKA	26,5 ha	FV
SPECYFICZNA STRUKTURA I FUNKCJA, w tym:		
Barwa wody	Brązowo-zielona	FV
Charakterystyczna kombinacja zbiorowisk w obrębie transektu	Kadłubowy zespół <i>Nupharo-Nymphaeetum albae</i> z jednym gatunkiem charakterystycznym <i>Nuphar lutea</i> . Brak elodeidów i pleustofitów.	U2
Plankton: fitoplankton	XX	
Plankton: zooplankton	XX	
Gatunki inwazyjne i obecne dla zbiorowisk makrofitów	Brak	FV
Odczyn wody (wskaźnik pomocniczy)	8,5	U1
Przewodnictwo	750 µS/cm	U1
Przezroczystość	0,8 m	U2
PERSPEKTYWY OCHRONY	Trudne – wymagane byłoby ograniczenie produkcji rybnej w wyżej położonych stawach karpowych. Wskazana byłaby	U1

	rekultywacja jeziora, np. usunięcie części osadów dennych.	
OCENA OGÓLNA	Stan zły ze względu na małą przezroczystość wód i brak elodeidów	U2

Wskaźniki kardynalne pogrubiono

Widok na zachodnią część jeziora Góra, w stronę wypływu

2.2. Siedlisko 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników *Ranunculon fluitantis*

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników <i>Ranunculon fluitantis</i>
Nazwa stanowiska	przy moście drogowym na trasie Swarzędz-Kobylnica
Typ stanowiska	monitoringowe
Jednostka fitosocjologiczna	<i>Ranunculon fluitantis</i>
Opis siedliska na stanowisku	Rzeka Cybina z wyraźnym przepływem wody – pod mostem oraz na odcinku 10 m w stronę Jeziora Swarzędzkiego. Dno zajęte przez roślinność podwodną oraz podwodne liście gatunków ziemno-wodnych w 70%, przy brzegach rośliny wystające ponad powierzchnię
Powierzchnia płatów siedliska	Powierzchnia siedliska na stanowisku 30 m ²
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	PZW, WZMiUW
Wymiary transektu	Dł. 10 m x szer. 4 m
Wysokość n.p.m.	70 m n.p.m.
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	Ryszard Gołdyn
Zagrożenia	Zanieczyszczenie spływami obszarowymi, eutrofizacja, zarastanie szuwarem i gatunkami z <i>Potametea</i>
Inne wartości przyrodnicze	
Monitoring jest wymagany	Tak
Uzasadnienie	Tendencje do zarastania gatunkami szuwarowymi
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Brak
Proponowane wprowadzenia działań ochronnych	Oczyszczenie koryta szuwara wysokiego (manna mielec, jeżogłówka gałęzista, pałka wąskolistna) i udrożnienie przepływu wody
Data kontroli	10.09.2012
Uwagi	
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Powierzchnia płatów poszczególnych zbiorowisk w obrębie transektu	
<i>Elodeetum canadensis</i> 5 x 4 m = 20 m ² <i>Sparganietum emersi</i> 5 m x 4 m = 20 m ²	
Współrzędne geograficzne	
Środek stanowiska N 52° 25,520' E 17° 04,817'	
Zdjęcia fitosocjologiczne	

<p>I (początek transektu)</p> <p>Powierzchnia zdjęcia: 20 m²</p> <p><i>Elodea canadensis</i> 3</p> <p><i>Potamogeton pectinatus</i> 1</p> <p><i>Potamogeton crispus</i> 1</p> <p><i>Berula erecta</i> 1</p> <p>II (koniec transektu)</p> <p>Powierzchnia zdjęcia: 20 m²</p> <p><i>Sparganium emersum</i> 3</p> <p><i>Sparganium erectum</i> +</p> <p><i>Hydrocharis morsus-ranae</i> +</p> <p><i>Lemna minor</i> 1</p>
--

Ocena stanu zachowania siedliska na stanowisku 1

Lokalizacja: przy moście drogowym na trasie Swarzędz-Kobylnica

Data: 10.09.2012

Autor: Ryszard Gołdyn

PARAMETR/wskaźnik	Wartość/opis	Ocena
POWIERZCHNIA SIEDLISKA	Na całym obszarze ok. 1 ha	
SPECYFICZNA STRUKTURA I FUNKCJA, w tym:		
Powierzchnia siedliska na stanowisku	ok. 40 m ²	U2
Reprezentatywne i dominujące gatunki roślin z I grupy	brak	U1
Reprezentatywne i dominujące gatunki roślin z II grupy	potocznik wąskolistny <i>Berula erecta</i>	FV
Reprezentatywne i dominujące gatunki roślin z III grupy	jeżogłówka pojedyncza <i>Sparganium emersum</i>	FV
Liczenie występujące rośliny niecharakterystyczne	moczarka kanadyjska <i>Elodea canadensis</i> rdestnica kędzierzawa <i>Potamogeton crispus</i> rzęsa drobna <i>Lemna minor</i>	U2
Gatunki z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej	Brak	U2
Odmiana	zubożona	U1
Tendencja do przemian siedliska	Stagnująca woda w korycie Cybiny powyżej stanowiska sprzyja rozwojowi zbiorowisk silnie eutroficznych (<i>Stratiotetum aloidis</i> , <i>Lemnetum minoris</i> , <i>Elodeetum canadensis</i> , <i>Sparganietum erecti</i>), które wkraczają również w obręb	U1

	stanowiska	
POTENCJALNE ZAGROŻENIA	Eutrofizacja (wkraczanie gatunków niecharakterystycznych)	U1
PERSPEKTYWY OCHRONY	Dobre, pod warunkiem okresowego czyszczenia koryta	U1
OCENA OGÓLNA	Stan zły – liczny udział gatunków niecharakterystycznych	U2

Wskaźniki kardynalne pogrubiono

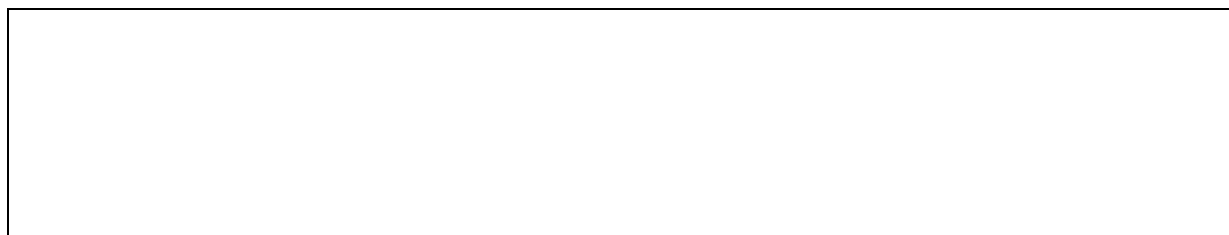
Widok stanowiska z jeżogłówką pojedynczą (u góry) i gatunkami zanurzonymi (w centrum)

Moczarka wyjęta z dna

Stanowisko 2 na wysokości Katarzynek

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników <i>Ranunculon fluitantis</i>
Nazwa stanowiska	Cybina na wysokości Katarzynek
Typ stanowiska	monitoringowe
Jednostka fitosocjologiczna	<i>Ranunculon fluitantis</i>
Opis siedliska na stanowisku	Rzeka Cybina z wyraźnym przepływem wody (odcinek przełomowy). Dno zajęte przez roślinność podwodną oraz podwodne liście gatunków ziemno-wodnych w 70%, przy brzegach rośliny wystające ponad powierzchnię.
Powierzchnia płatów siedliska	Powierzchnia siedliska na stanowisku 80 m ²
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	PZW, WZMiUW
Wymiary transektu	Dł. 20 m x szer. 4 m
Wysokość n.p.m.	70 m n.p.m.
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordinator	
Dodatkowi koordynatorzy	Ryszard Gołdyn
Zagrożenia	Zanieczyszczenie spływami obszarowymi, eutrofizacja, zarastanie gatunkami z <i>Potametea</i>
Inne wartości przyrodnicze	
Monitoring jest wymagany	Tak
Uzasadnienie	Tendencje do zarastania gatunkami niecharakterystycznymi
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Brak
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Oczyszczenie koryta z szuwaru wysokiego (manna mielec, jeżogłówka gałęzista, pałka szerokolistna) i elodeidów niecharakterystycznych dla siedliska, głównie rogatka sztywnego
Data kontroli	10.09.2012
Uwagi	
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Współrzędne geograficzne	
Środek stanowiska N 52° 26,391' E 17° 06,925'	
Zdjęcia fitosocjologiczne	
Wykonano jedno zdjęcie w centralnej części stanowiska Powierzchnia zdjęcia: 40 m ² <i>Nuphar lutea subm.</i> 3 <i>Berusa erecta</i> 1 <i>Elodea canadensis</i> 2 <i>Lemna minor</i> 1	

Ocena stanu zachowania siedliska na stanowisku 2

Lokalizacja: Cybina na wysokości Katarzynek

Data: 10.09.2012

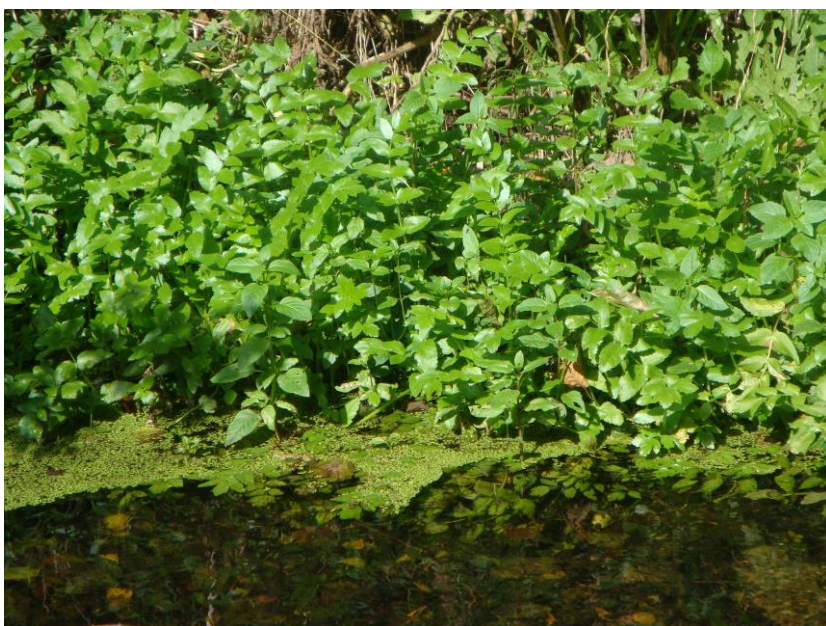
Autor: Ryszard Gołdyn

PARAMETR/wskaźnik	Wartość/opis	Ocena
POWIERZCHNIA SIEDLISKA	W całym obszarze ok. 1 ha	
SPECYFICZNA STRUKTURA I FUNKCJA, w tym:		
Powierzchnia siedliska na stanowisku	80 m ²	
Reprezentatywne i dominujące gatunki roślin z I grupy	Brak	
Reprezentatywne i dominujące gatunki roślin z II grupy	<i>Berusa erecta</i>	FV
Reprezentatywne i dominujące gatunki roślin z III grupy	<i>Nuphar lutea fo. submersa</i>	FV
Licznie występujące rośliny niecharakterystyczne	<i>Elodea canadensis</i>	U1
Gatunki z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej	Bóbr	FV
Odmiana	zubożona	U1
Tendencja do przemian siedliska	Stagnująca woda w korycie Cybiny powyżej stanowiska sprzyja rozwojowi zbiorowisk silnie eutroficznych (<i>Stratiotetum aloidis</i> , <i>Lemnetum minoris</i> , <i>Elodeetum canadensis</i>), które częściowo wkraczają w obręb stanowiska	U1
POTENCJALNE ZAGROŻENIA	Eutrofizacja (wkraczanie gatunków niecharakterystycznych)	U1
PERSPEKTYWY OCHRONY	Dobre, pod warunkiem okresowego czyszczenia koryta	U1
OCENA OGÓLNA	Stan niezadowalający – wkraczanie gatunków niecharakterystycznych	U1

Wskaźniki kardynalne pogrubiono

Podwodne liście *Nuphar lutea* na stanowisku w Katarzynkach

Berula erecta – fo. *summersa* w nurcie i wystająca ponad powierzchnię przy brzegu rzeki

Stanowisko 3 Cybina między Starą Górką i Jagodnem

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników <i>Ranunculon fluitantis</i>
Nazwa stanowiska	Cybina między Starą Górką i Jagodnem
Typ stanowiska	monitoringowe
Jednostka fitosocjologiczna	<i>Ranunculon fluitantis</i>
Opis siedliska na stanowisku	Rzeka Cybina z nieznacznym przepływem wody, widocznym tylko w nurcie, bardzo silnie zarośnięta moczarką <i>Elodea canadensis</i> . Głębokość wody ok. 0,5 m
Powierzchnia płatów siedliska	Na długości ok. 3 km, w całym korycie Cybiny
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	PZW, WZMiUW
Wymiary transektu	Dł. 200 m x szer. 2,5 m
Wysokość n.p.m.	80 m n.p.m.
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	Ryszard Gołdyn
Zagrożenia	Zanieczyszczenie spływami obszarowymi, eutrofizacja, zarastanie szuwarem i gatunkami z <i>Potametea</i>
Inne wartości przyrodnicze	
Monitoring jest wymagany	Tak
Uzasadnienie	Tendencje do zarastania gatunkami szuwarowymi
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Brak
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Oczyszczenie koryta szuwaru wysokiego (manna mielec, jeżogłówka gałęzista) i udrożnienie przepływu wody
Data kontroli	10.09.2012
Uwagi	
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Powierzchnia płatów poszczególnych zbiorowisk w obrębie transektu	
<i>Elodeetum canadensis</i> 190 x 2,5 m = 4750 m ² <i>Sparganietum erecti</i> 10 m x 2,5 m = 25 m ²	
Współrzędne geograficzne	
Początek transektu N 52° 26,263' E 17° 14,816', koniec transektu N 52° 26,123' E 17° 14,692'	
Zdjęcia fitosocjologiczne	

<p>I (początek transektu)</p> <p>Powierzchnia zdjęcia: 50 m²</p> <p><i>Elodea canadensis</i> 4</p> <p><i>Potamogeton crispus</i> 1</p> <p><i>Berula erecta</i> 2</p> <p><i>Glyceria maxima</i> +</p> <p><i>Phalaris arundinacea</i> +</p> <p><i>Veronica beccabunga</i> +</p> <p>II (środek transektu)</p> <p>Powierzchnia zdjęcia: 25 m²</p> <p><i>Sparganium erectum</i> 4</p> <p><i>Elodea canadensis</i> 3</p> <p><i>Lemna minor</i> 1</p> <p>III (koniec transektu)</p> <p>Powierzchnia zdjęcia: 50 m²</p> <p><i>Elodea canadensis</i> 5</p> <p><i>Berula erecta</i> +</p> <p><i>Phalaris arundinacea</i> +</p> <p><i>Veronica beccabunga</i> +</p>

Ocena stanu zachowania siedliska na stanowisku 3
Lokalizacja: Cybina między Starą Górką i Jagodnem
Data: 10.09.2012
Autor: Ryszard Gołdyn

PARAMETR/wskaźnik	Wartość/opis	Ocena
POWIERZCHNIA SIEDLISKA	W całym obszarze ok. 1 ha	
SPECYFICZNA STRUKTURA I FUNKCJA, w tym:		
Powierzchnia siedliska na stanowisku	500 m ²	
Reprezentatywne i dominujące gatunki roślin z I grupy	Brak	
Reprezentatywne i dominujące gatunki roślin z II grupy	<i>Berula erecta</i> <i>Veronica beccabunga</i>	FV
Reprezentatywne i dominujące gatunki roślin z III grupy	Brak	
Licznie występujące rośliny niecharakterystyczne	<i>Elodea canadensis</i>	U2

Gatunki z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej	Bóbr	FV
Odmiana	zubożona	U1
Tendencja do przemian siedliska	Bardzo mały przepływ wody sprzyja rozwojowi zbiorowisk silnie eutroficznych (<i>Sparganietum erecti</i> , <i>Elodeetum canadensis</i>), które silnie wkraczają w obręb stanowiska	U1
POTENCJALNE ZAGROŻENIA	Eutrofizacja (wkraczanie gatunków niecharakterystycznych)	U1
PERSPEKTYWY OCHRONY	Dobre, pod warunkiem okresowego czyszczenia koryta	U1
OCENA OGÓLNA	Stan niezadowalający – ekspansywne wkraczanie gatunków niecharakterystycznych	U2

Wskaźniki kardynalne pogrubiono

Berusa erecta fo. *summersa* w korycie Cybiny, na dnie *Elodea canadensis*

Elodea canadensis przerastająca całą toń wodną w korycie Cybiny

3. Siedlisko 3270 Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodium rubri* p.p. i *Bidention* p.p.

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	3270 Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością <i>Chenopodium rubri</i> p.p. i <i>Bidention</i> p.p.
Nazwa stanowiska	Dolina Cybiny na wysokości Katarzynek
Typ stanowiska	monitoringowe
Jednostka fitosocjologiczna	<i>Bidention</i>
Opis siedliska na stanowisku	Okresowo podtapiany obszar w pobliżu brzegu Cybiny (południowy brzeg), teren odkryty w sąsiedztwie łożowisk
Powierzchnia płatów siedliska	Na długości ok. 50 m, szer od 1 do 3 m
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	Prywatny właściciel
Wymiary transektu	Dł. 50 m x szer. 2 m
Wysokość n.p.m.	75 m n.p.m.
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	Ryszard Gołdyn
Zagrożenia	Brak
Inne wartości przyrodnicze	Brak
Monitoring jest wymagany	Tak
Uzasadnienie	Duża dynamika tych zbiorowisk, spowodowana

	warunkami hydrologicznymi w danym roku
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Brak
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Brak
Data kontroli	10.09.2012
Uwagi	
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Powierzchnia płatów poszczególnych zbiorowisk w obrębie transektu	
Zbiorowisko z <i>Bidens frondosa</i> 50 x 2 m = 100 m ²	
Współrzędne geograficzne	
Środek transektu N 52° 26,427' E 17° 07,182'	
Zdjęcia fitosocjologiczne	
I (środek transektu) Powierzchnia zdjęcia: 100 m ² <i>Bidens frondosa</i> 5 <i>Carex riparia</i> 1 <i>Lycopus europaeus</i> + <i>Ranunculus repens</i> + <i>Myosotis palustris</i> + <i>Lysimachia vulgaris</i> + <i>Mentha aquatica</i> + <i>Rorippa palustris</i> +	

Ocena stanu zachowania siedliska w obrębie stanowiska

Data: 20.08.2012

Autor: Ryszard Gołdyn

PARAMETR/wskaźnik	Wartość/opis	Ocena
POWIERZCHNIA SIEDLISKA	W całym obszarze ok. 1 ha	FV
SPECYFICZNA STRUKTURA I FUNKCJA, w tym:		
Powierzchnia siedliska na stanowisku	200 m ²	FV
Reprezentatywne gatunki roślin	Rzepicha ziemnowodna <i>Rorippa amphibia</i>	FV
Gatunki obce	<i>Bidens frondosa</i> , choć podręczniki zachodnie ujmują go jako identyfikator siedliska	U2
Gatunki z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej	Brak	U2
Odmiana	zubożona	U1
Tendencja do przemian siedliska	Jest to bardzo zmienne siedlisko, uzależnione od warunków hydrologicznych w danym roku	U1

POTENCJALNE ZAGROŻENIA	Wkraczanie gatunków obcych	U1
PERSPEKTYWY OCHRONY	Dobre	U1
OCENA OGÓLNA	Stan niezadowolający – ekspansywne wkraczanie gatunków obcych	U2

Bidens frondosa w siedlisku 3270 Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodium rubri* p.p. i *Bidention* p.p.

2.4. Siedlisko 6120 Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*)

Transekt nr 5

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6120 ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>)*
Nazwa stanowiska	
Typ stanowiska	Badawcze/referencyjne???
Jednostka fitosocjologiczna	„ <i>Koelerion</i> ”
Opis siedliska na stanowisku	Zdjęcie 1 zbiorowisko o charakterze przejściowym pomiędzy murawami psammofilną i kserotermiczną a świeżą łąką. Rozwinięte na gruntach porolnych. W sąsiedztwie rzadko uczęszczana ścieżka. Kontakt z <i>Rubro-Calamagrostietum epigei</i> . Obecne ślady po wypalaniu, wypasie i koszeniu. Zdjęcie 2 wykonane w płacie <i>Rubro-Calamagrostietum</i> , a 3 w <i>Tanaceto-Artemisietum</i> .
Powierzchnia płatów siedliska	
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	

Wymiary transektu	10 x 200 m
Wysokość n.p.m.	80-83
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	
Zagrożenia	Zmiana sposobów gospodarowania - brak użytkowania. Ekspansja drzew i krzewów z sąsiedztwa oraz nitrofilnych, ruderalnych ziołorośli <i>Tanaceto-Artemisietum</i> . Sukcesja trzcinnika piaskowego <i>Calamagrostis epigejos</i> . Neofityzacja - wkraczanie przymiotna kanadyjskiego <i>Conyza canadensis</i> i nawłoci <i>Solidago</i> .
Inne wartości przyrodnicze	Brak danych
Monitoring jest wymagany	
Uzasadnienie	
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Brak danych
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Utrzymywanie terenu we wczesnych stadiach sukcesji ekologicznej. Regularne koszenie i ewentualnie sporadyczny wypas.
Data kontroli	06.08.2012
Uwagi	
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcie fitosocjologiczne I	
Współrzędne geograficzne środka: N 52 26.269, E 17 06.708 Wysokość n.p.m.: max 82, min 82, śr 82 m Powierzchnia zdjęcia: 25 m ² Nachylenie i ekspozycja: znikome W Zwarcie warstw: b 5%, c 100%, Wysokość warstw: b 2m, c max 1m śr 0,3 m Jednostka fitosocjologiczna: ? Gatunki: Warstwa b: <i>Crataegus monogyna</i> + <i>Prunus spinosa</i> + <i>Pyrus pyraeaster</i> + <i>Salix cinerea</i> + Warstwa c: <i>Achillea millefolium</i> + <i>Agrimonia eupatoria</i> + <i>Arrhenatherum elatius</i> 1 <i>Campanula glomerata</i> 2 <i>Dactylis glomerata</i> + <i>Equisetum arvense</i> + <i>Euphorbia cyparissias</i> 1 <i>Festuca rubra</i> 3 <i>Galium album</i> + <i>Galium verum</i> 1 <i>Heracleum sphondylium</i> + <i>Hieracium pilosella</i> 1 <i>Hieracium umbellatum</i> 1 <i>Hypericum perforatum</i> 1 <i>Leontodon hispidus</i> + <i>Lotus corniculatus</i> 3 <i>Medicago lupulina</i> + <i>Padus serotina</i> + <i>Picris hieracioides</i> 2 <i>Poa angustifolia</i> +	

<i>Potentilla reptans</i> 2 <i>Ranunculus acris</i> + <i>Silene vulgaris</i> + <i>Tragoporon pratensis</i> + <i>Vicia angustifolia</i> r <i>Vicia hirsuta</i> +
Zdjęcie fitosocjologiczne II
Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.177, E 17 12.192 Wysokość n.p.m.: max 83, min 83, śr 83m Powierzchnia zdjęcia: 25 m ² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: b znikome, c 100%, d 10% Wysokość warstw: c max 1,5 m średnio 0,6 m Jednostka fitosocjologiczna: <i>Rubo-Calamagrostietum</i> Gatunki: Warstwa b: <i>Crataegus monogyna</i> + <i>Prunus spinosa</i> + Warstwa c: <i>Achillea millefolium</i> 1 <i>Agrimonia eupatoria</i> + <i>Agrostis capillaris</i> + <i>Arrhenatherum elatius</i> + <i>Artemisia vulgaris</i> + <i>Calamagrostis epigejos</i> 5 <i>Campanula glomerata</i> + <i>Cirsium arvense</i> + <i>Dactylis glomerata</i> + <i>Equisetum arvense</i> 1 <i>Euphorbia cyparissias</i> + <i>Festuca rubra</i> 1 <i>Galium verum</i> + <i>Hieracium umbellatum</i> + <i>Medicago falcata</i> + <i>Melilotus</i> sp. r <i>Picris hieracioides</i> r <i>Plantago lanceolata</i> + <i>Poa angustifolia</i> 1 <i>Potentilla reptans</i> + <i>Potentilla</i> sp. <i>Pyrus pyraeaster</i> r <i>Salvia pratensis</i> + <i>Tanacetum vulgare</i> + <i>Taraxacum officinale</i> + <i>Vicia tetrasperma</i> + d: <i>Bryum</i> sp. + <i>Plagiomnium</i> sp. 2
Zdjęcie fitosocjologiczne III

Współrzędne geograficzne środka: N 52 26.253, E 17 06.716

Wysokość n.p.m.: max 80, min 80, śr 80m

Powierzchnia zdjęcia: 25m²

Nachylenie i ekspozycja: brak

Zwarcie warstw: b znikome, c 98%

Wysokość warstw: b 60cm, c max 1m średnio 60cm

Jednostka fitosocjologiczna: *Tanaceto-Artemisietum*

Gatunki:

Warstwa b:

Crataegus monogyna +

Prunus spinosa +

Warstwa c:

Achillea millefolium 1

Agrostis capillaris 2

Arrhenatherum elatius r

Artemisia campestris +

Artemisia vulgaris +

Calamagrostis epigejos +

Carex hirta 1

Cerastium arvense r

Dactylis glomerata +

Equisetum arvense +

Euphorbia cyparissias 1

Festuca rubra +

Festuca trachyphylla 2

Hieracium pilosella 1

Hieracium umbellatum 1

Luzula campestris +

Melandrium album +

Potentilla reptans +

Potentilla sp. r

Prunus spinosa +

Pyrus pyrausta +

Rumex acetosa +

Silene vulgaris +

Tanacetum vulgare 4

Trifolium campestre +

Trifolium pratense r

Vicia hirsuta +

Vicia lathyroides r

Transekt		
Parametry/wskaźniki	Wartość parametru/wskaźnika	Ocena parametru/wskaźnika
Powierzchnia siedliska		U2
Specyficzna struktura i funkcje		
Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcje	Zbiorowisko o przejściowym charakterze 30% <i>Rubro-Calamagrostietum</i> 30% <i>Tanaceto-Artemisietum</i> 30% <i>Potentilletum reptantis</i> 10%	U2
Gatunki charakterystyczne	jastrzębiec kosmaczek <i>Hieracium pilosella</i> 5%, jastrzębiec baldaszkowy <i>Hieracium umbellatum</i> 1-5% wyka lędźwianowata <i>Vicia lathyroides</i> <1% kostrzewa murawowa <i>Festuca trachyphylla</i> 10% wilczomlec sosnka <i>Euphorbia cyparissias</i> 1-5% szałwia łąkowa <i>Salvia pratensis</i> 1%	U1

	przytulia właściwa <i>Galium verum</i> 1-5%			
Gatunki dominujące	c: wrotycz pospolity <i>Tanacetum vulgare</i> 1-60% kostrzewa murawowa <i>Festuca trachyphylla</i> 10% mietlica pospolita <i>Agrostis capillaris</i> 1-15% trzcinnik piaszkowy <i>Calamagrostis epigejos</i> 95% pięciornik rozłogowy <i>Potentilla reptans</i> 15% goryczel jastrzębcowy <i>Picris hieracioides</i> 15% komonica zwyczajna <i>Lotus corniculatus</i> 35% kostrzewa czerwona <i>Festuca rubra</i> 5-15% dzwonek skupiony <i>Campanula glomerata</i> 10% d: <i>Plagiomnium sp.</i> 10%	U2		
Obce gatunki inwazyjne	Czeremcha późna <i>Padus serotina</i> 1%	U1		
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	komonica zwyczajna <i>Lotus corniculatus</i> 35% trzcinnik piaszkowy <i>Calamagrostis epigejos</i> 95% wrotycz pospolity <i>Tanacetum vulgare</i> 1-60%	U2		
Ekspansja krzewów i podrostu drzew	b: głóg jednoszyjkowy <i>Crataegus monogyna</i> 1% śliwa tarnina <i>Prunus spinosa</i> 1% Grusza dzika <i>Pyrus pyraeaster</i> 1% Wierzba szara <i>Salix cinerea</i> 1% c: Grusza dzika <i>Pyrus pyraeaster</i> 1% Czeremcha późna <i>Padus serotina</i> 1%	U1		
Udział dobrze zachowanych płatów siedliska	Fitocenony o niejednoznacznej przynależności socjologicznej co do zespołu.	U2		
Inne zniekształcenia	Brak	FV		
Perspektywy ochrony	Dobre, pod warunkiem utrzymywania płatu we wczesnych stadiach sukcesji.			
Ocena ogólna				
	U2			
Działalność człowieka				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Opis
950	Ewolucja biocenotyczna		-	Stabilizacja muraw i sukcesja w stronę bardziej zwartych zbiorowisk
102	koszenie		+	Regularne zabiegi koszenia kilka razy do roku spowoduje regresję podrostu drzew i krzewów oraz trawo- i ziołorośli
140	wypas		+	Wypas spowoduje regresję podrostu drzew i krzewów trawo- i ziołorośli
180	wypalanie		+	Wypalanie w okresie wiosennym spowoduje regresję podrostu drzew i krzewów trawo- i ziołorośli; jednak może przyczynić się do ekspansji trzcinnika piaskowego <i>Calamagrostis epigejos</i>

T15

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6120 ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe

	(<i>Koelerion glaucae</i>)*
Nazwa stanowiska	
Typ stanowiska	Badawcze/referencyjne???
Jednostka fitytosocjologiczna	<i>Corynephorion canescentis</i>
Opis siedliska na stanowisku	Murawa psammofilna, którą trudno przyporządkować do określonego zespołu. Rozwinięta na gruntach porolnych. W sąsiedztwie płatu podrost głogu jednoszyjkowego, śliwy tarniny i gruszy. Zdjęcie drugie stanowi przejście pomiędzy <i>Corynephorion canescentis</i> a suchą, inicjalną postacią łąki rajgrasowej <i>Arrhenatheretum elatioris</i> .
Powierzchnia płatów siedliska	
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	
Wymiary transektu	10 x 200 m
Wysokość n.p.m.	71-83
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	
Zagrożenia	Zmiana sposobów gospodarowania - brak użytkowania. Ekspansja drzew i krzewów z sąsiedztwa. Zaśmiecanie odpadami z okolicznych działek - kompost i gałęzie, co grozi eutrofizacją. Neofityzacja - wkraczanie pryzmatyczna kanadyjskiego <i>Conyza canadensis</i> ; obecność chwastów polnych.
Inne wartości przyrodnicze	Brak danych
Monitoring jest wymagany	
Uzasadnienie	
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Brak danych
Proponowane wprowadzenia działań ochronnych	Utrzymywanie terenu we wczesnych stadiach sukcesji ekologicznej.
Data kontroli	06.08.2012
Uwagi	
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcie fitytosocjologiczne I	
Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.173, E 17 12.216 Wysokość n.p.m.: max 83, min 83, śr 83m Powierzchnia zdjęcia: 25m ² Nachylenie i ekspozycja: do 5% SW Zwarcie warstw: c 40%, Wysokość warstw: c max 0,8 m śr 0,5 m Jednostka fitytosocjologiczna: <i>Corynephorion canescentis</i> Gatunki: Warstwa c: <i>Achillea millefolium</i> + <i>Agrostis capillaris</i> + <i>Arrhenatherum elatius</i> 2 <i>Dactylis glomerata</i> 1 <i>Elymus repens</i> 1 <i>Equisetum arvense</i> 2 <i>Erigeron acris</i> r <i>Festuca rubra</i> 2 <i>Galeopsis tetrahit</i> + <i>Hieracium pilosella</i> 1	

<i>Holcus lanatus</i> 1 <i>Hypericum perforatum</i> 1 <i>Knautia arvensis</i> + <i>Melandrium album</i> + <i>Picris hieracioides</i> + <i>Potentilla argentea</i> + <i>Potentilla sp.</i> + <i>Rosa canina</i> r <i>Rumex acetosa</i> + <i>Rumex thyrsiflorus</i> + <i>Senecio jacobaea</i> + <i>Trifolium arvense</i> + <i>Vicia angustifolia</i> 1 <i>Vicia tetrasperma</i> 1
Zdjęcie fitosocjologiczne II
Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.177, E 17 12.192 Wysokość n.p.m.: max 71, min 71, śr 71m Powierzchnia zdjęcia: 25m ² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: c 90%, d 50% Wysokość warstw: c max 1,1m średnio 15cm Jednostka fitosocjologiczna: <i>Corynephorion canescentis</i> Gatunki: Warstwa c: <i>Achillea millefolium</i> 1 <i>Agrostis capillaris</i> 2 <i>Arrhenatherum elatius</i> + <i>Carex hirta</i> + <i>Centaureum erythraea</i> + <i>Chondrilla juncea</i> + <i>Convolvulus arvensis</i> + <i>Conyza canadensis</i> + <i>Dactylis glomerata</i> + <i>Festuca rubra</i> 1 <i>Hieracium pilosella</i> 4 <i>Holcus lanatus</i> + <i>Hypericum perforatum</i> + <i>Hypochoeris radicata</i> + <i>Leontodon hispidus</i> + <i>Phleum pratense</i> r <i>Picris hieracioides</i> 1 <i>Potentilla argentea</i> + <i>Potentilla sp.</i> + <i>Prunus spinosa</i> r <i>Rumex tenuifolius</i> + <i>Senecio jacobaea</i> + <i>Trifolium arvense</i> + <i>Vicia tetrasperma</i> 1 d: <i>Polytrichum juniperinum</i> 3
Zdjęcie fitosocjologiczne III

Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.190, E 17 12.131
 Wysokość n.p.m.: max 73, min 73, śr 73m
 Powierzchnia zdjęcia: 25m²
 Nachylenie i ekspozycja: 5 S
 Zwarcie warstw: b znikome, c 70%, d 10%
 Wysokość warstw: c max 1,1m średnio 15cm
 Jednostka fytosocjologiczna: *Corynephorion canescentis*
 Gatunki:
 Warstwa c:
Achillea millefolium 1
Agrostis capillaris r
Arrhenatherum elatius +
Carex hirta 1
Cerastium fontanum r
Chondrilla juncea 1
Conyza canadensis +
Dactylis glomerata +
Equisetum arvense +
Festuca rubra 1
Hieracium pilosella 5
Hieracium umbellatum +
Holcus lanatus 1
Hypericum perforatum +
Hypochoeris radicata 1
Jasione montana +
Padus serotina r
Picris hieracioides +
Potentilla argentea +
Potentilla sp. +
Prunus spinosa +
Pyrus pyraeaster +
Rumex tenuifolius +
Senecio jacobaea r
Spergularia rubra r
Trifolium arvense 1
Veronica chamaedrys +
Veronica spicata 1
Vicia tetrasperma r
 d:
Ceratodon purpureus 1
Ceratodon sp. +
Polytrichum juniperinum 2

Transekt		
Parametry/wskaźniki	Wartość parametru/wskaźnika	Ocena parametru/wskaźnika
Powierzchnia siedliska		U1
Specyficzna struktura i funkcje		
Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcje	<i>Corynephorion canescentis</i> 70% <i>Arrhenatheretum elatioris</i> 25% Zb. <i>Lathyrus sylvestris</i> 5%	U1
Gatunki charakterystyczne	prosienniczak szorstki <i>Hypochoeris radicata</i> 1-5% jastrzębiec kosmaczek <i>Hieracium pilosella</i> 5-75%, jasieniec piaskowy <i>Jasione montana</i> 1% szczaw wąskolistny <i>Rumex tenuifolius</i> 1% jastrzębiec baldaszkowy <i>Hieracium umbellatum</i> 1% pięciornik srebrny <i>Potentilla argentea</i> 1%	U1

	przetacznik kłosowy <i>Veronica spicata</i> 5% przymiotno ostre <i>Erigeron acris</i> 1%			
Gatunki dominujące	c: rajgras wyniosły <i>Arrhenatherum elatius</i> 1-15% skrzyp polny <i>Equisetum arvense</i> 1-15% kostrzewa czerwona <i>Festuca rubra</i> 5-15% mietlica pospolita <i>Agrostis capillaris</i> <1-15% jastrzebiec kosmaczek <i>Hieracium pilosella</i> 5-75%, d: <i>Polytrichum juniperinum</i> 15-35%	U1		
Obce gatunki inwazyjne	Przymiotno kanadyjskie <i>Conyza canadensis</i> 1% oraz liczne chwasty polne	U1		
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	jastrzebiec kosmaczek <i>Hieracium pilosella</i> 5-75%,	FV		
Ekspansja krzewów i podrostu drzew	c: róża dzika <i>Rosa canina</i> <1% Grusza dzika <i>Pyrus pyraeaster</i> 1% Czeremcha późna <i>Padus serotina</i> 1%	U1		
Udział dobrze zachowanych płatów siedliska	Fitocenony o niejednoznacznej przynależności socjologicznej co do zespołu.	U1		
Inne zniekształcenia	Brak	FV		
Perspektywy ochrony	Dobre, pod warunkiem utrzymywania płatu we wczesnych stadiach sukcesji.			
Ocena ogólna				
	U1			
Działalność człowieka				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Opis
950	Ewolucja biocenotyczna		-	Stabilizacja muraw i sukcesja w stronę bardziej zwartych zbiorowisk

T16

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6120 ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>)*
Nazwa stanowiska	
Typ stanowiska	Badawcze/referencyjne???
Jednostka fitosocjologiczna	<i>Corynephorion canescentis</i>
Opis siedliska na stanowisku	Murawa psammoofilna, którą trudno przyporządkować do określonego zespołu. Rozwinięta na gruntach porolnych. W wielu miejscach ślady buchtowania dzików oraz kretowiska, co powoduje utworzenie wolnych nisz ekologicznych dla jednorocznych i dwuletnich terofitów.
Powierzchnia płatów siedliska	
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	
Wymiary transektu	10 x 200 m
Wysokość n.p.m.	80-82
Raport roczny - informacje podstawowe	

Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	
Zagrożenia	Zmiana sposobów gospodarowania - brak użytkowania. Zarastanie przez mietlicę pospolitą, bardzo liczną w sąsiedztwie. Ekspansja sosny zwyczajnej, dębu szypułkowego, gruszy dzikiej i brzozy brodawkowatej. Bardzo silna neofityzacja - ekspansja przymiotna kanadyjskiego, obecność chwastów polnych.
Inne wartości przyrodnicze	Brak danych
Monitoring jest wymagany	
Uzasadnienie	
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Brak danych
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Utrzymywanie terenu we wczesnych stadiach sukcesji ekologicznej.
Data kontroli	06.08.2012
Uwagi	
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcie fitosocjologiczne I	
Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.249, E 17 12.104 Wysokość n.p.m.: max 82, min 82, śr 82 m Powierzchnia zdjęcia: 25m ² Nachylenie i ekspozycja: znikome N Zwarcie warstw: b 5%, c 85%, d 10% Wysokość warstw: b 3m, c max 1m śr 0,2 m Jednostka fitosocjologiczna: <i>Corynephorion canescentis</i> Gatunki: Warstwa b: <i>Betula pendula</i> + <i>Pinus sylvestris</i> + c: <i>Achillea millefolium</i> + <i>Agrostis capillaris</i> 1 <i>Betula pendula</i> r <i>Chenopodium album</i> r <i>Conyza canadensis</i> 2 <i>Echinochloa crus-gali</i> + <i>Erodium cicutarium</i> + <i>Festuca rubra</i> + <i>Geum urbanum</i> r <i>Helichrysum arenarium</i> + <i>Hieracium pilosella</i> 4 <i>Hypericum perforatum</i> + <i>Quercus robur</i> r <i>Rumex tenuifolius</i> + <i>Verbascum sp.</i> + d: <i>Brachythecium albicans</i> 1 <i>Cladonia sp.</i> + <i>Cladonia sp.</i> + <i>Cladonia sp.</i> + <i>Polytrichum juniperinum</i> 1	
Zdjęcie fitosocjologiczne II	
Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.202, E 17 10.248 Wysokość n.p.m.: max 82, min 82, śr 82m Powierzchnia zdjęcia: 25m ² Nachylenie i ekspozycja: znikome N	

<p>Zwarcie warstw: b znikome, c 80%, d 25%</p> <p>Wysokość warstw: b 70cm, c max 80cm średnio 10cm</p> <p>Jednostka fytosocjologiczna: <i>Corynephorion canescentis</i></p> <p>Gatunki:</p> <p>Warstwa b:</p> <p><i>Pinus sylvestris</i> +</p> <p>Warstwa c:</p> <p><i>Achillea millefolium</i> +</p> <p><i>Agrostis tenuis</i> 1</p> <p><i>Arrhenatherum elatius</i> +</p> <p><i>Conyza canadensis</i> 2</p> <p><i>Elymus repens</i> +</p> <p><i>Erodium cicutarium</i> +</p> <p><i>Festuca rubra</i> 1</p> <p><i>Hieracium pilosella</i> 4</p> <p><i>Hieracium umbellatum</i> 1</p> <p><i>Holcus lanatus</i> +</p> <p><i>Hypericum perforatum</i> +</p> <p><i>Hypochoeris radicata</i> +</p> <p><i>Jasione montana</i> 1</p> <p><i>Potentilla arenaria</i> +</p> <p><i>Pyrus pyraster</i> +</p> <p><i>Rumex tenuifolius</i> 1</p> <p><i>Trifolium arvense</i> +</p> <p>d:</p> <p><i>Brachythecium albicans</i> 2</p> <p><i>Ceratodon purpureus</i> +</p> <p><i>Cladonia</i> sp. +</p> <p><i>Polytrichum juniperinum</i> 1</p>
<p>Zdjęcie fytosocjologiczne III</p> <p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.249, E 17 12.042</p> <p>Wysokość n.p.m.: max 80, min 80, śr 80m</p> <p>Powierzchnia zdjęcia: 25m²</p> <p>Nachylenie i ekspozycja: znikome NW</p> <p>Zwarcie warstw: b znikome, c 95%, d 20%</p> <p>Wysokość warstw: b 60cm, c max 0,8 m średnio 0,3 m</p> <p>Jednostka fytosocjologiczna: <i>Corynephorion canescentis</i></p> <p>Gatunki:</p> <p>Warstwa b:</p> <p><i>Pyrus pyraster</i> +</p> <p>warstwa c:</p> <p><i>Achillea millefolium</i> +</p> <p><i>Alliaria petiolata</i> r</p> <p><i>Arrhenatherum elatius</i> +</p> <p><i>Artemisia vulgaris</i> 5</p> <p><i>Chenopodium album</i> +</p> <p><i>Conyza canadensis</i> 2</p> <p><i>Crataegus monogyna</i> r</p> <p><i>Dactylis glomerata</i> +</p> <p><i>Echinochloa crus-gali</i> +</p> <p><i>Erodium cicutarium</i> +</p> <p><i>Fallopia convolvulus</i> r</p> <p><i>Festuca rubra</i> 2</p> <p><i>Hieracium pilosella</i> 2</p> <p><i>Hypericum perforatum</i> +</p> <p><i>Hypochoeris radicata</i> +</p> <p><i>Potentilla argentea</i> +</p> <p><i>Pyrus pyraster</i> +</p> <p><i>Rumex tenuifolius</i> +</p> <p><i>Taraxacum officinale</i> r</p>

d: <i>Brachythecium albicans</i> 1 <i>Brachythecium sp.</i> 2 <i>Ceratodon sp.</i> 1

Transekt		
Parametry/wskaźniki	Wartość parametru/wskaźnika	Ocena parametru/wskaźnika
Powierzchnia siedliska		U1
Specyficzna struktura i funkcje		
Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcje	<i>Corynephorion canescentis</i> 100%	U1
Gatunki charakterystyczne	prosiencznik szorstki <i>Hypochoeris radicata</i> 1% jastrzębiec kosmaczek <i>Hieracium pilosella</i> 10-60%, jasieniec piaskowy <i>Jasione montana</i> 5% kocanki piaskowe <i>Helichrysum arenarium</i> 1% pięciornik piaskowy <i>Potentilla arenaria</i> 1% szczaw wąskolistny <i>Rumex tenuifolius</i> 5% jastrzębiec baldaszkowy <i>Hieracium umbellatum</i> 5%	U1
Gatunki dominujące	c: bylica pospolita <i>Artemisia vulgaris</i> 80% Przymiotno kanadyjskie <i>Conyza canadensis</i> 15% jastrzębiec kosmaczek <i>Hieracium pilosella</i> 10-60%, kostrzewa czerwona <i>Festuca rubra</i> 15% d: <i>Brachythecium albicans</i> 15% <i>Brachythecium sp.</i> 2	U1
Obce gatunki inwazyjne	Przymiotno kanadyjskie <i>Conyza canadensis</i> 15% i chwasty polne	U1
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	bylica pospolita <i>Artemisia vulgaris</i> 80% jastrzębiec kosmaczek <i>Hieracium pilosella</i> 10-60%,	FV
Ekspansja krzewów i podrostu drzew	b: brzoza brodawkowata <i>Betula pendula</i> 1% Grusza dzika <i>Pyrus pyraeaster</i> 1% sosna zwyczajna <i>Pinus sylvestris</i> 1% c: brzoza brodawkowata <i>Betula pendula</i> <1% Grusza dzika <i>Pyrus pyraeaster</i> 1% Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> <1% Głóg jednoszyjkowy <i>Crataegus monogyna</i> 1%	U1
Udział dobrze zachowanych płatów siedliska	Fitocenony o niejednoznacznej przynależności socjologicznej co do zespołu.	U1
Inne zniekształcenia	Brak	FV
Perspektywy ochrony	Dobre, pod warunkiem utrzymywania płatu	

		we wczesnych stadiach sukcesji.		
Ocena ogólna				
	U1			
Działalność człowieka				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Opis
950	Ewolucja biocenotyczna		-	Stabilizacja muraw i sukcesja w stronę bardziej zwartych zbiorowisk

T18

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6120 ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (Koelerion glaucae)*
Nazwa stanowiska	
Typ stanowiska	Badawcze/referencyjne???
Zbiorowiska roślinne	<i>Corniculario-Corynephorretum</i>
Opis siedliska na stanowisku	Murawa psammofilna (2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi) wykształcona na gruntach porolnych. W sąsiedztwie rzadko użytkowana droga, zabudowa oraz nielegalne wyrobisko piasku.
Powierzchnia płatów siedliska	
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	
Wymiary transektu	10 x 200 m
Wysokość n.p.m.	83-84
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	
Zagrożenia	Zmiana sposobów gospodarowania. Ekspansja drzew: sosna zwyczajna, śliwa domowa oraz samosiew brzozy brodawkowatej. Neofityzacja - wkraczanie przymiotna kanadyjskiego <i>Conyza canadensis</i> , obecność chwastów polnych.
Inne wartości przyrodnicze	W sąsiedztwie populacja <i>Helichrysum arenarium</i> o dużej liczebności, zajmująca powierzchnię 15 m ² .
Monitoring jest wymagany	
Uzasadnienie	
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Eksploracja piasku, dzięki której teren utrzymywany jest na wczesnych etapach sukcesji.
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	j. w.
Data kontroli	06.08.2012
Uwagi	W miejscach bardziej piaszczystych większy udział porostów <i>Cladonia sp.</i>
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcie fitosocjologiczne I	

<p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 26.625, E 17 14.572</p> <p>Wysokość n.p.m.: max 84, min 84, śr 84m</p> <p>Powierzchnia zdjęcia: 25m²</p> <p>Nachylenie i ekspozycja: 0-znikome S</p> <p>Zwarcie warstw: b znikome, c 80%, d 15%</p> <p>Wysokość warstw: b 80cm, c max 70cm śr 25 cm</p> <p>Zespół: <i>Corniculario-Corynephoretum</i></p> <p>Gatunki:</p> <p>Warstwa b:</p> <p><i>Pinus sylvestris</i> +</p> <p>c:</p> <p><i>Agrostis capillaris</i> 2,</p> <p><i>Anthoxanthum odoratum</i> +</p> <p><i>Artemisia campestris</i> 2</p> <p><i>Conyza canadensis</i> +</p> <p><i>Corynephorus canescens</i> 3</p> <p><i>Digitaria ischaemum</i> +</p> <p><i>Euphorbia cyparissias</i> 1</p> <p><i>Helichrysum arenarium</i> 1,</p> <p><i>Hieracium pilosella</i> 3,</p> <p><i>Hypericum perforatum</i> 1,</p> <p><i>Hypochoeris radicata</i> +</p> <p><i>Jasione montana</i> 1</p> <p><i>Senecio jacobaea</i> +</p> <p><i>Setaria viridis</i> +</p> <p><i>Trifolium arvense</i> +</p> <p><i>Viola arvensis</i> +</p> <p>d:</p> <p><i>Brachythecium albicans</i> 1</p> <p><i>Ceratodon</i> sp. +</p> <p><i>Cladonia</i> sp. +</p> <p><i>Cladonia</i> sp. +</p> <p><i>Polytrichum juniperinum</i> 1</p>
<p>Zdjęcie fitosocjologiczne II</p> <p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.202, E 17 10.248</p> <p>Wysokość n.p.m.: max 83, min 83, śr 83 m</p> <p>Powierzchnia zdjęcia: 25m²</p> <p>Nachylenie i ekspozycja: brak</p> <p>Zwarcie warstw: c 80%, d 30%</p> <p>Wysokość warstw: c max 1,2 m średnio 0,5 m</p> <p>Zespół: <i>Corniculario-Corynephoretum</i></p> <p>Gatunki:</p> <p>Warstwa c:</p> <p><i>Agrostis capillaris</i> +</p> <p><i>Artemisia campestris</i> 2</p> <p><i>Conyza canadensis</i> +</p> <p><i>Corynephorus canescens</i> 3</p> <p><i>Helichrysum arenarium</i> 2</p> <p><i>Hieracium pilosella</i> 3</p> <p><i>Hypochoeris radicata</i> +</p> <p><i>Jasione montana</i> 1</p> <p><i>Potentilla argentea</i> +</p> <p><i>Senecio jacobaea</i> r</p> <p>d:</p> <p><i>Brachythecium</i> sp. 1</p> <p><i>Ceratodon</i> sp. 1</p> <p><i>Cladonia degenerans</i> 1</p> <p><i>Cladonia gracilis</i> 1</p> <p><i>Cladonia minor</i> 1</p> <p><i>Cladonia</i> sp. 2</p>

<i>Polytrichum juniperinum</i> +
Zdjęcie fitosocjologiczne III
Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.244, E 17 10.249 Wysokość n.p.m.: max 83, min 83, śr 83 m Powierzchnia zdjęcia: 25m ² Nachylenie i ekspozycja: 0-znikome N Zwarcie warstw: c 85%, d 10% Wysokość warstw: c max 0,7 m średnio 0,3 m Zespół: <i>Corniculario-Corynephorretum</i> Gatunki: warstwa c: <i>Agrostis capillaris</i> 2 <i>Artemisia campestris</i> + <i>Betula pendula</i> + <i>Conyza canadensis</i> 2 <i>Corynephorus canescens</i> 2 <i>Erodium cicutarium</i> r <i>Fallopia convolvulus</i> r <i>Festuca rubra</i> + <i>Filago minima</i> r <i>Helichrysum arenarium</i> 3 <i>Hieracium pilosella</i> 3 <i>Hypochoeris radicata</i> + <i>Jasione montana</i> 1 <i>Pinus sylvestris</i> + <i>Potentilla argentea</i> + <i>Potentilla sp.</i> + <i>Scleranthus annuus</i> + <i>Sedum acre</i> + <i>Senecio jacobaea</i> + <i>Setaria pumila</i> + <i>Spergula arvensis</i> + d: <i>Brachythecium albicans</i> + <i>Ceratodon sp.</i> + <i>Cladonia sp.</i> 1 <i>Polytrichum sp.</i> +

Transekt		
Parametry/wskaźniki	Wartość parametru/wskaźnika	Ocena parametru/wskaźnika
Powierzchnia siedliska		U1
Specyficzna struktura i funkcje		
Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcje	<i>Corniculario-Corynephorretum</i> 95% <i>Brometum tectorum</i> 5% <i>Digitarietum ischaemum</i> 5%	U1
Gatunki charakterystyczne	szczotlika siwa <i>Corynephorus canescens</i> 15-30% bylica polna <i>Artemisia campestris</i> 1-15% prosieńicznik szorstki <i>Hypochoeris radicata</i> 1% koniczyna polna <i>Trifolium arvense</i> 1% jastrzębiec kosmaczek <i>Hieracium pilosella</i> 40%, wilczomlecz sosnka <i>Euphorbia cyparissias</i> 5% jasieniec piaskowy <i>Jasione montana</i> 5% kocanki piaskowe <i>Helichrysum arenarium</i> 10-30%	FV

	pięciornik srebrny <i>Potentilla argentea</i> 1% <i>Cladonia gracilis</i> 5% <i>Cladonia degenerans</i> 5% <i>Cladonia minor</i> 5% sporek polny <i>Spergula arvensis</i> 1% <i>niciennica mała Filago minima</i> <5% rozchodnik ostry <i>Sedum acre</i> 1%			
Gatunki dominujące	c: mietlica pospolita <i>Agrostis capillaris</i> 1-10% bylica polna <i>Artemisia campestris</i> 1-15% szczotlicha siwa <i>Corynephorus canescens</i> 15-30% jasieniec piaskowy <i>Jasione montana</i> 5% kocanki piaskowe <i>Helichrysum arenarium</i> 10-30% Przymiotno kanadyjskie <i>Conyza canadensis</i> 15%	U1		
Obce gatunki inwazyjne	Przymiotno kanadyjskie <i>Conyza canadensis</i> 15%, chwasty polne	U1		
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	brak	FV		
Ekspansja krzewów i podrostu drzew	b: sosna zwyczajna <i>Pinus sylvestris</i> 1% c: sosna zwyczajna <i>Pinus sylvestris</i> 1%	U1		
Udział dobrze zachowanych płatów siedliska	Fitocenozy o typowym składzie i strukturze	FV		
Inne zniekształcenia	Eksploatacja piasku			
Perspektywy ochrony	Dobre, pod warunkiem zachowania dotychczasowego sposobu użytkowania			
Ocena ogólna				
	U1			
Działalność człowieka				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Opis
300	Wydobywanie piasku i żwiru		+	Eksploatacja piasku, dzięki której teren utrzymywany jest na wczesnych etapach sukcesji.
950	Ewolucja biocenotyczna		-	Stabilizacja muraw i sukcesja w stronę bardziej zwartych zbiorowisk

T18

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe KOELERION!!!	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	
Nazwa stanowiska	6120 ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (Koelerion glaucae)*
Typ stanowiska	Badawcze/referencyjne???
Zbiorowiska roślinne	<i>Arrhenatheretum elatioris</i>

Opis siedliska na stanowisku	Sucha postać świeżej łąki <i>Arrhenatheretum elatioris</i> (6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże <i>Arrhenatherion</i>), rozwinięta na gruntach porolnych nieużytkowanych od kilku lat. Postać przejściowa między murawami psammofilnymi <i>Koelerio-Corynephoretea</i> a świeżą łąką <i>Arrhenatheretum elatioris</i> .
Powierzchnia płatów siedliska	
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	
Wymiary transektu	10 x 200 m
Wysokość n.p.m.	89-92
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	
Zagrożenia	Ekspansja sosny zwyczajnej, czeremchy późnej, jabłoni oraz głogu jednoszyjkowego. Zmiana sposobu zagospodarowania - brak regularnego koszenia i sporadycznego wypasu. Neofityzacja - wkraczanie przymiotna kanadyjskiego. Eutrofizacja przyczyniająca się do wkraczania nitrofilnych ziołorośli i zarastania.
Inne wartości przyrodnicze	Brak danych
Monitoring jest wymagany	
Uzasadnienie	
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Brak danych
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Wprowadzenie regularnego użytkowania kośnego bądź sporadycznie prowadzonego wypasu z małą obsadą.
Data kontroli	07.08.2012
Uwagi	-
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcie fitosocjologiczne I	
Współrzędne geograficzne środka: N 52 26.803, E 17 14.501 Wysokość n.p.m.: max 90, min 90, śr 90 m Powierzchnia zdjęcia: 25m ² Nachylenie i ekspozycja: znikome-15° E Zwarcie warstw: c 98% d 15% Wysokość warstw: c max 1,1m śr 0,3 m Gatunki: Warstwa c: <i>Achillea millefolium</i> + <i>Arrhenatherum elatius</i> 3 <i>Astragalus glycyphyllos</i> + <i>Carlina vulgaris</i> + <i>Convolvulus arvensis</i> + <i>Crataegus monogyna</i> + <i>Dactylis glomerata</i> + <i>Equisetum arvense</i> + <i>Erigeron acris</i> + <i>Euphorbia cyparissias</i> 2 <i>Helichrysum arenarium</i> 1 <i>Hieracium pilosella</i> 2 <i>Hypericum perforatum</i> +	

<i>Medicago lupulina</i> + <i>Picris hieracioides</i> 1 <i>Pimpinella nigra</i> + <i>Rumex acetosa</i> + <i>Sedum acre</i> + <i>Senecio jacobaea</i> + <i>Thymus pulegioides</i> + <i>Trifolium arvense</i> 1 <i>Trifolium campestre</i> 1 <i>Tunica prolifera</i> 1 d: <i>Brachythecium sp.</i> 1 <i>Pseudoscleropodium purum</i> 2
Zdjęcie fitosocjologiczne II Współrzędne geograficzne środka: N 52 26.821, E 17 14.430 Wysokość n.p.m.: max 92, min 92, śr 92 m Powierzchnia zdjęcia: 25 m ² Nachylenie i ekspozycja: znikome SE Zwarcie warstw: c 98%, d 10% Wysokość warstw: c max 1,3 m średnio 0,6 m Gatunki: Warstwa c: <i>Achillea millefolium</i> 1 <i>Agrimonia eupatoria</i> + <i>Armeria elongata</i> + <i>Arrhenatherum elatius</i> 4 <i>Artemisia campestris</i> + <i>Carlina vulgaris</i> 1 <i>Conyza canadensis</i> + <i>Dactylis glomerata</i> 1 <i>Daucus carota</i> 1 <i>Erigeron acris</i> + <i>Festuca rubra</i> 1 <i>Galium album</i> + <i>Helichrysum arenarium</i> + <i>Hieracium pilosella</i> 2 <i>Hypericum perforatum</i> 1 <i>Medicago lupulina</i> + <i>Melandrium album</i> + <i>Picris hieracioides</i> 1 <i>Pimpinella nigra</i> 1 <i>Poa angustifolia</i> + <i>Sedum acre</i> + <i>Senecio jacobaea</i> + <i>Taraxacum officinale</i> + <i>Thymus pulegioides</i> + <i>Tragoporon pratensis</i> + <i>Trifolium arvense</i> 1 <i>Trifolium campestre</i> + <i>Tunica prolifera</i> 1 d: <i>Brachythecium sp.</i> 2
Zdjęcie fitosocjologiczne III

Współrzędne geograficzne środka: N 52 26.826, E 17 14.351

Wysokość n.p.m.: max 90, min 89, śr 89,5 m

Powierzchnia zdjęcia: 25 m²

Nachylenie i ekspozycja: brak

Zwarcie warstw: b znikome, c 95%, d 20%

Wysokość warstw: b 2m, c max 1m średnio 0,5 m

Gatunki:

Warstwa b:

Pinus sylvestris +

Crataegus monogyna +

warstwa c:

Agrimonia eupatoria 1

Arrhenatherum elatius 5

Bromus inermis +

Campanula rotundifolia +

Carlina vulgaris 1

Cirsium arvense +

Daucus carota +

Equisetum arvense 1

Festuca rubra 2

Galium album 1

Hypericum perforatum +

Malus sylvestris r

Melandrium album 1

Melilotus officinalis +

Picris hieracioides 2

Pimpinella nigra 2

Rosa canina +

Trifolium campestre +

Trifolium repens +

Valeriana officinalis +

Vicia angustifolia 1

Vicia cracca +

Vicia hirsuta +

d:

Brachythecium sp. 2

Transekt		
Parametry/wskaźniki	Wartość parametru/wskaźnika	Ocena parametru/wskaźnika
Powierzchnia siedliska		U1
Specyficzna struktura i funkcje		
Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcje	<i>Arrhenatherum elatius</i> 30% <i>Koeleria-Corynephorus</i> 70%	U1
Struktura przestrzenna płatów siedliska	Niejednolita, zaburzona. Mozaika muraw napiaskowych i świeżej łąki	U1
Gatunki charakterystyczne	rajgras wyniosły <i>Arrhenatherum elatius</i> 30-80% przytulnia biała <i>Galium album</i> 1-5%	
Gatunki dominujące	c: rajgras wyniosły <i>Arrhenatherum elatius</i> 30-80% wilczomlec sosnka <i>Euphorbia cyparissias</i> 10% jastrzębiec kosmaczek <i>Hieracium pilosella</i> 5-10% goryczel jastrzębcowy <i>Picris hieracioides</i> 5-10% biedrzyca czarna <i>Pimpinella nigra</i> 5-10%	U1

	kostrzewa czerwona <i>Festuca rubra</i> 5-10% d: <i>Brachythecium sp.</i> 20%			
Obce gatunki inwazyjne	Przymiotno kanadyjskie <i>Conyza canadensis</i> 1%, obecne chwasty polne	U1		
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	wilczomlec sosnka <i>Euphorbia cyparissias</i> 10% jastrzębiec kosmaczek <i>Hieracium pilosella</i> 5-10%	U1		
Ekspansja krzewów i podrostu drzew	Warstwa b: Sosna zwyczajna <i>Pinus sylvestris</i> 1% Głóg jednoszyjkowy <i>Crataegus monogyna</i> 1% Warstwa c: Głóg jednoszyjkowy <i>Crataegus monogyna</i> 1% Jabłoń leśna <i>Malus sylvestris</i> <1%	U1		
Udział dobrze zachowanych płatów siedliska	Fitocenozy o nietypowym składzie i strukturze. Mozaika muraw napiaskowych i świeżej łąki	U1		
Wojłok (martwa materia organiczna)	znikomo-3 cm średnio 2 cm	FV		
Perspektywy ochrony	Dobre pod warunkiem wprowadzenia regularnego koszenia i wypasu			
Ocena ogólna				
	U1			
Działalność człowieka				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Opis
950	Ewolucja biocenotyczna		-	Stabilizacja muraw i sukcesja w stronę bardziej zwartych zbiorowisk

T26

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe KOELERION!!!	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	
Nazwa stanowiska	6120 ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>)*
Typ stanowiska	Badawcze/referencyjne???
Zbiorowiska roślinne	<i>Arrhenatheretum elatioris</i>
Opis siedliska na stanowisku	Sucha postać świeżej łąki <i>Arrhenatheretum elatioris</i> (6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże <i>Arrhenatherion</i>), rozwinięta na gruntach porolnych nieużytkowanych od kilku lat. Postać przejściowa między murawami psammoofilnymi <i>Koelerio-Corynephoretea</i> a świeżą łąką <i>Arrhenatheretum elatioris</i> .
Powierzchnia płatów siedliska	
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	
Wymiary transektu	10 x 200 m
Wysokość n.p.m.	89-92
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy

Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	
Zagrożenia	Ekspansja sosny zwyczajnej, czarernchy późnej, jabłoni oraz głogu jednoszyjkowego. Zmiana sposobu zagospodarowania - brak regularnego koszenia i sporadycznego wypasu. Neofityzacja - wkraczanie przymiotna kanadyjskiego. Eutrofizacja przyczyniająca się do wkraczania nitrofilnych ziołorośli i zarastania.
Inne wartości przyrodnicze	Brak danych
Monitoring jest wymagany	
Uzasadnienie	
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Brak danych
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Wprowadzenie regularnego użytkowania kośnego bądź sporadycznie prowadzonego wypasu z małą obsadą.
Data kontroli	07.08.2012
Uwagi	-
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcie fitosocjologiczne I	
Współrzędne geograficzne środka: N 52 26.803, E 17 14.501 Wysokość n.p.m.: max 90, min 90, śr 90 m Powierzchnia zdjęcia: 25m ² Nachylenie i ekspozycja: znikome-15° E Zwarcie warstw: c 98% d 15% Wysokość warstw: c max 1,1m śr 0,3 m Gatunki: Warstwa c: <i>Achillea millefolium</i> + <i>Arrhenatherum elatius</i> 3 <i>Astragalus glycyphyllos</i> + <i>Carlina vulgaris</i> + <i>Convolvulus arvensis</i> + <i>Crataegus monogyna</i> + <i>Dactylis glomerata</i> + <i>Equisetum arvense</i> + <i>Erigeron acris</i> + <i>Euphorbia cyparissias</i> 2 <i>Helichrysum arenarium</i> 1 <i>Hieracium pilosella</i> 2 <i>Hypericum perforatum</i> + <i>Medicago lupulina</i> + <i>Picris hieracioides</i> 1 <i>Pimpinella nigra</i> + <i>Rumex acetosa</i> + <i>Sedum acre</i> + <i>Senecio jacobaea</i> + <i>Thymus pulegioides</i> + <i>Trifolium arvense</i> 1 <i>Trifolium campestre</i> 1 <i>Tunica prolifera</i> 1 d: <i>Brachythecium sp.</i> 1 <i>Pseudoscleropodium purum</i> 2	
Zdjęcie fitosocjologiczne II	
Współrzędne geograficzne środka: N 52 26.821, E 17 14.430 Wysokość n.p.m.: max 92, min 92, śr 92 m Powierzchnia zdjęcia: 25 m ² Nachylenie i ekspozycja: znikome SE	

<p>Zwarcie warstw: c 98%, d 10%</p> <p>Wysokość warstw: c max 1,3 m średnio 0,6 m</p> <p>Gatunki:</p> <p>Warstwa c:</p> <p><i>Achillea millefolium</i> 1</p> <p><i>Agrimonia eupatoria</i> +</p> <p><i>Armeria elongata</i> +</p> <p><i>Arrhenatherum elatius</i> 4</p> <p><i>Artemisia campestris</i> +</p> <p><i>Carlina vulgaris</i> 1</p> <p><i>Conyza canadensis</i> +</p> <p><i>Dactylis glomerata</i> 1</p> <p><i>Daucus carota</i> 1</p> <p><i>Erigeron acris</i> +</p> <p><i>Festuca rubra</i> 1</p> <p><i>Galium album</i> +</p> <p><i>Helichrysum arenarium</i> +</p> <p><i>Hieracium pilosella</i> 2</p> <p><i>Hypericum perforatum</i> 1</p> <p><i>Medicago lupulina</i> +</p> <p><i>Melandrium album</i> +</p> <p><i>Picris hieracioides</i> 1</p> <p><i>Pimpinella nigra</i> 1</p> <p><i>Poa angustifolia</i> +</p> <p><i>Sedum acre</i> +</p> <p><i>Senecio jacobaea</i> +</p> <p><i>Taraxacum officinale</i> +</p> <p><i>Thymus pulegioides</i> +</p> <p><i>Tragoporon pratensis</i> +</p> <p><i>Trifolium arvense</i> 1</p> <p><i>Trifolium campestre</i> +</p> <p><i>Tunica prolifera</i> 1</p> <p>d:</p> <p><i>Brachythecium sp.</i> 2</p>
<p>Zdjęcie fitosocjologiczne III</p> <p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 26.826, E 17 14.351</p> <p>Wysokość n.p.m.: max 90, min 89, śr 89,5 m</p> <p>Powierzchnia zdjęcia: 25 m²</p> <p>Nachylenie i ekspozycja: brak</p> <p>Zwarcie warstw: b znikome, c 95%, d 20%</p> <p>Wysokość warstw: b 2m, c max 1m średnio 0,5 m</p> <p>Gatunki:</p> <p>Warstwa b:</p> <p><i>Pinus sylvestris</i> +</p> <p><i>Crataegus monogyna</i> +</p> <p>warstwa c:</p> <p><i>Agrimonia eupatoria</i> 1</p> <p><i>Arrhenatherum elatius</i> 5</p> <p><i>Bromus inermis</i> +</p> <p><i>Campanula rotundifolia</i> +</p> <p><i>Carlina vulgaris</i> 1</p> <p><i>Cirsium arvense</i> +</p> <p><i>Daucus carota</i> +</p> <p><i>Equisetum arvense</i> 1</p> <p><i>Festuca rubra</i> 2</p> <p><i>Galium album</i> 1</p> <p><i>Hypericum perforatum</i> +</p> <p><i>Malus sylvestris</i> r</p> <p><i>Melandrium album</i> 1</p> <p><i>Melilotus officinalis</i> +</p>

<i>Picris hieracioides</i> 2 <i>Pimpinella nigra</i> 2 <i>Rosa canina</i> + <i>Trifolium campestre</i> + <i>Trifolium repens</i> + <i>Valeriana officinalis</i> + <i>Vicia angustifolia</i> 1 <i>Vicia cracca</i> + <i>Vicia hirsuta</i> + d: <i>Brachythecium sp.</i> 2
--

Transekt		
Parametry/wskaźniki	Wartość parametru/wskaźnika	Ocena parametru/wskaźnika
Powierzchnia siedliska		U1
Specyficzna struktura i funkcje		
Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcje	<i>Arrhenatherum elatioris</i> 30% <i>Koelerio-Coryneporetea</i> 70%	U1
Struktura przestrzenna płatów siedliska	Niejednolita, zaburzona. Mozaika muraw napiaskowych i świeżej łąki	U1
Gatunki charakterystyczne	rajgras wyniosły <i>Arrhenatherum elatius</i> 30-80% przytulia biała <i>Galium album</i> 1-5%	
Gatunki dominujące	c: rajgras wyniosły <i>Arrhenatherum elatius</i> 30-80% wilczomlec sosnka <i>Euphorbia cyparissias</i> 10% jastrzębiec kosmaczek <i>Hieracium pilosella</i> 5-10% goryczel jastrzębcowy <i>Picris hieracioides</i> 5-10% biedrzeniec czarny <i>Pimpinella nigra</i> 5-10% kostrzewa czerwona <i>Festuca rubra</i> 5-10% d: <i>Brachythecium sp.</i> 20%	U1
Obce gatunki inwazyjne	Przymiotno kanadyjskie <i>Conyza canadensis</i> 1%, obecne chwasty polne	U1
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	wilczomlec sosnka <i>Euphorbia cyparissias</i> 10% jastrzębiec kosmaczek <i>Hieracium pilosella</i> 5-10%	U1
Ekspansja krzewów i podrośtu drzew	Warstwa b: Sosna zwyczajna <i>Pinus sylvestris</i> 1% Głóg jednoszyjkowy <i>Crataegus monogyna</i> 1% Warstwa c: Głóg jednoszyjkowy <i>Crataegus monogyna</i> 1% Jabłoń leśna <i>Malus sylvestris</i> <1%	U1
Udział dobrze zachowanych płatów siedliska	Fitocenozy o nietypowym składzie i strukturze. Mozaika muraw napiaskowych i świeżej łąki	U1
Wojłok (martwa materia organiczna)	znikomo-3 cm średnio 2 cm	FV
Perspektywy ochrony	Dobre pod warunkiem wprowadzenia regularnego koszenia i wypasu	

Ocena ogólna				
		U1		
Działalność człowieka				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Opis
950	Ewolucja biocenotyczna		-	Stabilizacja muraw i sukcesja w stronę bardziej zwartych zbiorowisk

T42

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6120 ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (Koelerion glaucae)*
Nazwa stanowiska	
Typ stanowiska	Badawcze/referencyjne???
Zbiorowiska roślinne	Corniculario-Corynephoretum
Opis siedliska na stanowisku	Murawa napiaskowa (2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi rozwinięta na dwuletnim nieużytku porolnym). Mozaika murawy napiaskowej, <i>Potentillo argenteae-Artemisietum absinthii</i> i <i>Convolvulo arvensis-Agropyretum repentis</i> . Zdjęcie 3 wykonane 15 m od drogi, w sąsiedztwie zabudowy, na szczycie pagórka. W płacie miejscami drobne nielegalne wyrobiska piasku.
Powierzchnia płatów siedliska	
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	
Wymiary transektu	10 x 200 m
Wysokość n.p.m.	116-120
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	
Zagrożenia	Zmiana sposobów gospodarowania. Ekspansja ruderalnych ziołorośli z <i>Onopordetalia acanthii</i> i <i>Sisymbrietalia</i> . Neofityzacja - wkraczanie przymiotna kanadyjskiego.
Inne wartości przyrodnicze	
Monitoring jest wymagany	
Uzasadnienie	
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Eksploracja piasku, dzięki której teren utrzymywany jest na wczesnych etapach sukcesji.
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	j. w.
Data kontroli	06.08.2012
Uwagi	
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcie fitosocjologiczne I	

<p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 23.555, E 17 20.896 Wysokość n.p.m.: max 116, min 116, śr 116 m Powierzchnia zdjęcia: 25 m² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: c 80%, d znikome Wysokość warstw: c max 1m śr 0,3 m Zespół: <i>Convolvulo-Agropyretum/Corniculario-Corynephoretum</i> Gatunki: Warstwa c: <i>Achillea millefolium</i> + <i>Artemisia absinthium</i> 2 <i>Artemisia campestris</i> 2 <i>Artemisia vulgaris</i> + <i>Bromus tectorum</i> + <i>Conyza canadensis</i> 2 <i>Dactylis glomerata</i> + <i>Elymus repens</i> 4 <i>Equisetum arvense</i> + <i>Fallopia convolvulus</i> + <i>Helichrysum arenarium</i> + <i>Hypochoeris radicata</i> + <i>Melilotus alba</i> + <i>Rumex acetosella</i> + <i>Setaria viridis</i> + <i>Taraxacum officinale</i> + <i>Tragoporon pratensis</i> + <i>Trifolium arvense</i> + <i>Tunica prolifera</i> + d: <i>Ceratodon purpureus</i> +</p>
Zdjęcie fytosocjologiczne II
<p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 23.545, E 17 20.849 Wysokość n.p.m.: max 118, min 118, śr 118 m Powierzchnia zdjęcia: 25 m² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: c 80%, d 15% Wysokość warstw: c max 1m średnio 0,5 m Zespół: <i>Koelerio-Corynephoretea</i> Gatunki: Warstwa c: <i>Artemisia absinthium</i> + <i>Artemisia capmestris</i> 3 <i>Artemisia vulgaris</i> + <i>Berteroa incana</i> + <i>Elymus repens</i> + <i>Equisetum arvense</i> + <i>Euphorbia cyparissias</i> 2 <i>Melandrium album</i> + <i>Poa angustifolia</i> 1 <i>Potentilla argentea</i> 1 <i>Tragoporon pratensis</i> + d: <i>Brachythecium sp.</i> 2 <i>Ceratodon sp.</i> 2</p>
Zdjęcie fytosocjologiczne III

Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.244, E 17 10.249

Wysokość n.p.m.: max 120, min 120, śr 120 m

Powierzchnia zdjęcia: 25m²

Nachylenie i ekspozycja: znikome 0-SW

Zwarcie warstw: c 70%, d 40%

Wysokość warstw: c max 1m średnio 0,25 m

Zespół: *Koelerio-Corynephoretea*

Gatunki:

warstwa c:

Achillea millefolium 1

Arrenatherum elatius +

Artemisia absinthium +

Artemisia campestris 3

Artemisia vulgaris +

Convolvulus arvensis +

Conyza canadensis +

Equisetum arvense +

Euphorbia cyparissias 2

Festuca rubra 2

Helichrysum arenarium 2

Hieracium pilosella 3

Jasione montana 1

Oenothera biennis r

Picris hieracioides 1

Poa compressa +

Potentilla argentea 1

Rumex acetosa +

Rumex tenuifolius +

Rumex thyrsiflorus 2

Sedum acre 1

Tunica prolifera +

Vicia hirsuta +

d:

Brachythecium albicans 3

Ceratodon sp. 1

Cladonia sp. 1

Polytrichum piliferum +

Polytrichum sp. +

Transekt		
Parametry/wskaźniki	Wartość parametru/wskaźnika	Ocena parametru/wskaźnika
Powierzchnia siedliska		U1
Specyficzna struktura i funkcje		
Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcje	Murawa napiaskowa 50% <i>Potentilla argenteae-Artemisia absinthii</i> 20% <i>Convolvulus arvensis-Agropyrum repens</i> 25% <i>Tunica-Potentilla compressae</i> 5%	U2
Gatunki charakterystyczne	bylica polna <i>Artemisia campestris</i> 15-35% prosienniczek szorstki <i>Hypochoeris radicata</i> 1% koniczyna polna <i>Trifolium arvense</i> 1% jastrzębiec kosmaczek <i>Hieracium pilosella</i> 30%, wilczomlecz sosnka <i>Euphorbia cyparissias</i> 15% jasieniec piaskowy <i>Jasione montana</i> 5% kocanki piaskowe <i>Helichrysum arenarium</i> 1-	U1

	15% pięciornik srebrny <i>Potentilla argentea</i> 1% rozchodnik ostry <i>Sedum acre</i> 5% szczaw polny <i>Rumex acetosella</i> + goździcznik wycięty <i>Tunica prolifera</i> + szczaw wąskolistny <i>Rumex tenuifolius</i> + wiechlina spłaszczona <i>Poa compressa</i> +			
Gatunki dominujące	c: bylica piołun <i>Artemisia absinthium</i> 1-15% bylica polna <i>Artemisia campestris</i> 10-35% przymiotno kanadyjskie <i>Conyza canadensis</i> 10% perz właściwy <i>Elymus repens</i> 60% wilczomlec sosnka <i>Euphorbia cyparissias</i> 10% kostrzewa czerwona <i>Festuca rubra</i> 10% kocanki piaskowe <i>Helichrysum arenarium</i> 15% jastrzębiec kosmaczek <i>Hieracium pilosella</i> 30% szczaw rozpierzchły <i>Rumex thyrsiflorus</i> 10% d: <i>Brachythecium</i> sp. 2 <i>Ceratodon</i> sp. 2 <i>Brachythecium albicans</i> 3			U1
Obce gatunki inwazyjne	Przymiotno kanadyjskie <i>Conyza canadensis</i> 10% i chwasty polne			U1
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	bylica polna <i>Artemisia campestris</i> 10-35% perz właściwy <i>Elymus repens</i> 60%			U1
Ekspansja krzewów i podrostu drzew	brak			FV
Udział dobrze zachowanych płatów siedliska	Fitocenozy o zaburzonym składzie i strukturze. Mozaika murawy psammofilnej, <i>Potentilla argenteae-Artemisietum absinthii</i> i <i>Convolvulo arvensis-Agropyretum repentis</i> .			U1
Inne zniekształcenia	Eksploracja piasku			
Perspektywy ochrony	Najprawdopodobniej teren zostanie zabudowany			
Ocena ogólna				
	U2			
Działalność człowieka				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Opis
300	Wydobywanie piasku i żwiru		+	Eksploracja piasku, dzięki której teren utrzymywany jest na wczesnych etapach sukcesji.
950	Ewolucja biocenotyczna		-	Stabilizacja muraw i sukcesja w stronę bardziej zwartych zbiorowisk

2.5. Siedlisko 6210 Murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea* i ciepłolubne murawy z *Asplenio septentrionalis-Festucion pallentis*)

T2

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6210 murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i> i ciepłolubne murawy z <i>Asplenion septentrionalis-Festucion pallentis</i>)
Nazwa stanowiska	
Typ stanowiska	Badawcze/referencyjne???
Jednostka fitosocjologiczna	<i>Festuco-Brometea</i>
Opis siedliska na stanowisku	Kompleks muraw kserotermicznych <i>Festuco-Brometea</i> , którego trudno przyporządkować do określonego zespołu. Zlokalizowany w sąsiedztwie drogi. Płat pocięty siecią świeżych kretowisk i mrowisk. W otoczeniu nitrofilne i ruderalne ziołorośla <i>Tanaceto-Artemisietum</i> i <i>Dauco-Picridetum hieracioides</i> .
Powierzchnia płatów siedliska	
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	
Wymiary transektu	10 x 200m
Wysokość n.p.m.	82-78
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	
Zagrożenia	Brak właściwego użytkowania - koszenia, wypasu, usuwania podrostu drzew i krzewów. Murawa zagrożona sukcesją przez zbiorowiska krzewiaste, głównie inicjalne postaci czyżni <i>Prunetum spinosae</i> , czy laski osikowe <i>Agrostio-Populetum tremulae</i> . Wkraczanie drzew i krzewów. Ekspansja nitrofilnych i ruderalnych ziołorośli: <i>Tanaceto-Artemisietum</i> , <i>Dauco-Picridetum hieracioidis</i> , <i>Convolvulo arvensis-Agropyretum repentis</i> i <i>Leonuro-Ballotetum nigrae</i> . Neofityzacja - ekspansja <i>Bryonia dioica</i> i <i>Padus serotina</i> z sąsiedztwa.
Inne wartości przyrodnicze	Brak danych
Monitoring jest wymagany	
Uzasadnienie	
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich	Brak

skuteczności	
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Koszenie, wypas, usuwanie podrostu drzew i krzewów.
Data kontroli	18.08.2012
Uwagi	-
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcie fitosocjologiczne I	
<p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 25.879, E 17 05.865 Wysokość n.p.m.: max 82, min 79, śr 80,5m Powierzchnia zdjęcia: 25m² Nachylenie i ekspozycja: 30% N Zwarcie warstw: b 25%, c 100%, d 15% Wysokość warstw: b 2,5m, c max 1,5m śr 70 cm Gatunki: Warstwa b: <i>Crataegus monogyna</i> 2 <i>Malus domestica</i> + <i>Padus serotina</i> + <i>Prunus spinosa</i> + <i>Pyrus pyraeaster</i> + <i>Rosa canina</i> + Warstwa c: <i>Achillea millefolium</i> 1 <i>Agrostis capillaris</i> 2 <i>Anthoxanthum odoratum</i> + <i>Carex hirta</i> + <i>Cirsium arvense</i> + <i>Dactylis glomerata</i> + <i>Deschampsia caespitosa</i> + <i>Equisetum arvense</i> 1 <i>Euphorbia cyparissias</i> + <i>Festuca rubra</i> 3 <i>Galium album</i> + <i>Galium verum</i> 1 <i>Hieracium pilosella</i> + <i>Holcus lanatus</i> + <i>Leontodon hispidus</i> 1 <i>Lotus corniculatus</i> + <i>Picris hieracioides</i> + <i>Pimpinella nigra</i> 2 <i>Plantago lanceolata</i> 1 <i>Poa angustifolia</i> + <i>Poa pratensis</i> + <i>Polygonum aviculare</i> + <i>Prunus spinosa</i> + <i>Ranunculus acris</i> + <i>Rumex acetosa</i> + <i>Rumex thyrsiflorus</i> + <i>Thymus pulegioides</i> + <i>Tragopogon pratensis</i> + <i>Trifolium pratense</i> 1 <i>Trifolium repens</i> + <i>Veronica chamaedrys</i> 1 <i>Viola canina</i> + d: <i>Bryum</i> sp. + <i>Plagiomnium</i> sp. 1 <i>Pseudoscleropodium purum</i> 2</p>	
Zdjęcie fitosocjologiczne II	
<p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 25.897, E 17 05.928 Wysokość n.p.m.: max 84, min 81, śr 82,5m Powierzchnia zdjęcia: 25m² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: b 10%, c 100%, d 20% Wysokość warstw: b 2,5m, c max 1,4m średnio 90cm</p>	

<p>Gatunki:</p> <p>Warstwa b:</p> <p><i>Crataegus monogyna</i> 2</p> <p><i>Malus domestica</i> +</p> <p><i>Pyrus communis</i> +</p> <p><i>Rosa canina</i> 1</p> <p>Warstwa c:</p> <p><i>Achillea millefolium</i> 1</p> <p><i>Agrostis capillaris</i> 2</p> <p><i>Anthoxanthum odoratum</i> 1</p> <p><i>Armeria elongata</i> +</p> <p><i>Arrhenatherum elatius</i> 1</p> <p><i>Bromus hordeaceus</i> +</p> <p><i>Carex hirta</i> +</p> <p><i>Carex sp.</i> +</p> <p><i>Cerastium arvense</i> +</p> <p><i>Dactylis glomerata</i> 1</p> <p><i>Descampsia caespitosa</i> +</p> <p><i>Equisetum arvense</i> 1</p> <p><i>Festuca rubra</i> 3</p> <p><i>Galium verum</i> +</p> <p><i>Hieracium umbellatum</i> +</p> <p><i>Holcus lanatus</i> 1</p> <p><i>Juglans regia</i> +</p> <p><i>Leontodon autumnalis</i> +</p> <p><i>Leontodon hispidus</i> 2</p> <p><i>Lotus corniculatus</i> 1</p> <p><i>Pimpinella nigra</i> 2</p> <p><i>Plantago lanceolata</i> 1</p> <p><i>Prunella vulgaris</i> +</p> <p><i>Pyrus communis</i> +</p> <p><i>Ranunculus acris</i> 1</p> <p><i>Rumex acetosa</i> 1</p> <p><i>Thymus pulegioides</i> 1</p> <p><i>Trifolium pratense</i> 1</p> <p><i>Trifolium repens</i> +</p> <p><i>Veronica chamaedrys</i> +</p> <p><i>Vicia hirsuta</i> +</p> <p><i>Viola canina</i> 1</p> <p>d:</p> <p><i>Brachythecium sp.</i> 1</p> <p><i>Bryum sp.</i> 1</p> <p><i>Plagiomnium sp.</i> 2</p> <p><i>Pseudoscleropodium purum</i> +</p> <p><i>Rhythidiadelphus squarrosus</i> 2</p>
Zdjęcie fitosocjologiczne III
<p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 25.911, E 17 04.997</p> <p>Wysokość n.p.m.: max 90, min 88, śr 89m</p> <p>Powierzchnia zdjęcia: 25m²</p> <p>Nachylenie i ekspozycja: 25% N</p> <p>Zwarcie warstw: b 15%, c 100%, d 10%</p> <p>Wysokość warstw: b 2,5m, c max 1,4m średnio 60cm</p> <p>Gatunki:</p> <p>Warstwa b:</p> <p><i>Crataegus monogyna</i> 2</p> <p><i>Padus serotina</i> +</p> <p><i>Prunus spinosa</i> +</p> <p><i>Pyrus communis</i> +</p> <p><i>Rosa canina</i> 1</p> <p><i>Sorbus aucuparia</i> +</p> <p>warstwa c:</p> <p><i>Achillea millefolium</i> 1</p> <p><i>Agrostis capillaris</i> 2</p> <p><i>Anthoxanthum odoratum</i> 1</p> <p><i>Armeria elongata</i> +</p> <p><i>Crataegus monogyna</i> +</p>

<i>Equisetum arvense</i> 2 <i>Festuca rubra</i> 3 <i>Galium verum</i> 1 <i>Holcus lanatus</i> + <i>Leontodon autumnalis</i> + <i>Leontodon hispidus</i> + <i>Lotus corniculatus</i> + <i>Pimpinella nigra</i> 1 <i>Plantago lanceolata</i> 1 <i>Poa pratensis</i> + <i>Prunus spinosa</i> + <i>Ranunculus acris</i> 1 <i>Rosa canina</i> + <i>Rubus caesius</i> + <i>Rumex acetosa</i> + <i>Rumex thyrisflorus</i> 1 <i>Solidago virens</i> + <i>Thymus pulegioides</i> 1 <i>Tragopogon pratensis</i> 1 <i>Trifolium pratense</i> + <i>Veronica chamaedrys</i> 2 <i>Vicia tetrasperma</i> + <i>Viola canina</i> + d: <i>Brachythecium</i> sp. 1 <i>Plagiomnium undulatum</i> 1 <i>Rhithidadelphus squarrosus</i> 2
--

Transekt		
Parametry/wskaźniki	Wartość parametru/wskaźnika	Ocena parametru/wskaźnika
Powierzchnia siedliska		U1
Specyficzna struktura i funkcje		
Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcje	<i>Festuco-Brometea</i> 60% <i>Prunetum spinosae</i> 15% <i>Euonymo-Coryletum</i> 5% <i>Agrostio-Populetum tremulae</i> 10% Zb. <i>Elymus repens-Urtica dioica</i> 5% <i>Arrhenatheretum elatioris</i> 5%	U1
Struktura przestrzenna płatów siedliska	Powierzchnia muraw niejednolita, liczne przejścia do czyżni, zarośli leszczynowych, łasków osikowych, ruderalnych ziołorośli i do świeżych łąk.	U1
Gatunki charakterystyczne	Gatunki o charakterze termofilnym: Wilczomlec sosnka <i>Euphorbia cyparissias</i> 1% Przytulia właściwa <i>Galium verum</i> 1-5% Biedrzyk czarny <i>Pimpinella nigra</i> 5-10% Wiechlina wąskolistna <i>Poa angustifolia</i> 1% Macierzanka zwyczajna <i>Thymus pulegioides</i> 1-5% Fiołek psi <i>Viola canina</i> 1-5% Zawciąg pospolity <i>Armeria elongata</i> 1% Babka lancetowata <i>Plantago</i>	U1

	lanceolata 5%			
Gatunki dominujące	b: głóg jednoszyjkowy <i>Crataegus monogyna</i> 15% c: mietlica pospolita <i>Agrostis capillaris</i> 10% kostrzewa czerwona <i>Festuca rubra</i> 30% biedrzynek czarny <i>Pimpinella nigra</i> 10% brodawnik zwyczajny <i>Leontodon hispidus</i> 10% skrzyp polny <i>Equisetum arvense</i> 10% przetacznik ożankowy <i>Veronica chamaedrys</i> 10% d <i>Pseudoscleropodium purum</i> 10% <i>Plagiomnium sp.</i> 10% <i>Rhytidiadelphus squarrosus</i> 10%	U1		
Obce gatunki inwazyjne	Czeremcha późna <i>Padus serotina</i> 1% Orzech włoski <i>Juglans regia</i> 1%	U1		
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	kostrzewa czerwona <i>Festuca rubra</i> 30%	U1		
Ekspansja krzewów i podrośtu drzew	b: Głóg jednoszyjkowy <i>Crataegus monogyna</i> 15% Jabłoń domowa <i>Malus domestica</i> 1% Czeremcha późna <i>Padus serotina</i> 1% Śliwa tarnina <i>Prunus spinosa</i> 1% Grusza dzika <i>Pyrus pyraeaster</i> 1% Róża dzika <i>Rosa canina</i> 1% Grusza pospolita <i>Prus communis</i> 1% Jarzab pospolity <i>Sorbus aucuparia</i> 1% c: Śliwa tarnina <i>Prunus spinosa</i> 1% Grusza pospolita <i>Prus communis</i> 1% Głóg jednoszyjkowy <i>Crataegus monogyna</i> 1% Orzech włoski <i>Juglans regia</i> 1%	U1		
Udział dobrze zachowanych płatów siedliska	Fitocenozy o nietypowym składzie i strukturze, którym trudno przydzielić określoną rangę syntaksonomiczną.	U1		
Wojłok (martwa materia organiczna)	0-6cm średnio 3,5cm	U1		
Perspektywy ochrony	Złe pod warunkiem dalszego zaniechania użytkowania.			
Ocena ogólna	FV			
	U1			
	U2			
Działalność człowieka				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Opis
141	Zarzucenie pasterstwa		-	Zarastanie; sukcesja ziołorośli z sąsiedztwa

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku F-Brometea!!!	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże (<i>Arrhenatherion</i>)
Nazwa stanowiska	
Typ stanowiska	Badawcze/referencyjne???
Zbiorowiska roślinne	<i>Arrhenatheretum elatioris</i>
Opis siedliska na stanowisku	Łąka świeża <i>Arrhenatheretum elatioris</i> powstała w miejscu dawnych muraw kserotermicznych <i>Festuco-Brometea</i> . Kontakt z czyżniami <i>Prunetum spinosae</i> i z nitrofilnymi ziołoroślami <i>Tanaceto-Artemisietum</i> , które wkraczają w płat. W sąsiedztwie płaty zarośli leszczynowych <i>Euonymo-Coryletum</i> , <i>Rudbeckio-Solidaginetum</i> , <i>Rubetum idaei</i> oraz <i>Rubo-Calamagrostietum</i> . W bezpośrednim sąsiedztwie płatu dwie drogi oraz pola uprawne.
Powierzchnia płatów siedliska	
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	
Wymiary transektu	10 x 200m
Wysokość n.p.m.	90-94
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	
Zagrożenia	Niewłaściwe użytkowanie i zaniechanie użytkowania - koszenia, wypalania i wypasu. Ekspansja czyżni, ruderalnych i nitrofilnych ziołorośli z sąsiedztwa. Ze względu na obecność w bezpośrednim sąsiedztwie płatu dwóch dróg istnieje niebezpieczeństwo erozji. Regularny spływ biogenów zawartych w nawozach sztucznych z okolicznych pól uprawnych grozi eutrofizacją i dalszym wkraczaniem nitrofilnych ziołorośli
Inne wartości przyrodnicze	Brak danych
Monitoring jest wymagany	
Uzasadnienie	
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Koszenie nieregularne, najwyżej raz-2 razy do roku; zbyt ekstensywne. Sporadyczne wypalanie i wypas.
Proponowane wprowadzenia działań	Utrzymanie użytkowania kośnego, ograniczone

ochronnych	nawożenie, najlepiej organiczne. Zaprzeszanie użytkowania dróg w sąsiedztwie obniży niebezpieczeństwo erozji.
Data kontroli	07.08.2012
Uwagi	-
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcie fitosocjologiczne I	
<p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 26.161, E 17 06.710 Wysokość n.p.m.: max 95, min 94, śr 94,5m Powierzchnia zdjęcia: 25m² Nachylenie i ekspozycja: 20% N Zwarcie warstw: b znikome, c 100%, d 25% Wysokość warstw: b 1,5m c max 1,5m śr 1m Gatunki: Warstwa b: <i>Padus serotina</i> + <i>Rosa canina</i> + Warstwa c: <i>Achillea millefolium</i> + <i>Agrimonia eupatoria</i> r <i>Agrostis capillaris</i> 1 <i>Angelica sylvestris</i> + <i>Anthriscus sylvestris</i> + <i>Arrhenatherum elatius</i> 3 <i>Cirsium arvense</i> 1 <i>Cirsium arvense</i> 1 <i>Convolvulus arvensis</i> 1 <i>Dactylis glomerata</i> 2 <i>Equisetum arvense</i> + <i>Festuca rubra</i> 2 <i>Galium album</i> + <i>Galium aparine</i> r <i>Galium verum</i> + <i>Heracleum sphondylium</i> + <i>Hieracium umbellatum</i> + <i>Phleum pratense</i> 2 <i>Picris hieracioides</i> + <i>Plantago major</i> r <i>Rumex acetosa</i> + <i>Tanacetum vulgare</i> + <i>Tragoporon pratensis</i> 1 <i>Trifolium repens</i> + <i>Trifolium repens</i> + <i>Veronica chamaedrys</i> 1 <i>Vicia hirsuta</i> + <i>Vicia tetrasperma</i> 1 d: <i>Brachythecium sp.</i> 2</p>	
Zdjęcie fitosocjologiczne II	
<p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 26.145, E 17 06.637 Wysokość n.p.m.: max 84, min 84, śr 84m Powierzchnia zdjęcia: 25m² Nachylenie i ekspozycja: 20% N Zwarcie warstw: b 20%, c 98% d znikome Wysokość warstw: b 60cm, c max 60cm średnio 45cm Gatunki: Warstwa b: <i>Prunus spinosa</i> 2 Warstwa c: <i>Achillea millefolium</i> + <i>Agrimonia eupatoria</i> + <i>Agrostis capillaris</i> + <i>Anthoxanthum odoratum</i> + <i>Arrhenatherum elatius</i> 3 <i>Artemisia vulgaris</i> +</p>	

<i>Carlina vulgaris</i> + <i>Cirsium arvense</i> + <i>Dactylis glomerata</i> + <i>Equisetum arvense</i> + <i>Festuca rubra</i> 1 <i>Galium album</i> + <i>Galium verum</i> 2 <i>Heracleum sphondylium</i> + <i>Hieracium umbellatum</i> 1 <i>Hypericum perforatum</i> <i>Luzula campestris</i> + <i>Phleum pratense</i> + <i>Picris hieracioides</i> 1 <i>Pimpinella nigra</i> 2 <i>Plantago lanceolata</i> + <i>Prunus spinosa</i> 1 <i>Pyrus pyraeaster</i> + <i>Rosa canina</i> + <i>Senecio jacobaea</i> 1 <i>Tanacetum vulgare</i> <i>Tragopogon pratensis</i> + <i>Trifolium campestre</i> 1 <i>Trifolium pratense</i> + <i>Valeriana officinalis</i> + <i>Veronica chamaedrys</i> + <i>Vicia angustifolia</i> 1 <i>Vicia tetrasperma</i> 1 <i>Vicia villosa</i> + d: <i>Atrichum undulatum</i> + <i>Brachythecium</i> sp. + <i>Plagiomnium</i> sp. +
Zdjęcie fytosocjologiczne III Współrzędne geograficzne środka: N 52 26.125, E 17 06.567 Wysokość n.p.m.: max 92, min 90, śr 91m Powierzchnia zdjęcia: 25m ² Nachylenie i ekspozycja: 25-30% N Zwarcie warstw: b znikome, c 100%, d znikome Wysokość warstw: b 2,5m, c max 1,6m średnio 1m Gatunki: Warstwa b: <i>Crataegus monogyna</i> + warstwa c: <i>Achillea millefolium</i> 2 <i>Agrimonia eupatoria</i> r <i>Anthriscus sylvestris</i> + <i>Arrhenatherum elatius</i> 4 <i>Artemisia vulgaris</i> + <i>Cirsium arvense</i> + <i>Corylus avellana</i> r <i>Dactylis glomerata</i> 1 <i>Epilobium hirsutum</i> + <i>Equisetum arvense</i> 2 <i>Festuca arundinacea</i> 1 <i>Galium album</i> + <i>Heracleum sphondylium</i> 1 <i>Holcus lanatus</i> + <i>Hypericum perforatum</i> + <i>Phleum pratense</i> 2 <i>Picris hieracioides</i> + <i>Potentilla anserina</i> + <i>Pyrus pyraeaster</i> + <i>Rosa canina</i> r <i>Rubus idaeus</i> + <i>Rumex acetosa</i> + <i>Senecio jacobaea</i> 1 <i>Taraxacum officinale</i> +

<i>Tragoporon pratensis</i> + <i>Vicia hirsuta</i> 2 <i>Vicia tetrasperma</i> 1 d: <i>Brachythecium sp.</i> +

Transekt		
Parametry/wskaźniki	Wartość parametru/wskaźnika	Ocena parametru/wskaźnika
Powierzchnia siedliska		U1
Specyficzna struktura i funkcje		
Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcje	<i>Arrhenatherum elatioris</i> 80% <i>Tanaceto-Artemisietum</i> 10% <i>Rudbeckio-Solidaginetum</i> 10%	U1
Struktura przestrzenna płatów siedliska	Powierzchnia łąk niejednolita, liczne przejścia do zbiorowisk nitrofilnych i ruderalnych ziołorośli	U1
Gatunki charakterystyczne	rajgras wyniosły <i>Arrhenatherum elatius</i> 30-60% kozibród łąkowy <i>Tragoporon pratensis</i> 1-5% przytulia biała <i>Galium album</i> 1%	U1
Gatunki dominujące	c: rajgras wyniosły <i>Arrhenatherum elatius</i> 30-60% kupkówka pospolita <i>Dactylis glomerata</i> 1-15% kostrzewa czerwona <i>Festuca rubra</i> 5-15% tymotka łąkowa <i>Phleum pratense</i> 1-15% przytulia właściwa <i>Galium verum</i> 15% biedrzeniec czarny <i>Pimpinella nigra</i> 10% krwawnik pospolity <i>Achillea millefolium</i> 1-15% skrzyp polny <i>Equisetum arvense</i> 1-15% wyka drobnokwiatowa <i>Vicia hirsuta</i> 15%	U1
Obce gatunki inwazyjne	brak	FV
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	brak	FV
Ekspansja krzewów i podrostu drzew	b: czeremcha późna <i>Padus serotina</i> 1% róża dzika <i>Rosa canina</i> 1% śliwa tarnina <i>Prunus spinosa</i> 20% głóg jednoszyjkowy <i>Crataegus monogyna</i> 1% c: grusza dzika <i>Pyrus pyraeaster</i> 1% róża dzika <i>Rosa canina</i> 1% śliwa tarnina <i>Prunus spinosa</i> 1% malina właściwa <i>Rubus idaeus</i> 1%	U1
Udział dobrze zachowanych płatów siedliska	Fitocenozy o nietypowym składzie i strukturze	U1
Wojłok (martwa materia organiczna)	0-3cm średnio 1,5cm	FV
Perspektywy ochrony	Złe pod warunkiem utrzymania dotychczasowego sposobu użytkowania (nieregularne koszenie, wypalanie i wypas)	
Ocena ogólna	FV	
	U1	

		U2		
Działalność człowieka				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Opis
102	Koszenie/ścinanie		+	Koszenie nieregularne, prawdopodobnie tylko raz do roku. Zabiegi zbyt ekstensywne
120	Nawożenie		-	Regularny spływ biogenów zawartych w nawozach sztucznych z okolicznych pól uprawnych grozi eutrofizacją i dalszym wkraczaniem nitrofilnych ziołorośli
140	Wypas		+	Wypas najprawdopodobniej incydentalny lub przeszły
141	Zarzucenie pasterstwa		-	Zarastanie; sukcesja ziołorośli z sąsiedztwa
190	Dosiewanie traw		-	Dominacja <i>Dactylis glomerata</i>

T7

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku F-Brometea!!!	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże (<i>Arrhenatherion</i>)
Nazwa stanowiska	
Typ stanowiska	Badawcze/referencyjne???
Zbiorowiska roślinne	<i>Arrhenatheretum elatioris</i>
Opis siedliska na stanowisku	Łąka świeża <i>Arrhenatheretum elatioris</i> powstała w miejscu dawnych muraw kserotermicznych <i>Festuco-Brometea</i> . Płat zlokalizowany blisko ścieżki, ciągnie się pasem wzdłuż rzeki Cybiny. Zaawansowane sukcesyjnie. Bardzo wątpliwe, że po wycięciu krzewów nastąpi przekształcenie siedliska do muraw kserotermicznych <i>Festuco-Brometea</i> . Najprawdopodobniej dalej rozwijać się będzie łąka świeża <i>Arrhenatheretum elatioris</i> , która, jeśli nie będzie użytkowana w prawidłowy sposób (regularne koszenie i wypas), przekształci się w zbiorowiska nitrofilnych ziołorośli. W sąsiedztwie czynnie <i>Prunetum spinosae</i> i nitrofilne ziołorośla <i>Dauco-Picridetum hieracioidis</i> na nieużytkach porolnych.
Powierzchnia płatów siedliska	
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	
Wymiary transektu	10 x 200m
Wysokość n.p.m.	79-82
Raport roczny - informacje podstawowe	

Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	
Zagrożenia	Niewłaściwe użytkowanie i zaniechanie użytkowania - koszenia, i wypasu. Ekspansja czyżni, ruderalnych i nitrofilnych ziołorośli z sąsiedztwa. Regularny spływ biogenów zawartych w nawozach sztucznych z okolicznych nieużytków porolnych grozi eutrofizacją i dalszym wkraczaniem nitrofilnych ziołorośli
Inne wartości przyrodnicze	Brak danych
Monitoring jest wymagany	
Uzasadnienie	
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Koszenie nieregularne, najwyżej raz-2 razy do roku; zbyt ekstensywne. Sporadyczne wypalanie i wypas. Bardzo wątpliwe, że po wycięciu krzewów nastąpi przekształcenie siedliska do muraw kserotermicznych <i>Festuco-Brometea</i> . Najprawdopodobniej dalej rozwijać się będzie łąka świeża <i>Arrhenatheretum elatioris</i> , która, jeśli nie będzie użytkowana w prawidłowy sposób (regularne koszenie i wypas), przekształci się w zbiorowiska nitrofilnych ziołorośli
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Utrzymanie użytkowania kośnego, ograniczone nawożenie, najlepiej organiczne.
Data kontroli	07.08.2012
Uwagi	-
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcie fitosocjologiczne I	
Współrzędne geograficzne środka: N 52 26.126, E 17 06.475 Wysokość n.p.m.: max 81, min 79, śr 80m Powierzchnia zdjęcia: 25m ² Nachylenie i ekspozycja: 15% N Zwarcie warstw: b znikome, c 100%, d znikome Wysokość warstw: b 1,8m c max 1,5m śr 90cm Gatunki: Warstwa b: <i>Crataegus monogyna</i> + <i>Quercus robur</i> + <i>Prunus spinosa</i> + <i>Rosa canina</i> + c: <i>Achillea millefolium</i> 1 <i>Agrostis capillaris</i> 2 <i>Arrhenatherum elatius</i> 3 <i>Avenula pubescens</i> + <i>Dactylis glomerata</i> + <i>Descampsia caespitosa</i> + <i>Galium verum</i> 2 <i>Heracleum sphondylium</i> + <i>Holcus lanatus</i> + <i>Melandrium album</i> r <i>Pimpinella nigra</i> 1	

<i>Poa pratensis</i> + <i>Prunus spinosa</i> + <i>Quercus robur</i> + <i>Rumex acetosa</i> 2 <i>Rumex thyrsiflorus</i> + <i>Tragoporon pratensis</i> + <i>Veronica chamaedrys</i> + <i>Picris hieracioides</i> + d: <i>Brachythecium sp.</i> +
Zdjęcie fitosocjologiczne II Współrzędne geograficzne środka: N 52 26.105, E 17 06.401 Wysokość n.p.m.: max 81, min 80, śr 81,5m Powierzchnia zdjęcia: 25m ² Nachylenie i ekspozycja: 20% N Zwarcie warstw: b 45%, c 100% d znikome Wysokość warstw: b 4m, c max 1,5m średnio 1m Gatunki: Warstwa b: <i>Crataegus monogyna</i> 3 <i>Crataegus sp.</i> 1 <i>Rosa canina</i> + Warstwa c: <i>Achillea millefolium</i> 1 <i>Agrostis capillaris</i> + <i>Arrhenatherum elatius</i> 3 <i>Cirsium arvense</i> 1 <i>Convolvulus arvensis</i> + <i>Dactylis glomerata</i> 2 <i>Descampsia caespitosa</i> + <i>Equisetum arvense</i> 1 <i>Galium album</i> + <i>Galium verum</i> + <i>Heracleum sphondylium</i> 2 <i>Hieracium umbellatum</i> r <i>Holcus lanatus</i> + <i>Melandrium album</i> + <i>Potentilla reptans</i> 2 <i>Pyrus pyraeaster</i> + <i>Ranunculus acris</i> + <i>Rumex acetosa</i> 1 <i>Rumex thyrsiflorus</i> + <i>Tragoporon pratensis</i> + <i>Veronica chamaedrys</i> + d: <i>Brachythecium sp.</i> +
Zdjęcie fitosocjologiczne III Współrzędne geograficzne środka: N 52 26.092, E 17 06.342 Wysokość n.p.m.: max 82, min 81, śr 81,5m Powierzchnia zdjęcia: 25m ² Nachylenie i ekspozycja: 15% N Zwarcie warstw: c 100%, d 10% Wysokość warstw: c max 60cm średnio 30cm Gatunki: warstwa c: <i>Achillea millefolium</i> 1 <i>Arrhenatherum elatius</i> 2 <i>Artemisia vulgaris</i> +

Cirsium arvense +
Convolvulus arvensis +
Dactylis glomerata 3
Equisetum arvense 1
Festuca arundinacea +
Festuca rubra +
Galium album +
Galium verum +
Heracleum sphondylium +
Hypericum perforatum +
Leontodon hispidus +
Medicago sativa +
Picris hieracioides +
Prunus spinosa +
Rosa canina +
Rumex acetosa +
Taraxacum officinale 3
Trifolium pratense +
d:
Brachythecium sp. 1
Plagiomnium sp. 1

Transekt		
Parametry/wskaźniki	Wartość parametru/wskaźnika	Ocena parametru/wskaźnika
Powierzchnia siedliska		U1
Specyficzna struktura i funkcje		
Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcje	<i>Arrhenatherum elatioris</i> 65% <i>Prunetum spinosae</i> 20% <i>Potentilletum reptantis</i> 5% <i>Dauco-Picridetum hieracioidis</i> 10%	U1
Struktura przestrzenna płatów siedliska	Powierzchnia łąk niejednolita, liczne przejścia do zbiorowisk nitrofilnych i ruderalnych ziołorośli oraz czyżni	U1
Gatunki charakterystyczne	rajgras wyniosły <i>Arrhenatherum elatius</i> 25-40% kozibród łąkowy <i>Tragoporon pratensis</i> 1% przytulia biała <i>Galium album</i> 1-15% szczaw rozpierzchły <i>Rumex thyrsiflorus</i> 1%	U1
Gatunki dominujące	b: Głóg jednoszyjkowy <i>Crataegus monogyna</i> 40% c: rajgras wyniosły <i>Arrhenatherum elatius</i> 25-40% przytulia biała <i>Galium album</i> 1-15% mietlica pospolita <i>Agrostis capillaris</i> 1-15% przytulia właściwa <i>Galium verum</i> 1-15% szczaw zwyczajny <i>Rumex acetosa</i> 1-15% kupkówka pospolita <i>Dactylis glomerata</i> 1-30% barszcz zwyczajny <i>Heracleum sphondylium</i> 1-10% pięciornik rozłogowy <i>Potentilla reptans</i> 10% mniszek lekarski <i>Taraxacum officinale</i> 30%	U1
Obce gatunki inwazyjne	brak	FV
Rodzime gatunki	mniszek lekarski <i>Taraxacum officinale</i> 30%	U1

ekspansywne roślin zielnych		
Ekspansja krzewów i podrostu drzew	b: głóg jednoszyjkowy <i>Crataegus monogyna</i> 1-30% dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> 1% róża dzika <i>Rosa canina</i> 1% Głóg <i>Crataegus sp.</i> 5% c: dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> 1% grusza dzika <i>Pyrus pyraeaster</i> 1% śliwa tarnina <i>Prunus spinosa</i> 1% róża dzika <i>Rosa canina</i> 1%	U1
Udział dobrze zachowanych płatów siedliska	Fitocenozy o nietypowym składzie i strukturze	U1
Wojłok (martwa materia organiczna)	1-4cm średnio 2,5cm	U1
Perspektywy ochrony	Złe pod warunkiem utrzymania dotychczasowego sposobu użytkowania (nieregularne koszenie, wypalanie i wypas)	
Ocena ogólna	FV	
	U1	
	U2	

Działalność człowieka

Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Opis
102	Koszenie/ścinanie		+	Koszenie nieregularne, prawdopodobnie tylko raz do roku. Zabiegi zbyt ekstensywne
120	Nawożenie		-	Regularny spływ biogenów zawartych w nawozach sztucznych z okolicznych nieużytków grozi eutrofizacją i dalszym wkraczaniem nitrofilnych ziołorośli
140	Wypas		+	Wypas najprawdopodobniej incydentalny lub przeszły
141	Zarzucenie pasterstwa		-	Zarastanie; sukcesja ziołorośli i czyżni z sąsiedztwa
190	Dosiewanie traw		-	Dominacja <i>Dactylis glomerata</i>

T11

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku F-Brometea!!!	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże (<i>Arrhenatherion</i>)
Nazwa stanowiska	
Typ stanowiska	Badawcze/referencyjne???
Zbiorowiska roślinne	<i>Arrhenatheretum elatioris</i>
Opis siedliska na stanowisku	Łąka świeża <i>Arrhenatheretum elatioris</i> powstała w miejscu dawnych muraw kserotermicznych <i>Festuco-Brometea</i> . Bardzo silnie zarasta krzewami, nitrofilnymi oraz termofilnymi ziołoroślami <i>Trifolium medii-</i>

	<i>Agrimonieta</i> . Płat zlokalizowany przy drodze gruntowej, na terenie prywatnym. Sąsiedztwo czyżni <i>Prunetum spinosae</i> w różnych stadiach rozwoju. Zdjęcie 3 reprezentuje suchą postać siedliska 6510. Pozostałe zdjęcia wykonane w płatach przejściowych między łąką świeżą <i>Arrhenatheretum elatioris</i> a termofilnymi ziołoroślami <i>Trifolio medii-Agrimonieta</i> .
Powierzchnia płatów siedliska	
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	
Wymiary transektu	10 x 200m
Wysokość n.p.m.	88-91
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	
Zagrożenia	Brak właściwego użytkowania - koszenia, i wypasu. Ekspansja krzewów, termofilnych oraz nitrofilnych ziołorośli.
Inne wartości przyrodnicze	Brak danych
Monitoring jest wymagany	
Uzasadnienie	
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Brak użytkowania właściwego użytkowania.
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Wprowadzenie regularnego użytkowania kośnego i wypasu, ograniczone nawożenie, najlepiej organiczne.
Data kontroli	18.08.2012
Uwagi	-
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcie fitosocjologiczne I	
Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.021, E 17 10.256 Wysokość n.p.m.: max 90, min 89, śr 89,5m Powierzchnia zdjęcia: 25m² Nachylenie i ekspozycja: 30% N Zwarcie warstw: c 100%, d znikome Wysokość warstw: c max 1,3m śr 80cm Zbiorowiska roślinne: <i>Arrhenatheretum elatioris</i> , <i>Trifolio medii-Agrimonieta</i> Gatunki: Warstwa c: <i>Achillea millefolium</i> 2 <i>Agrimonia eupatoria</i> 2 <i>Agrostis capillaris</i> 1 <i>Anthoxanthum odoratum</i> + <i>Arrhenatherum elatius</i> 3 <i>Campanula glomerata</i> + <i>Cirsium arvense</i> + <i>Convolvulus arvensis</i> + <i>Dactylis glomerata</i> 1 <i>Daucus carota</i> +	

<i>Equisetum arvense</i> 2 <i>Festuca arundinacea</i> + <i>Festuca rubra</i> 2 <i>Galium album</i> + <i>Heracleum sphondylium</i> 1 <i>Hypericum perforatum</i> 1 <i>Leontodon hispidus</i> 1 <i>Lotus corniculatus</i> 1 <i>Medicago lupulina</i> + <i>Padus serotina</i> + <i>Pimpinella nigra</i> + <i>Plantago lanceolata</i> + <i>Ranunculus acris</i> + <i>Rosa canina</i> + <i>Rumex acetosa</i> + <i>Rumex thyrsiflorus</i> + <i>Taraxacum officinale</i> + <i>Tragoporon pratensis</i> + <i>Trifolium pratense</i> 1 <i>Trifolium repens</i> + <i>Veronica chamaedrys</i> 1 <i>Vicia hirsuta</i> + <i>Vicia tetrasperma</i> + d: <i>Brachythecium sp.</i> + <i>Plagiomnium sp.</i> +
Zdjęcie fitosocjologiczne II
Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.025, E 17 10.333 Wysokość n.p.m.: max 90, min 88, śr 89m Powierzchnia zdjęcia: 25m ² Nachylenie i ekspozycja: 30% N Zwarcie warstw: b znikome, c 100%, d znikome Wysokość warstw: b 1,7m, c max 1,2m średnio 80cm Zbiorowiska roślinne: <i>Arrhenatheretum elatioris</i> , <i>Trifolio medii-Agrimonetum</i> Gatunki: Warstwa b: <i>Crataegus monogyna</i> + <i>Quercus robur</i> + <i>Rosa canina</i> + Warstwa c: <i>Agrimonia eupatoria</i> 2 <i>Anthriscus sylvestris</i> + <i>Arrhenatherum elatius</i> 3 <i>Astragalus glycyphyllos</i> + <i>Campanula glomerata</i> + <i>Cirsium arvense</i> 2 <i>Convolvulus arvensis</i> + <i>Dactylis glomerata</i> 1 <i>Descampsia caespitosa</i> + <i>Elymus repens</i> + <i>Equisetum arvense</i> 2 <i>Festuca rubra</i> 2 <i>Galeopsis tetrahit</i> + <i>Galium album</i> 1 <i>Galium verum</i> + <i>Heracleum sphondylium</i> 1 <i>Leontodon hispidus</i> + <i>Lotus corniculatus</i> + <i>Plantago lanceolata</i> + <i>Primula veris</i> + <i>Ranunculus acris</i> + <i>Rumex acetosa</i> + <i>Rumex crispus</i> + <i>Rumex thyrsiflorus</i> +

<i>Taraxacum officinale</i> + <i>Tragoporon pratensis</i> + <i>Veronica chamaedrys</i> 2 <i>Vicia hirsuta</i> + <i>Vicia tetrasperma</i> + d: <i>Brachythecium sp.</i> + <i>Plagiommium sp.</i> +
Zdjęcie fitosocjologiczne III
Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.029, E 17 10.409 Wysokość n.p.m.: max 91, min 89, śr 90m Powierzchnia zdjęcia: 25m ² Nachylenie i ekspozycja: 35% N Zwarcie warstw: b znikome, c 100%, d 10% Wysokość warstw: b 2m, c max 1,5m średnio 60cm Zbiorowiska roślinne: <i>Arrhenatheretum elatioris</i> Gatunki: Warstwa b: <i>Crataegus monogyna</i> + <i>Prunus spinosa</i> 2 <i>Pyrus pyraeaster</i> + warstwa c: <i>Achillea millefolium</i> 2 <i>Agrimonia eupatoria</i> + <i>Agrostis capillaris</i> <i>Arrhenatherum elatius</i> 3 <i>Astragalus glycyphyllos</i> 1 <i>Cerastium fontanum</i> + <i>Cichorium intybus</i> + <i>Cirsium arvense</i> + <i>Crataegus monogyna</i> + <i>Dactylis glomerata</i> 1 <i>Daucus carota</i> + <i>Equisetum arvense</i> 1 <i>Festuca rubra</i> 2 <i>Galeopsis tetrahit</i> + <i>Galium album</i> + <i>Leontodon hispidus</i> 1 <i>Lotus corniculatus</i> 1 <i>Medicago lupulina</i> + <i>Picris hieracioides</i> + <i>Plantago media</i> 2 <i>Primula veris</i> 2 <i>Prunus spinosa</i> + <i>Ranunculus acris</i> + <i>Taraxacum officinale</i> 1 <i>Tragoporon pratensis</i> + <i>Trifolium pratense</i> 1 <i>Trifolium repens</i> + d: <i>Brachythecium sp.</i> 1 <i>Plagiommium sp.</i> 1

Transekt		
Parametry/wskaźniki	Wartość parametru/wskaźnika	Ocena parametru/wskaźnika
Powierzchnia siedliska		U1
Specyficzna struktura i funkcje		
Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcje	<i>Arrhenatheretum elatioris</i> 55% <i>Prunetum spinosae</i> 10% <i>Trifolio medii-Agrimonietum</i> 35%	U1

Struktura przestrzenna płatów siedliska	Powierzchnia łąk niejednolita, liczne przejścia do termofilnych okrajków oraz czyżni			U1	
Gatunki charakterystyczne	rajgras wyniosły <i>Arrhenatherum elatius</i> 40% kozibród łąkowy <i>Tragoporon pratensis</i> 1% przytulia biała <i>Galium album</i> 1-5% szczaw rozpierzchły <i>Rumex thyrsoiflorus</i> 1%			U1	
Gatunki dominujące	c: rajgras wyniosły <i>Arrhenatherum elatius</i> 40% krwawnik pospolity <i>Achillea millefolium</i> 10% rzepik pospolity <i>Agrimonia eupatoria</i> 1-25% skrzyp polny <i>Equisetum arvense</i> 1-15% kostrzewa czerwona <i>Festuca rubra</i> 25% ostrożeń polny <i>Cirsium arvense</i> 1-10% przetacznik ożankowy <i>Veronica chamaedrys</i> 1-10% pierzyszek lekarski <i>Primula veris</i> 1-15% babka średnia <i>Plantago media</i> 10%			U1	
Obce gatunki inwazyjne	Czeremcha późna <i>Padus serotina</i> 1%			U1	
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	brak			FV	
Ekspansja krzewów i podrośtu drzew	b: głóg jednoszyjkowy <i>Crataegus monogyna</i> 1% róża dzika <i>Rosa canina</i> 1% grusza dzika <i>Pyrus pyraeaster</i> 1% dąb szypułkowy <i>Qercus robur</i> 1% c: śliwa tarnina <i>Prunus spinosa</i> 1% Czeremcha późna <i>Padus serotina</i> 1%			U1	
Udział dobrze zachowanych płatów siedliska	Płat niejednorodny, fitocenozy o nietypowym składzie i strukturze; inicjalny, przejściowy charakter			U1	
Wojłok (martwa materia organiczna)	2-4cm średnio 3cm			U1	
Perspektywy ochrony	Dobre pod warunkiem Wprowadzenia regularnych zabiegów ochronnych w postaci koszenia i/lub wypasu				
Ocena ogólna	FV				
	U1				
	U2				
Działalność człowieka					
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Opis	
141	Zarzucenie pasterstwa		-	Zarastanie; sukcesja termofilnych i nitrofilnych ziołorośli oraz czyżni z sąsiedztwa	

T14

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku F-Brometea!!!
Stanowisko - informacje podstawowe

Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże (<i>Arrhenatherion</i>)
Nazwa stanowiska	
Typ stanowiska	Badawcze/referencyjne???
Zbiorowiska roślinne	<i>Arrhenatheretum elatioris</i>
Opis siedliska na stanowisku	Łąka świeża <i>Arrhenatheretum elatioris</i> , przechodząca w zarośla dzikiego bzu czarnego <i>Sambucetum nigrae</i> , powstała w miejscu dawnych muraw kserotermicznych <i>Festuco-Brometea</i> . Płat w pobliżu ścieżki, biegnącej u podstawy zbocza doliny Cybiny oraz w sąsiedztwie kompleksów upraw polnych, rozciągających się na wysoczyźnie. Wzdłuż płatu obecność niewielkiego strumyka. W sąsiedztwie czyżnie <i>Prunetum spinosae</i> oraz zarośla dzikiego bzu czarnego <i>Sambucetum nigrae</i> .
Powierzchnia płatów siedliska	
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	
Wymiary transektu	10 x 200m
Wysokość n.p.m.	77-82
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	
Zagrożenia	Brak właściwego użytkowania - koszenia, i wypasu. Jedynie w miejscu wykonania zdjęcia 3 płat użytkowany. Regularny spływ biogenów zawartych w nawozach sztucznych z okolicznych nieużytków porolnych grozi eutrofizacją i wkraczaniem ziołorośli. Miejscami bardzo gruba warstwa wojłoku w postaci nie zebranego, zeszłorocznego siana, co przekłada się na wzrost udziału gatunków termofilnych. Ekspansja drzew i czyżni z sąsiedztwa. Neofityzacja - wkraczanie przymiotna kanadyjskiego.
Inne wartości przyrodnicze	Brak danych
Monitoring jest wymagany	
Uzasadnienie	
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Brak użytkowania. Jedynie w miejscu wykonania zdjęcia 3 płat regularnie koszony i wypasany.
Proponowane wprowadzenia działań ochronnych	Wprowadzenie regularnego użytkowania kośnego i wypasu, ograniczone nawożenie, najlepiej organiczne.

Data kontroli	18.08.2012
Uwagi	-
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcie fitosocjologiczne I	
Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.068, E 17 12.499 Wysokość n.p.m.: max 95, min 87, śr 91m Powierzchnia zdjęcia: 25m ² Nachylenie i ekspozycja: 25% N Zwarcie warstw: c 100%, d znikome Wysokość warstw: c max 1,7m śr 1m Zbiorowiska roślinne: <i>Arrhenatheretum elatioris</i> , <i>Anthriscetum sylvestris</i> Gatunki: Warstwa c: <i>Agrostis capillaris</i> 1 <i>Anthriscus sylvestris</i> 3 <i>Arrhenatherum elatius</i> 2 <i>Carex hirta</i> 2 <i>Cerastium arvense</i> + <i>Cirsium arvense</i> 1 <i>Deschampsia caespitosa</i> + <i>Elymus repens</i> 1 <i>Equisetum arvense</i> 2 <i>Fallopia dumentorum</i> + <i>Festuca rubra</i> 2 <i>Galeopsis tetrahit</i> 2 <i>Galium aparine</i> + <i>Heracleum sphondylium</i> 1 <i>Lamium purpureum</i> + <i>Phleum pratense</i> + <i>Picris hieracioides</i> + d: <i>Brachythecium sp.</i> +	
Zdjęcie fitosocjologiczne II	
Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.103, E 17 12.440 Wysokość n.p.m.: max 84, min 82, śr 83m Powierzchnia zdjęcia: 25m ² Nachylenie i ekspozycja: 25% N Zwarcie warstw: b 80% c 50%, d 50% Wysokość warstw: b 7m, c max 1,4m średnio 40cm Zbiorowiska roślinne: <i>Sambucetum nigrae</i> Gatunki: Warstwa b: <i>Sambucus nigra</i> 5 <i>Populus tremula</i> + <i>Ulmus glabra</i> + <i>Crataegus monogyna</i> + Warstwa c: <i>Urtica dioica</i> 2 <i>Anthriscus sylvestris</i> + <i>Geum urbanum</i> 2 <i>Glechoma hederacea</i> 2 <i>Poa trivialis</i> 1 <i>Alliaria petiolata</i> 1 <i>Galeopsis pubescens</i> + <i>Festuca gigantea</i> + <i>Padus avium</i> + <i>Sambucus nigra</i> + <i>Rosa canina</i> + d: <i>Eurynchium sp.</i> 3	
Zdjęcie fitosocjologiczne III	
Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.146, E 17 12.301 Wysokość n.p.m.: max 77, min 77, śr 77m Powierzchnia zdjęcia: 25m ²	

Nachylenie i ekspozycja: znikome N
 Zwarcie warstw: c 100%, d znikome
 Wysokość warstw: c max 70cm średnio 50cm
 Zbiorowisko roślinne: *Arrhenatheretum elatioris*
 Gatunki:
 warstwa c:
Achillea millefolium +
Anthriscus sylvestris 2
Arrhenatherum elatius 3
Artemisia vulgaris +
Convolvulus arvensis 1
Conyza canadensis +
Dactylis glomerata 2
Festuca arundinacea +
Festuca rubra 2
Glechoma hederacea +
Heracleum sphondylium 1
Holcus lanatus +
Melandrium album +
Phleum pratense +
Picris hieracioides +
Pimpinella nigra +
Rumex acetosa 1
Rumex crispus r
Stellaria graminea +
Stellaria media +
Taraxacum officinale +
Trifolium repens +
Urtica dioica +
Veronica chamaedrys +
 d:
Brachythecium sp. +

Transekt		
Parametry/wskaźniki	Wartość parametru/wskaźnika	Ocena parametru/wskaźnika
Powierzchnia siedliska		U1
Specyficzna struktura i funkcje		
Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcje	<i>Arrhenatheretum elatioris</i> 50% <i>Anthriscetum sylvestris</i> 5% <i>Sambucetum nigrae</i> 30% <i>Prunetum spinosae</i> 15%	U1
Struktura przestrzenna płatów siedliska	Powierzchnia łąk niejednolita. Mozaika łąki świeżej, nitrofilnych ziołorośli, czyżni i zarośli	U1
Gatunki charakterystyczne	rajgras wyniosły <i>Arrhenatherum elatius</i> 10-40%	U1
Gatunki dominujące	b: dziki bez czarny <i>Sambucus nigra</i> 75% c: rajgras wyniosły <i>Arrhenatherum elatius</i> 10-40% trybula leśna <i>Anthriscus sylvestris</i> 10-30% turzyca owłosiona <i>Carex hirta</i> 10% skrzyp polny <i>Equisetum arvense</i> 10% kostrzewa czerwona <i>Festuca rubra</i> 10% poziwchnik szorstki <i>Galeopsis tetrahit</i> 10%	U1

	<p>pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> 10%</p> <p>kuklik pospolity <i>Geum urbanum</i> 10%</p> <p>bluszcz kurdybanek <i>Glechoma hederacea</i> 1-10%</p> <p>kupkówka pospolita <i>Dactylis glomerata</i> 10%</p> <p>d:</p> <p><i>Eurynchium</i> sp. 50%</p>	
Obce gatunki inwazyjne	<p>c:</p> <p>Przymiotno kanadyjskie <i>Conyza canadensis</i> 1%</p>	U1
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	Brak	FV
Ekspansja krzewów i podrośtu drzew	<p>b:</p> <p>dziki bez czarny <i>Sambucus nigra</i> 75%</p> <p>topola osika <i>Populus tremula</i> 1%</p> <p>wiąz górski <i>Ulmus glabra</i> 1%</p> <p>głóg jednoszyjkowy <i>Crataegus monogyna</i> 1%</p> <p>c:</p> <p>czerecha zwyczajna <i>Padus avium</i> 1%</p> <p>dziki bez czarny <i>Sambucus nigra</i> 1%</p> <p>róża dzika <i>Rosa canina</i> 1%</p>	U1
Udział dobrze zachowanych płatów siedliska	Płat bardzo niejednorodny fitosocjologicznie. Mozaika łąki świeżej, nitrofilnych ziołorośli, zarośli i czyżni. Fitocenozy o nietypowym składzie i strukturze.	U1
Wojłok (martwa materia organiczna)	0-4cm średnio 2cm	U1
Perspektywy ochrony	Dobre pod warunkiem Wprowadzenia regularnych zabiegów ochronnych w postaci koszenia i/lub wypasu	
Ocena ogólna	FV	
	U1	
	U2	

Działalność człowieka

Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Opis
120	Nawożenie		-	Regularny spływ biogenów zawartych w nawozach sztucznych z okolicznych nieużytków grozi eutrofizacją i wkraczaniem nitrofilnych oraz ruderalnych ziołorośli
141	Zarzucenie pasterstwa		-	Zarastanie; sukcesja drzew, ziołorośli i czyżni z sąsiedztwa
102	Koszenie/ścińanie		+	Koszenie nieregularne, prawdopodobnie tylko raz do roku. Zabiegi zbyt ekstensywne.
190	Dosiewanie traw		-	Dominacja <i>Dactylis glomerata</i> i <i>Festuca rubra</i>

T21

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku F-Brometea!!!	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże

	(<i>Arrhenatherion</i>)
Nazwa stanowiska	
Typ stanowiska	Badawcze/referencyjne???
Zbiorowiska roślinne	<i>Arrhenatheretum elatioris</i>
Opis siedliska na stanowisku	Mozaika łąki świeżej <i>Arrhenatheretum elatioris</i> , ruderalnych ziołorośli <i>Daucopicridetum hieracioidis</i> i traworośli <i>Rubocaesii-Calamagrostietum epigei</i> , oraz termofilnych ziołorośli <i>Trifolio medii-Agrimonetum</i> , powstała w miejscu dawnych muraw kserotermicznych <i>Festuco-Brometea</i> . W transekcie obecność drzew owocowych: jabłoni, śliwy i gruszy.
Powierzchnia płatów siedliska	
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	
Wymiary transektu	10 x 200m
Wysokość n.p.m.	83-91
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	
Zagrożenia	Brak właściwego użytkowania - koszenia, i wypasu. Regularny spływ biogenów zawartych w nawozach sztucznych z okolicznych nieużytków porolnych grozi eutrofizacją i wkraczaniem termofilnych oraz ruderalnych ziołorośli i traworośli. Ekspansja drzew owocowych, sosny, brzozy i czyżni z sąsiedztwa. Neofityzacja - wkraczanie przymiotna kanadyjskiego i dęba czerwonego.
Inne wartości przyrodnicze	Brak danych
Monitoring jest wymagany	
Uzasadnienie	
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Brak użytkowania.
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Wprowadzenie regularnego użytkowania kośnego i wypasu, ograniczone nawożenie, najlepiej organiczne.
Data kontroli	18.08.2012
Uwagi	-
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcie fitosocjologiczne I	

Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.366, E 17 09.758

Wysokość n.p.m.: max 85, min 83, śr 84m

Powierzchnia zdjęcia: 25m²

Nachylenie i ekspozycja: 10% S

Zwarcie warstw: c 98%, d znikome

Wysokość warstw: c max 1,5m śr 80cm

Zbiorowiska roślinne: *Arrhenatheretum elatioris*

Gatunki:

Warstwa c:

Acer pseudoplatanus +

Achillea millefolium +

Agrostis capillaris +

Arrhenatherum elatius 3

Artemisia campestris +

Carex hirta 2

Chenopodium album +

Chondrilla juncea +

Cirsium arvense +

Cirsium vulgare +

Convolvulus arvensis 1

Conyza canadensis +

Elymus repens 1

Euphorbia cyparissias 2

Festuca rubra 3

Festuca trachyphylla +

Galeopsis pubescens +

Galium aparine +

Glechoma hederacea +

Hieracium pilosella +

Hypericum perforatum +

Lactuca serriola 1

Melandrium album +

Picris hieracioides +

Pimpinella nigra +

Plantago lanceolata +

Potentilla argentea +

Potentilla sp. +

Rumex acetosa 1

Rumex thyrsiflorus +

Senecio jacobaea +

Taraxacum officinale +

Taraxacum officinale +

Torilis japonica +

Tragoporon pratensis 1

Urtica dioica +

Vicia hirsuta +

Viola arvensis +

d:

Brachythecium sp. +

Zdjęcie fitosocjologiczne II

Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.357, E 17 09.692

Wysokość n.p.m.: max 91, min 89, śr 90m

Powierzchnia zdjęcia: 25m²

Nachylenie i ekspozycja: 15% S

Zwarcie warstw: c 98%, d 60%

Wysokość warstw: c max 1,3m średnio 80cm

Zbiorowiska roślinne: *Arrhenatheretum elatioris*, *Dauco-Picridetum hieracioidis*, *Trifolio medii-Agrimonetum*

Gatunki:

Warstwa c:

Achillea millefolium +

Agrimonia eupatoria 2

Arrhenatherum elatius 3

Artemisia campestris 2

Daucus carota 2

Equisetum arvense +

Euphorbia cyparissias 1

<i>Festuca rubra</i> + <i>Hypericum perforatum</i> + <i>Melilotus officinalis</i> 2 <i>Phleum pratense</i> + <i>Picris hieracioides</i> 2 <i>Plantago lanceolata</i> + <i>Poa pratensis</i> + <i>Potentilla argentea</i> + <i>Potentilla reptans</i> 1 <i>Prunus spinosa</i> + <i>Rosa canina</i> + <i>Trifolium arvense</i> + <i>Trifolium campestre</i> 1 <i>Trifolium repens</i> + d: <i>Brachythecium</i> sp. 4
Zdjęcie fitosocjologiczne III
Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.351, E 17 09.607 Wysokość n.p.m.: max 89, min 87, śr 88m Powierzchnia zdjęcia: 25m ² Nachylenie i ekspozycja: 15% S Zwarcie warstw: b 10%, c 100%, d 10% Wysokość warstw: b 2,5m, c max 1,7m średnio 1,2m Zbiorowisko roślinne: <i>Rubus caesii</i> - <i>Calamagrostietum epigei</i> Gatunki: Warstwa b: <i>Quercus rubra</i> + <i>Rosa canina</i> 2 warstwa c: <i>Achillea millefolium</i> 1 <i>Agrimonia eupatoria</i> 1 <i>Agrostis capillaris</i> + <i>Allium oleraceum</i> + <i>Arrhenatherum elatius</i> 2 <i>Artemisia vulgaris</i> + <i>Calamagrostis epigejos</i> 4 <i>Convolvulus arvensis</i> + <i>Conyza canadensis</i> + <i>Daucus carota</i> + <i>Equisetum arvense</i> + <i>Festuca rubra</i> + <i>Melandrium album</i> + <i>Phleum pratense</i> + <i>Picris hieracioides</i> + <i>Pimpinella nigra</i> 1 <i>Rosa canina</i> + <i>Rubus caesius</i> var. <i>arvalis</i> 3 <i>Rumex acetosa</i> + <i>Taraxacum officinale</i> + <i>Tragoporon pratensis</i> + <i>Vicia angustifolia</i> + <i>Vicia hirsuta</i> + d: <i>Brachythecium</i> sp. 2

Transekt		
Parametry/wskaźniki	Wartość parametru/wskaźnika	Ocena parametru/wskaźnika
Powierzchnia siedliska		U1
Specyficzna struktura i funkcje		
Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na	<i>Arrhenatherum elatioris</i> 40% <i>Dauco-Picridetum hieracioidis</i> 20%	U1

transekcje	<i>Trifolium medii</i> - <i>Agrimonia</i> 20% <i>Rubus caesii</i> - <i>Calamagrostis epigei</i> 20%	
Struktura przestrzenna płatów siedliska	Powierzchnia łąk niejednolita. Mozaika łąki świeżej, ruderalnych ziołorośli i traworośli oraz termofilnych ziołorośli	U1
Gatunki charakterystyczne	rajgras wyniosły <i>Arrhenatherum elatus</i> 10-40% kozibród łąkowy <i>Tragoporon pratensis</i> 1% szczaw rozpierzchły <i>Rumex thyrsoflorus</i> 1%	U1
Gatunki dominujące	b: róża dzika <i>Rosa canina</i> 10% c: rajgras wyniosły <i>Arrhenatherum elatus</i> 10-40% turzyca owłosiona <i>Carex hirta</i> 10% wilczomlecz sosnka <i>Euphorbia cyparissias</i> 5-10% kostrowa czerwona <i>Festuca rubra</i> 1-30% rzepik pospolity <i>Agrimonia eupatoria</i> 5-10% bylica polna <i>Artemisia campestris</i> 1-10% marchew zwyczajna <i>Daucus carota</i> 10% nostrzyk żółty <i>Melilotus officinalis</i> 10% goryczel jastrzębcowy <i>Picris hieracioides</i> 1-10% tymotka łąkowa <i>Phleum pratense</i> 10% trzcinnik piaskowy <i>Calamagrostis epigeios</i> 65% jeżyna popielica <i>Rubus caesius</i> var. <i>arvalis</i> 30% d: <i>Brachythecium</i> sp. 10-60%	U1
Obce gatunki inwazyjne	b: dąb czerwony <i>Quercus rubra</i> 1% c: Przymiotno kanadyjskie <i>Conyza canadensis</i> 1%	U1
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	Brak	FV
Ekspansja krzewów i podrostu drzew	b: dąb czerwony <i>Quercus rubra</i> 1% róża dzika <i>Rosa canina</i> 10% c: śliwa tarnina <i>Prunus spinosa</i> 1% róża dzika <i>Rosa canina</i> 1%	U1
Udział dobrze zachowanych płatów siedliska	Płat bardzo niejednorodny fitosocjologicznie. Mozaika łąki świeżej, ruderalnych ziołorośli i traworośli oraz termofilnych ziołorośli. Fitocenozy o nietypowym składzie i strukturze	U1
Wojłok (martwa materia organiczna)	1-6cm średnio 3cm	U1
Perspektywy ochrony	Dobre pod warunkiem Wprowadzenia regularnych zabiegów ochronnych w postaci koszenia i/lub wypasu	
Ocena ogólna	FV	
	U1	
	U2	

Działalność człowieka				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Opis
120	Nawożenie		-	Regularny spływ biogenów zawartych w nawozach sztucznych z okolicznych nieużytków grozi eutrofizacją i wkraczaniem nitrofilnych oraz ruderalnych ziołorośli
141	Zarzucenie pasterstwa		-	Zarastanie; sukcesja drzew, ziołorośli i czyżni z sąsiedztwa

T23

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku F-Brometea!!!	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże (<i>Arrhenatherion</i>)
Nazwa stanowiska	
Typ stanowiska	Badawcze/referencyjne???
Zbiorowiska roślinne	<i>Arrhenatheretum elatioris</i>
Opis siedliska na stanowisku	Łąka świeża <i>Arrhenatheretum elatioris</i> powstała w miejscu dawnych muraw kserotermicznych <i>Festuco-Brometea</i> . Płat zlokalizowany 15m do kompleksu pól uprawnych, na zboczu doliny Cybiny. Przez płat przebiega bardzo rzadko uczęszczana ścieżka, najprawdopodobniej zwierzęca. W sąsiedztwie czyżnie <i>Prunetum spinosae</i> .
Powierzchnia płatów siedliska	
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	
Wymiary transektu	10 x 200m
Wysokość n.p.m.	79-82
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	
Zagrożenia	Brak właściwego użytkowania - koszenia, i wypasu. Ślady po dawnym wypalaniu. Ekspansja czyżni, trzcinnika piaskowego i nitrofilnych ziołorośli z sąsiedztwa. Regularny spływ biogenów zawartych w nawozach sztucznych z okolicznych nieużytków porolnych grozi eutrofizacją i dalszym wkraczaniem nitrofilnych ziołorośli. Potencjalna neofityzacja - ekspansja

	czeremchy późnej z sąsiedztwa.
Inne wartości przyrodnicze	Brak danych
Monitoring jest wymagany	
Uzasadnienie	
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Brak użytkowania. Ślady po dawnym wypalaniu.
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Wprowadzenie regularnego użytkowania kośnego i wypasu, ograniczone nawożenie, najlepiej organiczne.
Data kontroli	07.08.2012
Uwagi	-
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcie fitosocjologiczne I	
<p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.093, E 17 13.769 Wysokość n.p.m.: max 91, min 88, śr 89,5m Powierzchnia zdjęcia: 25m² Nachylenie i ekspozycja: 40% S Zwarcie warstw: c 100%, d znikome Wysokość warstw: c max 1,4m śr 1m Gatunki: Warstwa c: <i>Achillea millefolium</i> 2 <i>Agrimonia eupatoria</i> 2 <i>Arrhenatherum elatius</i> 3 <i>Artemisia vulgaris</i> 1 <i>Astragalus glycyphyllos</i> + <i>Cichorium intybus</i> + <i>Cirsium arvense</i> 1 <i>Convolvulus arvensis</i> + <i>Dactylis glomerata</i> + <i>Daucus carota</i> + <i>Festuca rubra</i> 1 <i>Galium album</i> 1 <i>Leontodon hispidus</i> + <i>Melilotus officinalis</i> 2 <i>Picris hieracioides</i> 2 <i>Pimpinella nigra</i> 3 <i>Poa pratensis</i> + <i>Potentilla argentea</i> + <i>Prunus spinosa</i> + <i>Senecio jacobaea</i> + <i>Taraxacum officinale</i> + <i>Tragoporon pratensis</i> + <i>Veronica chamaedrys</i> + <i>Vicia hirsuta</i> 1 <i>Vicia tetrasperma</i> + d: <i>Musci sp.</i> +</p>	
Zdjęcie fitosocjologiczne II	
<p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.094, E 17 13.846 Wysokość n.p.m.: max 93, min 91, śr 92m Powierzchnia zdjęcia: 25m² Nachylenie i ekspozycja: 45% S Zwarcie warstw: b znikome, c 95% Wysokość warstw: b 50cm, c max 70cm średnio 50cm Gatunki: Warstwa b: <i>Crataegus monogyna</i> + Warstwa c: <i>Achillea millefolium</i> 1 <i>Argimonia eupatoria</i> 2 <i>Arrhenatherum elatius</i> + <i>Bromus inermis</i></p>	

<i>Carlina vulgaris</i> + <i>Cichorium intybus</i> + <i>Cirsium arvense</i> 1 <i>Dactylis glomerata</i> 2 <i>Erigeron acris</i> + <i>Euphorbia cyparissias</i> + <i>Festuca arundinacea</i> + <i>Festuca rubra</i> 1 <i>Galium album</i> + <i>Hieracium pilosella</i> + <i>Hypericum perforatum</i> + <i>Leontodon autumnalis</i> + <i>Lotus corniculatus</i> 1 <i>Medicago sativa</i> 2 <i>Medicago xvaria</i> + <i>Picris hieracioides</i> 2 <i>Pimpinella nigra</i> 3 <i>Plantago lanceolata</i> + <i>Poa compressa</i> + <i>Poa pratensis</i> 1 <i>Prunus spinosa</i> + <i>Senecio jacobaea</i> +		
Zdjęcie fitosocjologiczne III		
Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.081, E 17 13.915 Wysokość n.p.m.: max 89, min 87, śr 88m Powierzchnia zdjęcia: 25m ² Nachylenie i ekspozycja: 45% S Zwarcie warstw: b 10%, c 95%, d 30% Wysokość warstw: b 1,2m, c max 1,1m średnio 70cm Gatunki: Warstwa b: <i>Crataegus monogyna</i> + <i>Prunus spinosa</i> 2 <i>Rosa canina</i> + warstwa c: <i>Achillea millefolium</i> 2 <i>Agrimonia eupatoria</i> 2 <i>Arrhenatherum elatius</i> 3 <i>Astragalus glycyphyllos</i> + <i>Campanula rapunculoides</i> + <i>Cichorium intybus</i> + <i>Cirsium vulgare</i> + <i>Dactylis glomerata</i> + <i>Daucus carota</i> + <i>Euphorbia cyparissias</i> 1 <i>Festuca arundinacea</i> + <i>Festuca rubra</i> 1 <i>Galium album</i> + <i>Lotus corniculatus</i> + <i>Melilotus officinalis</i> 2 <i>Origanum vulgare</i> + <i>Picris hieracioides</i> 2 <i>Pimpinella nigra</i> 2 <i>Prunus spinosa</i> + <i>Taraxacum officinale</i> + d: <i>Musci</i> sp. 3		

Transekt		
Parametry/wskaźniki	Wartość parametru/wskaźnika	Ocena

		parametru/wskaźnika		
Powierzchnia siedliska		U1		
Specyficzna struktura i funkcje				
Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcje		Arrhenatheretum elatioris 55% Prunetum spinosae 10% Dauco-Picridetum hieracioidis 5% Trifolio medii-Agrimonetum 10%		U1
Struktura przestrzenna płatów siedliska		Powierzchnia łąk niejednolita, liczne przejścia do zbiorowisk nitrofilnych ziółorośli, termofilnych okrajków oraz czyżni		U1
Gatunki charakterystyczne		rajgras wyniosły Arrhenatherum elatius 1-40% kozibród łąkowy Tragoporon pratensis 1% przytulia biała Galium album 1-5%		U1
Gatunki dominujące		b: śliwa tarnina Prunus spinosa 1-10% c: rajgras wyniosły Arrhenatherum elatius 1-40% krwawnik pospolity Achillea millefolium 5-10% rzepik pospolity Agrimonia eupatoria 15% nostrzyk żółty Melilotus officinalis 10% goryczel jastrzębcowy Picris hieracioides 10% biedrzynek czarny Pimpinella nigra 35% kupkówka pospolita Dactylis glomerata 1-15% lucerna siewna Medicago sativa 15% d: Musci sp. 1-30%		U1
Obce gatunki inwazyjne		brak		FV
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych		biedrzynek czarny Pimpinella nigra 35%		U1
Ekspansja krzewów i podrośtu drzew		b: głóg jednoszyjkowy Crataegus monogyna 1% śliwa tarnina Prunus spinosa 10% róża dzika Rosa canina 1%		U1
Udział dobrze zachowanych płatów siedliska		Płat bardzo jednorodny, ale fitocenozy o nietypowym składzie i strukturze		U1
Wojłok (martwa materia organiczna)		0-2cm średnio 1cm		FV
Perspektywy ochrony		Dobre pod warunkiem Wprowadzenia regularnych zabiegów ochronnych w postaci koszenia i/lub wypasu		
Ocena ogólna		FV		
		U1		
		U2		
Działalność człowieka				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Opis
120	Nawożenie		-	Regularny spływ biogenów zawartych w nawozach sztucznych z okolicznych nieużytków grozi eutrofizacją i dalszym wkraczaniem nitrofilnych

				ziółorośli
141	Zarzucenie pasterstwa		-	Zarastanie; sukcesja ziółorośli i czyżni z sąsiedztwa
190	Dosiewanie traw i lucerny		-	Dominacja <i>Dactylis glomerata</i> i <i>Medicago sativa</i>

2. 6. Siedlisko 6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)

T20

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże (<i>Arrhenatherion</i>)
Nazwa stanowiska	
Typ stanowiska	Badawcze/referencyjne???
Zbiorowiska roślinne	<i>Arrhenatheretum elatioris</i>
Opis siedliska na stanowisku	Teren na ogół płaski. W niektórych miejscach znikomy spadek w kierunku południowym i południowo-wschodnim. W sąsiedztwie leśne zbiorowiska zastępcze sosnowe. W kontakcie z ziółoroślami <i>Carduo crispum</i> - <i>Rubetum caesii</i> i z <i>Angelico-Cirsietum oleracei</i> , które stopniowo przechodzi w szuwar trzcinowy <i>Phragmitetum communis</i> . Transekt wytyczono w postaci opaseczki wzdłuż kompleksu leśnego. Większość nie koszona, zarastająca nitrofilnymi ziółoroślami z sąsiedztwa. W zdjęciu 3 <i>Arrhenatheretum elatioris</i> przechodzi w płat <i>Potentillo-Festucetum arundinaceae</i> . W transekcie szuwar turzycy błotnej <i>Caricetum acutiformis</i> , stopniowo przechodzący w łąkę świeżą 6510.
Powierzchnia płatów siedliska	
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	
Wymiary transektu	10 x 200 m
Wysokość n.p.m.	73
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	
Zagrożenia	Brak użytkowania - regularnego koszenia, ewentualnie ograniczonego wypasu
Inne wartości przyrodnicze	Brak danych
Monitoring jest wymagany	
Uzasadnienie	
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Brak zabiegów pratotechnicznych powoduje sukcesywne wkraczanie nitrofilnych ziółorośli
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Utrzymanie użytkowania kośnego, ograniczone nawożenie, najlepiej organiczne
Data kontroli	07.08.2012
Uwagi	-
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcie fitosocjologiczne I	

<p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.152, E 17 09.960</p> <p>Wysokość n.p.m.: max 73, min 73, śr 73m</p> <p>Powierzchnia zdjęcia: 25 m²</p> <p>Nachylenie i ekspozycja: brak</p> <p>Zwarcie warstw: c 100%</p> <p>Wysokość warstw: c max 1,2 m śr 0,6 m</p> <p>Gatunki:</p> <p>Warstwa c:</p> <p><i>Achillea millefolium</i> +, <i>Agrimonia eupatoria</i> +, <i>Anthriscus sylvestris</i> +, <i>Arrhenatherum elatius</i> 3, <i>Cerastium fontanum</i> +, <i>Cirsium arvense</i> 1, <i>Dactylis glomerata</i> 1, <i>Deschampsia caespitosa</i> +, <i>Elymus repens</i> +, <i>Epilobium hirsutum</i> +, <i>Equisetum arvense</i> 2, <i>Festuca arundinacea</i> 1, <i>Galium mollugo</i> 1, <i>Humulus lupulus</i> +, <i>Phleum pratense</i> +, <i>Potentilla anserina</i> +, <i>Potentilla reptans</i> 1, <i>Ranunculus acris</i> 1, <i>Ranunculus repens</i> +, <i>Rubus caesius</i> 2, <i>Rumex acetosa</i> +, <i>Rumex thyrsiflorus</i> +, <i>Taraxacum officinale</i> +, <i>Urtica dioica</i> +, <i>Veronica chamaedrys</i> 1,</p>
<p>Zdjęcie fitosocjologiczne II</p> <p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.141, E 17 09.942</p> <p>Wysokość n.p.m.: max 73, min 73, śr 73 m</p> <p>Powierzchnia zdjęcia: 25 m²</p> <p>Nachylenie i ekspozycja: brak</p> <p>Zwarcie warstw: c 100%</p> <p>Wysokość warstw: c max 1,2m średnio 0,6 m</p> <p>Gatunki:</p> <p>warstwa c:</p> <p><i>Achillea millefolium</i> 2, <i>Agrimonia eupatoria</i> +, <i>Anthriscus sylvestris</i> +, <i>Arrhenatherum elatius</i> 2, <i>Artemisia vulgaris</i> +, <i>Carduus crispus</i> +, <i>Carex hirta</i> +, <i>Cerastium fontanum</i> +, <i>Cirsium arvense</i> 1, <i>Dactylis glomerata</i> 2, <i>Daucus carota</i> +, <i>Descampsia caespitosa</i> +, <i>Elymus repens</i> +, <i>Equisetum arvense</i> 1, <i>Festuca arundinacea</i> 2, <i>Festuca rubra</i> +, <i>Galeopsis tetrahit</i> +, <i>Galium album</i> +,</p>

<i>Galium mollugo</i> 1, <i>Heracleum sphondylium</i> +, <i>Humulus lupulus</i> +, <i>Leontodon hispidus</i> +, <i>Malus sylvestris</i> +, <i>Medicago lupulina</i> +, <i>Phleum pratense</i> 1, <i>Picris hieracioides</i> +, <i>Plantago lanceolata</i> +, <i>Potentilla anserina</i> 2, <i>Potentilla reptans</i> 2, <i>Ranunculus acris</i> 1, <i>Rumex acetosa</i> +, <i>Senecio jacobaea</i> r, <i>Stachys palustris</i> + <i>Trifolium pratense</i> 1, <i>Urtica dioica</i> +, <i>Veronica chamaedrys</i> 1, <i>Vicia tetrasperma</i> +
Zdjęcie fitosocjologiczne III
Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.133, E 17 09.909 Wysokość n.p.m.: max 73, min 73, śr 73 m Powierzchnia zdjęcia: 25m ² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: c 98% Wysokość warstw: c max 0,9 m średnio 0,45 m Gatunki: warstwa c: <i>Achillea millefolium</i> +, <i>Agrimonia eupatoria</i> 1, <i>Anthriscus sylvestris</i> 1, <i>Arrhenatherum elatius</i> +, <i>Daucus carota</i> +, <i>Deschampsia caespitosa</i> +, <i>Equisetum arvense</i> 2, <i>Festuca arundinacea</i> 2, <i>Galium mollugo</i> +, <i>Geranium pratense</i> +, <i>Holcus lanatus</i> +, <i>Lotus corniculatus</i> + <i>Medicago lupulina</i> +, <i>Pimpinella nigra</i> +, <i>Populus tremula</i> +, <i>Potentilla reptans</i> +, <i>Prunus spinosa</i> +, <i>Ranunculus acris</i> 1, <i>Rubus caesius</i> 3, <i>Rumex acetosa</i> +, <i>Trifolium pratense</i> 1, <i>Vicia hirsuta</i> +,

Transekt		
Parametry/wskaźniki	Wartość parametru/wskaźnika	Ocena parametru/wskaźnika
Powierzchnia siedliska		U1
Specyficzna struktura i funkcje		
Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcje	<i>Arrhenatheretum elatioris</i> 80% <i>Potentillo-Festucetum arundinaceae</i> 10% <i>Caricetum acutiformis</i> 10%	U1
Struktura przestrzenna	Powierzchnia łąk niejednolita	FV

płatów siedliska				
Gatunki charakterystyczne		szczaw rozpierzchły <i>Rumex thyrsiflorus</i> 1% rajgras wyniosły <i>Arrhenatherum elatius</i> 1-35% przytulia biała <i>Galium album</i> 1% przytulia właściwa <i>Galium mollugo</i> 1-5% bodziszek łąkowy <i>Geranium pratense</i> 1%		
Gatunki dominujące		c: rajgras wyniosły <i>Arrhenatherum elatius</i> 1-35% skrzyp polny <i>Equisetum arvense</i> 1-10% jeżyna popielica <i>Rubus caesius</i> 10-30% krwawnik pospolity <i>Achillea millefolium</i> 1-10% kupkówka pospolita <i>Dactylis glomerata</i> 5-15% kostrzewa trzcinowa <i>Festuca arundinacea</i> 5-15% pięciornik gęsi <i>Potentilla anserina</i> 1-15%, pięciornik rozłogowy <i>Potentilla reptans</i> 5-10%		
Obce gatunki inwazyjne		brak		
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych		skrzyp polny <i>Equisetum arvense</i> 1-10% kostrzewa trzcinowa <i>Festuca arundinacea</i> 5-15% jeżyna popielica <i>Rubus caesius</i> 10-30%		
Ekspansja krzewów i podrostu drzew		jeżyna popielica <i>Rubus caesius</i> 10-30% jabłoń leśna <i>Malus sylvestris</i> 1% topola osika <i>Populus tremula</i> 1% śliwa tarnina <i>Prunus spinosa</i> 1%		
Udział dobrze zachowanych płatów siedliska		Fitocenozy o nietypowym składzie i strukturze		
Wojłok (martwa materia organiczna)		2-5 cm średnio 3 cm		
Perspektywy ochrony		Złe, jeśli dotychczasowe formy użytkowania nie zostaną zmodyfikowane		
Ocena ogólna				
		U2		
Działalność człowieka				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Opis
102	Koszenie/ścinanie		-	Koszenie sporadyczne, o charakterze incydentalnym, prawdopodobnie tylko raz na kilka lat
120	Nawożenie		0	Nawożenie najprawdopodobniej brak
140	Wypas		0	Brak śladów
141	Zarzucenie pasterstwa		-	Zarastanie; sukcesja nitrofilnych ziołorośli z sąsiedztwa

T25

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże (<i>Arrhenatherion</i>)
Nazwa stanowiska	
Typ stanowiska	Badawcze/referencyjne???
Zbiorowiska roślinne	<i>Arrhenatheretum elatioris</i>

Opis siedliska na stanowisku	Kompleks zlokalizowany przy drodze gruntowej oraz między dwoma drogami polnymi. W sąsiedztwie ruderalne ziołorośla <i>Leonuro-Ballotetum nigrae</i> oraz nitrofilne zb. <i>Cirsium arvense</i> . Kontakt z wilgotnymi łąkami ze związku <i>Calthion</i> . W płacie przejścia między <i>Arrhenatherion</i> a <i>Calthion</i> . Płat znajduje się pod okapem nasadzonych przy drodze topól. Zdjęcie 2 wykonano 25 m od drogi i 15 m od kompleksu upraw polnych, a 3 w sąsiedztwie rowu nawadniającego.
Powierzchnia płatów siedliska	
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	
Wymiary transektu	10 x 200 m
Wysokość n.p.m.	73
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	
Zagrożenia	Brak użytkowania - regularnego koszenia i ewentualnie sporadycznego wypasu. Zmiana stosunków wodnych - zbyt duże nawodnienie w związku z obecnością rowu melioracyjnego powoduje przejście łąk świeżych z <i>Arrhenatherion</i> w wilgotne z <i>Calthion</i> . Potencjalne wkraczanie nitrofilnych ziołorośli w związku z zaniechaniem użytkowania. Neofityzacja - wkraczanie nawłoci kanadyjskiej i przymiotna kanadyjskiego.
Inne wartości przyrodnicze	Brak danych
Monitoring jest wymagany	
Uzasadnienie	
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Koszenie dwa razy w roku, zwykle czerwiec/lipiec oraz sierpień/wrzesień
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Utrzymanie użytkowania kośnego, ograniczone nawożenie, najlepiej organiczne. Osuszenie terenu o ile chce się doprowadzić do przekształcenia zmiennowilgotnych łąk w świeże.
Data kontroli	07.08.2012
Uwagi	-
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcie fitosocjologiczne I	
Współrzędne geograficzne środka: N 52 26.910, E 17 14.740 Wysokość n.p.m.: max 74, min 74, śr 74 m Powierzchnia zdjęcia: 25 m ² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: c 100% Wysokość warstw: c max 1m śr 0,8 m Gatunki: Warstwa c: <i>Achillea millefolium</i> 1, <i>Anthriscus sylvestris</i> 1, <i>Melandrium album</i> +, <i>Arrhenatherum elatius</i> 5, <i>Artemisia vulgaris</i> +, <i>Cirsium arvense</i> +,	

<i>Dactylis glomerata</i> 1, <i>Daucus carota</i> + <i>Festuca arundinacea</i> +, <i>Geum urbanum</i> r, <i>Glechoma hederacea</i> +, <i>Heracleum sphondylium</i> 2, <i>Lamium album</i> +, <i>Lythrum salicaria</i> r, <i>Phalaris arundinacea</i> r, <i>Plantago major</i> +, <i>Potentilla reptans</i> +, <i>Solidago canadensis</i> r, <i>Taraxacum officinale</i> 2, <i>Trifolium pratense</i> +,
Zdjęcie fitosocjologiczne II
Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.141, E 17 09.942 Wysokość n.p.m.: max 75, min 75, śr 75 m Powierzchnia zdjęcia: 25 m ² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: c 100%, d znikome Wysokość warstw: c max 1,4m średnio 0,6 m Gatunki: Warstwa c: <i>Achillea millefolium</i> 2, <i>Anthriscus sylvestris</i> +, <i>Arrhenatherum elatius</i> 4, <i>Artemisia vulgaris</i> +, <i>Cerastium fontanum</i> + <i>Convolvulus arvensis</i> +, <i>Conyza canadensis</i> +, <i>Dactylis glomerata</i> 2, <i>Festuca pratensis</i> +, <i>Glechoma hederacea</i> +, <i>Heracleum sphondylium</i> +, <i>Melandrium album</i> +, <i>Potentilla reptans</i> +, <i>Ranunculus repens</i> +, <i>Stellaria media</i> 1, <i>Taraxacum officinale</i> 2, <i>Urtica dioica</i> +, d <i>Brachythecium sp.</i> +
Zdjęcie fitosocjologiczne III
Współrzędne geograficzne środka: N 52 26.925, E 17 14.723 Wysokość n.p.m.: max 75, min 75, śr 75m Powierzchnia zdjęcia: 25m ² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: c 100%, d 15% Wysokość warstw: c max 1,4m średnio 60cm Gatunki: warstwa c: <i>Alopecurus pratensis</i> 1, <i>Anthriscus sylvestris</i> +, <i>Arrhenatherum elatius</i> 3, <i>Cirsium arvense</i> +, <i>Cirsium oleraceum</i> 1, <i>Conyza canadensis</i> +, <i>Dactylis glomerata</i> 1, <i>Epilobium palustre</i> +, <i>Glechoma hederacea</i> +,

<i>Heracleum sphondylium</i> 3, <i>Phalaris arundinacea</i> +, <i>Phleum pratense</i> 1, <i>Ranunculus repens</i> +, <i>Stellaria media</i> + <i>Taraxacum officinale</i> 2, <i>Trifolium pratense</i> +, <i>Urtica dioica</i> +, d: <i>Brachythecium</i> sp. 2
--

Transekt		
Parametry/wskaźniki	Wartość parametru/wskaźnika	Ocena parametru/wskaźnika
Powierzchnia siedliska		U1
Specyficzna struktura i funkcje		
Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcje	<i>Arrhenatherum elatioris</i> 20% <i>Calthion</i> 80%	U1
Struktura przestrzenna płatów siedliska	Powierzchnia łąk niejednolita, liczne przejścia do wilgotnych łąk <i>Calthion</i>	U1
Gatunki charakterystyczne	rajgras wyniosły <i>Arrhenatherum elatius</i> 40-80%	
Gatunki dominujące	c: rajgras wyniosły <i>Arrhenatherum elatius</i> 40-80% barszcz zwyczajny <i>Heracleum sphondylium</i> 1-35% mniszek lekarski <i>Taraxacum officinale</i> 15% krwawnik pospolity <i>Achillea millefolium</i> 5-10% kupkówka pospolita <i>Dactylis glomerata</i> 5-15% d: krótkosz <i>Brachythecium</i> sp. 15%	U1
Obce gatunki inwazyjne	Nawłóć kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> r Przymiotno kanadyjskie <i>Conyza canadensis</i> 1%	U1
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	barszcz zwyczajny <i>Heracleum sphondylium</i> 1-35%	U1
Ekspansja krzewów i podrostu drzew	brak	FV
Udział dobrze zachowanych płatów siedliska	Fitocenozy o nietypowym składzie i strukturze	U1
Wojłok (martwa materia organiczna)	Znikomo-7 cm (pozostałości po nie zebranym sianie) średnio 3,5 cm	U1
Perspektywy ochrony	Dobre pod warunkiem utrzymania dotychczasowego sposobu użytkowania (regularne koszenie i wypas); złe, jeśli nie zostanie wprowadzona zmiana stosunków wodnych.	
Ocena ogólna		
	U1	
Działalność człowieka		

Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Opis
102	Koszenie/ścinanie		+	Koszenie optymalne, dwa razy w roku, zwykle czerwiec/lipiec oraz sierpień/wrzesień.
120	Nawożenie		0	Nawożenie najprawdopodobniej incydentalne lub brak, jego skutki nie są widoczne.
140	Wypas		+	Wypas najprawdopodobniej incydentalny lub brak
141	Zarzucenie pasterstwa		-	Zarastanie; sukcesja nitrofilnych ziółorośli z sąsiedztwa
190	Dosiewanie traw		-	Dominacja <i>Dactylis glomerata</i>
190	Zmiana stosunków wodnych		-	Zbyt duże uwilgotnienie spowoduje przekształcenie łąk świeżych w wilgotne

T27

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże (<i>Arrhenatherion</i>)
Nazwa stanowiska	
Typ stanowiska	Badawcze/referencyjne???
Zbiorowiska roślinne	<i>Arrhenatheretum elatioris</i>
Opis siedliska na stanowisku	Kompleks zlokalizowany 15 m od szosy, pod linią wysokiego napięcia. W sąsiedztwie juvenilne nasadzenia jesionu wyniosłego, kasztanowca zwyczajnego i jaśminowca wonnego oraz sady brzoskwiniowe. Teren na ogół płaski, z lekkim spadkiem w kierunku wschodnim i północno-wschodnim. 6510 wykształcone jako opaska lokalnego obniżenia terenu przeciętego rowem melioracyjnym, otoczonym przez wilgotne łąki <i>Calthion</i> . Zaobserwowano liczne przejścia w kierunku wilgotnych łąk oraz zb. <i>Poa pratensis-Festuca rubra</i> . Koszone nieregularnie, nieprawidłowo użytkowane.
Powierzchnia płatów siedliska	
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	
Wymiary transektu	10 x 200 m
Wysokość n.p.m.	88-90
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	
Zagrożenia	Niewłaściwe użytkowanie (wkraczanie zb. <i>Poa pratensis-Festuca rubra</i>). Zbyt duże uwilgotnienie, powodujące przekształcenie do <i>Calthion</i> . Nieregularne koszenie. Ekspansja ziółorośli i neofityzacja spowodowana wkraczaniem przymiotna kanadyjskiego <i>Solidago canadensis</i> .
Inne wartości przyrodnicze	Na obrzeżach rowu skupienia cibory brunatnej <i>Cyperus fuscus</i> - <i>Cypero fusci-Limoselletum</i> , a w samym rowie szuwar strzałki wodnej <i>Sagittaria sagittifolia</i> i jeżogłówki pojedynczej <i>Sparganium emersum</i> <i>Sagittario-Sparganietum emersi</i> .
Monitoring jest wymagany	
Uzasadnienie	
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich	Koszenie nieregularne

skuteczności	
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Utrzymanie użytkowania kośnego, ograniczone nawożenie, najlepiej organiczne.
Data kontroli	07.08.2012
Uwagi	-
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcie fitosocjologiczne I	
<p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 26.625, E 17 14.572 Wysokość n.p.m.: max 90, min 90, śr 90m Powierzchnia zdjęcia: 25 m² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: c 100% Wysokość warstw: c max 1m śr 0,6 m Gatunki: Warstwa c: <i>Acer platanoides</i> +, <i>Achillea millefolium</i> +, <i>Arrhenatherum elatius</i> 1, <i>Artemisia vulgaris</i> 1, <i>Cirsium arvense</i> 1, <i>Convolvulus arvensis</i> +, <i>Conyza canadensis</i> +, <i>Dactylis glomerata</i> 2, <i>Elymus repens</i> 1, <i>Euphorbia cyparissias</i> +, <i>Festuca rubra</i> 4, <i>Fraxinus excelsior</i> +, <i>Glechoma hederacea</i> + <i>Hypericum perforatum</i> 1, <i>Linaria vulgaris</i> +, <i>Melandrium album</i> 1, <i>Melilotus alba</i> +, <i>Picris hieracioides</i> 1, <i>Pimpinella nigra</i> 1, <i>Poa angustifolia</i> +, <i>Taraxacum officinale</i> 1, <i>Tragoporon pratensis</i> +, <i>Vicia angustifolia</i> +, <i>Vicia hirsuta</i> 1,</p>	
Zdjęcie fitosocjologiczne II	
<p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.141, E 17 09.942 Wysokość n.p.m.: max 89, min 89, śr 89m Powierzchnia zdjęcia: 25 m² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: c 100% Wysokość warstw: c max 1,2m średnio 0,5 m Gatunki: Warstwa c: <i>Achillea millefolium</i> +, <i>Anthoxanthum odoratum</i> +, <i>Arrhenatherum elatius</i> 3, <i>Cerastium fontanum</i> +, <i>Convolvulus arvensis</i> 1, <i>Dactylis glomerata</i> 1, <i>Elymus repens</i> 1 <i>Equisetum arvense</i> +, <i>Festuca arundinacea</i> +, <i>Festuca rubra</i> 2, <i>Hypochaeris radicata</i> 1,</p>	

<i>Plantago lanceolata</i> +, <i>Poa pratensis</i> 2, <i>Rumex acetosa</i> 1, <i>Rumex tenuifolius</i> 1, <i>Rumex thyrsiflorus</i> 2, <i>Stellaria media</i> +, <i>Taraxacum officinale</i> 1,
Zdjęcie fitosocjologiczne III
Współrzędne geograficzne środka: N 52 26.925, E 17 14.723 Wysokość n.p.m.: max 88, min 88, śr 88 m Powierzchnia zdjęcia: 25m ² Nachylenie i ekspozycja: <5° N Zwarcie warstw: c 100% Wysokość warstw: c max 1,3 m średnio 40cm Gatunki: warstwa c: <i>Achillea millefolium</i> 1, <i>Arrhenatherum elatius</i> 2, <i>Carduus crispus</i> +, <i>Cichorium intybus</i> 1, <i>Convolvulus arvensis</i> +, <i>Dactylis glomerata</i> +, <i>Elymus repens</i> 3, <i>Equisetum arvense</i> +, <i>Festuca rubra</i> 2, <i>Holcus lanatus</i> +, <i>Hypochaeris radicata</i> +, <i>Leontodon autumnalis</i> +, <i>Pimpinella nigra</i> + <i>Poa angustifolia</i> 2, <i>Rumex acetosa</i> +, <i>Rumex thyrsiflorus</i> 1, <i>Stellaria media</i> +, <i>Taraxacum officinale</i> +, <i>Veronica chamaedrys</i> +, <i>Viola arvensis</i> r,

Transekt		
Parametry/wskaźniki	Wartość parametru/wskaźnika	Ocena parametru/wskaźnika
Powierzchnia siedliska		U1
Specyficzna struktura i funkcje		
Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcje	<i>Arrhenatherum elatius</i> 20% Zb. <i>Poa pratensis</i> - <i>Festuca rubra</i> 70% <i>Calthion</i> 10%	U1
Struktura przestrzenna płatów siedliska	Powierzchnia łąk niejednolita, przejścia do wilgotnych łąk z <i>Calthion</i> i do zb. <i>Poa pratensis</i> - <i>Festuca rubra</i>	U1
Gatunki charakterystyczne	rajgras wyniosły <i>Arrhenatherum elatius</i> 5-35% szczaw rozpierzchły <i>Rumex thyrsiflorus</i> 5-10% kozibród łąkowy <i>Tragoporon pratensis</i> 1%	U1
Gatunki dominujące	c: rajgras wyniosły <i>Arrhenatherum elatius</i> 5-35% kostrzewa czerwona <i>Festuca rubra</i> 15-60% kupkówka pospolita <i>Dactylis glomerata</i> 1-15% wiechlina łąkowa <i>Poa pratensis</i> 15%	U1

	wiechlina wąskolistna <i>Poa angustifolia</i> 1-10% szczaw rozpierzchły <i>Rumex thyrsiflorus</i> 1-15% perz właściwy <i>Elymus repens</i> 35% barszcz zwyczajny <i>Heracleum sphondylium</i> 1-35%	
Obce gatunki inwazyjne	Przymiotno kanadyjskie <i>Conyza canadensis</i> 1%	U1
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	perz właściwy <i>Elymus repens</i> 35%	U1
Ekspansja krzewów i podrostu drzew	Jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i> 1% Klon zwyczajny <i>Acer platanoides</i> 1%	FV
Udział dobrze zachowanych płatów siedliska	Fitocenozy o nietypowym składzie i strukturze	U1
Wojłok (martwa materia organiczna)	1-5 cm średnio 2,5 cm	U1
Perspektywy ochrony	Złe pod warunkiem utrzymania dotychczasowego sposobu użytkowania (nieregularne koszenie i wypas)	
Ocena ogólna		
	U1	

Działalność człowieka

Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Opis
102	Koszenie/ścinanie		-	Koszenie nieregularne, prawdopodobnie tylko raz do roku. Zabiegi zbyt ekstensywne, powodujące degenerację do zb. <i>Poa pratensis</i> - <i>Festuca rubra</i>
120	Nawożenie		0	Nawożenie najprawdopodobniej incydentalne lub brak, jego skutki nie są widoczne.
140	Wypas		-	Wypas najprawdopodobniej incydentalny lub brak
141	Zarzucenie pasterstwa		-	Zarastanie; sukcesja ziołorośli z sąsiedztwa
190	Dosiewanie traw		-	Dominacja <i>Dactylis glomerata</i>

T29

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże (<i>Arrhenatherion</i>)
Nazwa stanowiska	
Typ stanowiska	Badawcze/referencyjne???
Zbiorowiska roślinne	<i>Arrhenatheretum elatioris</i>
Opis siedliska na stanowisku	Teren płaski. Kompleks zlokalizowany 10 m od uprawy owsa i rowu nawadniającego. Przez transekt biegnie rzadko użytkowana droga. W sąsiedztwie nitrofilne ziołorośla. Teren bardzo podmokły. Tylko zdjęcie pierwsze reprezentuje siedlisko 6510, koszone regularnie. Drugie i trzecie zdjęcie to szuwar turzycowy <i>Caricetum gracilis</i> .
Powierzchnia płatów siedliska	
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się	Nie

stanowisko	
Zarządzający terenem	
Wymiary transektu	10 x 200 m
Wysokość n.p.m.	85
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	
Zagrożenia	Ekspansja nitrofilnych ziołorośli z sąsiedztwa i zabagnienie. Wkraczanie roślin segetalnych z pobliskiej uprawy owsa (<i>Conyza canadensis</i> , <i>Amaranthus retroflexus</i> i in.)
Inne wartości przyrodnicze	Brak danych
Monitoring jest wymagany	
Uzasadnienie	
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Koszenie dwa razy w roku, zwykle czerwiec/lipiec oraz sierpień/wrzesień (tylko w miejscu wykonania pierwszego zdjęcia)
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Utrzymanie użytkowania kośnego, ograniczone nawożenie, najlepiej organiczne.
Data kontroli	07.08.2012
Uwagi	-
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcie fitosocjologiczne I	
Współrzędne geograficzne środka: N 52 24.709, E 17 16.414 Wysokość n.p.m.: max 85, min 85, śr 85 m Powierzchnia zdjęcia: 25 m ² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: c 98% Wysokość warstw: c max 1,2 m śr 0,5 m Gatunki: Warstwa c: <i>Achillea millefolium</i> 1, <i>Amaranthus retroflexus</i> +, <i>Apera spica-venti</i> +, <i>Arrhenatherum elatius</i> 2, <i>Avena sativa</i> +, <i>Bromus inermis</i> +, <i>Capsella bursa-pastoris</i> +, <i>Chenopodium album</i> r, <i>Chenopodium polyspermum</i> +, <i>Cirsium arvense</i> 2, <i>Conyza canadensis</i> +, <i>Dactylis glomerata</i> + <i>Echinochloa crus-gali</i> r, <i>Elymus repens</i> 3, <i>Equisetum arvense</i> +, <i>Glechoma hederacea</i> +, <i>Lamium purpureum</i> +, <i>Myosotis arvensis</i> +, <i>Phleum pratense</i> + , <i>Plantago intermedia</i> +, <i>Plantago major</i> 1, <i>Poa trivialis</i> 1, <i>Polygonum neglectum</i> r, <i>Polygonum persicaria</i> +, <i>Stellaria media</i> +,	

<i>Taraxacum officinale</i> 1, <i>Thlaspi arvense</i> +, <i>Urtica dioica</i> +, <i>Veronica arvensis</i> +, <i>Veronica persica</i> +,

Zdjęcie fitosocjologiczne II
Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.141, E 17 09.942 Wysokość n.p.m.: max 85, min 85, śr 85 m Powierzchnia zdjęcia: 25 m ² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: c 100% Wysokość warstw: c max 1,5 m średnio 1,3 m Gatunki: Warstwa c: <i>Alisma plantago-aquatica</i> +, <i>Carex gracilis</i> 5, <i>Epilobium palustre</i> +, <i>Juncus bufonius</i> +, <i>Rumex maritimus</i> +, <i>Veronica anagallis-aquatica</i> +

Zdjęcie fitosocjologiczne III
Współrzędne geograficzne środka: N 52 26.925, E 17 14.723 Wysokość n.p.m.: max 85, min 85, śr 85 m Powierzchnia zdjęcia: 25 m ² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: c 100% Wysokość warstw: c max 1,2 m średnio 0,6 m Gatunki: warstwa c: <i>Carex acutiformis</i> +, <i>Carex gracilis</i> 5, <i>Epilobium palustre</i> +, <i>Equisetum fluviatile</i> +, <i>Galium uliginosum</i> +, <i>Lythrum salicaria</i> +, <i>Mentha aquatica</i> +, <i>Phalaris arundinacea</i> +, <i>Plantago intermedia</i> +, <i>Polygonum amphibium</i> fo. <i>terrestre</i> +, <i>Ranunculus repens</i> +, <i>Rorippa</i> sp. +, <i>Trifolium repens</i> +,

Transekt		
Parametry/wskaźniki	Wartość parametru/wskaźnika	Ocena parametru/wskaźnika
Powierzchnia siedliska		U1
Specyficzna struktura i funkcje		
Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcje	<i>Arrhenatheretum elatioris</i> 30% <i>Caricetum gracilis</i> 70%	U1

Struktura przestrzenna płatów siedliska	Powierzchnia łąki świeżej ze zdjęcia pierwszego jednolita. Zdjęcia 2-3 reprezentują szuwar turzycowy <i>Caricetum gracilis</i>	U1		
Gatunki charakterystyczne	rajgras wyniosły <i>Arrhenatherum elatius</i> 15%			
Gatunki dominujące	c: rajgras wyniosły <i>Arrhenatherum elatius</i> 5- 35% ostrożen łąkowy <i>Cirsium arvense</i> 15% perz właściwy <i>Elymus repens</i> 35% turzyca zaostrzona <i>Carex gracilis</i> 95%	U1		
Obce gatunki inwazyjne	Przymiotno kanadyjskie <i>Conyza canadensis</i> 1% i inne, nieinwazyjne chwasty polne (<i>Amaranthus retroflexus</i> , <i>Apera spica-venti</i> , <i>Avena sativa</i> , <i>Capsella bursa-pastoris</i> , <i>Echinochloa crus-gali</i> , <i>Lamium purpureum</i> , <i>Myosotis arvensis</i> , <i>Thlaspi arvense</i> , <i>Veronica arvensis</i> , <i>Veronica persica</i>)	U1		
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	perz właściwy <i>Elymus repens</i> 35%	U1		
Ekspansja krzewów i podrostu drzew	brak	FV		
Udział dobrze zachowanych płatów siedliska	Fitocenozy o nietypowym składzie i strukturze	U1		
Wojłok (martwa materia organiczna)	znikomo-3cm średnio 2cm	FV		
Perspektywy ochrony	Dobre pod warunkiem utrzymania dotychczasowego sposobu użytkowania w odniesieniu do płatu reprezentowanego przez I zdjęcie			
Ocena ogólna				
	U1			
	U2			
Działalność człowieka				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Opis
102	Koszenie/ścińanie		+	Koszenie nieregularne, prawdopodobnie tylko raz do roku. Zabiegi zbyt ekstensywne, powodujące degenerację do zb. <i>Poa pratensis</i> - <i>Festuca rubra</i>
120	Nawożenie		-	Nawożenie regularne (spływy nawozów z uprawy owsa), w wyniku czego obserwować można ekspansję nitrofilnych ziółorośli
140	Wypas		+	Wypas najprawdopodobniej incydentalny lub brak
141	Zarzucenie pasterstwa		-	Zarastanie; sukcesja ziółorośli z sąsiedztwa
	W transekcie przewaga siedlisk szuwaru turzycowego		-	

T41

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże (<i>Arrhenatherion</i>)

Nazwa stanowiska	
Typ stanowiska	Badawcze/referencyjne???
Zbiorowiska roślinne	<i>Arrhenatheretum elatioris</i>
Opis siedliska na stanowisku	Teren płaski. Kompleks zlokalizowany pomiędzy dwoma rowami nawadniającymi okoliczne pola uprawne. Płat w sąsiedztwie lasów łęgowych jesionowo-olszowych i wiązowo-jesionowych. Łąka świeżo skoszona, bardzo jednorodna florystycznie; prawdopodobnie podsiewana kupkówką pospolitą. Regularnie użytkowana; koszona.
Powierzchnia płatów siedliska	
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	
Wymiary transektu	10 x 200 m
Wysokość n.p.m.	108
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	
Zagrożenia	Generalnie brak. Potencjalnym zagrożeniem może być podsiewanie kupkówki pospolitej, co może negatywnie wpłynąć na bogactwo florystyczne siedliska.
Inne wartości przyrodnicze	Brak danych
Monitoring jest wymagany	
Uzasadnienie	
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Koszenie dwa razy w roku, zwykle czerwiec/lipiec oraz sierpień/wrzesień (tylko w miejscu wykonania zdjęcia pierwszego)
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Utrzymanie użytkowania kośnego, ograniczone nawożenie, najlepiej organiczne.
Data kontroli	07.08.2012
Uwagi	W związku ze świeżym skoszeniem łąki nie jest możliwa ocena pokrycia gatunków oraz wysokości warstw w poszczególnych zdjęciach. Analizując skoszone, nie zebrane jeszcze siano, stwierdzić można duży udział tymotki łąkowej i kupkówki pospolitej.
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcie fitosocjologiczne I	
Współrzędne geograficzne środka: N 52 23.416, E 17 21.164 Wysokość n.p.m.: max 108, min 108, śr 108 m Powierzchnia zdjęcia: 25 m ² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: brak danych Wysokość warstw: brak danych Gatunki: Warstwa c: <i>Phleum pratense</i> <i>Dactylis glomerata</i> <i>Stellaria media</i> <i>Echinochloa crus-gali</i> <i>Poa trivialis</i> <i>Cirsium arvense</i> <i>Festuca pratensis</i> <i>Plantago intermedia</i> <i>Festuca rubra</i>	

<i>Arrhenatherum elatius</i> <i>Bromus inermis</i> <i>Alopecurus pratensis</i>
--

Zdjęcie fitosocjologiczne II

Współrzędne geograficzne środka: N 52 23.423, E 17 21.239 Wysokość n.p.m.: max 108, min 108, śr 108 m Powierzchnia zdjęcia: 25m ² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: brak danych Wysokość warstw: brak danych Gatunki: Warstwa c: <i>Festuca rubra</i> <i>Phleum pratense</i> <i>Arrhenatherum elatius</i> <i>Dactylis glomerata</i> <i>Bromus inermis</i> <i>Agrostis gigantea</i> <i>Calamagrostis sp.</i>
--

Zdjęcie fitosocjologiczne III

Współrzędne geograficzne środka: N 52 23.433, E 17 21.317 Wysokość n.p.m.: max 108, min 108, śr 108 m Powierzchnia zdjęcia: 25 m ² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: brak danych Wysokość warstw: brak danych Gatunki: warstwa c: <i>Phleum pratense</i> dom. <i>Dactylis glomerata</i> dom. <i>Stellaria media</i> <i>Festuca rubra</i> <i>Agrostis gigantea</i> <i>Rumex acetosa</i>
--

Transekt		
Parametry/wskaźniki	Wartość parametru/wskaźnika	Ocena parametru/wskaźnika
Powierzchnia siedliska		FV
Specyficzna struktura i funkcje		
Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcje	100%	FV
Struktura przestrzenna płatów siedliska	Płat bardzo jednorodny florystycznie	FV
Gatunki charakterystyczne	rajgras wyniosły <i>Arrhenatherum elatius</i>	U1
Gatunki dominujące	c: <i>Phleum pratense</i> <i>Dactylis glomerata</i>	U1

Obce gatunki inwazyjne	brak		FV	
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	brak		FV	
Ekspansja krzewów i podrostu drzew	brak		FV	
Udział dobrze zachowanych płatów siedliska	100%		FV	
Wojłok (martwa materia organiczna)	znikomo		FV	
Perspektywy ochrony	Dobre pod warunkiem utrzymania dotychczasowego sposobu użytkowania			
Ocena ogólna				
	U1			
Działalność człowieka				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Opis
102	Koszenie/ścinanie		+	Koszenie optymalne, dwa razy w roku, zwykle czerwiec/lipiec oraz sierpień/wrzesień.
120	Nawożenie		0	Nawożenie nieregularne, incydentalne, bez wyraźnego wpływu
140	Wypas		0	brak
190	Dosiewanie traw		-	Możliwa dominacja kupkówki pospolitej

2.7. Siedlisko 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea fuscae*)

Caricetum appropinquatae między Jankowem a Górą – jedyny ocalały płat tego zespołu

Wkraczanie *Carex acutiformis* w wyniku antropogenicznego obniżenia poziomu wód gruntowych oraz *Alnus glutinosa*, jako naturalnej sukcesji zbiorowisk leśnych – to główne zagrożenia tego siedliska

2.8. Siedlisko 9130 żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*)

T33

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	9130 Żyzne buczyny (<i>Asperulo-Fagetum</i>)
Nazwa stanowiska	
Typ stanowiska	
Zbiorowiska roślinne	<i>Melico uniflorae-Fagetum sylvatici</i>
Opis siedliska na stanowisku	Zdjęcie 1 - <i>Euonymo-Coryletum</i> - wykonane na niewielkim wyniesieniu terenu. Zdjęcie 3 zlokalizowane na skraju stanowiska. W otoczeniu szuwar trzcinowy <i>Phragmitetum communis</i> . Kontakt z zaroślami leszczynowymi <i>Euonymo-Coryletum</i> i z termofilnymi ziołoroślami (<i>Trifolio-Geranieta sanguinei</i>). Płat bardzo mocno nawiązuje do grądu <i>Galio-Carpinetum</i> .
Powierzchnia płatów siedliska	0,0001 ha
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	
Wymiary transektu	1,5 x 7m
Wysokość n.p.m.	83
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	
Zagrożenia	Nieprawidłowa gospodarka leśna, zmiana stosunków wodnych.
Inne wartości przyrodnicze	Brak danych
Monitoring jest wymagany	Tak
Uzasadnienie	Nietypowy skład florystyczny siedliska. Wskazane jest monitorowanie tendencji dynamicznych siedliska
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Nie
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy
Data kontroli	08.08.2012
Uwagi	-
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcie fitosocjologiczne I	
Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.244, E 17 11.407 Wysokość n.p.m.: max 83, min 83, śr 83 m Powierzchnia zdjęcia: 100m ² Nachylenie i ekspozycja: znikome NE Zwarcie warstw: b 90%, c 60% Gatunki: b: <i>Corylus avellana</i> 5 c: <i>Aegopodium podagraria</i> +, <i>Anemone nemorosa</i> +, <i>Arctium nemorosum</i> +, <i>Brachypodium sylvaticum</i> +, <i>Carpinus betulus</i> +, <i>Corylus avellana</i> +, <i>Cucubalus baccifer</i> +, <i>Euonymus europaea</i> +, <i>Fallopia convolvulus</i> r, <i>Galeopsis pubescens</i> 2, <i>Geranium robertianum</i> +, <i>Geum urbanum</i> +, <i>Maianthemum bifolium</i> 1, <i>Oxalis acetosella</i> 2, <i>Paris quadrifolia</i> 2, <i>Populus tremula</i> +, <i>Rosa canina</i> r, <i>Rubus caesius</i> +, <i>Sambucus nigra</i> +, <i>Stachys sylvatica</i> 1, <i>Ulmus sp.</i> +, <i>Urtica dioica</i> +	
Zdjęcie fitosocjologiczne II	

Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.249, E 17 11.380
Wysokość n.p.m.: max 83, min 83, śr 83 m
Powierzchnia zdjęcia: 100 m²
Nachylenie i ekspozycja: znikome NE
Zwarcie warstw: a 95%, c 10%
Wysokość warstw: a 20 m, c max 0,12 m średnio 0,05 m
Gatunki:
warstwa a: *Fagus sylvatica* 5
c: *Actaea spicata* +, *Alliaria petiolata* +, *Carex sylvatica* +, *Carpinus betulus* +, *Corylus avellana* +, *Fagus sylvatica* r, *Fallopia convolvulus* +, *Festuca gigantea* +, *Galeopsis pubescens* +, *Geranium robertianum* +, *Geum urbanum* +, *Maianthemum bifolium* +, *Oxalis acetosella* +, *Paris quadrifolia* +, *Poa nemoralis* +, *Rubus caesius* +, *Rubus idaeus* +, *Sambucus nigra* +, *Sorbus aucuparia* +, *Stachys sylvatica* +, *Viola reichenbachiana* 1

Zdjęcie fitosocjologiczne III

Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.247, E 17 11.355
Wysokość n.p.m.: max 83, min 83, śr 83 m
Powierzchnia zdjęcia: 100m²
Nachylenie i ekspozycja: znikome NE
Zwarcie warstw: a 90%, b znikome, c 15%, d znikome
Wysokość warstw: a 20 m, b 3 m, c max 0,5 m średnio 0,3 cm
Gatunki:
warstwa a: *Carpinus betulus* 5
b: *Corylus avellana* +
c: *Poa nemoralis* 1, *Alliaria petiolata* +, *Festuca gigantea* +, *Moehringia trinervia* +, *Viola reichenbachiana* 1, *Geum urbanum* +, *Corylus avellana* +, *Carpinus betulus* 1, *Anthriscus sylvestris* +, *Fagus sylvatica* +, *Lapsana communis* +, *Origanum vulgare* r, *Equisetum arvense* +, *Melaprium nemorosum* +, *Prunus spinosa* r, *Euonymus europaea* +, *Galeopsis pubescens* 1, *Scrophularia nodosa* +, *Carex hirta* +, *Brachypodium sylvaticum* 1, *Rubus caesius* +, *Pulmonaria obscura* +, *Maianthemum bifolium* +, *Arctium nemorosum* r, *Rosa canina* r, *Deschampsia caespitosa* r, *Padus avium* +, *Convallaria majalis* r, *Polygonum persicaria* r, *Pyrus pyraster* r, *Fallopia convolvulus* r, *Campanula persicifolia* +, *Robinia pseudacacia* r, *Festuca ovina* r, *Carduus crispus* r
d: *Eurynchium sp.* +

Transekt		
Parametry/wskaźniki	Wartość parametru/wskaźnika	Ocena parametru/wskaźnika
Powierzchnia siedliska	0,0001 ha	U1
Gatunki charakterystyczne	Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i> <1%-100%	U1
Gatunki dominujące	a Buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i> <1%-100% b leszczyna pospolita <i>Corylus avellana</i> 100% c poziwchnik omszony <i>Galeopsis pubescens</i> 15% szczawik zajęczy <i>Oxalis acetosella</i> 10% czworolist pospolity <i>Paris quadrifolia</i> 10%	U2
Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	brak	FV
Obce gatunki inwazyjne w runie i podszybie	Robinia akacja <i>Robinia pseudacacia</i> 1%	FV
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	brak	FV
Martwe drewno	Ok. <5% miąższości żywego drzewostanu. Martwe drewno stojące i leżące buka i leszczyny	U1
Martwe drewno wielkowymiarowe	brak	U1

(leżące lub stojące >3m długości i >50 cm średnicy)				
Wiek drzewostanu	Starodrzew Udział drzew >100 lat: 100% Udział drzew >50 lat: 0%	FV		
Pionowa struktura roślinności	Zaburzona struktura warstwowa	U1		
Naturalne odnowienie drzewostanu	<i>Carpinus betulus</i> 1-5% <i>Populus tremula</i> 1% <i>Ulmus sp.</i> 1% <i>Sorbus aucuparia</i> 1% <i>Fagus sylvatica</i> 1% <i>Padus avium</i> 1%	FV		
Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskiwaniem drewna	brak	FV		
Inne zniekształcenia	brak	FV		
Perspektywy ochrony	W projekcie planu urządzenia lasu drzewostan przewidziany do zagospodarowania. Naturalne procesy powinny stopniowo unaturalniać strukturę. Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy.			
Ocena ogólna				
	U1			
Działalność człowieka				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Opis
160	Gospodarka leśna - ogólnie		-	Potencjalne wprowadzanie gatunków drzew iglastych oraz rodzimych spoza naturalnego zasięgu występowania i obcych geograficznie

2.9. Siedlisko 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)

T22

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	9160 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)
Nazwa stanowiska	
Typ stanowiska	
Zbiorowiska roślinne	<i>Galio sylvatici-Carpinetum</i>
Opis siedliska na stanowisku	<p>Teren o ekspozycji wschodniej i o zróżnicowanym nachyleniu (0-45°). Płat obejmuje tarasę drobnego cieku, przecięty, dolinką erozyjną i nieuczęszczaną drogą. Transekt biegnie krawędzią wąwozu w sąsiedztwie dopływu Cybiny. Bardzo urozmaicony relief. Większość kompleksu wykupiona i zniszczona wskutek powstania parku maszynowego, składowisk śmieci, drewna, odpadów z ogródka. Płat charakteryzuje zaburzona struktura warstwowa, brak dębu, który został wycięty. W sąsiedztwie odnowienie graba o wysokości do 5 m o silnym zwarcie. Obecność kamieni z sąsiednich pól uprawnych, spływy nawozów sztucznych, co grozi eutrofizacją</p>

	siedliska. W transekcje dość duża populacja bluszczu pospolitego <i>Hedera helix</i> .
Powierzchnia płatów siedliska	4,4 ha
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	
Wymiary transektu	10 x 200m
Wysokość n.p.m.	88-94
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	
Zagrożenia	Nieprawidłowa gospodarka leśna, zmiana stosunków wodnych. Zasmiecanie, wycinka drzew, eutrofizacja siedliska. Ekspansja niecierpki drobnokwiatowego i jaworu - gatunku rodzimego, ale obcego geograficznie.
Inne wartości przyrodnicze	Brak danych
Monitoring jest wymagany	Tak
Uzasadnienie	Nietypowy skład florystyczny siedliska. Wskazane jest monitorowanie tendencji dynamicznych siedliska
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Nie
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy
Data kontroli	17.08.2012
Uwagi	-
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcie fitosocjologiczne I	
Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.163, E 17 13.848 Powierzchnia zdjęcia: 100 m ² Nachylenie i ekspozycja: 0-45° E Zwarcie warstw: a 90%, b znikome, c 25%, d 5% Wysokość warstw: a 25 m, b 3 m, c max 0,5 m średnio 0,4 m Gatunki: warstwa a: <i>Carpinus betulus</i> 5, <i>Acer pseudoplatanus</i> 1 b: <i>Acer pseudoplatanus</i> +, <i>Carpinus betulus</i> +, <i>Sambucus nigra</i> + c: <i>Acer pseudoplatanus</i> 2, <i>Alliaria petiolata</i> +, <i>Campanula trachelium</i> +, <i>Chaerophyllum temulum</i> +, <i>Euonymus europaea</i> +, <i>Festuca gigantea</i> +, <i>Fraxinus excelsior</i> +, <i>Galeopsis pubescens</i> +, <i>Geranium robertianum</i> +, <i>Geum urbanum</i> +, <i>Impatiens parviflora</i> +, <i>Lamium galeobdolon</i> +, <i>Lonicera xylosteum</i> +, <i>Mycelis muralis</i> +, <i>Padus avium</i> +, <i>Poa nemoralis</i> +, <i>Ranunculus lanuginosus</i> +, <i>Sambucus nigra</i> +, <i>Taraxacum officinale</i> r, <i>Viola odorata</i> 2, <i>Viola reichenbachiana</i> + d: <i>Eurynchium</i> sp.1	
Zdjęcie fitosocjologiczne II	

<p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.193, E 17 13.852</p> <p>Wysokość n.p.m.: max 92, min 88, śr 90 m</p> <p>Powierzchnia zdjęcia: 100 m²</p> <p>Nachylenie i ekspozycja: znikome E</p> <p>Zwarcie warstw: a1 60%, a2 50%, b znikome, c 75%, d znikome</p> <p>Wysokość warstw: a1 28 m, a2 20 m, b 1m, c max 0,6 m średnio 0,2 m</p> <p>Gatunki:</p> <p>warstwa a1: <i>Acer pseudoplatanus</i> 4</p> <p>a2: <i>Carpinus betulus</i> 3</p> <p>b: <i>Corylus avellana</i> +, <i>Euonymus europaea</i> +, <i>Ribes schlechtendalii</i> +, <i>Sambucus nigra</i> +</p> <p>c <i>Acer pseudoplatanus</i> +, <i>Aegopodium podagraria</i> +, <i>Alliaria petiolata</i> +, <i>Chaerophyllum temulum</i> +, <i>Corylus avellana</i> +, <i>Euonymus europaea</i> +, <i>Fraxinus excelsior</i> +, <i>Geum urbanum</i> +, <i>Hedera helix</i> 2, <i>Impatiens parviflora</i> 1, <i>Lamium galeobdolon</i> 3, <i>Lonicera xylosteum</i> +, <i>Oxalis acetosella</i> 1, <i>Padus avium</i> +, <i>Ranunculus lanuginosus</i> +, <i>Sambucus nigra</i> 1, <i>Viola reichenbachiana</i> +</p> <p>d: <i>Brachythecium sp.</i> +</p>
Zdjęcie fitosocjologiczne III
<p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.216, E 17 13.811</p> <p>Wysokość n.p.m.: max 94, min 91 śr 92 m</p> <p>Powierzchnia zdjęcia: 100 m²</p> <p>Nachylenie i ekspozycja: 0-45° E</p> <p>Zwarcie warstw: a1 80%, a2 20%, b 15%, c 20%, d 10%</p> <p>Wysokość warstw: a1 27 m, a2 20 m, b 4 m, c max 0,5 m średnio 0,25 m</p> <p>Gatunki:</p> <p>warstwa a1: <i>Alnus glutinosa</i> 2, <i>Carpinus betulus</i> 4, <i>Ulmus glabra</i> 1</p> <p>a2: <i>Acer pseudoplatanus</i> 2, <i>Ulmus glabra</i> 2</p> <p>b: <i>Sambucus nigra</i> 2, <i>Ulmus glabra</i> 1</p> <p>c: <i>Aegopodium podagraria</i> 2, <i>Acer pseudoplatanus</i> +, <i>Chaerophyllum temulum</i> +, <i>Convallaria majalis</i> +, <i>Corylus avellana</i> +, <i>Fraxinus excelsior</i> +, <i>Galeopsis pubescens</i> +, <i>Geranium robertianum</i> +, <i>Impatiens parviflora</i> +, <i>Lamium galeobdolon</i> +, <i>Poa nemoralis</i> +, <i>Polygonatum multiflorum</i> +, <i>Ranunculus lanuginosus</i> +, <i>Sambucus nigra</i> 1, <i>Stellaria holostea</i> +</p> <p>d: <i>Eurynchium sp.</i> 2</p>

Transekt		
Parametry/wskaźniki	Wartość parametru/wskaźnika	Ocena parametru/wskaźnika
Powierzchnia siedliska	18,4 ha	U1
Gatunki charakterystyczne	leszczyna pospolita <i>Corylus avellana</i> 1% trzmielina zwyczajna <i>Euonymus europaea</i> 1% świerząbek gajowy <i>Chaerophyllum temulum</i> 1%	U1
Gatunki dominujące	a grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i> 100% a1 klon jawor <i>Acer pseudoplatanus</i> 65% olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> 10% grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i> 60% a2 grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i> 40% klon jawor <i>Acer pseudoplatanus</i> 15% wiąz górski <i>Ulmus glabra</i> 10% b dziki bez czarny <i>Sambucus nigra</i> 10% c klon jawor <i>Acer pseudoplatanus</i> 15% fiołek wonny <i>Viola odorata</i> 10% bluszcz pospolity <i>Hedera helix</i> 10% gajowiec żółty <i>Lamium galeobdolon</i> 35% podagrycznik pospolity <i>Aegopodium podagraria</i> 10%	U1

Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	a klon jawor <i>Acer pseudoplatanus</i> 5% a1 klon jawor <i>Acer pseudoplatanus</i> 65% a2 klon jawor <i>Acer pseudoplatanus</i> 15%	U1
Obce gatunki inwazyjne w runie i podszybie	c niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> 1-5%	U1
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	brak	FV
Martwe drewno	Ok. 10% miąższowości żywego drzewostanu. Martwe drewno stojące i leżące Dęba i jesionu oraz krzewów	U1
Martwe drewno wielkowymiarowe (leżące lub stojące >3m długości i >50 cm średnicy)	2/ha	U1
Wiek drzewostanu	Starodrzew Udział drzew >100 lat: 85% Udział drzew >50 lat: 5%	FV
Pionowa struktura roślinności	Zaburzona struktura warstwowa, brak dęba, który został wycięty.	FV
Naturalne odnowienie drzewostanu	<i>Acer pseudoplatanus</i> 1-10% <i>Carpinus betulus</i> 1% <i>Fraxinus excelsior</i> 1% <i>Padus avium</i> 1% <i>Ulmus glabra</i> 5%	FV
Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskiwaniem drewna	Ślady zniszczeń runa i gleby związane z usuwaniem drewna	FV
Inne zniekształcenia		U1
Perspektywy ochrony	W projekcie planu urządzenia lasu drzewostan przewidziany do zagospodarowania. Naturalne procesy powinny stopniowo unaturalniać strukturę. Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy.	
Ocena ogólna	U1	

Działalność człowieka

Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Opis
160	Gospodarka leśna - ogólnie		-	Potencjalne wprowadzanie gatunków drzew iglastych oraz rodzimych spoza naturalnego zasięgu występowania i obcych geograficznie
166	Usuwanie martwych i umierających drzew		-	
164	wycinka lasu		-	
167	Eksploatacja lasu bez odnawiania		-	

T34

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku

Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	9160 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)
Nazwa stanowiska	
Typ stanowiska	
Zbiorowiska roślinne	<i>Galio sylvatici-Carpinetum</i>
Opis siedliska na stanowisku	Dominacja terenu płaskiego. Różnice wysokości maksymalnie 2 m. Niewielki spadek terenu w kierunku południowym. Zdjęcie 3 zlokalizowane na obszarze o nachyleniu około 15° i północno-wschodniej ekspozycji. Zdjęcia wykonano około 25 m od drogi gruntowej. W zdjęciu 3 zaobserwowano stare kretowiska. Transekt przecięty rzadko uczęszczaną drogą. Przez płat przebiega zwierzęca ścieżka. Przy drodze bardzo silne odnowienie graba. W transekcie i w sąsiedztwie nasadzenia robinii akacjowej <i>Robinia pseudacacia</i> . W transekcie łanowo występuje bluszcz pospolity <i>Hedera helix</i> . W płacie śmieci z zabudowy.
Powierzchnia płatów siedliska	8,2 ha
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	
Wymiary transektu	10 x 200 m
Wysokość n.p.m.	101-103
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	
Zagrożenia	Nieprawidłowa gospodarka leśna, zmiana stosunków wodnych. Ekspansja niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i> , robinii akacjowej <i>Robinia pseudacacia</i> w sąsiedztwie, a w płacie niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i> i kasztanowca zwyczajnego <i>Aesculus hippocastanum</i> . Zaśmiecanie odpadami z ogródków działkowych, co grozi eutrofizacją siedliska.
Inne wartości przyrodnicze	Brak danych
Monitoring jest wymagany	Tak
Uzasadnienie	Nietypowy skład florystyczny siedliska. Wskazane jest monitorowanie tendencji dynamicznych siedliska
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Nie
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy
Data kontroli	17.08.2012
Uwagi	-
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcie fitosocjologiczne I	

<p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 24.297, E 17 16.747</p> <p>Wysokość n.p.m.: max 102, min 102, śr 102 m</p> <p>Powierzchnia zdjęcia: 100 m²</p> <p>Nachylenie i ekspozycja: brak</p> <p>Zwarcie warstw: a1 70%, a2 50%, b 20%, c 30%</p> <p>Wysokość warstw: a1 30 m, a2 20 m, b 3 m, c max 0,6 m średnio 0,3 m</p> <p>Gatunki:</p> <p>warstwa a1: <i>Quercus robur</i> 4</p> <p>a2: <i>Carpinus betulus</i> 3</p> <p>b: <i>Acer pseudoplatanus</i> 2, <i>Carpinus betulus</i> 1, <i>Sambucus nigra</i> +</p> <p>c: <i>Acer platanoides</i> +, <i>Acer pseudoplatanus</i> 1, <i>Aesculus hippocastanum</i> +, <i>Alliaria petiolata</i> +, <i>Fraxinus excelsior</i> +, <i>Galeopsis pubescens</i> +, <i>Impatiens parviflora</i> 2, <i>Quercus robur</i> +, <i>Sambucus nigra</i> +, <i>Viola reichenbachiana</i> +</p>
<p>Zdjęcie fitosocjologiczne II</p> <p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 24.342, E 17 16.724</p> <p>Wysokość n.p.m.: max 103, min 103, śr 103 m</p> <p>Powierzchnia zdjęcia: 100 m²</p> <p>Nachylenie i ekspozycja: brak</p> <p>Zwarcie warstw: a1 50%, a2 20%, b 40%, c 10%,</p> <p>Wysokość warstw: a1 30 m, a2 18 m, b 3 m, c max 0,5 m średnio 0,25 m</p> <p>Gatunki:</p> <p>warstwa a1: <i>Fagus sylvatica</i> 1, <i>Quercus robur</i> 3</p> <p>a2: <i>Carpinus betulus</i> 2</p> <p>b: <i>Acer pseudoplatanus</i> +, <i>Carpinus betulus</i> +, <i>Fagus sylvatica</i> +, <i>Sambucus nigra</i> 3, <i>Tilia cordata</i> 1</p> <p>c: <i>Acer pseudoplatanus</i> +, <i>Carpinus betulus</i> +, <i>Fagus sylvatica</i> +, <i>Fraxinus excelsior</i> +, <i>Geranium robertianum</i> +, <i>Impatiens parviflora</i> 2, <i>Padus avium</i> +, <i>Sambucus nigra</i> +, <i>Stachys sylvatica</i> +, <i>Tilia cordata</i> +, <i>Viola reichenbachiana</i> +</p>
<p>Zdjęcie fitosocjologiczne III</p> <p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 24.396, E 17 16.735</p> <p>Wysokość n.p.m.: max 103, min 101, śr 102 m</p> <p>Powierzchnia zdjęcia: 100m²</p> <p>Nachylenie i ekspozycja: 15° NE</p> <p>Zwarcie warstw: a1 60%, a2 40%, b 20%, c 85%</p> <p>Wysokość warstw: a1 32 m, a2 20 m, b 3 m, c max 0,7 m średnio 0,3 m</p> <p>Gatunki:</p> <p>warstwa a1: <i>Acer pseudoplatanus</i> 3, <i>Fagus sylvatica</i> 1, <i>Quercus robur</i> 2</p> <p>a2: <i>Carpinus betulus</i> 2, <i>Tilia cordata</i> 2</p> <p>b: <i>Acer pseudoplatanus</i> 2, <i>Euonymus europaea</i> +, <i>Fagus sylvatica</i> 1, <i>Fraxinus excelsior</i> +, <i>Sambucus nigra</i> 1, <i>Tilia cordata</i> 1</p> <p>c: <i>Acer pseudoplatanus</i> +, <i>Aegopodium podagraria</i> +, <i>Alliaria petiolata</i> +, <i>Carpinus betulus</i> +, <i>Chaerophyllum temulum</i> +, <i>Crataegus monogyna</i> +, <i>Euonymus europaea</i> +, <i>Fraxinus excelsior</i> +, <i>Galeopsis pubescens</i> +, <i>Geranium robertianum</i> 1, <i>Geum urbanum</i> +, <i>Impatiens parviflora</i> 3, <i>Quercus robur</i> +, <i>Ribes schlehtendali</i> +, <i>Rubus caesius</i> +, <i>Stellaria holostea</i> 4</p>

Transekt		
Parametry/wskaźniki	Wartość parametru/wskaźnika	Ocena parametru/wskaźnika
Powierzchnia siedliska	8,2 ha	U1
Gatunki charakterystyczne	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> 1-60% lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i> 1-10% trzmielina zwyczajna <i>Euonymus europaea</i> 1% świerząbek gajowy <i>Chaerophyllum temulum</i> 1%	U1
Gatunki dominujące	a1: dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> 10-60% klon jawor <i>Acer pseudoplatanus</i> 35% a2: grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i> 10-35% lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i> 10%	U1

	b klon jawor <i>Acer pseudoplatanus</i> 15% dziki bez czarny <i>Sambucus nigra</i> 35% grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i> 10% lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i> 10% c niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> 10-40% gwiazdnica wielkokwiatowa <i>Stellaria holostea</i> 65%			
Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	a1 klon jawor <i>Acer pseudoplatanus</i> 35%	U1		
Obce gatunki inwazyjne w runie i podszybie	c niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> 10-40%	U1		
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	Gwiazdnica wielkokwiatowa <i>Stellaria holostea</i> 70%	FV		
Martwe drewno	Ok. 5% miąższości żywego drzewostanu. Martwe drewno stojące i leżące Dęba, lipy, graba i buka oraz krzewów	U1		
Martwe drewno wielkowymiarowe (leżące lub stojące >3m długości i >50 cm średnicy)	brak	U1		
Wiek drzewostanu	Starodrzew Udział drzew >100 lat: 65% Udział drzew >50 lat: 30%	FV		
Pionowa struktura roślinności	Naturalna; zróżnicowana	FV		
Naturalne odnowienie drzewostanu	<i>Acer pseudoplatanus</i> 5-10% <i>Carpinus betulus</i> 1-10% <i>Acer platanoides</i> 1% <i>Fraxinus excelsior</i> 1% <i>Quercus robur</i> 1% <i>Fagus sylvatica</i> 1% <i>Tilia cordata</i> 1-10%	FV		
Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskiwaniem drewna	brak	FV		
Inne zniekształcenia	brak	FV		
Perspektywy ochrony	W projekcie planu urządzenia lasu drzewostan przewidziany do zagospodarowania. Naturalne procesy powinny stopniowo unaturalniać strukturę. Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy.			
Ocena ogólna				
	U1			
Działalność człowieka				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Opis
160	Gospodarka leśna - ogólnie		-	Potencjalne wprowadzanie gatunków drzew iglastych oraz rodzimych spoza naturalnego zasięgu występowania i obcych geograficznie
166	Usuwanie martwych i umierających drzew		-	

T35

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	9160 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)
Nazwa stanowiska	
Typ stanowiska	
Zbiorowiska roślinne	<i>Galio sylvatici-Carpinetum</i>
Opis siedliska na stanowisku	Teren o nachyleniu nie przekraczającym 10°. Różnice wysokości około 1 m. Przewaga ekspozycji wschodniej. Transekt zlokalizowany 20 m od drogi gruntowej i w sąsiedztwie szosy. W transekcie gatunki obcego pochodzenia: <i>Aesculus hippocastanum</i> , <i>Juglans regia</i> i <i>Echinocystis lobata</i> oraz <i>Impatiens parviflora</i> . Dużo nierozłożonych liści dębu i jaworu. Fruticetyzacja i geranietyzacja. W niektórych miejscach grąd przechodzi w przesuszoną postać łągu wiązowo-jesionowego <i>Quercus-Ulmetum</i> .
Powierzchnia płatów siedliska	4,0 ha
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	
Wymiary transektu	10 x 200 m
Wysokość n.p.m.	101-102
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	
Zagrożenia	Nieprawidłowa gospodarka leśna, zmiana stosunków wodnych. Fruticetyzacja i geranietyzacja. Ekspansja <i>Aesculus hippocastanum</i> , <i>Juglans regia</i> i <i>Echinocystis lobata</i> . W lukach ekspansywny zespół niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflorae</i> .
Inne wartości przyrodnicze	Brak danych
Monitoring jest wymagany	Tak
Uzasadnienie	Nietypowy skład florystyczny siedliska. Wskazane jest monitorowanie tendencji dynamicznych siedliska
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Nie
Proponowane wprowadzenia działań ochronnych	Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy
Data kontroli	17.08.2012
Uwagi	-
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcie fitosocjologiczne I	

<p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 24.240, E 17 16.850 Wysokość n.p.m.: max 101, min 100, śr 100,5 m Powierzchnia zdjęcia: 100 m² Nachylenie i ekspozycja: 10° E Zwarcie warstw: a1 65%, a2 20%, b 20%, c 50%, d znikome Wysokość warstw: a1 27 m, a2 14 m, b 3 m, c max 1 m średnio 0,6 m Gatunki: Warstwa a1: <i>Acer pseudoplatanus</i> 3, <i>Quercus robur</i> 3 a2: <i>Acer pseudoplatanus</i> 2 <i>Fraxinus excelsior</i> + b: <i>Acer pseudoplatanus</i> 2, <i>Aesculus hippocastanum</i> +, <i>Cerasus avium</i> +, <i>Sambucus nigra</i> 2, <i>Tilia cordata</i> + c: <i>Acer pseudoplatanus</i> +, <i>Alliaria petiolata</i> +, <i>Chaerophyllum temulum</i> +, <i>Chelidonium majus</i> +, <i>Euonymus europaea</i> +, <i>Fraxinus excelsior</i> +, <i>Galeopsis pubescens</i> 2, <i>Geranium robertianum</i> 1, <i>Geum urbanum</i> 1, <i>Impatiens parviflora</i> 3, <i>Moehringia trinervia</i> +, <i>Quercus robur</i> +, <i>Ribes schlechtdalii</i> +, <i>Rubus idaeus</i> +, <i>Scrophularia nodosa</i> +, <i>Stachys sylvatica</i> +, <i>Ulmus sp.</i> +, <i>Urtica dioica</i> + d: <i>Eurynchium sp.</i> +</p>		
Zdjęcie fitosocjologiczne II		
<p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 24.183, E 17 16.877 Wysokość n.p.m.: max 101, min 101, śr 101 m Powierzchnia zdjęcia: 100 m² Nachylenie i ekspozycja: znikome E Zwarcie warstw: a1 20%, a2 80%, b znikome, c 80%, d znikome Wysokość warstw: a1 27 m, a2 21 m, b 2,5 m, c max 1,2 m średnio 0,6 m Gatunki: warstwa a1: <i>Quercus robur</i> 2 a2: <i>Acer pseudoplatanus</i> 5 b: <i>Acer pseudoplatanus</i> +, <i>Sambucus nigra</i> + c: <i>Acer pseudoplatanus</i> 1, <i>Alliaria petiolata</i> 2, <i>Brachypodium sylvaticum</i> +, <i>Cerasus avium</i> +, <i>Chelidonium majus</i> +, <i>Euonymus europaea</i> +, <i>Festuca gigantea</i> +, <i>Fraxinus excelsior</i> 1, <i>Fraxinus excelsior</i> 1, <i>Galeopsis pubescens</i> 1, <i>Geranium robertianum</i> 2, <i>Geum urbanum</i> +, <i>Impatiens parviflora</i> 4, <i>Moehringia trinervia</i> +, <i>Quercus robur</i> +, <i>Ribes schlechtdalii</i> +, <i>Rubus caesius</i> +, <i>Rubus idaeus</i> +, <i>Sambucus nigra</i> +, <i>Stachys sylvatica</i> 1, <i>Taraxacum officinale</i> +, <i>Urtica dioica</i> + d: <i>Eurynchium sp.</i> +</p>		
Zdjęcie fitosocjologiczne III		
<p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 24.148, E 17 16.870 Wysokość n.p.m.: max 102, min 101, śr 101,5 m Powierzchnia zdjęcia: 100m² Nachylenie i ekspozycja: 10° E Zwarcie warstw: a1 65%, a2 20%, b 50%, c 85%, d 20% Wysokość warstw: a1 28 m, a2 12 m, b 2,5 m, c max 0,9 m średnio 0,45 m Gatunki: warstwa a1: <i>Fraxinus excelsior</i> 4 a2: <i>Acer pseudoplatanus</i> 2 b: <i>Acer pseudoplatanus</i> +, <i>Crataegus monogyna</i> +, <i>Fraxinus excelsior</i> +, <i>Ribes schlechtdalii</i> +, <i>Ulmus sp.</i> +, c: <i>Acer pseudoplatanus</i> 2, <i>Alliaria petiolata</i> 1, <i>Anthriscus sylvestris</i> +, <i>Brachypodium sylvaticum</i> 1, <i>Carpinus betulus</i> +, <i>Crataegus monogyna</i> +, <i>Euonymus europaea</i> +, <i>Fagus sylvatica</i> +, <i>Fragaria vesca</i> +, <i>Fraxinus excelsior</i> +, <i>Galeopsis pubescens</i> +, <i>Galium aparine</i> 1, <i>Geranium robertianum</i> 1, <i>Geum urbanum</i> 1, <i>Impatiens parviflora</i> 3, <i>Ribes schlechtdalii</i> +, <i>Rubus caesius</i> 2, <i>Stachys sylvatica</i> 2, <i>Veronica chamaedrys</i> +, <i>Viola odorata</i> 1 d: <i>Eurynchium sp.</i> 2</p>		
Transekt		
Parametry/wskaźniki	Wartość parametru/wskaźnika	Ocena parametru/wskaźnika
Powierzchnia siedliska	4 ha	U1
Gatunki charakterystyczne	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> 1-40% lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i> 1% trzmielina zwyczajna <i>Euonymus europaea</i> 1% świerząbek gajowy <i>Chaerophyllum temulum</i> 1%	U1

	grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i> 1%	
Gatunki dominujące	a1: klon jawor <i>Acer pseudoplatanus</i> 40% dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> 10-30% jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i> 60% a2: klon jawor <i>Acer pseudoplatanus</i> 10-80% b: klon jawor <i>Acer pseudoplatanus</i> 10% dziki bez czarny <i>Sambucus nigra</i> 10% c: poziwchnik omszony <i>Galeopsis pubescens</i> 10% niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> 40-60% czosnaczek pospolity <i>Alliaria petiolata</i> 10% bodziszek cuchnący <i>Geranium robertianum</i> 10% jeżyna popielica <i>Rubus caesius</i> 10% czyściec leśny <i>Stachys sylvatica</i> 10%	U1
Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	a1: klon jawor <i>Acer pseudoplatanus</i> 40% a2: klon jawor <i>Acer pseudoplatanus</i> 10-80%	U1
Obce gatunki inwazyjne w runie i podszycie	c niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> 40-60%	U1
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	brak	FV
Martwe drewno	Ok. <5% miąższości żywego drzewostanu. Martwe drewno stojące i leżące Dębu, klonu i jesionu oraz krzewów	U1
Martwe drewno wielkowymiarowe (leżące lub stojące >3m długości i >50 cm średnicy)	brak	U1
Wiek drzewostanu	Starodrzew Udział drzew >100 lat: 45% Udział drzew >50 lat: 10%	FV
Pionowa struktura roślinności	Naturalna; zróżnicowana	FV
Naturalne odnowienie drzewostanu	<i>Acer pseudoplatanus</i> 1-10% <i>Cerasus avium</i> 1% <i>Tilia cordata</i> 1% <i>Fraxinus excelsior</i> 1-5% <i>Quercus robur</i> 1% <i>Ulmus sp.</i> 1% <i>Carpinus betulus</i> 1% <i>Crataegus monogyna</i> 1% <i>Fagus sylvatica</i> 1%	FV
Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskiwaniem drewna	brak	FV
Inne zniekształcenia	Geranietyzacja i fruticetyzacja	U1
Perspektywy ochrony	W projekcie planu urządzenia lasu drzewostan przewidziany do zagospodarowania. Naturalne procesy powinny stopniowo unaturalniać strukturę. Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i	

	glebochronny, stały monitoring naukowy. Ręczne wyrywanie osobników niecierpka drobnokwiatowego	
Ocena ogólna		
	U1	
Działalność człowieka		
Kod	Nazwa działalności	Intensywność
160	Gospodarka leśna - ogólnie	-
166	Usuwanie martwych i umierających drzew	-

T39

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	9160 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)
Nazwa stanowiska	
Typ stanowiska	
Zbiorowiska roślinne	<i>Galio sylvatici-Carpinetum</i>
Opis siedliska na stanowisku	Różnice wysokości do 5 m. Spadek terenu w kierunku południowo-zachodnim. Przez zdjęcie 2 przebiega zwierzęca ścieżka. Sąsiedztwo zarośli leszczynowych <i>Euonymo-Coryletum</i> , nasadzeń świerka i dębów. Drzewostan miejscami rozluźniony.
Powierzchnia płatów siedliska	18,4 ha
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	
Wymiary transektu	10 x 200m
Wysokość n.p.m.	112-117
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	
Zagrożenia	Nieprawidłowa gospodarka leśna, zmiana stosunków wodnych. Pinetyzacja. Ekspansja niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i> .
Inne wartości przyrodnicze	Brak danych
Monitoring jest wymagany	Tak
Uzasadnienie	Nietypowy skład florystyczny siedliska. Wskazane jest monitorowanie tendencji dynamicznych siedliska
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Nie
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy
Data kontroli	17.08.2012
Uwagi	-
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcie fitosocjologiczne I	

<p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 23.751, E 17 19.222</p> <p>Wysokość n.p.m.: max 112, min 112, śr 112m</p> <p>Powierzchnia zdjęcia: 100 m²</p> <p>Nachylenie i ekspozycja: brak</p> <p>Zwarcie warstw: a1 70%, a2 20%, b 20%, c 70%, d znikome</p> <p>Wysokość warstw: a1 30 m, a2 17 m, b 4m, c max 1 m średnio 0,50 m</p> <p>Gatunki:</p> <p>warstwa a1: <i>Fraxinus excelsior</i> 3, <i>Quercus robur</i> 3</p> <p>warstwa a2: <i>Fraxinus excelsior</i> 2, <i>Ulmus sp.</i> 2</p> <p>warstwa b: <i>Corylus avellana</i> 2, <i>Ulmus sp.</i> 1</p> <p>warstwa c: <i>Alliaria petiolata</i> +, <i>Anthriscus sylvestris</i> +, <i>Asarum europaeum</i> +, <i>Carpinus betulus</i> +, <i>Chaerophyllum temulum</i> 1, <i>Conyza canadensis</i> +, <i>Cornus sanguinea</i> +, <i>Crataegus monogyna</i> +, <i>Dactylis aschersoniana</i> 2, <i>Dryopteris filix-mas</i> +, <i>Dryopteris spinulosa</i> +, <i>Euonymus europaea</i> +, <i>Fallopia convolvulus</i> +, <i>Festuca gigantea</i> +, <i>Fraxinus excelsior</i> 1, <i>Galeopsis pubescens</i> 2, <i>Galium aparine</i> +, <i>Geum urbanum</i> 1, <i>Hypericum perforatum</i> +, <i>Impatiens parviflora</i> 3, <i>Lapsana communis</i> +, <i>Milium effusum</i> +, <i>Moehringia trinervia</i> +, <i>Mycelis muralis</i> +, <i>Oxalis acetosella</i> +, <i>Poa nemoralis</i> +, <i>Poa trivialis</i> +, <i>Quercus robur</i> +, <i>Rosa canina</i> +, <i>Rubus caesius</i> 2, <i>Rubus sp.</i> +, <i>Sambucus nigra</i> +, <i>Stachys sylvatica</i> 1, <i>Ulmus sp.</i> +, <i>Urtica dioica</i> 1, <i>Viburnum opulus</i> r, <i>Viola reichenbachiana</i> +</p> <p>d: <i>Eurynchium sp.</i> +</p>
Zdjęcie fytosocjologiczne II
<p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 23.791, E 17 19.249</p> <p>Wysokość n.p.m.: max 114, min 114, śr 114 m</p> <p>Powierzchnia zdjęcia: 100 m²</p> <p>Nachylenie i ekspozycja: brak</p> <p>Zwarcie warstw: a 35%, b 90%, c 75%, d 20%</p> <p>Wysokość warstw: a 25 m, b 5 m, c max 0,8 m średnio 0,2 m</p> <p>Gatunki:</p> <p>warstwa a: <i>Fraxinus excelsior</i> 2, <i>Quercus robur</i> 2</p> <p>warstwa b: <i>Corylus avellana</i> 5</p> <p>warstwa c: <i>Acer pseudoplatanus</i> +, <i>Aegopodium podagraria</i> 2, <i>Ajuga reptans</i> 1, <i>Asarum europaeum</i> 2, <i>Brachypodium sylvaticum</i> 1, <i>Chaerophyllum temulum</i> +, <i>Cornus sanguinea</i> +, <i>Corylus avellana</i> +, <i>Crataegus monogyna</i> +, <i>Dactylis aschersoniana</i> +, <i>Deschampsia caespitosa</i> +, <i>Festuca gigantea</i> +, <i>Fraxinus excelsior</i> +, <i>Galeopsis pubescens</i> +, <i>Geranium robertianum</i> 1, <i>Geum urbanum</i> 1, <i>Impatiens parviflora</i> 2, <i>Maianthemum bifolium</i> 1, <i>Moehringia trinervia</i> +, <i>Mycelis muralis</i> +, <i>Oxalis acetosella</i> 1, <i>Paris quadrifolia</i> +, <i>Poa trivialis</i> +, <i>Quercus robur</i> r, <i>Rubus idaeus</i> 1, <i>Rubus sp.</i> +, <i>Sorbus aucuparia</i> r, <i>Stachys sylvatica</i> +, <i>Viola reichenbachiana</i> +</p> <p>Warstwa d: <i>Atrichum undulatum</i> 1, <i>Eurynchium sp.</i> 2, <i>Plagiomnium sp.</i> 2</p>
Zdjęcie fytosocjologiczne III
<p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 23.826, E 17 19.262</p> <p>Wysokość n.p.m.: max 117, min 117, śr 117 m</p> <p>Powierzchnia zdjęcia: 100 m²</p> <p>Nachylenie i ekspozycja: brak</p> <p>Zwarcie warstw: a 50%, b 25%, c 100%, d znikome</p> <p>Wysokość warstw: a 26 m, b 7 m, c max 1,3 m średnio 1 m</p> <p>Gatunki:</p> <p>warstwa a: <i>Fraxinus excelsior</i> 2, <i>Quercus robur</i> 2</p> <p>warstwa b: <i>Corylus avellana</i> 2</p> <p>warstwa c: <i>Anthriscus sylvestris</i> 1, <i>Asarum europaeum</i> 1, <i>Brachypodium sylvaticum</i> 2, <i>Chaerophyllum temulum</i> +, <i>Cornus sanguinea</i> +, <i>Cucubalus baccifer</i> +, <i>Dactylis aschersoniana</i> 1, <i>Deschampsia caespitosa</i> +, <i>Dryopteris filix-mas</i> 2, <i>Fallopia convolvulus</i> +, <i>Galeopsis pubescens</i> +, <i>Galinsoga ciliata</i> r, <i>Geranium robertianum</i> +, <i>Geum urbanum</i> +, <i>Glechoma hederacea</i> 1, <i>Impatiens parviflora</i> 3, <i>Lamium galeobdolon</i> 2, <i>Lysimachia nummularia</i> +, <i>Moehringia trinervia</i> +, <i>Poa trivialis</i> +, <i>Rubus caesius</i> 3, <i>Urtica dioica</i> 2, <i>Veronica chamaedrys</i> +</p> <p>Warstwa d: <i>Eurynchium sp.</i> +, <i>Plagiomnium sp.</i> +, <i>Plagiomnium sp.</i> +</p>

Transekt		
Parametry/wskaźniki	Wartość parametru/wskaźnika	Ocena parametru/wskaźnika
Powierzchnia siedliska	18,4 ha	U1
Gatunki charakterystyczne	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> <1%-40%	U1

	leszczyna pospolita <i>Corylus avellana</i> 20-100% trzmielina zwyczajna <i>Euonymus europaea</i> 1% kopytnik pospolity <i>Asarum europaeum</i> 1-20% świerżabek gajowy <i>Chaerophyllum temulum</i> 1-5%	
Gatunki dominujące	a1: jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i> 40% dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> 30% a2: jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i> 10% wiąz <i>Ulmus sp.</i> 10% a: jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i> 20% dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> 20% b: leszczyna pospolita <i>Corylus avellana</i> 20-100% c: kupkówka Aschersona <i>Dactylis aschersoniana</i> 10% poziwnik omszony <i>Galeopsis pubescens</i> 10% niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> 10-35% jeżyna popielica <i>Rubus caesius</i> 10-30% podagrycznik pospolity <i>Aegopodium podagraria</i> 10% kłosownica leśna <i>Brachypodium sylvaticum</i> 10% narecznica samcza <i>Dryopteris filix-mas</i> 10% gajowiec żółty <i>Lamium galeobdolon</i> 10% pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> 10%	FV
Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	brak	FV
Obce gatunki inwazyjne w runie i podszybie	c niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> 10-35%	U1
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	brak	FV
Martwe drewno	Ok. 15% miąższości żywego drzewostanu. Martwe drewno stojące i leżące Dęba i jesionu oraz krzewów	U1
Martwe drewno wielkowymiarowe (leżące lub stojące >3m długości i >50 cm średnicy)	1/ha	U1
Wiek drzewostanu	Starodrzew Udział drzew >100 lat: 55% Udział drzew >50 lat: 20%	FV
Pionowa struktura roślinności	Naturalna; zróżnicowana	FV
Naturalne odnowienie drzewostanu	<i>Ulmus sp.</i> 5% <i>Quercus robur</i> <1%-1% <i>Acer pseudoplatanus</i> 1% <i>Fraxinus excelsior</i> 1%	FV
Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskiwaniem drewna	brak	FV

Inne zniekształcenia		Pinetyzacja		U1
Perspektywy ochrony		W projekcie planu urządzenia lasu drzewostan przewidziany do zagospodarowania. Naturalne procesy powinny stopniowo unaturalniać strukturę. Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy.		
Ocena ogólna				
		U1		
Działalność człowieka				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Opis
160	Gospodarka leśna - ogólnie		-	Potencjalne wprowadzanie gatunków drzew iglastych oraz rodzimych spoza naturalnego zasięgu występowania i obcych geograficznie
166	Usuwanie martwych i umierających drzew		-	

2.10. Siedlisko 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe)

T10

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	1230, 2180 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe)
Nazwa stanowiska	
Typ stanowiska	
Zbiorowiska roślinne	<i>Fraxino-Alnetum</i>
Opis siedliska na stanowisku	Teren bardzo trudno dostępny. Różnice wysokości maksymalnie 2 m. Niewielki spadek terenu w kierunku północno-zachodnim i południowo-wschodnim. Transekt zlokalizowany 15 m od rzeki. Płat pocięty siecią drobnych dopływów Cybiny. W wielu miejscach lokalne wysięki wody o głębokości do 10 cm. Większość kompleksu stanowi żyzny ols <i>Carici elongatae-Alnetum</i> . Zdjęcia bardzo mocno nawiązują do żyznego olsu. W otoczeniu opaska w postaci łożowiska <i>Salicetum cinereae</i> i szuwaru trzcinowego <i>Phragmitetum communis</i> .
Powierzchnia płatów siedliska	0,5 ha
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	
Wymiary transektu	10 x 200m
Wysokość n.p.m.	83-85
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	
Zagrożenia	Nieprawidłowa gospodarka leśna, zmiana stosunków wodnych. Inwazja uczezu amerykańskiego <i>Bidens</i>

	<i>frondosa</i> i niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i> z sąsiedztwa
Inne wartości przyrodnicze	Brak danych
Monitoring jest wymagany	Tak
Uzasadnienie	Nietypowy skład florystyczny siedliska. Wskazane jest monitorowanie tendencji dynamicznych siedliska
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Nie
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy
Data kontroli	20.08.2012
Uwagi	-
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcie fitosocjologiczne I	
Współrzędne geograficzne środka: N 52 26.673, E 17 08.258 Wysokość n.p.m.: max 83, min 83, śr 83m Powierzchnia zdjęcia: 100 m ² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: a 60%, b znikome, c 98%, d 10% Wysokość warstw: a 20 m, b 3 m, c max 1,9 m średnio 50 cm Gatunki: warstwa a: <i>Alnus glutinosa</i> 4 warstwa b: <i>Alnus glutinosa</i> + warstwa c: <i>Alnus glutinosa</i> r, <i>Berula erecta</i> +, <i>Bidens frondosa</i> 1, <i>Caltha palustris</i> r, <i>Cardamine amara</i> +, <i>Carex acutiformis</i> +, <i>Epilobium palustre</i> r, <i>Ficaria verna</i> ob., <i>Humulus lupulus</i> +, <i>Iris pseudacorus</i> +, <i>Lycopus europaeus</i> 1, <i>Lysimachia nummularia</i> 2, <i>Lythrum salicaria</i> +, <i>Mentha aquatica</i> 1, <i>Moehringia trinervia</i> 1, <i>Myosotis palustris</i> r, <i>Poa trivialis</i> 2, <i>Polygonum hydropiper</i> +, <i>Ranunculus repens</i> +, <i>Rumex hydrolapathum</i> +, <i>Rumex obtusifolius</i> r, <i>Stachys palustris</i> +, <i>Urtica dioica</i> 5 warstwa d: <i>Brachythecium</i> sp. 2	
Zdjęcie fitosocjologiczne II	
Współrzędne geograficzne środka: N 52 26.723, E 17 08.195 Wysokość n.p.m.: max 85, min 85, śr 85 m Powierzchnia zdjęcia: 100 m ² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: a 65%, c 100%, d 25% Wysokość warstw: a 27 m, c max 1,8 m średnio 1m Gatunki: warstwa a: <i>Alnus glutinosa</i> 4 warstwa c: <i>Aegopodium podagraria</i> +, <i>Alliaria petiolata</i> +, <i>Alnus glutinosa</i> +, <i>Bidens frondosa</i> 1, <i>Carex acutiformis</i> 2, <i>Dryopteris spinulosa</i> r, <i>Epilobium hirsutum</i> +, <i>Ficaria verna</i> ob., <i>Impatiens parviflora</i> 1, <i>Lycopus europaeus</i> +, <i>Myosotis palustris</i> +, <i>Myosoton aquaticum</i> +, <i>Poa trivialis</i> 2, <i>Sambucus nigra</i> +, <i>Scrophularia umbrosa</i> +, <i>Solanum dulcamara</i> +, <i>Urtica dioica</i> 5 warstwa d: <i>Brachythecium</i> sp. 2	
Zdjęcie fitosocjologiczne III	
Współrzędne geograficzne środka: N 52 26.751, E 17 08.159 Wysokość n.p.m.: max 84, min 84, śr 84 m Powierzchnia zdjęcia: 100 m ² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: a 60%, b znikome, c 100%, Wysokość warstw: a 22m, b 2,5m, c max 1,9 m średnio 1,2 m Gatunki: warstwa a: <i>Alnus glutinosa</i> 4 warstwa b: <i>Salix cinerea</i> + warstwa c: <i>Carex acutiformis</i> 5, <i>Iris pseudacorus</i> +, <i>Mentha aquatica</i> 3, <i>Polygonum hydropiper</i> +, <i>Solanum dulcamara</i> 2, <i>Stachys palustris</i> 1, <i>Urtica dioica</i> +	

Transekt		
Parametry/wskaźniki	Wartość parametru/wskaźnika	Ocena parametru/wskaźnika
Powierzchnia siedliska	0,5 ha	U1

Gatunki charakterystyczne	Olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> <1% - 60% pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> 1 - 80%	U1		
Gatunki dominujące	a: Olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> 70% b: wierzba <i>Salix cinerea</i> 1% olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> 1% c: tojeść rozesłana <i>Lysimachia nummularia</i> 15% wiechlina zwyczajna <i>Poa trivialis</i> 10% pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> 1 - 80% turzyca błotna <i>Carex acutiformis</i> 15-80% mięta wodna <i>Mentha aquatica</i> 40% psianka słodkogórz <i>Solanum dulcamara</i> 10% d: <i>Brachythecium sp.</i> 10%	U1		
Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	brak	FV		
Obce gatunki inwazyjne w runie i podszybie	c niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> 1-5% uczep amerykański <i>Bidens frondosa</i> 5%	U1		
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> 1 - 80% turzyca błotna <i>Carex acutiformis</i> 15-80% mięta wodna <i>Mentha aquatica</i> 40%	FV		
Martwe drewno	Ok. 10% miąższości żywego drzewostanu. Martwe drewno stojące i leżące olszy czarnej	U1		
Martwe drewno wielkowymiarowe (leżące lub stojące >3m długości i >50 cm średnicy)	5/ha	FV		
Wiek drzewostanu	Na ogół starodrzew. Udział drzew >100 lat: 60% Udział drzew >50 lat: 15%	FV		
Pionowa struktura roślinności	Naturalna; słabo rozwinięta warstwa krzewów	U1		
Naturalne odnowienie drzewostanu	<i>Alnus glutinosa</i> <1-1%; siewki na leżących pniach	FV		
Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskiwaniem drewna	brak	FV		
Inne zniekształcenia	Olsze częściowo odroślowe i w kępach; miejscami zamierające	U1		
Perspektywy ochrony	W projekcie planu urządzenia lasu drzewostan przewidziany do zagospodarowania. Naturalne procesy powinny stopniowo unaturalniać strukturę. Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy.			
Ocena ogólna				
	U1			
Działalność człowieka				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Opis
160	Gospodarka leśna -		-	Potencjalne wprowadzanie gatunków drzew

	ogólnie			iglastych oraz rodzimych spoza naturalnego zasięgu występowania i obcych geograficznie
--	---------	--	--	--

T12

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	1230, 2180 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnetum glutinoso-incanae</i> , olsy źródliskowe)
Nazwa stanowiska	
Typ stanowiska	
Zbiorowiska roślinne	<i>Fraxino-Alnetum</i>
Opis siedliska na stanowisku	Teren płaski, miejscami trudno dostępny. Płat w kontakcie z zaroślami dzikiego bzu czarnego <i>Sambucetum nigrae</i> i z żyznym olsem <i>Carici elongatae-Alnetum</i> . Kompleks sąsiaduje z łożowiskami <i>Salicetum cinereae</i> oraz z zaroślami welonowymi <i>Fallopia-Humuletum lupuli</i> i <i>Urtico-Convolutum sepium</i> . W transekcie obecność zbiorowiska terofitów namulkowych <i>Bident-Polygonetum hydropiperis</i> . Płat miejscami strukturą pionową i składem florystycznym nawiązuje do żyznego olsu.
Powierzchnia płatów siedliska	1,3 ha
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	
Wymiary transektu	10 x 100 m
Wysokość n.p.m.	75
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	
Zagrożenia	Nieprawidłowa gospodarka leśna, zmiana stosunków wodnych. Inwazja niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i>
Inne wartości przyrodnicze	Brak danych
Monitoring jest wymagany	Tak
Uzasadnienie	Nietypowy skład florystyczny siedliska. Wskazane jest monitorowanie tendencji dynamicznych siedliska
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Nie
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy
Data kontroli	20.08.2012
Uwagi	-
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcie fitosocjologiczne I	

<p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.045, E 17 13.919</p> <p>Wysokość n.p.m.: max 74, min 74, śr 74 m</p> <p>Powierzchnia zdjęcia: 100 m²</p> <p>Nachylenie i ekspozycja: brak</p> <p>Zwarcie warstw: a 70%, b 15%, c 80%, d 15%</p> <p>Wysokość warstw: a 27 m, b 3 m, c max 1,8 m średnio 1,2 m</p> <p>Gatunki:</p> <p>warstwa a: <i>Alnus glutinosa</i> 4,</p> <p>warstwa b: <i>Sambucus nigra</i> 2</p> <p>warstwa c: <i>Aegopodium podagraria</i> 2, <i>Alliaria petiolata</i> 2, <i>Chaerophyllum aromaticum</i> 1, <i>Chrysosplenium alternifolium</i> +, <i>Ficaria verna</i> ob., <i>Galeopsis speciosa</i> +, <i>Galium aparine</i> 2, <i>Geum urbanum</i> 1, <i>Humulus lupulus</i> +, <i>Impatiens parviflora</i> 2, <i>Myosoton aquaticum</i> 2, <i>Poa trivialis</i> 1, <i>Sambucus nigra</i> +, <i>Solanum nigrum</i> r, <i>Urtica dioica</i> 3,</p> <p>warstwa d: <i>Eurynchium</i> sp. 2</p>
Zdjęcie fytosocjologiczne II
<p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.004, E 17 13.891</p> <p>Wysokość n.p.m.: max 74, min 74, śr 74 m</p> <p>Powierzchnia zdjęcia: 100 m²</p> <p>Nachylenie i ekspozycja: brak</p> <p>Zwarcie warstw: a 75%, b 20%, c 100%, d 5%</p> <p>Wysokość warstw: a 25 m, b 4 m, c max 1,6 m średnio 1m</p> <p>Gatunki:</p> <p>warstwa a: <i>Alnus glutinosa</i> 4</p> <p>warstwa b: <i>Corylus avellana</i> +, <i>Crataegus monogyna</i> +, <i>Padus avium</i> 2, <i>Ribes nigrum</i> +,</p> <p>warstwa c: <i>Aegopodium podagraria</i> +, <i>Berula erecta</i> r, <i>Brachypodium sylvaticum</i> +, <i>Calystegia sepium</i> 1, <i>Carex acutiformis</i> 4, <i>Cirsium oleraceum</i> +, <i>Deschampsia caespitosa</i> 2, <i>Dryopteris spinulosa</i> +, <i>Epilobium parviflorum</i> r, <i>Euonymus europaea</i> +, <i>Eupatorium cannabinum</i> 1, <i>Filipendula ulmaria</i> +, <i>Geum rivale</i> +, <i>Humulus lupulus</i> 1, <i>Impatiens parviflora</i> 1, <i>Lycopus europaeus</i> 1, <i>Lysimachia vulgaris</i> +, <i>Mentha aquatica</i> +, <i>Myosoton aquaticum</i> +, <i>Polygonum hydropiper</i> +, <i>Ranunculus repens</i> +, <i>Ribes nigrum</i> +, <i>Rubus caesius</i> +, <i>Rubus idaeus</i> +, <i>Rumex hydrolapathum</i> +, <i>Scutellaria galericulata</i> +, <i>Solanum dulcamara</i> +, <i>Symphytum officinale</i> +, <i>Urtica dioica</i> +, <i>Veronica beccabunga</i> +, <i>Viburnum opulus</i> +</p> <p>warstwa d: <i>Brachythecium</i> sp. +, <i>Plagiomnium</i> sp. 1</p>
Zdjęcie fytosocjologiczne III
<p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.039, E 17 13.847</p> <p>Wysokość n.p.m.: max 74, min 74, śr 74 m</p> <p>Powierzchnia zdjęcia: 100 m²</p> <p>Nachylenie i ekspozycja: brak</p> <p>Zwarcie warstw: a 80%, b 20%, c 80%, d 15%</p> <p>Wysokość warstw: a 26 m, b 4 m, c max 1,2 m średnio 80 cm</p> <p>Gatunki:</p> <p>warstwa a: <i>Alnus glutinosa</i> 5</p> <p>warstwa b: <i>Crataegus monogyna</i> +, <i>Padus avium</i> +, <i>Sambucus nigra</i> 2, <i>Viburnum opulus</i> +</p> <p>warstwa c: <i>Aegopodium podagraria</i> +, <i>Alliaria petiolata</i> +, <i>Angelica sylvestris</i> +, <i>Brachypodium sylvaticum</i> 2, <i>Carex acutiformis</i> 1, <i>Chaerophyllum temulum</i> +, <i>Cirsium oleraceum</i> +, <i>Crataegus monogyna</i> +, <i>Deschampsia caespitosa</i> +, <i>Euonymus europaea</i> +, <i>Eupatorium cannabinum</i> +, <i>Ficaria verna</i> ob., <i>Filipendula ulmaria</i> +, <i>Fraxinus excelsior</i> +, <i>Galeopsis speciosa</i> +, <i>Geranium robertianum</i> +, <i>Geum rivale</i> +, <i>Geum urbanum</i> +, <i>Humulus lupulus</i> +, <i>Impatiens noli-tangere</i> +, <i>Impatiens parviflora</i> 3, <i>Padus avium</i> +, <i>Poa trivialis</i> +, <i>Rubus caesius</i> 1, <i>Rubus idaeus</i> +, <i>Sambucus nigra</i> +, <i>Scutellaria galericulata</i> +, <i>Solanum dulcamara</i> +, <i>Solanum nigrum</i> r, <i>Viburnum opulus</i> +</p> <p>warstwa d: <i>Eurynchium</i> sp. 2</p>

Transekt		
Parametry/wskaźniki	Wartość parametru/wskaźnika	Ocena parametru/wskaźnika
Powierzchnia siedliska	1,3 ha	U1
Gatunki charakterystyczne	Olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> 70-100% jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i> 1% czeremcha zwyczajna <i>Padus avium</i> 1% niecierpek zwyczajny <i>Impatiens noli-tangere</i>	U1

	1% pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> 1-45% śledziennica skrętołistna <i>Chrysosplenium alternifolium</i> 1% tojeść zwyczajna <i>Lysimachia vulgaris</i> 1%	
Gatunki dominujące	a: Olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> 70-100% b: dziki bez czarny <i>Sambucus nigra</i> 15% czeremcha zwyczajna <i>Padus avium</i> 15% c: podagrycznik pospolity <i>Aegopodium podagraria</i> 20% czosnaczek pospolity <i>Alliaria petiolata</i> 15% kłosownica leśna <i>Brachypodium sylvaticum</i> 20% turzyca błotna <i>Carex acutiformis</i> 65% śmiałek darniowy <i>Deschampsia caespitosa</i> 15% przytulia czepna <i>Galium aparine</i> 10% niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> 15-40% kościenica wodna <i>Myosoton aquaticum</i> 10% pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> 1-45% d: <i>Eurhynchium sp.</i> 15%	U1
Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	brak	FV
Obce gatunki inwazyjne w runie i podszycie	b kasztanowiec zwyczajny <i>Aesculus hippocastanum</i> 1% c niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> 15-40% uczep amerykański <i>Bidens frondosa</i> 1% maruna bezwonna <i>Matricaria perforata</i> >1% psianka czarna <i>Solanum nigrum</i> 1%	U1
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	turzyca błotna <i>Carex acutiformis</i> 65% pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> 1-45%	FV
Martwe drewno	Ok. 50% miąższości żywego drzewostanu. Martwe drewno stojące i leżące olszy czarnej oraz krzewów	FV
Martwe drewno wielkowymiarowe (leżące lub stojące >3m długości i >50 cm średnicy)	2/ha	U1
Wiek drzewostanu	Na ogół starodrzew. Udział drzew >100 lat: 50% Udział drzew >50 lat: 20%	FV
Pionowa struktura roślinności	Naturalna; zróżnicowana	FV
Naturalne odnowienie drzewostanu	<i>Fraxinus excelsior</i> 1% <i>Padus avium</i> 1%	FV
Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskiwaniem drewna	brak	FV
Inne zniekształcenia	Olsze częściowo odroślowe i w kępach. Płat intensywnie buchtowany przez dziki i spaszany przez sarny	U1

Perspektywy ochrony	W projekcie planu urządzenia lasu drzewostan przewidziany do zagospodarowania. Naturalne procesy powinny stopniowo unaturalniać strukturę. Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy.			
Ocena ogólna				
	U1			
Działalność człowieka				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Opis
160	Gospodarka leśna - ogólnie		-	Potencjalne wprowadzanie gatunków drzew iglastych oraz rodzimych spoza naturalnego zasięgu występowania i obcych geograficznie

T13

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	1230, 2180 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnion glutinoso-incanae</i> , olsy źródliskowe)
Nazwa stanowiska	
Typ stanowiska	
Zbiorowiska roślinne	<i>Fraxino-Alnetum</i>
Opis siedliska na stanowisku	Teren płaski. Zdjęcia wykonano w sąsiedztwie zwierzęcej ścieżki. W transekcie punktowe wysięki wody o głębokości do kilku cm. Sąsiedztwo szuwaru turzycowego <i>Caricetum elatae</i> i szuwaru trzcinowego <i>Phragmitetum communis</i> . Kompleks strukturą pionową i składem florystycznym nawiązuje do żyznego olsu <i>Carici elongatae-Alnetum</i> . Miejscami przechodzi nawet w terminalną postać szuwaru turzycowego <i>Caricetum elatae</i> .
Powierzchnia płatów siedliska	0,05 ha
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	
Wymiary transektu	10 x 50 m
Wysokość n.p.m.	82
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	
Zagrożenia	Nieprawidłowa gospodarka leśna, zmiana stosunków wodnych, eutrofizacja spowodowana składowaniem śmieci i gruzu z pobliskiej zabudowy. Kompleks strukturą pionową i składem florystycznym nawiązuje do żyznego olsu <i>Carici elongatae-Alnetum</i>
Inne wartości przyrodnicze	Brak danych
Monitoring jest wymagany	Tak
Uzasadnienie	Nietypowy skład florystyczny siedliska. Wskazane jest monitorowanie tendencji dynamicznych siedliska

Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Nie
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy
Data kontroli	20.08.2012
Uwagi	-
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcie fitosocjologiczne I	
Współrzędne geograficzne środka: 52 27.125, 17 11.174 Wysokość n.p.m.: max 82, min 82, śr 82m Powierzchnia zdjęcia: 100m ² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: a 80%, b 15%, c 70%, d znikome Wysokość warstw: a 19 m, b 4 m, c max 1,4 m średnio 1 m Gatunki: warstwa a: <i>Alnus glutinosa</i> 5 warstwa b: <i>Crataegus monogyna</i> +, <i>Padus avium</i> 2, <i>Ribes nigrum</i> +, <i>Sambucus nigra</i> +, <i>Sorbus aucuparia</i> + warstwa c: <i>Agrostis canina</i> +, <i>Alnus glutinosa</i> +, <i>Alnus incana</i> +, <i>Anthriscus sylvestris</i> +, <i>Arctium lappa</i> +, <i>Carduus crispus</i> +, <i>Carex elata</i> +, <i>Cirsium arvense</i> 1, <i>Cirsium oleraceum</i> +, <i>Cirsium palustre</i> 1, <i>Crataegus monogyna</i> +, <i>Dactylis glomerata</i> +, <i>Deschampsia caespitosa</i> +, <i>Dryopteris spinulosa</i> +, <i>Epilobium palustre</i> +, <i>Equisetum limosum</i> r, <i>Eupatorium cannabinum</i> +, <i>Fagus sylvatica</i> 2, <i>Festuca gigantea</i> r, <i>Frangula alnus</i> +, <i>Galeopsis pubescens</i> +, <i>Geranium robertianum</i> +, <i>Geum urbanum</i> +, <i>Glechoma hederacea</i> +, <i>Lychnis flos-cuculi</i> +, <i>Lycopus europaeus</i> +, <i>Lythrum salicaria</i> 3, <i>Moehringia trinervia</i> +, <i>Myosotis palustris</i> +, <i>Padus avium</i> +, <i>Peucedanum palustre</i> +, <i>Phalaris arundinacea</i> 1, <i>Poa trivialis</i> 1, <i>Polygonum amphibium</i> fo. <i>terrestre</i> 1, <i>Polygonum hydropiper</i> +, <i>Prunus spinosa</i> +, <i>Ranunculus repens</i> +, <i>Rubus caesius</i> 1, <i>Rubus idaeus</i> +, <i>Salix caprea</i> +, <i>Sambucus nigra</i> r, <i>Scirpus sylvaticus</i> +, <i>Scrophularia umbrosa</i> +, <i>Scutellaria galericulata</i> +, <i>Solanum dulcamara</i> +, <i>Tussilago farfara</i> 1, <i>Urtica dioica</i> +, <i>Viburnum opulus</i> 1 warstwa d: <i>Brachythecium</i> sp. +	
Zdjęcie fitosocjologiczne II	
Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.128, E 17 11.223 Wysokość n.p.m.: max 82, min 82, śr 82 m Powierzchnia zdjęcia: 100m ² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: a 70%, b 20%, c 90%, d znikome Wysokość warstw: a 18 m, b 3 m, c max 1,8 m średnio 1 m Gatunki: warstwa a: <i>Alnus glutinosa</i> 5 warstwa b: <i>Acer negundo</i> r, <i>Alnus glutinosa</i> +, <i>Fraxinus excelsior</i> +, <i>Ribes nigrum</i> +, <i>Salix cinerea</i> 2 warstwa c: <i>Acer pseudoplatanus</i> r, <i>Achillea millefolium</i> +, <i>Alliaria petiolata</i> +, <i>Alnus glutinosa</i> +, <i>Bidens frondosa</i> +, <i>Carduus crispus</i> +, <i>Carex acutiformis</i> 1, <i>Carex elata</i> 2, <i>Carex elongata</i> +, <i>Cirsium oleraceum</i> 1, <i>Cirsium palustre</i> +, <i>Deschampsia caespitosa</i> +, <i>Dryopteris spinulosa</i> +, <i>Epilobium palustre</i> +, <i>Equisetum limosum</i> +, <i>Eupatorium cannabinum</i> 1, <i>Festuca gigantea</i> 1, <i>Filipendula ulmaria</i> +, <i>Fraxinus excelsior</i> +, <i>Galeopsis tetrahit</i> +, <i>Galium palustre</i> +, <i>Geum urbanum</i> +, <i>Glyceria fluitans</i> +, <i>Humulus lupulus</i> +, <i>Lychnis flos-cuculi</i> +, <i>Lycopus europaeus</i> 2, <i>Moehringia trinervia</i> +, <i>Myosoton aquaticum</i> +, <i>Padus avium</i> +, <i>Peucedanum palustre</i> , <i>Phalaris arundinacea</i> +, <i>Plantago major</i> r, <i>Poa trivialis</i> 1, <i>Polygonum hydropiper</i> +, <i>Ranunculus repens</i> +, <i>Rubus idaeus</i> +, <i>Sambucus nigra</i> +, <i>Scrophularia umbrosa</i> 1, <i>Scutellaria galericulata</i> 1, <i>Solanum dulcamara</i> 1, <i>Thelypteris palustris</i> +, <i>Tussilago farfara</i> +, <i>Urtica dioica</i> 2, <i>Valeriana officinalis</i> +, <i>Veronica beccabunga</i> + warstwa d: <i>Brachythecium</i> sp. +	
Zdjęcie fitosocjologiczne III	

Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.134, E 17 11.205
Wysokość n.p.m.: max 82, min 82, śr 82 m
Powierzchnia zdjęcia: 100 m²
Nachylenie i ekspozycja: brak
Zwarcie warstw: a 80%, b znikome, c 95%, d 10%
Wysokość warstw: a 16 m, b 3 m, c max 1,5 m średnio 1 m
Gatunki:
warstwa a: *Alnus glutinosa* 5
warstwa b: *Salix cinerea* +
warstwa c: *Alnus glutinosa* +, *Bidens frondosa* +, *Carex acutiformis* +, *Carex elongata* +, *Carex elata* 1, *Carex pseudocyperus* +, *Carex riparia* +, *Cirsium palustre* +, *Deschampsia caespitosa* +, *Dryopteris spinulosa* +, *Equisetum limosum* 1, *Eupatorium cannabinum* 1, *Festuca gigantea* +, *Frangula alnus* +, *Geum rivale* +, *Humulus lupulus* +, *Iris pseudacorus* +, *Lychnis flos-cuculi* +, *Lycopus europaeus* 2, *Lysimachia vulgaris* +, *Lythrum salicaria* +, *Mentha aquatica* +, *Padus avium* +, *Peucedanum palustre* +, *Phalaris arundinacea* +, *Poa trivialis* +, *Potentilla reptans* +, *Ranunculus repens* +, *Sambucus nigra* +, *Scrophularia umbrosa* +, *Scutellaria galericulata* 1, *Solanum dulcamara* 1, *Thelypteris palustris* 3, *Urtica dioica* +, *Valeriana dioica* +, *Valeriana officinalis* +
warstwa d: *Atrichum undulatum* 1, *Brachythecium sp.* 1, *Plagiomnium sp.* 1

Transekt		
Parametry/wskaźniki	Wartość parametru/wskaźnika	Ocena parametru/wskaźnika
Powierzchnia siedliska	0,05 ha	U1
Gatunki charakterystyczne	Olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> 1-100% jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i> 1% czeremcha zwyczajna <i>Padus avium</i> , 1-15% pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> 1-15% tojeść zwyczajna <i>Lysimachia vulgaris</i> 1%	U1
Gatunki dominujące	a: olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> 100% b: dziki bez czarny <i>Sambucus nigra</i> 10-40% czeremcha zwyczajna <i>Padus avium</i> 20% <i>Salix cinerea</i> 1-20% c: buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i> 15% krwawnica pospolita <i>Lythrum salicaria</i> 30% turzyca sztywna <i>Carex elata</i> 10% karbienieć pospolity <i>Lycopus europaeus</i> 15% zachyłnik błotny <i>Thelypteris palustris</i> 45%	U1
Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	brak	FV
Obce gatunki inwazyjne w runie i podszycie	b: klon jesionolistny <i>Acer negundo</i> <1% c: uczep amerykański <i>Bidens frondosa</i> 1%	U1
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	krwawnica pospolita <i>Lythrum salicaria</i> 30% zachyłnik błotny <i>Thelypteris palustris</i> 45%	U1
Martwe drewno	Ok. 15% miąższości żywego drzewostanu. Martwe drewno stojące i leżące olszy czarnej i krzewów	FV
Martwe drewno wielkowymiarowe (leżące lub stojące >3m długości i >50 cm średnicy)	brak	U2
Wiek drzewostanu	Drzewostan na ogół juwenilny Udział drzew >100 lat: brak Udział drzew >50 lat: 30%	U1

Pionowa struktura roślinności	Naturalna; zróżnicowana	FV		
Naturalne odnowienie drzewostanu	<i>Fagus sylvatica</i> <1%-15% <i>Fraxinus excelsior</i> 1% <i>Padus avium</i> 1% <i>Alnus glutinosa</i> 1%	FV		
Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskiwaniem drewna	brak	FV		
Inne zniekształcenia	Olsze częściowo odroślowe i w kępach.	U1		
Perspektywy ochrony	W projekcie planu urządzenia lasu drzewostan przewidziany do zagospodarowania. Naturalne procesy powinny stopniowo unaturalniać strukturę. Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy.			
Ocena ogólna				
	U2			
Działalność człowieka				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Opis
160	Gospodarka leśna - ogólnie		-	Potencjalne wprowadzanie gatunków drzew iglastych oraz rodzimych spoza naturalnego zasięgu występowania i obcych geograficznie

T19

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	1230, 2180 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnetum glutinoso-incanae</i> , olsy źródłkowe)
Nazwa stanowiska	
Typ stanowiska	
Zbiorowiska roślinne	<i>Fraxino-Alnetum</i>
Opis siedliska na stanowisku	Teren płaski. Płat poprzecinany siecią zwierzęcych ścieżek. Bardzo dobrze rozłożona ściółka. Sąsiedztwo łągi wiązowo-jesionowego <i>Querco-Ulmetum</i> , szuwaru trzcinowego <i>Phragmitetum communis</i> , łożowisk <i>Salicetum cinereae</i> , żyznego olsu <i>Carici elongatae-Alnetum</i> oraz termofilnych i nitrofilnych ziołorośli z <i>Trifolio-Geranieta sanguinei</i> oraz <i>Convolvuletalia sepium</i> . Miejscami kompleks nawiązuje do wilgotnych postaci łągi wiązowo-jesionowego <i>Querco-Ulmetum</i> .
Powierzchnia płatów siedliska	6 ha
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	
Wymiary transektu	10 x 200 m
Wysokość n.p.m.	78
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	

Dodatkowi koordynatorzy	
Zagrożenia	Nieprawidłowa gospodarka leśna, zmiana stosunków wodnych. Geranietyzacja i fruticetyzacja – formy degeneracji zespołu.
Inne wartości przyrodnicze	Brak danych
Monitoring jest wymagany	
Uzasadnienie	
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Nie
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy
Data kontroli	20.08.2012
Uwagi	-
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcie fitosocjologiczne I	
Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.205, E 17 10.957 Wysokość n.p.m.: max 78, min 78, śr 78 m Powierzchnia zdjęcia: 100m ² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: a1 80%, a2 20%, b 25%, c 80%, d znikome Wysokość warstw: a1 30 m, a2 17 m, b 4 m, b 4 m, c max 1,8 m średnio 1,4 m Gatunki: warstwa a1: <i>Alnus glutinosa</i> 5 warstwa a2: <i>Alnus glutinosa</i> 2 warstwa b: <i>Sambucus nigra</i> 2 warstwa c: <i>Alliaria petiolata</i> 3, <i>Anthriscus sylvestris</i> +, <i>Carduus crispus</i> +, <i>Cirsium oleraceum</i> +, <i>Crataegus monogyna</i> r, <i>Cucubalus baccifer</i> +, <i>Euonymus europaea</i> 1, <i>Galeopsis pubescens</i> +, <i>Galium aparine</i> 2, <i>Geranium robertianum</i> 2, <i>Geum urbanum</i> 1, <i>Humulus lupulus</i> +, <i>Moehringia trinervia</i> +, <i>Myosoton aquaticum</i> +, <i>Padus avium</i> +, <i>Rubus caesius</i> +, <i>Sambucus nigra</i> 1, <i>Scutellaria galericulata</i> +, <i>Urtica dioica</i> 3 Warstwa d : <i>Eurynchium sp.</i> +	
Zdjęcie fitosocjologiczne II	
Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.206, E 17 10.998 Wysokość n.p.m.: max 78, min 78, śr 78 m Powierzchnia zdjęcia: 100 m ² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: a 70%, b 50%, c 55%, d 10% Wysokość warstw: a 25 m, b 6 m, c max 1,2 m średnio 80 cm Gatunki: warstwa a: <i>Alnus glutinosa</i> 1, <i>Populus tremula</i> 4, warstwa b: <i>Crataegus monogyna</i> 1, <i>Ribes nigrum</i> +, <i>Sambucus nigra</i> 3 warstwa c: <i>Aegopodium podagraria</i> +, <i>Alliaria petiolata</i> 1, <i>Anthriscus sylvestris</i> 1, <i>Brachypodium sylvaticum</i> +, <i>Calystegia sepium</i> +, <i>Carex acutiformis</i> +, <i>Chaerophyllum temulum</i> +, <i>Cirsium oleraceum</i> +, <i>Cornus sanguinea</i> +, <i>Crataegus monogyna</i> +, <i>Deschampsia caespitosa</i> 1, <i>Dryopteris filix-mas</i> +, <i>Dryopteris spinulosa</i> +, <i>Euonymus europaea</i> +, <i>Festuca gigantea</i> +, <i>Galeopsis pubescens</i> +, <i>Galium aparine</i> +, <i>Geranium robertianum</i> +, <i>Geum urbanum</i> 2, <i>Glechoma hederacea</i> +, <i>Moehringia trinervia</i> +, <i>Padus avium</i> +, <i>Phragmites communis</i> +, <i>Poa trivialis</i> +, <i>Populus tremula</i> +, <i>Ribes nigrum</i> +, <i>Rubus caesius</i> 3, <i>Sambucus nigra</i> +, <i>Scutellaria galericulata</i> +, <i>Urtica dioica</i> 2 Warstwa d: <i>Eurynchium sp.</i> 2, <i>Plagiomnium sp.</i> +	
Zdjęcie fitosocjologiczne III	

Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.181, E 17 11.053
Wysokość n.p.m.: max 78, min 78, śr 78 m
Powierzchnia zdjęcia: 100 m²
Nachylenie i ekspozycja: brak
Zwarcie warstw: a 50%, b 60%, c 80% d znikome
Wysokość warstw: a 20 m, b 8 m, c max 1,2 m średnio 50 cm
Gatunki:
warstwa a: *Populus tremula* 3, *Quercus robur* 1
warstwa b: *Cornus sanguinea* +, *Prunus spinosa* 3, *Rhamnus cathartica* 3, *Sambucus nigra* +
warstwa c: *Actaea spicata* 1, *Alliaria petiolata* +, *Angelica sylvestris* +, *Anthriscus sylvestris* +, *Arctium sp.* +, *Brachypodium sylvaticum* +, *Carduus crispus* +, *Chaerophyllum temulum* 3, *Convallaria majalis* +, *Crataegus monogyna* +, *Cucubalus baccifer* +, *Deschampsia caespitosa* +, *Euonymus europaea* +, *Fallopia convolvulus* +, *Festuca gigantea* +, *Ficaria verna* ob., *Fraxinus excelsior* +, *Galeopsis tetrahit* +, *Geum urbanum* 1, *Humulus lupulus* +, *Moehringia trinervia* 1, *Padus avium* +, *Poa nemoralis* +, *Poa trivialis* +, *Populus tremula* +, *Prunus spinosa* 1, *Pulmonaria obscura* 1, *Rhamnus cathartica* +, *Rubus caesius* 3, *Sambucus nigra* +, *Scrophularia nodosa* +, *Urtica dioica* 2
warstwa d: *Eurynchium sp.* +

Transekt		
Parametry/wskaźniki	Wartość parametru/wskaźnika	Ocena parametru/wskaźnika
Powierzchnia siedliska	6 ha	U1
Gatunki charakterystyczne	Olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> 5-100% jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i> 1% czeremcha zwyczajna <i>Padus avium</i> 1% pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> 10-40%	U1
Gatunki dominujące	a: olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> 5-100% topola osika <i>Populus tremula</i> 40-60% b: dziki bez czarny <i>Sambucus nigra</i> 20-40% śliwa tarnina <i>Prunus spinosa</i> 40% szakłak pospolity <i>Rhamnus cathartica</i> 40% c czosnaczek pospolity <i>Alliaria petiolata</i> 40% przytulia czepna <i>Galium aparine</i> 20% bodziszek cuchnący <i>Geranium robertianum</i> 20% pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> 10-40% kuklik pospolity <i>Geum urbanum</i> 20% jeżyna popielica <i>Rubus caesius</i> 40% świeżąbek pospolity <i>Chaerophyllum temulum</i> 45% d <i>Eurynchium sp.</i> 15%	U1
Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	brak	FV
Obce gatunki inwazyjne w runie i podszybie	brak	FV
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	czosnaczek pospolity <i>Alliaria petiolata</i> 40% pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> 10-40% jeżyna popielica <i>Rubus caesius</i> 40% świeżąbek pospolity <i>Chaerophyllum temulum</i> 45%	FV
Martwe drewno	Ok. 20% miąższości żywego drzewostanu. Martwe drewno stojące i leżące olszy czarnej, osiki i dęba oraz krzewów	U1
Martwe drewno wielkowymiarowe	2 szt./ha	U1

(leżące lub stojące >3m długości i >50 cm średnicy)				
Wiek drzewostanu	Przeważa starodrzew. Udział drzew >100 lat: 50% Udział drzew >50 lat: 30%	FV		
Pionowa struktura roślinności	Naturalna; zróżnicowana. Miejscami fruticetyzacja	U1		
Naturalne odnowienie drzewostanu	<i>Fraxinus excelsior</i> 1% <i>Padus avium</i> 1% <i>Populus tremula</i> 1%	FV		
Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskiwaniem drewna	brak	FV		
Inne zniekształcenia	brak	FV		
Perspektywy ochrony	W projekcie planu urządzenia lasu drzewostan przewidziany do zagospodarowania. Naturalne procesy powinny stopniowo unaturalniać strukturę. Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy.			
Ocena ogólna				
	U1			
Działalność człowieka				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Opis
160	Gospodarka leśna - ogólnie		-	Potencjalne wprowadzanie gatunków drzew iglastych oraz rodzimych spoza naturalnego zasięgu występowania i obcych geograficznie

T24

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	1230, 2180 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnetum glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe)
Nazwa stanowiska	
Typ stanowiska	
Zbiorowiska roślinne	<i>Fraxino-Alnetum</i>
Opis siedliska na stanowisku	Teren płaski. Transekt i płat poprzecinany siecią zwierzęcych ścieżek. Miejscami punktowe wysięki wody o głębokości do kilku cm. W zdjęciu 3 na powierzchni gleby obserwowano korzenie drzew. W sąsiedztwie łozowiska <i>Salicetum cinereae</i> . Strukturą pionową oraz składem florystycznym kompleks nawiązuje do żyznego olsu <i>Carici elongatae-Alnetum</i>
Powierzchnia płatów siedliska	7,7 ha
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	
Wymiary transektu	10 x 200 m
Wysokość n.p.m.	74
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy

Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	
Zagrożenia	Nieprawidłowa gospodarka leśna, zmiana stosunków wodnych.
Inne wartości przyrodnicze	Brak danych
Monitoring jest wymagany	Tak
Uzasadnienie	Nietypowy skład florystyczny siedliska. Wskazane jest monitorowanie tendencji dynamicznych siedliska
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Nie
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy
Data kontroli	21.08.2012
Uwagi	-
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcie fitosocjologiczne I	
Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.045, E 17 13.919 Powierzchnia zdjęcia: 100m ² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: a 70%, b 15% c 80%, d 15% Wysokość warstw: a 27 m, b 3 m, c max 1,8 m średnio 1,2 m Gatunki: warstwa a: <i>Alnus glutinosa</i> 4 warstwa b: <i>Sambucus nigra</i> 2 warstwa c: <i>Aegopodium podagraria</i> 2, <i>Alliaria petiolata</i> 2, <i>Chaerophyllum aromaticum</i> 1, <i>Chrysosplenium alternifolium</i> +, <i>Ficaria verna</i> ob., <i>Galeopsis speciosa</i> +, <i>Galium aparine</i> 2, <i>Geum urbanum</i> 1, <i>Humulus lupulus</i> +, <i>Impatiens parviflora</i> 2, <i>Myosoton aquaticum</i> 2, <i>Poa trivialis</i> 1, <i>Sambucus nigra</i> +, <i>Solanum nigrum</i> r, <i>Urtica dioica</i> 3 warstwa d: <i>Eurynchium sp.</i> 2	
Zdjęcie fitosocjologiczne II	
Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.004, E 17 13.891 Wysokość n.p.m.: max 74, min 74, śr 74m Powierzchnia zdjęcia: 100m ² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: a 75%, b 20%, c 100%, d 5% Wysokość warstw: a 25 m, b 4 m, c max 1,6 m średnio 1 m Gatunki: warstwa a: <i>Alnus glutinosa</i> 4 warstwa b: <i>Corylus avellana</i> +, <i>Crataegus monogyna</i> +, <i>Padus avium</i> 2, <i>Ribes nigrum</i> + warstwa c: <i>Aegopodium podagraria</i> +, <i>Berula erecta</i> r, <i>Brachypodium sylvaticum</i> +, <i>Calystegia sepium</i> 1, <i>Carex acutiformis</i> 4, <i>Cirsium oleraceum</i> +, <i>Deschampsia caespitosa</i> 2, <i>Dryopteris spinulosa</i> +, <i>Epilobium parviflorum</i> r, <i>Euonymus europaea</i> +, <i>Eupatorium cannabinum</i> 1, <i>Filipendula ulmaria</i> +, <i>Geum rivale</i> +, <i>Humulus lupulus</i> 1, <i>Impatiens parviflora</i> 1, <i>Lycopus europaeus</i> 1, <i>Lysimachia vulgaris</i> +, <i>Mentha aquatica</i> +, <i>Myosoton aquaticum</i> +, <i>Polygonum hydropiper</i> +, <i>Ranunculus repens</i> +, <i>Ribes nigrum</i> +, <i>Rubus caesius</i> +, <i>Rubus idaeus</i> +, <i>Rumex hydrolapathum</i> +, <i>Scutellaria galericulata</i> +, <i>Solanum dulcamara</i> +, <i>Symphytum officinale</i> +, <i>Urtica dioica</i> +, <i>Veronica beccabunga</i> +, <i>Viburnum opulus</i> + d <i>Brachythecium sp.</i> +, <i>Plagiomnium sp.</i> 1	
Zdjęcie fitosocjologiczne III	

Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.039, E 17 13.847
Wysokość n.p.m.: max 74, min 74, śr 74m
Powierzchnia zdjęcia: 100 m²
Nachylenie i ekspozycja: brak
Zwarcie warstw: a 80%, b 20%, c 80% d 15%
Wysokość warstw: a 26 m, b 4 m, c max 1,2 m średnio 80 cm
Gatunki:
warstwa a: *Alnus glutinosa* 5
warstwa b: *Crataegus monogyna* +, *Padus avium* +, *Sambucus nigra* 2, *Viburnum opulus* +
warstwa c: *Aegopodium podagraria* +, *Alliaria petiolata* +, *Angelica sylvestris* +, *Brachypodium sylvaticum* 2, *Carex acutiformis* 1, *Chaerophyllum temulum* +, *Cirsium oleraceum* +, *Crataegus monogyna* +, *Deschampsia caespitosa* +, *Euonymus europaea* +, *Eupatorium cannabinum* +, *Ficaria verna* ob., *Filipendula ulmaria* +, *Fraxinus excelsior* +, *Galeopsis speciosa* +, *Geranium robertianum* +, *Geum rivale* +, *Geum urbanum* +, *Humulus lupulus* +, *Impatiens noli-tangere* +, *Impatiens parviflora* 3, *Padus avium* +, *Poa trivialis* +, *Rubus caesius* 1, *Rubus idaeus* +, *Sambucus nigra* +, *Scutellaria galericulata* +, *Solanum dulcamara* +, *Solanum nigrum* r, *Viburnum opulus*
d
Eurynchium sp. 2

Transekt		
Parametry/wskaźniki	Wartość parametru/wskaźnika	Ocena parametru/wskaźnika
Powierzchnia siedliska	7,7 ha	U1
Gatunki charakterystyczne	Olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> 70-100% jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i> 1% czeremcha zwyczajna <i>Padus avium</i> 1% niecierpek zwyczajny <i>Impatiens noli-tangere</i> 1% pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> 1-40% śledziennica skrętolistna <i>Chrysosplenium alternifolium</i> 1% tojeść zwyczajna <i>Lysimachia vulgaris</i> 1%	U1
Gatunki dominujące	a: Olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> 70-100% b: dziki bez czarny <i>Sambucus nigra</i> 10% czeremcha zwyczajna <i>Padus avium</i> 10% c: podagrycznik pospolity <i>Aegopodium podagraria</i> 10% czosnaczek pospolity <i>Alliaria petiolata</i> 10% przytulia czepna <i>Galium aparine</i> 10% niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> 10-40% kościenica wodna <i>Myosoton aquaticum</i> 10% pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> 40% turzyca błotna <i>Carex acutiformis</i> 60% śmiałek darniowy <i>Deschampsia caespitosa</i> 10% kłosownica leśna <i>Brachypodium sylvaticum</i> 10% d: <i>Eurynchium sp.</i> 2	U1
Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	brak	FV
Obce gatunki inwazyjne w runie i podszycie	c psianka czarna <i>Solanum nigrum</i> 1% niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> 10-40%	FV
Rodzime gatunki ekspansywne	pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> 1-40%	FV

roślin zielnych	turzyca błotna <i>Carex acutiformis</i> 60%			
Martwe drewno	Ok. 40% miąższości żywego drzewostanu. Martwe drewno stojące i leżące olszy czarnej i krzewów	FV		
Martwe drewno wielkowymiarowe (leżące lub stojące >3m długości i >50 cm średnicy)	Ok. 1 szt./ha	U1		
Reżim wodny	Brak antropogenicznych zniekształceń reżimu wodnego			
Wiek drzewostanu	Drzewostan różnowiekowy, bardzo mały udział drzew starych Udział drzew >100 lat: 5% Udział drzew >50 lat: 50%	U1		
Pionowa struktura roślinności	Naturalna; tylko miejscami zróżnicowana	FV		
Naturalne odnowienie drzewostanu	brak	U1		
Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskiwaniem drewna	Ślady zrywki uszkadzającej runo	U1		
Inne zniekształcenia	Olsze częściowo odroślowe i w kępach.	U1		
Perspektywy ochrony	W projekcie planu urządzenia lasu drzewostan przewidziany do zagospodarowania. Naturalne procesy powinny stopniowo unaturalniać strukturę. Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy.			
Ocena ogólna				
	U1			
Działalność człowieka				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Opis
160	Gospodarka leśna - ogólnie		-	Potencjalne wprowadzanie gatunków drzew iglastych oraz rodzimych spoza naturalnego zasięgu występowania i obcych geograficznie

T28

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	1230, 2180 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe)
Nazwa stanowiska	
Typ stanowiska	
Zbiorowiska roślinne	<i>Fraxino-Alnetum</i> , <i>Salicetum albae</i>
Opis siedliska na stanowisku	Łęg jesionowo-olszowy zlokalizowany przy szosie i w sąsiedztwie nieużytkowanych wilgotnych łąk ze związku <i>Calthion</i> . Przez płat przebiegają liczne ścieżki zwierzęce. Spadek terenu w kierunku południowo-zachodnim.
Powierzchnia płatów siedliska	0,8 ha
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie

Zarządzający terenem	
Wymiary transektu	10 x 150 m
Wysokość n.p.m.	72-77
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	
Zagrożenia	Nieprawidłowa gospodarka leśna, zmiana stosunków wodnych, eutrofizacja spowodowana przedostawaniem się śmieci z pobliskiej szosy. Forma degeneracji - fruticetyzacja - nadmierny rozrost warstwy krzewów.
Inne wartości przyrodnicze	Brak danych
Monitoring jest wymagany	Tak
Uzasadnienie	Nietypowy skład florystyczny siedliska. Wskazane jest monitorowanie tendencji dynamicznych siedliska
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Nie
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy
Data kontroli	21.08.2012
Uwagi	-
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcie fitosocjologiczne I	
Współrzędne geograficzne środka: N 52 26.392, E 17 15.169 Wysokość n.p.m.: max 72, min 72, śr 72 m Powierzchnia zdjęcia: 100m ² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: a 80%, b 40%, c 30%, d znikome Wysokość warstw: a 18 m, b 5 m, c max 1,2 m średnio 0,4 m Gatunki: warstwa a: <i>Alnus glutinosa</i> 4, warstwa b: <i>Padus avium</i> 1, <i>Sambucus nigra</i> 3 warstwa c: <i>Aegopodium podagraria</i> 2, <i>Alliaria petiolata</i> 1, <i>Anthriscus sylvestris</i> +, <i>Arctium nemorosum</i> +, <i>Chearophyllum temulum</i> +, <i>Chelidonium majus</i> +, <i>Cirsium oleraceum</i> +, <i>Crataegus monogyna</i> +, <i>Euonymus europaea</i> +, <i>Festuca gigantea</i> +, <i>Fraxinus excelsior</i> +, <i>Galeopsis speciosa</i> +, <i>Galium aparine</i> 1, <i>Geum urbanum</i> 1, <i>Glechoma hederacea</i> +, <i>Impatiens noli-tangere</i> +, <i>Lapsana communis</i> +, <i>Moehringia trinervia</i> +, <i>Myosoton aquaticum</i> +, <i>Padus avium</i> +, <i>Rubus caesius</i> +, <i>Solanum dulcamara</i> +, <i>Symphytum officinale</i> +, <i>Urtica dioica</i> 1, <i>Viburnum opulus</i> + warstwa d: <i>Eutynchium sp.</i>	
Zdjęcie fitosocjologiczne II	
Współrzędne geograficzne środka: N 52 26.422, E 17 15.220 Wysokość n.p.m.: max 74, min 74, śr 74 m Powierzchnia zdjęcia: 100m ² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: a 80%, b 20%, c 85%, d 15 Wysokość warstw: a 20 m, b 4 m, c max 1,3 m średnio 0,5 m Gatunki: warstwa a: <i>Alnus glutinosa</i> 5 warstwa b: <i>Sambucus nigra</i> 2 warstwa c: <i>Aegopodium podagraria</i> 3, <i>Alliaria petiolata</i> +, <i>Carex acutiformis</i> 1, <i>Chaerophyllum temulum</i> +, <i>Dactylis aschersoniana</i> +, <i>Epilobium palustre</i> r, <i>Galeopsis speciosa</i> +, <i>Galium aparine</i> 2, <i>Geranium robertianum</i> +, <i>Geum urbanum</i> 1, <i>Humulus lupulus</i> +, <i>Lycopus europaeus</i> +, <i>Moehringia trinervia</i> +, <i>Poa trivialis</i> 2, <i>Polygonum hydropiper</i> +, <i>Ranunculus repens</i> +, <i>Sambucus nigra</i> +, <i>Solanum dulcamara</i> +, <i>Urtica dioica</i> 2 warstwa d: <i>Eurynchium sp.</i> 2, <i>Plagiomnium undulatum</i> 2	
Zdjęcie fitosocjologiczne III	

Współrzędne geograficzne środka: N 52 26.428, E 17 15.284
Wysokość n.p.m.: max 77, min 77, śr 77 m
Powierzchnia zdjęcia: 100m²
Nachylenie i ekspozycja: brak
Zwarcie warstw: a 85%, b znikome, c 90%
Wysokość warstw: a 18m, b 1,6m, c max 1,7m średnio 1m
Gatunki:
warstwa a: *Alnus glutinosa* 2, *Salix fragilis* 5
warstwa b: *Sambucus nigra* +
warstwa c: *Angelica sylvestris* +, *Arctium nemorosum* +, *Carduus crispus* +, *Carex acutiformis* 1, *Cirsium oleraceum* 1, *Dactylis aschersoniana* +, *Equisetum palustre* +, *Festuca gigantea* +, *Ficaria verna* ob., *Galium aparine* 2, *Geranium robertianum* +, *Geum urbanum* 1, *Geum rivale* +, *Humulus lupulus* 1, *Impatiens noli-tangere* +, *Lapsana communis* r, *Lysimachia vulgaris* +, *Myosoton aquaticum* 2, *Padus avium* +, *Poa trivialis* 1, *Ranunculus repens* +, *Sambucus nigra* +, *Scirpus sylvaticus* 2, *Scrophularia nodosa* +, *Symphytum officinale* +, *Taraxacum officinale* r, *Urtica dioica* 3

Transekt		
Parametry/wskaźniki	Wartość parametru/wskaźnika	Ocena parametru/wskaźnika
Powierzchnia siedliska	0,8 ha	U1
Gatunki charakterystyczne	olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> 15-100% jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i> 1% czeremcha zwyczajna <i>Padus avium</i> 1-5% niecierpek zwyczajny <i>Impatiens noli-tangere</i> 1% pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> 10-45% tojeść zwyczajna <i>Lysimachia vulgaris</i> 1%	U1
Gatunki dominujące	a: olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> 15-100% wierzba krucha <i>Salix fragilis</i> 100% b: dziki bez czarny <i>Sambucus nigra</i> 10-40% c podagrycznik pospolity <i>Aegopodium podagraria</i> 10-40% przytulia czepna <i>Galium aparine</i> 10% kościenica wodna <i>Myosoton aquaticum</i> 10% wiechlina zwyczajna <i>Poa trivialis</i> 10% jeżyna popielica <i>Rubus caesius</i> 10% sitowie leśne <i>Scirpus sylvaticus</i> 10% pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> 10-45% d <i>Eurynchium</i> sp. 10% <i>Plagiomnium undulatum</i> 10%	U1
Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	brak	FV
Obce gatunki inwazyjne w runie i podszybie	brak	FV
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	jeżyna popielica <i>Rubus caesius</i> 10% podagrycznik pospolity <i>Aegopodium podagraria</i> 10-40% pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> 10-45%	FV
Martwe drewno	Ok. 35% miąższości żywego drzewostanu. Martwe drewno stojące i leżące olszy czarnej i wierzby kruchej oraz krzewów dziki bez czarny i czeremcha zwyczajna	FV
Martwe drewno wielkowymiarowe (leżące lub stojące)	brak	U2

>3m długości i >50 cm średnicy)				
Wiek drzewostanu	Drzewostan różnowiekowy ze starymi drzewami. Udział drzew >100 lat: 10% Udział drzew >50 lat: 30%	U1		
Pionowa struktura roślinności	Naturalna; zróżnicowana	FV		
Naturalne odnowienie drzewostanu	<i>Fraxinus excelsior</i> 1% <i>Padus avium</i> 1%	FV		
Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskiwaniem drewna	brak	FV		
Inne zniekształcenia	Olsze i wierzby częściowo odroślowe i w kępach.	U1		
Perspektywy ochrony	W projekcie planu urządzenia lasu drzewostan przewidziany do zagospodarowania. Naturalne procesy powinny stopniowo unaturalniać strukturę. Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy.			
Ocena ogólna				
	U2			
Działalność człowieka				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Opis
160	Gospodarka leśna - ogólnie		-	Potencjalne wprowadzanie gatunków drzew iglastych oraz rodzimych spoza naturalnego zasięgu występowania i obcych geograficznie

T30

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	1230, 2180 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnetum glutinoso-incanae</i> , olsy źródliskowe)
Nazwa stanowiska	
Typ stanowiska	
Zbiorowiska roślinne	<i>Fraxino-Alnetum</i>
Opis siedliska na stanowisku	Teren płaski. Miejscami punktowe wysięki wody o głębokości do kilku cm. Miejscami drzewostan rozluźniony
Powierzchnia płatów siedliska	3,9 ha
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	
Wymiary transektu	10 x 200 m
Wysokość n.p.m.	86
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	
Zagrożenia	Nieprawidłowa gospodarka leśna, zmiana stosunków wodnych. Inwazja niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i> .

Inne wartości przyrodnicze	Brak danych
Monitoring jest wymagany	Tak
Uzasadnienie	Nietypowy skład florystyczny siedliska. Wskazane jest monitorowanie tendencji dynamicznych siedliska
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Nie
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy
Data kontroli	21.08.2012
Uwagi	-
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcie fitosocjologiczne I	
Współrzędne geograficzne środka: N 52 24.912, E 17 16.409 Wysokość n.p.m.: max 86, min 86, śr 86 m Powierzchnia zdjęcia: 100 m ² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: a 55%, b 10%, c 98%, d 20% Wysokość warstw: a 23 m, b 3 m, c max 1,9 m średnio 1,2 m Gatunki: Warstwa a: <i>Alnus glutinosa</i> 4 Warstwa b: <i>Alnus glutinosa</i> +, <i>Padus avium</i> 2 Warstwa c: <i>Caltha palustris</i> +, <i>Carex acutiformis</i> 2, <i>Circaea lutetiana</i> +, <i>Cirsium oleraceum</i> +, <i>Deschampsia caespitosa</i> 2, <i>Eupatorium cannabinum</i> 2, <i>Geranium robertianum</i> +, <i>Geum rivale</i> +, <i>Geum urbanum</i> +, <i>Humulus lupulus</i> 1, <i>Impatiens parviflora</i> 3, <i>Lycopus europaeus</i> 1, <i>Lysimachia nummularia</i> 2, <i>Mentha aquatica</i> +, <i>Myosoton aquaticum</i> +, <i>Padus avium</i> +, <i>Poa trivialis</i> 2, <i>Ranunculus repens</i> +, <i>Ribes nigrum</i> +, <i>Rubus caesius</i> +, <i>Solanum dulcamara</i> +, <i>Urtica dioica</i> 1 Warstwa d: <i>Brachythecium</i> sp. 2, <i>Plagiomnium</i> sp. 2	
Zdjęcie fitosocjologiczne II	
Współrzędne geograficzne środka: N 52 24.933, E 17 16.461 Wysokość n.p.m.: max 86, min 86, śr 86 m Powierzchnia zdjęcia: 100 m ² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: a 80%, b znikome, c 90%, d znikome Wysokość warstw: a 23 m, b 2 m, c max 1,7 m średnio 0,9 m Gatunki: Warstwa a: <i>Alnus glutinosa</i> 5 Warstwa b: <i>Ribes nigrum</i> + Warstwa c: <i>Alnus glutinosa</i> +, <i>Cardamine amara</i> +, <i>Carex acutiformis</i> 5, <i>Dryopteris spinulosa</i> +, <i>Epilobium parviflorum</i> +, <i>Eupatorium cannabinum</i> +, <i>Impatiens parviflora</i> 1, <i>Iris pseudacorus</i> +, <i>Lycopus europaeus</i> +, <i>Myosotis palustris</i> +, <i>Ribes nigrum</i> +, <i>Solanum dulcamara</i> +, <i>Stellaria media</i> r, <i>Thelypteris palustris</i> 1, <i>Urtica dioica</i> + Warstwa d: <i>Musci</i> sp. +	
Zdjęcie fitosocjologiczne III	
Współrzędne geograficzne środka: N 52 24.960, E 17 16.532 Wysokość n.p.m.: max 86, min 86, śr 86 m Powierzchnia zdjęcia: 100 m ² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: a 80%, b 10%, c 90%, d u podstawy pni i na martwym drewnie Wysokość warstw: a 24 m, b 2,5 m, c max 1,7 m średnio 1 m Gatunki: warstwa a: <i>Alnus glutinosa</i> 5 warstwa b: <i>Padus avium</i> +, <i>Ribes nigrum</i> +, <i>Sambucus nigra</i> 1 warstwa c: <i>Alliaria petiolata</i> 1, <i>Cardamine amara</i> 1, <i>Carduus crispus</i> +, <i>Carex acutiformis</i> 2, <i>Circaea lutetiana</i> +, <i>Cirsium oleraceum</i> +, <i>Dryopteris spinulosa</i> +, <i>Epilobium parviflorum</i> +, <i>Fraxinus excelsior</i> +, <i>Geum rivale</i> +, <i>Glyceria fluitans</i> +, <i>Impatiens noli-tangere</i> 1, <i>Impatiens parviflora</i> 3, <i>Iris pseudacorus</i> +, <i>Lysimachia nummularia</i> +, <i>Lysimachia vulgaris</i> +, <i>Mentha aquatica</i> +, <i>Myosoton aquaticum</i> 1, <i>Poa trivialis</i> 2, <i>Polygonum hydropiper</i> +, <i>Ranunculus repens</i> +, <i>Ribes nigrum</i> +, <i>Solanum dulcamara</i> +, <i>Thelypteris palustris</i> +, <i>Urtica dioica</i> 1	

Transekt		
Parametry/wskaźniki	Wartość parametru/wskaźnika	Ocena parametru/wskaźnika
Powierzchnia siedliska	3,9 ha	U1
Gatunki charakterystyczne	Olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> 1-100% jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i> 1% czeremcha zwyczajna <i>Padus avium</i> 1-15% niecierpek zwyczajny <i>Impatiens noli-tangere</i> 5% pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> 1-5% tojeść zwyczajna <i>Lysimachia vulgaris</i> 1%	U1
Gatunki dominujące	a: Olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> 60-100% b: czeremcha zwyczajna <i>Padus avium</i> 15% c: turzyca błotna <i>Carex acutiformis</i> 10-75% śmiałek darniowy <i>Deschampsia caespitosa</i> 10% sadziec konopiasty <i>Eupatorium cannabinum</i> 10% niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> 40% tojeść rozesłana <i>Lysimachia nummularia</i> 10% wiechlina zwyczajna <i>Poa trivialis</i> 10%	U1
Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	brak	FV
Obce gatunki inwazyjne w runie i podszycie	c niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> 40%	FV
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	turzyca błotna <i>Carex acutiformis</i> 10-75%	FV
Martwe drewno	Ok. 30% miąższości żywego drzewostanu. Martwe drewno stojące i leżące olszy czarnej	FV
Martwe drewno wielkowymiarowe (leżące lub stojące >3m długości i >50 cm średnicy)	brak	U1
Wiek drzewostanu	Starodrzew Udział drzew >100 lat: 30% Udział drzew >50 lat: 5%	FV
Pionowa struktura roślinności	Naturalna; słabo rozwinięta warstwa krzewów i runa leśnego	U1
Naturalne odnowienie drzewostanu	<i>Alnus glutinosa</i> 1% <i>Padus avium</i> 10%	FV
Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskiwaniem drewna	brak	FV
Inne zniekształcenia	Olsze częściowo odroślowe i w kępach	U1
Perspektywy ochrony	W projekcie planu urządzenia lasu drzewostan przewidziany do zagospodarowania. Naturalne procesy powinny stopniowo unaturalniać strukturę. Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy. Ręczne usuwanie	

		niecierpka drobnokwiatowego.		
Ocena ogólna				
	U1			
Działalność człowieka				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Opis
160	Gospodarka leśna - ogólnie		-	Potencjalne wprowadzanie gatunków drzew iglastych oraz rodzimych spoza naturalnego zasięgu występowania i obcych geograficznie
166	Usuwanie martwych i umierających drzew		-	

T31

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	1230, 2180 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłkowe)
Nazwa stanowiska	
Typ stanowiska	
Zbiorowiska roślinne	<i>Fraxino-Alnetum</i>
Opis siedliska na stanowisku	Różnice wysokości do 1 m. Niewielki spadek terenu w kierunku południowo-zachodnim. Transekt zlokalizowany na południowo-wschodnim skraju wielkiego kompleksu olsu. W sąsiedztwie transektu punktowe wysięki wody o głębokości do kilku cm. Przez płat przebiega zwierzęca ścieżka. Zdjęcie 3 wykonane przy myśliwskiej ambonie.
Powierzchnia płatów siedliska	0,5 ha
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	
Wymiary transektu	10 x 200m
Wysokość n.p.m.	73-74
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	
Zagrożenia	Nieprawidłowa gospodarka leśna, zmiana stosunków wodnych. Inwazja nawłoci kanadyjskiej <i>Solidago canadensis</i> i olbrzymiej <i>S. gigantea</i> , uczeput amerykańskiego <i>Bidens frondosa</i> oraz niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i> z sąsiedztwa. Eutrofizacja związana z podkarmianiem zwierzyny łownej w pobliżu ambony myśliwskiej. Antropopresja w postaci przedęptywania (ścieżka do ambony).
Inne wartości przyrodnicze	Brak danych
Monitoring jest wymagany	Tak
Uzasadnienie	Nietypowy skład florystyczny siedliska. Wskazane jest monitorowanie tendencji dynamicznych siedliska
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Nie
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy

Data kontroli	22.08.2012
Uwagi	-
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcie fitosocjologiczne I	
Współrzędne geograficzne środka: N 52 26.788, E 17 04.475 Wysokość n.p.m.: max 74, min 74, śr 74 m Powierzchnia zdjęcia: 100 m ² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: a 70%, b 40%, c 80%, d 5% Wysokość warstw: a 28 m, b 7 m, c max 1,8 m średnio 1,2 m Gatunki: warstwa a: <i>Alnus glutinosa</i> 4 warstwa b: <i>Alnus incana</i> 2, <i>Cornus sanguinea</i> 1, <i>Lonicera xylosteum</i> 2, <i>Padus avium</i> 1, <i>Rhamnus cathartica</i> 1, <i>Sambucus nigra</i> 1 warstwa c: <i>Aegopodium podagraria</i> 1, <i>Alnus incana</i> +, <i>Angelica sylvestris</i> +, <i>Arctium tomentosum</i> r, <i>Bidens frondosa</i> r, <i>Brachypodium sylvaticum</i> 1, <i>Carduus crispus</i> +, <i>Carex acutiformis</i> 1, <i>Chaerophyllum temulum</i> +, <i>Cirsium oleraceum</i> +, <i>Cornus sanguinea</i> +, <i>Crataegus monogyna</i> +, <i>Descampsia caespitosa</i> 2, <i>Euonymus europaea</i> +, <i>Ficaria verna</i> ob., <i>Fraxinus excelsior</i> r, <i>Galeopsis pubescens</i> +, <i>Galium aparine</i> +, <i>Geranium robertianum</i> 1, <i>Geum urbanum</i> 1, <i>Humulus lupulus</i> 1, <i>Impatiens noli-tangere</i> 2, <i>Impatiens parviflora</i> 3, <i>Poa trivialis</i> 2, <i>Ranunculus repens</i> +, <i>Rubus caesius</i> +, <i>Sambucus nigra</i> +, <i>Solanum dulcamara</i> 1, <i>Solidago canadensis</i> +, <i>Urtica dioica</i> 2, <i>Viburnum opulus</i> + warstwa d: <i>Eurynchium</i> sp. 1	
Zdjęcie fitosocjologiczne II	
Współrzędne geograficzne środka: N 52 26.784, E 17 04.414 Wysokość n.p.m.: max 73, min 73, śr 73 m Powierzchnia zdjęcia: 100 m ² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: a 80%, b 20%, c 80%, d znikome Wysokość warstw: a 27 m, b 3,5 m, c max 1,2 m średnio 0,7 m Gatunki: warstwa a: <i>Alnus glutinosa</i> 5 warstwa b: <i>Cornus sanguinea</i> 1, <i>Crataegus monogyna</i> 2, <i>Prunus spinosa</i> +, <i>Sambucus nigra</i> 1 warstwa c: <i>Aegopodium podagraria</i> +, <i>Anthriscus sylvestris</i> +, <i>Bidens frondosa</i> +, <i>Brachypodium sylvaticum</i> 3, <i>Carex acutiformis</i> +, <i>Cirsium oleraceum</i> +, <i>Cornus sanguinea</i> +, <i>Descampsia caespitosa</i> 1, <i>Dryopteris spinulosa</i> +, <i>Euonymus europaea</i> +, <i>Eupatorium cannabinum</i> +, <i>Festuca gigantea</i> +, <i>Geranium robertianum</i> +, <i>Geum urbanum</i> 1, <i>Impatiens noli-tangere</i> +, <i>Impatiens parviflora</i> 2, <i>Lapsana communis</i> r, <i>Mentha aquatica</i> +, <i>Moehringia trinervia</i> +, <i>Myosoton aquaticum</i> +, <i>Prunus spinosa</i> +, <i>Pyrus pyraster</i> +, <i>Rubus caesius</i> 3, <i>Solidago gigantea</i> 1, <i>Sorbus aucuparia</i> +, <i>Taraxacum officinale</i> + warstwa d: <i>Eurynchium</i> sp. +	
Zdjęcie fitosocjologiczne III	
Współrzędne geograficzne środka: N 52 26.779, E 17 04.341 Wysokość n.p.m.: max 73, min 73, śr 73 m Powierzchnia zdjęcia: 100 m ² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: a 70%, b znikome, c 90%, d brak Wysokość warstw: a 27 m, b 3,5 m, c max 1,8 m średnio 1,2 m Gatunki: warstwa a: <i>Alnus glutinosa</i> 4, <i>Alnus incana</i> + warstwa b: <i>Alnus incana</i> +, <i>Sambucus nigra</i> +, <i>Viburnum opulus</i> + warstwa c: <i>Alisma plantago-aquatica</i> r, <i>Bidens frondosa</i> +, <i>Carex acutiformis</i> 5, <i>Cirsium oleraceum</i> +, <i>Descampsia caespitosa</i> +, <i>Geum rivale</i> +, <i>Impatiens noli-tangere</i> 1, <i>Impatiens parviflora</i> 2, <i>Lemna minor</i> +, <i>Lycopus europaeus</i> 1, <i>Myosoton aquaticum</i> +, <i>Polygonum hydropiper</i> +, <i>Prunus spinosa</i> +, <i>Ranunculus repens</i> +, <i>Ribes nigrum</i> +, <i>Rorippa amphibia</i> +, <i>Rubus caesius</i> 1	

Transekt		
Parametry/wskaźniki	Wartość parametru/wskaźnika	Ocena parametru/wskaźnika
Powierzchnia siedliska	0,5 ha	U1
Gatunki charakterystyczne	Olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> 60-100% jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i> <1%	FV

	czeremcha zwyczajna <i>Padus avium</i> 5% niecierpek zwyczajny <i>Impatiens noli-tangere</i> 1-15% pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> 15%	
Gatunki dominujące	a: Olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> 60-100% b: olsza szara <i>Alnus incana</i> , 10% wiciokrzew suchodrzew <i>Lonicera xylosteum</i> 10% głóg jednoszyjkowy <i>Crataegus monogyna</i> 10% c: śmiałek darniowy <i>Deschampsia caespitosa</i> 10% niecierpek zwyczajny <i>Impatiens noli-tangere</i> 1-15% wiechlina zwyczajna <i>Poa trivialis</i> 15% pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> 15% niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> 10-35% jeżyna popielica <i>Rubus caesius</i> 35% turzyca błotna <i>Carex acutiformis</i> 85% d: <i>Eurynchium sp.</i> 1-5%	U1
Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	olsza szara <i>Alnus incana</i> , 1%	U1
Obce gatunki inwazyjne w runie i podszycie	c niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> 10-35% uczep amerykański <i>Bidens frondosa</i> <1%-1% nawłóć kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> 1% nawłóć olbrzymia <i>Solidago gigantea</i> 5%	U1
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	jeżyna popielica <i>Rubus caesius</i> 35% turzyca błotna <i>Carex acutiformis</i> 85%	FV
Martwe drewno	Ok. 100% miąższości żywego drzewostanu. Martwe drewno stojące i leżące olszy czarnej, szarej oraz krzewów	U1
Martwe drewno wielkowymiarowe (leżące lub stojące >3m długości i >50 cm średnicy)	2/ha	U1
Wiek drzewostanu	Starodrzew Udział drzew >100 lat: 60% Udział drzew >50 lat: 10%	FV
Pionowa struktura roślinności	Naturalna; zróżnicowana	FV
Naturalne odnowienie drzewostanu	<i>Alnus incana</i> 10% <i>Padus avium</i> 5% <i>Alnus incana</i> 1% <i>Fraxinus excelsior</i> <1% <i>Crataegus monogyna</i> 10% <i>Sorbus aucuparia</i> 1% <i>Pyrus pyraeaster</i> 1%	FV
Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskiwaniem drewna	brak	FV
Inne zniekształcenia	Olsze częściowo odroślowe i w kępach. Formy degeneracji: fruticetyzacja i	U1

		geranietyzacja		
Perspektywy ochrony		W projekcie planu urządzenia lasu drzewostan przewidziany do zagospodarowania. Naturalne procesy powinny stopniowo unaturalniać strukturę. Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy. Ręczne usuwanie osobników niecierpka, nawłoci i uczepu. Znikome szanse na ograniczenie ekspansji jedynie w odniesieniu do nawłoci.		
Ocena ogólna				
		U1		
Działalność człowieka				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Opis
160	Gospodarka leśna - ogólnie		-	Potencjalne wprowadzanie gatunków drzew iglastych oraz rodzimych spoza naturalnego zasięgu występowania i obcych geograficznie
166	Usuwanie martwych i umierających drzew		-	
120	Nawożenie		-	Nieświadome nawożenie w postaci karmy wabiącej zwierzynę łowną do ambony
230	Polowanie		-	

T37

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	1230, 2180 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnetum glutinoso-incanae</i> , olsy źródliskowe)
Nazwa stanowiska	
Typ stanowiska	
Zbiorowiska roślinne	<i>Fraxino-Alnetum</i> , <i>Salicetum albae</i>
Opis siedliska na stanowisku	Różnice wysokości do 2 m. Niewielki spadek terenu w kierunku wschodnim. Zdjęcie 2 wykonane w pobliżu zbiornika wodnego, przecięte zwierzęcą ścieżką. Transekt przecięty drobnym ciekim wodnym. Płat w kontakcie z łęgiem wiązowo-jesionowym, z fragmentami żyznego olsu <i>Carici elongatae-Alnetum</i> i z szuwarem trzcinowym <i>Phragmitetum communis</i> . W bezpośrednim sąsiedztwie transektu obumierające jesiony. Płat zaśmiecony odpadami gospodarczymi pochodzącymi z pobliskiej zabudowy.
Powierzchnia płatów siedliska	2,9 ha
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	
Wymiary transektu	10 x 200m
Wysokość n.p.m.	97-99
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy

Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	
Zagrożenia	Nieprawidłowa gospodarka leśna, zmiana stosunków wodnych. Płat zaśmiecony odpadami gospodarczymi pochodzącymi z pobliskiej zabudowy - zagrożenie eutrofizacją. Zanieczyszczenia pochodzące z zaśmieconego cieku wodnego. Inwazja niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i> oraz klonu jesionolistnego <i>Acer negundo</i> z sąsiedztwa.
Inne wartości przyrodnicze	Brak danych
Monitoring jest wymagany	Tak
Uzasadnienie	Nietypowy skład florystyczny siedliska. Wskazane jest monitorowanie tendencji dynamicznych siedliska
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Nie
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy
Data kontroli	22.08.2012
Uwagi	-
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcie fitosocjologiczne I	
Współrzędne geograficzne środka: N 52 24.182, E 17 17.228 Wysokość n.p.m.: max 97, min 97, śr 97 m Powierzchnia zdjęcia: 100 m ² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: a1 60%, a2 30%, b 25%, c 80%, d znikome Wysokość warstw: a1 25 m, a2 15 m, b 4 m, c max 0,8 m średnio 0,4 m Gatunki: warstwa a1: <i>Alnus glutinosa</i> 2, <i>Quercus robur</i> 1, <i>Salix alba</i> 4, warstwa a2: <i>Acer pseudoplatanus</i> 3 warstwa b: <i>Acer pseudoplatanus</i> 2, <i>Alnus glutinosa</i> 1, <i>Fraxinus excelsior</i> +, <i>Padus avium</i> + warstwa c: <i>Acer pseudoplatanus</i> 2, <i>Aegopodium podagraria</i> 3, <i>Alnus glutinosa</i> +, <i>Anthriscus sylvestris</i> +, <i>Brachypodium sylvaticum</i> 2, <i>Carex acutiformis</i> 1, <i>Cirsium oleraceum</i> 1, <i>Convallaria majalis</i> 2, <i>Cornus sanguinea</i> +, <i>Crataegus monogyna</i> +, <i>Euonymus europaea</i> +, <i>Fallopia convolvulus</i> +, <i>Fraxinus excelsior</i> 1, <i>Geranium robertianum</i> +, <i>Geum urbanum</i> 1, <i>Glechoma hederacea</i> +, <i>Humulus lupulus</i> +, <i>Impatiens parviflora</i> 1, <i>Lysimachia vulgaris</i> +, <i>Moehringia trinervia</i> +, <i>Mycelis muralis</i> +, <i>Padus avium</i> +, <i>Poa nemoralis</i> +, <i>Prunus spinosa</i> +, <i>Quercus robur</i> r, <i>Ribes schlehtendali</i> +, <i>Rubus caesius</i> 2, <i>Salix fragilis</i> +, <i>Stachys palustris</i> +, <i>Stachys sylvatica</i> +, <i>Ulmus sp.</i> +, <i>Viola odorata</i> +, <i>Viola reichenbachiana</i> + warstwa d: <i>Eurynchium sp.</i> +, <i>Plagiomnium sp.</i>	
Zdjęcie fitosocjologiczne II	
Współrzędne geograficzne środka: N 52 24.200, E 17 17.147 Wysokość n.p.m.: max 99, min 99, śr 99 m Powierzchnia zdjęcia: 100 m ² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: a1 70%, a2 50%, b 40%, c 30% Wysokość warstw: a1 25 m, a2 17 m, b 4 m, c max 0,6 m średnio 0,3 m Gatunki: warstwa a1: <i>Alnus glutinosa</i> 4, <i>Fraxinus excelsior</i> 2, <i>Quercus robur</i> 2 warstwa a2: <i>Ulmus sp.</i> 3 warstwa b: <i>Acer pseudoplatanus</i> 1, <i>Ribes schlehtendalii</i> 1, <i>Ulmus sp.</i> 3 warstwa c: <i>Acer pseudoplatanus</i> 2, <i>Aegopodium podagraria</i> 2, <i>Alliaria petiolata</i> +, <i>Arcium sp.</i> +, <i>Brachypodium sylvaticum</i> +, <i>Carex acutiformis</i> +, <i>Chaerophyllum temulum</i> +, <i>Euonymus europaea</i> +, <i>Fraxinus excelsior</i> 2, <i>Galeopsis pubescens</i> +, <i>Geum urbanum</i> +, <i>Impatiens parviflora</i> +, <i>Phragmites communis</i> +, <i>Quercus robur</i> +, <i>Ribes schlehtendali</i> +, <i>Ulmus sp.</i> 1	
Zdjęcie fitosocjologiczne III	

Współrzędne geograficzne środka: N 52 24.201, E 17 18.053
Wysokość n.p.m.: max 98, min 98, śr 98 m
Powierzchnia zdjęcia: 100 m²
Nachylenie i ekspozycja: brak
Zwarcie warstw: a1 60%, a2 30%, b 40%, c 40%
Wysokość warstw: a1 28 m, a2 16 m, b 4 m, c max 1 m średnio 0,4 m
Gatunki:
warstwa a1: *Alnus glutinosa* 3, *Fraxinus excelsior* 2
warstwa a2: *Acer negundo* 3, *Acer pseudoplatanus* +
warstwa b: *Acer negundo* 3, *Acer pseudoplatanus* +, *Padus avium* 2, *Ribes schlehtendalii* +, *Sambucus nigra* +
warstwa c: *Acer negundo* +, *Acer pseudoplatanus* +, *Aegopodium podagraria* 1, *Alliaria petiolata* 1, *Carex acutiformis* +, *Ficaria verna* ob., *Fraxinus excelsior* 2, *Galeopsis pubescens* +, *Galium aparine* +, *Geranium robertianum* +, *Geum urbanum* +, *Humulus lupulus* +, *Impatiens parviflora* 2, *Iris pseudacorus* +, *Lysimachia vulgaris* +, *Padus avium* + *Poa trivialis* +, *Quercus robur* +, *Rubus caesius* 1, *Stachys sylvatica* +, *Urtica dioica* +

Zdjęcie fitosocjologiczne IV

Współrzędne geograficzne środka: N 52 24.191, E 17 16.977
Wysokość n.p.m.: max 98, min 98, śr 98 m
Powierzchnia zdjęcia: 100 m²
Nachylenie i ekspozycja: brak
Zwarcie warstw: a1 55%, a2 40%, b 40%, c 70%, d 20%
Wysokość warstw: a1 22 m, a2 17 m, b 3 m, c max 0,7 m średnio 0,4 m
Gatunki:
warstwa a1: *Alnus glutinosa* 2, *Fraxinus excelsior* 3
warstwa a2: *Acer negundo* 3, *Padus avium* 1, *Ulmus* sp. +
warstwa b: *Acer negundo* 3, *Acer pseudoplatanus* +, *Padus avium* 2, *Ribes schlehtendalii* +, *Sambucus nigra* +,
warstwa c: *Acer negundo* +, *Acer pseudoplatanus* 1, *Brachypodium sylvaticum* 1, *Carex acutiformis* +, *Chaerophyllum temulum* +, *Cirsium oleraceum* +, *Deschampsia caespitosa* +, *Euonymus europaea* +, *Ficaria verna* ob., *Fraxinus excelsior* 2, *Galium aparine* 1, *Geranium robertianum* 1, *Geum urbanum* 1, *Glechoma hederacea* 2, *Humulus lupulus* +, *Impatiens parviflora* 3, *Iris pseudacorus* +, *Lysimachia vulgaris* +, *Lysimachia nummularia* +, *Maianthemum bifolium* +, *Padus avium* +, *Poa trivialis* 1, *Ribes schlehtendalii* +, *Rubus caesius* 1, *Sambucus nigra* +, *Stachys sylvatica* 2, *Ulmus* sp. +, *Urtica dioica* 1
warstwa d: *Eurynchium* sp. 2

Transekt		
Parametry/wskaźniki	Wartość parametru/wskaźnika	Ocena parametru/wskaźnika
Powierzchnia siedliska	2,9 ha	U1
Gatunki charakterystyczne	Olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> 1-60% jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i> 1-20% czeremcha zwyczajna <i>Padus avium</i> 1-20% pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> 1-5% tojeść zwyczajna <i>Lysimachia vulgaris</i> 1-5%	FV
Gatunki dominujące	a1: Olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> 20-60% Wierzba biała <i>Salix alba</i> 65% jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i> 15-40% dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> 15% a2: klon jawor <i>Acer pseudoplatanus</i> 40% wiąz <i>Ulmus</i> sp. 40% klon jesionolistny <i>Acer negundo</i> 40% b: klon jawor <i>Acer pseudoplatanus</i> 15% wiąz <i>Ulmus</i> sp. 40% klon jesionolistny <i>Acer negundo</i> 40% czeremcha zwyczajna <i>Padus avium</i> 15% c: klon jawor <i>Acer pseudoplatanus</i> 20%	U1

	<p>podagrycznik pospolity <i>Aegopodium podagraria</i> 15-40%</p> <p>kłosownica leśna <i>Brachypodium sylvaticum</i> 15%</p> <p>konwalia majowa <i>Convallaria majalis</i> 10%</p> <p>jeżyna popielica <i>Rubus caesius</i> 10%</p> <p>jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i> 20%</p> <p>niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> 40%</p> <p>bluszcz kurdybanek <i>Glechoma hederacea</i> 10%</p> <p>czyściec leśny <i>Stachys sylvatica</i> 10%</p> <p>d:</p> <p><i>Eurynchium sp.</i> 10%</p>	
Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	<p>klon jawor <i>Acer pseudoplatanus</i> 1-40%</p> <p>klon jesionolistny <i>Acer negundo</i> 40%</p>	U1
Obce gatunki inwazyjne w runie i podszybie	<p>b</p> <p>klon jesionolistny <i>Acer negundo</i> 40%</p> <p>c</p> <p>niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> 1-40%</p>	U1
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	<p>klon jawor <i>Acer pseudoplatanus</i> 1-40%</p> <p>podagrycznik pospolity <i>Aegopodium podagraria</i> 15-40%</p>	FV
Martwe drewno	<p>Ok. <5% miąższości żywego drzewostanu.</p> <p>Martwe drewno stojące i leżące olszy czarnej, wierzby białej, klonów, dęba szypułkowego oraz krzewów</p>	U1
Martwe drewno wielkowymiarowe (leżące lub stojące >3m długości i >50 cm średnicy)	2/ha	U1
Wiek drzewostanu	<p>Starodrzew</p> <p>Udział drzew >100 lat: 50%</p> <p>Udział drzew >50 lat: 10%</p>	FV
Pionowa struktura roślinności	Naturalna; dobrze rozwinięta warstwa krzewów i runa leśnego	FV
Naturalne odnowienie drzewostanu	<p><i>Fraxinus excelsior</i> 1-20%</p> <p><i>Acer pseudoplatanus</i> 1-20%</p> <p><i>Padus avium</i> 1-20%</p> <p><i>Alnus glutinosa</i> 1-5%</p> <p><i>Salix fragilis</i> 1%</p> <p><i>Quercus robur</i> <1%-1%</p> <p><i>Ulmus sp.</i> 1-40%</p>	FV
Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskiwaniem drewna	brak	FV
Inne zniekształcenia		FV
Perspektywy ochrony	W projekcie planu urządzenia lasu drzewostan przewidziany do zagospodarowania. Naturalne	

	procesy powinny stopniowo unaturalniać strukturę. Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy.	
Ocena ogólna		
	U1	
Działalność człowieka		
Kod	Nazwa działalności	Intensywność
160	Gospodarka leśna - ogólnie	-
166	Usuwanie martwych i umierających drzew	-

T40

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	1230, 2180 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnetum glutinoso-incanae</i> , olsy źródliskowe)
Nazwa stanowiska	
Typ stanowiska	
Zbiorowiska roślinne	Fraxino-Alnetum
Opis siedliska na stanowisku	Różnice wysokości do 2m. Niewielki spadek terenu w kierunku południowym. W sąsiedztwie transektu i w płacie kąpielisko dzików. Transekt zlokalizowany w rynn timerobnego ciekutwodnego. Komplex stanowi bardzo wąski pas. W sąsiedztwie płatu inicjalne postaci łągu wiązowo-jesionowego, nasadzenia topoli osiki oraz sosny.
Powierzchnia płatów siedliska	0,05 ha
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	
Wymiary transektu	10 x 200m
Wysokość n.p.m.	113-115
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	
Zagrożenia	Nieprawidłowa gospodarka leśna, zmiana stosunków wodnych. Rynna ciekutzaśmieccona - zagrożenie eutrofizacją. Inwazja klonu jesionolistnego <i>Acer negundo</i> i niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i> z sąsiedztwa
Inne wartości przyrodnicze	Brak danych
Monitoring jest wymagany	Tak
Uzasadnienie	Nietypowy skład florystyczny siedliska. Wskazane jest monitorowanie tendencji dynamicznych siedliska
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Nie

Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy
Data kontroli	22.08.2012
Uwagi	-
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcie fitosocjologiczne I	
Współrzędne geograficzne środka: N 52 23.869, E 17 19.048 Wysokość n.p.m.: max 113, min 113, śr 113 m Powierzchnia zdjęcia: 100 m² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: a 75%, b 15%, c 25% Wysokość warstw: a 20 m, b 7 m (okap), c max 0,4 m średnio 0,15 m Gatunki: warstwa a: <i>Alnus glutinosa</i> 4, <i>Populus tremula</i> 3 warstwa b: <i>Corylus avellana</i> 2 warstwa c: <i>Alliaria petiolata</i> 1, <i>Carex sp.</i> +, <i>Fallopia convolvulus</i> +, <i>Fraxinus excelsior</i> 2, <i>Galium palustre</i> +, <i>Geum urbanum</i> +, <i>Impatiens parviflora</i> r, <i>Lycopus europaeus</i> +, <i>Moehringia trinervia</i> 1, <i>Myosoton aquaticum</i> +, <i>Plantago intermedia</i> +, <i>Poa trivialis</i> +, <i>Polygonum hydropiper</i> +, <i>Populus tremula</i> +, <i>Ranunculus repens</i> +, <i>Rorippa amphibia</i> +, <i>Rubus idaeus</i> +, <i>Sambucus nigra</i> +, <i>Scrophularia nodosa</i> +, <i>Stachys sylvatica</i> +, <i>Ulmus sp.</i> 1, <i>Urtica dioica</i> 1	
Zdjęcie fitosocjologiczne II	
Współrzędne geograficzne środka: Wysokość n.p.m.: max 114, min 114, śr 114 m Powierzchnia zdjęcia: 100 m² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: a 75%, b 70%, c 10% Wysokość warstw: a 25 m, b 8 m, c max 0,1 m średnio 0,3 m Gatunki: warstwa a: <i>Alnus glutinosa</i> 4, <i>Populus tremula</i> 1 warstwa b: <i>Alnus glutinosa</i> 1, <i>Corylus avellana</i> 4 warstwa c: <i>Acer pseudoplatanus</i> 1, <i>Aegopodium podagraria</i> +, <i>Alliaria petiolata</i> +, <i>Asarum europaeum</i> +, <i>Carex sp.</i> +, <i>Chelidonium majus</i> r, <i>Cornus sanguinea</i> +, <i>Fraxinus excelsior</i> +, <i>Galeopsis pubescens</i> +, <i>Geranium robertianum</i> +, <i>Moehringia trinervia</i> +, <i>Polygonum hydropiper</i> +, <i>Populus tremula</i> +, <i>Ranunculus repens</i> +, <i>Sambucus nigra</i> +, <i>Urtica dioica</i> +	
Zdjęcie fitosocjologiczne III	
Współrzędne geograficzne środka: N 52 23.954, E 17 19.080 Wysokość n.p.m.: max 115, min 115, śr 115 m Powierzchnia zdjęcia: 100m² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: a 60%, b 40%, c 10%, d znikome Wysokość warstw: a 20 m, b 5 m, c max 0,3 m średnio 0,2 m Gatunki: warstwa a: <i>Alnus glutinosa</i> 4 warstwa b: <i>Acer negundo</i> 1, <i>Alnus glutinosa</i> 1, <i>Corylus avellana</i> 2 warstwa c: <i>Acer pseudoplatanus</i> 1, <i>Aegopodium podagraria</i> +, <i>Alliaria petiolata</i> +, <i>Brachypodium sylvaticum</i> 1, <i>Carex sylvatica</i> +, <i>Chaerophyllum temulum</i> +, <i>Chrysosplenium alternifolium</i> +, <i>Deschampsia caespitosa</i> +, <i>Dryopteris spinulosa</i> +, <i>Equisetum arvense</i> +, <i>Fraxinus excelsior</i> +, <i>Galium aparine</i> +, <i>Geum urbanum</i> +, <i>Myosoton aquaticum</i> +, <i>Oxalis acetosella</i> +, <i>Ranunculus repens</i> +, <i>Rubus caesius</i> 1, <i>Rubus idaeus</i> +, <i>Solanum dulcamara</i> +, <i>Stachys sylvatica</i> +, <i>Stellaria media</i> +, <i>Taraxacum officinale</i> r, <i>Ulmus sp.</i> +, <i>Urtica dioica</i> +, <i>Viola reichenbachiana</i> + warstwa d: <i>Eurynchium sp.</i> +	

Transekt		
Parametry/wskaźniki	Wartość parametru/wskaźnika	Ocena parametru/wskaźnika
Powierzchnia siedliska	0,05 ha	U1
Gatunki charakterystyczne	Olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> 5-60% jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i> 1-15% pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> 1-5%	U1

	śledziennica skrętolistna <i>Chrysosplenium alternifolium</i> 1%			
Gatunki dominujące	a: Olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> 60% Topola osika <i>Populus tremula</i> 5-30% b: Leszczyna pospolita <i>Corylus avellana</i> 15-60% c: jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i> 15% d: <i>Eurynchium sp.</i> 1%		U1	
Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	brak		FV	
Obce gatunki inwazyjne w runie i podszybie	c niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> <1%		FV	
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> 1 - 80% turzycza błotna <i>Carex acutiformis</i> 15-80% mięta wodna <i>Mentha aquatica</i> 40%		FV	
Martwe drewno	Ok. <5% miąższości żywego drzewostanu. Martwe drewno stojące i leżące olszy czarnej		U1	
Martwe drewno wielkowymiarowe (leżące lub stojące >3m długości i >50 cm średnicy)	brak		U1	
Wiek drzewostanu	Starodrzew Udział drzew >100 lat: 40% Udział drzew >50 lat: 5%		FV	
Pionowa struktura roślinności	Naturalna; słabo rozwinięta warstwa krzewów i runa leśnego		U1	
Naturalne odnowienie drzewostanu	<i>Fraxinus excelsior</i> 1-15% <i>Ulmus sp.</i> 5% <i>Alnus glutinosa</i> 5% <i>Acer pseudoplatanus</i> 5% <i>Populus tremula</i> 1%		FV	
Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskiwaniem drewna	brak		FV	
Inne zniekształcenia	Olsze częściowo odroślowe i w kępach		U1	
Perspektywy ochrony	W projekcie planu urządzenia lasu drzewostan przewidziany do zagospodarowania. Naturalne procesy powinny stopniowo unaturalniać strukturę. Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy.			
Ocena ogólna				
	U1			
Działalność człowieka				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Opis
160	Gospodarka leśna - ogólnie		-	Potencjalne wprowadzanie gatunków drzew iglastych oraz rodzimych spoza naturalnego zasięgu występowania i obcych geograficznie
166	Usuwanie martwych i umierających drzew		-	

2.11. Siedlisko 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*)

T3

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe Ficario-Ulmetum
Nazwa stanowiska	
Typ stanowiska	
Zbiorowiska roślinne	<i>Quercu-Ulmetum</i>
Opis siedliska na stanowisku	Dominacja ekspozycji północnej. Nachylenie terenu od znikomego do 20-30°. W otoczeniu sieć ścieżek pieszych i rowerowych oraz obecność infrastruktury rekreacyjnej. Drzewostan rozluźniony, dostęp światła bocznego. ślady po wyciętych drzewach. Duża ilość nie rozłożonych kupuli. Struktura przestrzenna płatu zaburzona. Drzewostan o charakterze parkowym. Niektóre płaty nawiązują do żywej buczyny.
Powierzchnia płatów siedliska	3,2 ha
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	
Wymiary transektu	10 x 200 m
Wysokość n.p.m.	75-82
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	
Zagrożenia	Nieprawidłowa gospodarka leśna, zmiana stosunków wodnych. Eutofizacja, zaśmiecanie, presja turystyczna, rozjeżdżanie podłoża rowerami, wydeptywanie. Ekspansja niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i> , dębu czerwonego <i>Quercus rubra</i> , orzecha włoskiego <i>Juglans regia</i> i klonu cukrowego <i>Acer saccharinum</i> .
Inne wartości przyrodnicze	Brak danych
Monitoring jest wymagany	Tak
Uzasadnienie	Nietypowy skład florystyczny siedliska. Wskazane jest monitorowanie tendencji dynamicznych siedliska
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Nie
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy. Ograniczenie presji turystycznej.
Data kontroli	08.08.2012
Uwagi	-
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcie fitosocjologiczne I	

<p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 25.168, E 17 04.541</p> <p>Wysokość n.p.m.: max 76, min 75, śr 75,5 m</p> <p>Powierzchnia zdjęcia: 100 m²</p> <p>Nachylenie i ekspozycja: północna zn – 20°</p> <p>Zwarcie warstw: a 90%, c 5%</p> <p>Wysokość warstw: a 30 m, c max 0,3 m, średnio 0,15 m</p> <p>Gatunki:</p> <p>warstwa a: <i>Fagus sylvatica</i> 5</p> <p>c: <i>Acer saccharinum</i> +, <i>Chelidonium majus</i> +, <i>Fagus sylvatica</i> +, <i>Geum urbanum</i> r, <i>Impatiens parviflora</i> +, <i>Padus avium</i> r, <i>Robinia pseudacacia</i> +, <i>Rosa canina</i> r, <i>Sambucus nigra</i> r, <i>Sorbus aucuparia</i> r, <i>Viola arvensis</i> +, <i>Viola odorata</i> +</p>
Zdjęcie fitosocjologiczne II
<p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 25.218, E 17 04.554</p> <p>Wysokość n.p.m.: max 78, min 76, śr 77m</p> <p>Powierzchnia zdjęcia: 100 m²</p> <p>Nachylenie i ekspozycja: północna 15– 30°</p> <p>Zwarcie warstw: a 90%, b 10%, c 95%</p> <p>Wysokość warstw: a 30 m, b 2 m, c max 0,5 m, średnio 0,3 m</p> <p>Gatunki:</p> <p>warstwa a: <i>Fagus sylvatica</i> 5, <i>Quercus rubra</i> +</p> <p>b: <i>Fagus sylvatica</i> 1, <i>Juglans regia</i> +, <i>Prunus spinosa</i> r, <i>Ribes schlechtendalii</i> 1, <i>Sambucus nigra</i> +, <i>Sorbus intermedia</i> r</p> <p>c: <i>Euonymus europaea</i> +, <i>Fagus sylvatica</i> +, <i>Fraxinus excelsior</i> r, <i>Hedera helix</i> 5, <i>Impatiens parviflora</i> +, <i>Rubus caesius</i> r, <i>Sambucus nigra</i> +, <i>Viola odorata</i> +</p>
Zdjęcie fitosocjologiczne III
<p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 25.262, E 17 04.574</p> <p>Wysokość n.p.m.: max 82, min 80, śr 81m</p> <p>Powierzchnia zdjęcia: 100m²</p> <p>Nachylenie i ekspozycja: brak</p> <p>Zwarcie warstw: a1 65%, a2 znikome, b 5%, c 100%</p> <p>Wysokość warstw: a1 25m, a2 8m, b 1,7m, c max 1,4m średnio 40cm</p> <p>Gatunki:</p> <p>warstwa a1: <i>Ulmus</i> sp. 4, <i>Quercus robur</i> 1,</p> <p>a2: <i>Ulmus</i> sp. +</p> <p>b: <i>Acer platanoides</i> +, <i>Crataegus monogyna</i> +, <i>Juglans regia</i> +, <i>Padus avium</i> +, <i>Prunus spinosa</i> 1, <i>Sambucus nigra</i> 1, <i>Ulmus</i> sp. +</p> <p>c: <i>Chaerophyllum temulum</i> +, <i>Chelidonium majus</i> +, <i>Fagus sylvatica</i> +, <i>Fallopia dumentorum</i> r, <i>Geranium robertianum</i> +, <i>Geum urbanum</i> +, <i>Hedera helix</i> 5, <i>Impatiens parviflora</i> 3, <i>Lamium maculatum</i> +, <i>Lapsana communis</i> r, <i>Moehringia trinervia</i> +, <i>Prunus spinosa</i> +, <i>Sambucus nigra</i> +, <i>Ulmus</i> sp. +, <i>Urtica dioica</i> +</p>

Transekt		
Parametry/wskaźniki	Wartość parametru/wskaźnika	Ocena parametru/wskaźnika
Powierzchnia siedliska	3,2 ha	U1
Gatunki charakterystyczne	???brak jednoznacznych danych w metodyce	U1
Gatunki dominujące	a buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i> 90% a1 wiąz <i>Ulmus</i> sp. 60% c bluszcz pospolity <i>Hedera helix</i> 90% niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> 1-35%	U1
Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	Dąb czerwony <i>Quercus rubra</i> 1%	U1
Obce gatunki inwazyjne w runie i podszycie	b: orzech włoski <i>Juglans regia</i> 1% jarząb szwedzki <i>Sorbus intermedia</i> 1% c niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens</i>	U1

	parviflora 1-35% klon cukrowy <i>Acer saccharinum</i> 1% robinia akacyjowa <i>Robinia pseudacacia</i> 1%			
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	bluszcz pospolity <i>Hedera helix</i> 90%		FV	
Martwe drewno	Ok. 20% miąższości żywego drzewostanu. Martwe drewno stojące i leżące olszy czarnej, klonów i brzozy		U1	
Martwe drewno wielkowymiarowe (leżące lub stojące >3m długości i >50 cm średnicy)	1/ha		U1	
Wiek drzewostanu	Starodrzew Udział drzew >100 lat: 100% Udział drzew >50 lat: 0%		FV	
Pionowa struktura roślinności	Drzewostan rozluźniony, dostęp światła bocznego. ślady po wyciętych drzewach. Struktura przestrzenna płatu zaburzona. Drzewostan o charakterze parkowym.		U1	
Naturalne odnowienie drzewostanu	<i>Fagus sylvatica</i> 1% <i>Padus avium</i> <1% <i>Sorbus aucuparia</i> <1% <i>Fraxinus excelsior</i> <1%		U1	
Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskiwaniem drewna	brak		FV	
Inne zniekształcenia	Przez płat przebiega ścieżka		FV	
Perspektywy ochrony	W projekcie planu urządzenia lasu drzewostan przewidziany do zagospodarowania. Naturalne procesy powinny stopniowo unaturalniać strukturę. Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy. Konieczne ograniczenie presji turystycznej w płatach zbiorowisk leśnych.			
Ocena ogólna				
	U1			
Działalność człowieka				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Opis
160	Gospodarka leśna - ogólnie		-	Potencjalne wprowadzanie gatunków drzew iglastych oraz rodzimych spoza naturalnego zasięgu występowania i obcych geograficznie
166	Usuwanie martwych i umierających drzew		-	

T4

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe Ficario-Ulmetum
Nazwa stanowiska	
Typ stanowiska	
Zbiorowiska roślinne	<i>Quercus-Ulmetum</i>

Opis siedliska na stanowisku	Dominacja ekspozycji północnej i północno-zachodniej. Nachylenie terenu od znikomego do 10°. W kontakcie z żyznym olsem <i>Carici elongatae-Alnetum</i> i z nasadzeniami sosnowymi. Rubietyzacja. Konieczna przebudowa drzewostanu sosnowego w sąsiedztwie i dbałość o stosunki wodne.
Powierzchnia płatów siedliska	6,6 ha
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	
Wymiary transektu	10 x 200 m
Wysokość n.p.m.	77-84
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	
Zagrożenia	Nieprawidłowa gospodarka leśna, zmiana stosunków wodnych. Pinetyzacja w związku z sąsiedztwem nasadzeń sosny - zakwaszenie i zubożenie siedliska. Ekspansja niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i> .
Inne wartości przyrodnicze	Brak danych
Monitoring jest wymagany	Tak
Uzasadnienie	Nietypowy skład florystyczny siedliska. Wskazane jest monitorowanie tendencji dynamicznych siedliska
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Nie
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy
Data kontroli	08.08.2012
Uwagi	-
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcie fitosocjologiczne I	
Współrzędne geograficzne środka: N 52 26.353, E 17 06.922 Wysokość n.p.m.: max 84, min 84, śr 84 m Powierzchnia zdjęcia: 100 m² Nachylenie i ekspozycja: znikome N Zwarcie warstw: a1 50%, a2 60%, b 20%, c 90%, d 5% Wysokość warstw: a1 30 m, a2 16 m, b 3 m, c max 1,4 m średnio 0,6 m Gatunki: warstwa a1: <i>Alnus glutinosa</i> 3 a2: <i>Crataegus monogyna</i> 1, <i>Quercus robur</i> 3, <i>Ulmus laevis</i> 1 b: <i>Betula pubescens</i> +, <i>Corylus avellana</i> 1, <i>Padus avium</i> 1, <i>Prunus spinosa</i> +, <i>Rubus idaeus</i> 2, <i>Sorbus aucuparia</i> 1 c: <i>Convallaria majalis</i> +, <i>Dryopteris spinulosa</i> 1, <i>Fraxinus excelsior</i> r, <i>Galeopsis pubescens</i> +, <i>Impatiens noli-tangere</i> 1, <i>Impatiens parviflora</i> 2, <i>Moehringia trinervia</i> +, <i>Oxalis acetosella</i> 1, <i>Pinus sylvestris</i> r, <i>Polygonum hydropiper</i> r, <i>Rubus idaeus</i> 3, <i>Rubus sp.</i> 3, <i>Sambucus nigra</i> +, <i>Sorbus aucuparia</i> +, <i>Urtica dioica</i> 1 d: <i>Atrichum undulatum</i> 1, <i>Eurynchium sp.</i> 1, <i>Plagiomnium sp.</i> 1	
Zdjęcie fitosocjologiczne II	

<p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 26.360, E 17 06.985</p> <p>Wysokość n.p.m.: max 79, min 77, śr 78 m</p> <p>Powierzchnia zdjęcia: 100 m²</p> <p>Nachylenie i ekspozycja: 10° NW</p> <p>Zwarcie warstw: a1 60%, a2 30%, b znikome, c 80%, d znikome</p> <p>Wysokość warstw: a1 30 m, a2 17 m, b 1,5 m, c max 1,4 m średnio 0,4 m</p> <p>Gatunki:</p> <p>warstwa a1: <i>Alnus glutinosa</i> 2</p> <p>a2: <i>Crataegus monogyna</i> 1, <i>Malus sylvestris</i> 1, <i>Quercus robur</i> 2</p> <p>b: <i>Crataegus monogyna</i> +, <i>Padus avium</i> +, <i>Quercus robur</i> +, <i>Ulmus laevis</i> +</p> <p>c: <i>Dryopteris spinulosa</i> +, <i>Equisetum pratense</i> +, <i>Festuca gigantea</i> +, <i>Fraxinus excelsior</i> +, <i>Geranium robertianum</i> +, <i>Glechoma hederacea</i> +, <i>Impatiens parviflora</i> +, <i>Lysimachia vulgaris</i> +, <i>Milium effusum</i> 1, <i>Oxalis acetosella</i> 2, <i>Paris quadrifolia</i> +, <i>Pinus sylvestris</i> r, <i>Rubus caesius</i> +, <i>Rubus idaeus</i> 1, <i>Rubus sp.</i> 4, <i>Sorbus aucuparia</i> +, <i>Urtica dioica</i> 1</p> <p>d: <i>Eurynchium sp.</i> +, <i>Plagiomnium undulatum</i> +</p>
Zdjęcie fitosocjologiczne III
<p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 26.368, E 17 07.040</p> <p>Wysokość n.p.m.: max 83, min 81, śr 82 m</p> <p>Powierzchnia zdjęcia: 100 m²</p> <p>Nachylenie i ekspozycja: znikome NW</p> <p>Zwarcie warstw: a1 50%, a2 30%, b 40%, c 90%, d znikome</p> <p>Wysokość warstw: a1 35 m, a2 18 m, b 5 m, c max 1,5 m średnio 0,7 m</p> <p>Gatunki:</p> <p>warstwa a1: <i>Alnus glutinosa</i> 2, <i>Betula pendula</i> 3</p> <p>a2: <i>Crataegus monogyna</i> 2, <i>Padus avium</i> +, <i>Quercus robur</i> 2, <i>Sorbus aucuparia</i> 1</p> <p>b: <i>Crataegus monogyna</i> +, <i>Euonymus europaea</i> +, <i>Prunus spinosa</i> +, <i>Rubus idaeus</i> 3, <i>Sambucus nigra</i> +</p> <p>c: <i>Carex acutiformis</i> +, <i>Dryopteris spinulosa</i> +, <i>Equisetum pratense</i> +, <i>Galeopsis tetrahit</i> +, <i>Impatiens parviflora</i> 2, <i>Lysimachia vulgaris</i> +, <i>Moehringia trinervia</i> +, <i>Oxalis acetosella</i> 1, <i>Padus avium</i> +, <i>Prunus spinosa</i> +, <i>Rubus idaeus</i> 3, <i>Rubus sp.</i> 3, <i>Urtica dioica</i> +</p> <p>d: <i>Atrichum undulatum</i> +, <i>Eurynchium sp.</i> +</p>

Transekt		
Parametry/wskaźniki	Wartość parametru/wskaźnika	Ocena parametru/wskaźnika
Powierzchnia siedliska	6,6 ha	U1
Gatunki charakterystyczne	???brak jednoznacznych danych w metodyce	U1
Gatunki dominujące	a1 olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> 15-35% a2 dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> 30% brzoza brodawkowata <i>Betula pendula</i> 35% głóg jednoszyjkowy <i>Crataegus monogyna</i> 10% b malina właściwa <i>Rubus idaeus</i> 10-30% c niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> 10% malina właściwa <i>Rubus idaeus</i> 30% jeżyna <i>Rubus sp.</i> 35-45% szczawik zajęczy <i>Oxalis acetosella</i> 10%	U1
Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	brak	FV
Obce gatunki inwazyjne w runie i podszycie	c niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> 10%	U1
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	malina właściwa <i>Rubus idaeus</i> 30% jeżyna <i>Rubus sp.</i> 35-45%	U1
Martwe drewno	Ok. 50% miąższości żywego drzewostanu.	U1

	Martwe drewno stojące i leżące olszy czarnej, klonów i brzozy			
Martwe drewno wielkowymiarowe (leżące lub stojące >3m długości i >50 cm średnicy)	4/ha		FV	
Wiek drzewostanu	Starodrzew Udział drzew >100 lat: 50% Udział drzew >50 lat: 20%		FV	
Pionowa struktura roślinności	Naturalna; dobrze rozwinięta warstwa krzewów i runa leśnego		FV	
Naturalne odnowienie drzewostanu	<i>Betula pubescens</i> 1% <i>Sorbus aucuparia</i> 1-5% <i>Fraxinus excelsior</i> <1% <i>Crataegus monogyna</i> <i>Padus avium</i> 1% <i>Quercus robur</i> 1% <i>Ulmus laevis</i> 1%		FV	
Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskiwaniem drewna	brak		FV	
Inne zniekształcenia	brak		FV	
Perspektywy ochrony	W projekcie planu urządzenia lasu drzewostan przewidziany do zagospodarowania. Naturalne procesy powinny stopniowo unaturalniać strukturę. Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy. Konieczna przebudowa drzewostanu sosnowego w sąsiedztwie i dbałość o stosunki wodne.			
Ocena ogólna				
	U1			
Działalność człowieka				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Opis
160	Gospodarka leśna - ogólnie		-	Potencjalne wprowadzanie gatunków drzew iglastych oraz rodzimych spoza naturalnego zasięgu występowania i obcych geograficznie
166	Usuwanie martwych i umierających drzew		-	

T8

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe Ficario-Ulmetum
Nazwa stanowiska	
Typ stanowiska	
Zbiorowiska roślinne	<i>Quercus-Ulmetum</i>
Opis siedliska na stanowisku	Dominacja ekspozycji północno-wschodniej. Nachylenie terenu od znikomego do 25°. Sąsiedztwo południowego brzegu Jeziora Uzarzewskiego. Powierzchnia zdjęcia 2 pofałdowana, o bardzo urozmaiconym reliefie. Zdjęcie 3 wykonane na stoku o różnicach wysokości około 2m. Płat przecięty słabo

	jeżdżoną drogą. W kontakcie z żyznym olsem <i>Carici elongatae-Alnetum</i> , z nasadzeniami sosny z dużym udziałem klonu jesionolistnego. W sąsiedztwie pozostałości sadów ze śliwą domową.
Powierzchnia płatów siedliska	6,9 ha
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	
Wymiary transektu	10 x 200m
Wysokość n.p.m.	86-89
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	
Zagrożenia	Nieprawidłowa gospodarka leśna, zmiana stosunków wodnych. Eutrofizacja w wyniku zaśmiecania. Ekspansja klonu jesionolistnego <i>Acer negundo</i> z sąsiedztwa, niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i> oraz śliwy domowej <i>Prunus domestica</i> z pozostałości dawnych sadów.
Inne wartości przyrodnicze	Brak danych
Monitoring jest wymagany	Tak
Uzasadnienie	Nietypowy skład florystyczny siedliska. Wskazane jest monitorowanie tendencji dynamicznych siedliska
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Nie
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy
Data kontroli	08.08.2012
Uwagi	-
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcie fitosocjologiczne I	
Współrzędne geograficzne środka: N 52 26.755, E 17 08.063 Wysokość n.p.m.: max 88, min 87, śr 87,5 m Powierzchnia zdjęcia: 100 m ² Nachylenie i ekspozycja: znikome NE Zwarcie warstw: a 65%, b 30%, c 80%, d 10% Wysokość warstw: a 25 m, b 4 m, c max 1,6 m średnio 1 m Gatunki: warstwa a: <i>Acer platanoides</i> 2, <i>Alnus glutinosa</i> 1, <i>Alnus incana</i> 3, <i>Fraxinus excelsior</i> 1 b: <i>Alnus incana</i> 2, <i>Fraxinus excelsior</i> +, <i>Ribes schlechtendalii</i> +, <i>Sambucus nigra</i> 3 c: <i>Acer negundo</i> r, <i>Acer platanoides</i> +, <i>Alliaria petiolata</i> 1, <i>Alnus incana</i> +, <i>Anthriscus sylvestris</i> 1, <i>Cerasus avium</i> +, <i>Chaerophyllum temulum</i> 2, <i>Chelidonium majus</i> +, <i>Dryopteris filix-mas</i> 1, <i>Dryopteris spinulosa</i> +, <i>Festuca gigantea</i> +, <i>Ficaria verna</i> ob., <i>Fraxinus excelsior</i> +, <i>Galeopsis pubescens</i> r, <i>Galium aparine</i> 2, <i>Geum urbanum</i> 1, <i>Glechoma hederacea</i> +, <i>Impatiens parviflora</i> 3, <i>Moehringia trinervia</i> +, <i>Poa nemoralis</i> +, <i>Poa trivialis</i> +, <i>Ribes schlechtendalii</i> +, <i>Rubus caesius</i> 2, <i>Rubus idaeus</i> 2, <i>Sambucus nigra</i> +, <i>Stachys sylvatica</i> +, <i>Urtica dioica</i> 3 d: <i>Eurynchium</i> sp. 1, <i>Plagiomnium</i> sp. 1	
Zdjęcie fitosocjologiczne II	

<p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 26.789, E 17 08.000</p> <p>Wysokość n.p.m.: max 88, min 86, śr 87 m</p> <p>Powierzchnia zdjęcia: 100m²</p> <p>Nachylenie i ekspozycja: 25°-znikome NE</p> <p>Zwarcie warstw: a1 60%, a2 30%, b 30%, c 80%, d 10%</p> <p>Wysokość warstw: a1 35 m, a2 15 m, b 5 m, c max 1,6 m średnio 0,7 m</p> <p>Gatunki:</p> <p>warstwa a1: <i>Alnus glutinosa</i> 1, <i>Alnus incana</i> 1, <i>Betula pendula</i> 3</p> <p>a2: <i>Acer platanoides</i> 2</p> <p>b: <i>Alnus incana</i> +, <i>Prunus insititia</i> 2, <i>Prunus spinosa</i> +, <i>Sambucus nigra</i> 2</p> <p>c: <i>Aegopodium podagraria</i> 2, <i>Alliaria petiolata</i> 1, <i>Brachypodium sylvaticum</i> +, <i>Chaerophyllum temulum</i> 2, <i>Dactylis glomerata</i> r, <i>Fraxinus excelsior</i> +, <i>Galium aparine</i> 2, <i>Geranium robertianum</i> +, <i>Geum urbanum</i> +, <i>Impatiens parviflora</i> 3, <i>Lapsana communis</i> r, <i>Moehringia trinervia</i> 1, <i>Poa trivialis</i> +, <i>Ranunculus repens</i> +, <i>Rhamnus cathartica</i> +, <i>Sambucus nigra</i> +, <i>Stachys sylvatica</i> +, <i>Urtica dioica</i> 2, <i>Veronica chamaedrys</i> r</p> <p>d: <i>Eurynchium sp.1</i>, <i>Plagiomnium undulatum</i> 1</p>	Zdjęcie fitosocjologiczne III
<p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 26.811, E 17 07.947</p> <p>Wysokość n.p.m.: max 89, min 87, śr 88 m</p> <p>Powierzchnia zdjęcia: 100 m²</p> <p>Nachylenie i ekspozycja: 25° NE</p> <p>Zwarcie warstw: a1 60%, a2 40%, b 20%, c 70%, d 5%</p> <p>Wysokość warstw: a1 25 m, a2 20 m, b 4 m, c max 1,5 m średnio 1 m</p> <p>Gatunki:</p> <p>warstwa a1: <i>Acer platanoides</i> 2, <i>Alnus glutinosa</i> 2, <i>Alnus incana</i> 2</p> <p>a2: <i>Acer platanoides</i> 3</p> <p>b: <i>Alnus incana</i> +, <i>Crataegus monogyna</i> +, <i>Ribes schlehtendalii</i> +, <i>Sambucus nigra</i> 1, <i>Viburnum opulus</i> 2</p> <p>c: <i>Acer negundo</i> 3, <i>Acer platanoides</i> +, <i>Alliaria petiolata</i> +, <i>Cerasus avium</i> +, <i>Chaerophyllum temulum</i> 1, <i>Chelidonium majus</i> +, <i>Dryopteris filix-mas</i> +, <i>Dryopteris spinulosa</i> +, <i>Ficaria verna</i> ob., <i>Fraxinus excelsior</i> +, <i>Geum urbanum</i> +, <i>Impatiens parviflora</i> 3, <i>Lapsana communis</i> +, <i>Moehringia trinervia</i> +, <i>Ranunculus repens</i> +, <i>Ribes schlehtendalii</i> +, <i>Rubus caesius</i> +, <i>Sambucus nigra</i> 1, <i>Stachys sylvatica</i> +, <i>Urtica dioica</i> +</p> <p>d: <i>Eurynchium sp. 1</i>, <i>Musci sp.1</i></p>	

Transekt		
Parametry/wskaźniki	Wartość parametru/wskaźnika	Ocena parametru/wskaźnika
Powierzchnia siedliska	5,2 ha	U1
Gatunki charakterystyczne	???brak jednoznacznych danych w metodyce	U1
Gatunki dominujące	a klon zwyczajny <i>Acer platanoides</i> 10% olsza szara <i>Alnus incana</i> 35% a1 brzoza brodawkowata <i>Betula pendula</i> 35% klon zwyczajny <i>Acer platanoides</i> 10% olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> 10% olsza szara <i>Alnus incana</i> 10% a2 klon zwyczajny <i>Acer platanoides</i> 10-35% b olsza szara <i>Alnus incana</i> 10% dziki bez czarny <i>Sambucus nigra</i> 10-35% śliwa wiśniowa <i>Prunus insititia</i> 10% kalina koralowa <i>Viburnum opulus</i> 15% c świerząbek gajowy <i>Chaerophyllum temulum</i> 10% prytulia czepna <i>Galium aparine</i> 15% niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> 35% jeżyna popielica <i>Rubus caesius</i> 10%	U1

	malina właściwa <i>Rubus idaeus</i> 15% pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> 10-30% podagrycznik pospolity <i>Aegopodium podagraria</i> 10% klon jesionolistny <i>Acer negundo</i> 35%			
Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	a1 olsza szara <i>Alnus incana</i> 5-40%	U1		
Obce gatunki inwazyjne w runie i podszybie	b śliwa wiśniowa <i>Prunus insititia</i> 10% olsza szara <i>Alnus incana</i> 1-15% c niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> 35% klon jesionolistny <i>Acer negundo</i> 35%	U1		
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> 10-30%	U1		
Martwe drewno	Ok. 20% miąższości żywego drzewostanu. Martwe drewno stojące i leżące olszy czarnej, klonów i brzozy	U1		
Martwe drewno wielkowymiarowe (leżące lub stojące >3m długości i >50 cm średnicy)	2/ha	U1		
Wiek drzewostanu	Starodrzew Udział drzew >100 lat: 60% Udział drzew >50 lat: 15%	FV		
Pionowa struktura roślinności	Naturalna; dobrze rozwinięta warstwa krzewów i runa leśnego	U1		
Naturalne odnowienie drzewostanu	<i>Acer platanoides</i> 1% <i>Alnus incana</i> 10% <i>Fraxinus excelsior</i> 1% <i>Cerasus avium</i> 1%	FV		
Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskiwaniem drewna	brak	FV		
Inne zniekształcenia	brak	FV		
Perspektywy ochrony	W projekcie planu urządzenia lasu drzewostan przewidziany do zagospodarowania. Naturalne procesy powinny stopniowo unaturalniać strukturę. Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy.			
Ocena ogólna				
	U1			
Działalność człowieka				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Opis
160	Gospodarka leśna - ogólnie		-	Potencjalne wprowadzanie gatunków drzew iglastych oraz rodzimych spoza naturalnego zasięgu występowania i obcych geograficznie
166	Usuwanie martwych i umierających drzew		-	

T17

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe Ficario-Ulmetum
Nazwa stanowiska	
Typ stanowiska	
Zbiorowiska roślinne	<i>Quercu-Ulmetum</i>
Opis siedliska na stanowisku	Przewaga terenu płaskiego. Różnice wysokości rzędu 5 m. Niewielkie spadki terenu w kierunku południowym. W niektórych miejscach ekspozycja północna lub wschodnia. Nachylenie 0-20°. Gruźelkowata struktura gleby. Obecność korzeni drzew na powierzchni gleby. Zdjęcia wykonane w sąsiedztwie szosy. Płat przecięty zwierzęcą ścieżką. Fruticetyzacja i geranietyzacja. W kompleksie obecne martwe i obumierające jesiony.
Powierzchnia płatów siedliska	1,6 ha
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	
Wymiary transektu	10 x 200m
Wysokość n.p.m.	79-84
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	
Zagrożenia	Nieprawidłowa gospodarka leśna, zmiana stosunków wodnych. Nielegalna wycinka drzew. Ekspansja niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i> . Potencjalna pinetyzacja - zakwaszenie i zubożenie siedliska w związku z obecnością świerka, jako gatunku obcego geograficznie.
Inne wartości przyrodnicze	Brak danych
Monitoring jest wymagany	Tak
Uzasadnienie	Nietypowy skład florystyczny siedliska. Wskazane jest monitorowanie tendencji dynamicznych siedliska
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Nie
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy. Wycinka świerków
Data kontroli	08.08.2012
Uwagi	-
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcie fitosocjologiczne I	

<p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.052, E 17 09.653</p> <p>Wysokość n.p.m.: max 79, min 79, śr 79m</p> <p>Powierzchnia zdjęcia: 100 m²</p> <p>Nachylenie i ekspozycja: brak</p> <p>Zwarcie warstw: a1 55%, a2 20%, b 20%, c 80%, d 20%</p> <p>Wysokość warstw: a1 28 m, a2 25 m, b 4 m, c max 0,4 m średnio 0,15 m</p> <p>Gatunki:</p> <p>warstwa a1: <i>Alnus glutinosa</i> 4</p> <p>a2: <i>Padus avium</i> 2</p> <p>b: <i>Corylus avellana</i> 2, <i>Euonymus europaea</i> +, <i>Fraxinus excelsior</i> +, <i>Padus avium</i> +, <i>Ribes nigrum</i> +, <i>Sambucus nigra</i> 4</p> <p>c: <i>Alliaria petiolata</i> 2, <i>Carduus crispus</i> +, <i>Euonymus europaea</i> +, <i>Ficaria verna</i> ob., <i>Fraxinus excelsior</i> +, <i>Geranium robertianum</i> 1, <i>Geum urbanum</i> +, <i>Moehringia trinervia</i> r, <i>Populus tremula</i> +, <i>Quercus robur</i> +, <i>Ranunculus repens</i> +, <i>Ribes nigrum</i> +, <i>Ribes schlehtendali</i> +, <i>Rubus caesius</i> +, <i>Sambucus nigra</i> 2, <i>Solanum dulcamara</i> +, <i>Stellaria media</i> +, <i>Taraxacum officinale</i> r, <i>Urtica dioica</i> 1, <i>Viburnum opulus</i> +</p> <p>d: <i>Eurynchium</i> sp.2</p>
<p>Zdjęcie fitosocjologiczne II</p> <p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.060, E 17 09.684</p> <p>Wysokość n.p.m.: max 84, min 84, śr 84 m</p> <p>Powierzchnia zdjęcia: 100 m²</p> <p>Nachylenie i ekspozycja: 20° - znikome N</p> <p>Zwarcie warstw: a1 60%, a2 20%, b 25%, c 10%, d 15%</p> <p>Wysokość warstw: a1 28 m, a2 15 m, b 5 m, c max 0,6 m średnio 0,2 m</p> <p>Gatunki:</p> <p>warstwa a1: <i>Alnus glutinosa</i> 1, <i>Populus tremula</i> 4</p> <p>a2: <i>Padus avium</i> 2</p> <p>b: <i>Crataegus monogyna</i> 1, <i>Euonymus europaea</i> +, <i>Lonicera xylosteum</i> 1, <i>Padus avium</i> 1, <i>cathartica</i> 1, <i>Sambucus nigra</i> 1</p> <p>c: <i>Acer campestre</i> +, <i>Alliaria petiolata</i> +, <i>Carduus crispus</i> +, <i>Chaerophyllum temulum</i> +, <i>Crataegus monogyna</i> +, <i>Dryopteris filix-mas</i> +, <i>Euonymus europaea</i> +, <i>Fraxinus excelsior</i> +, <i>Geranium robertianum</i> +, <i>Geum urbanum</i> +, <i>Humulus lupulus</i> +, <i>Impatiens parviflora</i> +, <i>Lonicera xylosteum</i> +, <i>Moehringia trinervia</i> +, <i>Padus avium</i> +, <i>Poa trivialis</i> +, <i>Populus tremula</i> +, <i>Quercus robur</i> +, <i>Ranunculus repens</i> +, <i>Rhamnus cathartica</i> +, <i>Ribes nigrum</i> +, <i>Ribes schlehtendalii</i> +, <i>Rubus caesius</i> +, <i>Sambucus nigra</i> +, <i>Stachys sylvatica</i> +, <i>Viburnum opulus</i> 1</p> <p>d: <i>Eurynchium</i> sp. 2, <i>Plagiomnium</i> sp. r</p>
<p>Zdjęcie fitosocjologiczne III</p> <p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 27.067, E 17 09.730</p> <p>Wysokość n.p.m.: max 83, min 83, śr 83 m</p> <p>Powierzchnia zdjęcia: 100 m²</p> <p>Nachylenie i ekspozycja: 0° - znikome E</p> <p>Zwarcie warstw: a1 50%, a2 20%, b 70%, c 60%, d 25%</p> <p>Wysokość warstw: a1 28 m, a2 15 m, b 8 m, c max 0,6 m średnio 0,45 m</p> <p>Gatunki:</p> <p>Warstwa a1: <i>Alnus glutinosa</i> 2, <i>Fraxinus excelsior</i> 2</p> <p>a2: <i>Padus avium</i> 2</p> <p>b: <i>Corylus avellana</i> 2, <i>Lonicera xylosteum</i> 2, <i>Padus avium</i> +, <i>Ribes schlehtendali</i> 1, <i>Sambucus nigra</i> 2</p> <p>c: <i>Ribes schlehtendali</i> +, <i>Urtica dioica</i> 1, <i>Sambucus nigra</i> 1, <i>Fraxinus excelsior</i> +, <i>Galium aparine</i> 1, <i>Geranium robertianum</i> 2, <i>Alliaria petiolata</i> 2, <i>Rubus caesius</i> 2, <i>Rhamnus cathartica</i> +, <i>Euonymus europaea</i> +, <i>Moehringia trinervia</i> +, <i>Ranunculus repens</i> +, <i>Humulus lupulus</i> +, <i>Lonicera xylosteum</i> +, <i>Carex gracilis</i> +, <i>Equisetum arvense</i> +, <i>Poa nemoralis</i> +, <i>Poa trivialis</i> +, <i>Impatiens parviflora</i> 3, <i>Lapsana communis</i> +, <i>Carduus crispus</i> +, <i>Geum urbanum</i> 1, <i>Ficaria verna</i> ob., <i>Crataegus monogyna</i> +, <i>Solanum dulcamara</i> +, <i>Myosoton aquaticum</i> +, <i>Chelidonium majus</i> +</p> <p>d: <i>Eurynchium</i> sp. 2</p>

Transekt		
Parametry/wskaźniki	Wartość parametru/wskaźnika	Ocena parametru/wskaźnika
Powierzchnia siedliska	1,6 ha	U1
Gatunki charakterystyczne	???brak jednoznacznych danych w metodyce	U1
Gatunki dominujące	a1	U1

	<p>olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> 55%</p> <p>topola osika <i>Populus tremula</i> 55%</p> <p>jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i> 25%</p> <p>a2</p> <p>czerecha zwyczajna <i>Padus avium</i> 20%</p> <p>b</p> <p>leszczyna pospolita <i>Corylus avellana</i> 20%</p> <p>wiciokrzew suchodrzew <i>Lonicera xylosteum</i> 10%</p> <p>dziki bez czarny <i>Sambucus nigra</i> 10%</p> <p>c</p> <p>czosnacek pospolity <i>Alliaria petiolata</i> 10%</p> <p>bodziszek cuchnący <i>Geranium robertianum</i> 10%</p> <p>jeżyna popielica <i>Rubus caesius</i> 10%</p> <p>niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> 1-35%</p>	
Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	brak	FV
Obce gatunki inwazyjne w runie i podszybie	c niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> 1%	U1
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	bodziszek cuchnący <i>Geranium robertianum</i> 10% czosnacek pospolity <i>Alliaria petiolata</i> 10% jeżyna popielica <i>Rubus caesius</i> 10% dziki bez czarny <i>Sambucus nigra</i> 10%	FV
Martwe drewno	Ok. 300% miąższości żywego drzewostanu. Martwe drewno stojące i leżące olszy czarnej, osiki i jesionu oraz krzewów	U1
Martwe drewno wielkowymiarowe (leżące lub stojące >3m długości i >50 cm średnicy)	3/ha	U1
Wiek drzewostanu	Starodrzew Udział drzew >100 lat: 70% Udział drzew >50 lat: 25%	FV
Pionowa struktura roślinności	Naturalna; zróżnicowana. Drzewostan miejscami rozluźniony, a struktura zaburzona	U1
Naturalne odnowienie drzewostanu	<i>Fraxinus excelsior</i> 1% <i>Padus avium</i> 1-5% <i>Populus tremula</i> 1% <i>Quercus robur</i> 1% <i>Crataegus monogyna</i> 5%	FV
Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskiwaniem drewna	brak	FV
Inne zniekształcenia	Fruticetyzacja i geranietyzacja	FV
Perspektywy ochrony	W projekcie planu urządzenia lasu drzewostan przewidziany do zagospodarowania. Naturalne procesy powinny stopniowo unaturalniać strukturę. Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy. Konieczna wycinka świerków	
Ocena ogólna		

		U1		
Działalność człowieka				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Opis
160	Gospodarka leśna - ogólnie		-	Potencjalne wprowadzanie gatunków drzew iglastych oraz rodzimych spoza naturalnego zasięgu występowania i obcych geograficznie
164	Wycinka lasu		-	
166	Usuwanie martwych i umierających drzew		-	

T32

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe Ficario-Ulmetum
Nazwa stanowiska	
Typ stanowiska	
Zbiorowiska roślinne	<i>Quercus-Ulmetum</i>
Opis siedliska na stanowisku	Teren o ekspozycji południowej i nachyleniu 10-45°. Stanowisko zlokalizowane przy krawędzi doliny Cybiny i w sąsiedztwie plaży nad północnym brzegiem Jeziora Uzarzewskiego. Zdjęcie 2 wykonane w sąsiedztwie cieku wodnego. Drzewostan miejscami silnie przerzedzony z dużym udziałem czyżni <i>Prunetum spinosae</i> . Fruticetyzacja i geranietyzacja. Obecność śmieci. Nielegalny wyręb jesionu
Powierzchnia płatów siedliska	5,2 ha
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	
Wymiary transektu	10 x 200m
Wysokość n.p.m.	73-82
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	
Zagrożenia	Nieprawidłowa gospodarka leśna, zmiana stosunków wodnych. Eutrofizacja w wyniku zaśmiecania. Nielegalna wycinka drzew. Ekspansja niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i> .
Inne wartości przyrodnicze	Brak danych
Monitoring jest wymagany	Tak
Uzasadnienie	Nietypowy skład florystyczny siedliska. Wskazane jest monitorowanie tendencji dynamicznych siedliska
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Nie
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy
Data kontroli	08.08.2012
Uwagi	-
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcie fitosocjologiczne I	

<p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 26.998, E 17 08.045</p> <p>Wysokość n.p.m.: max 74, min 73, śr 73,5 m</p> <p>Powierzchnia zdjęcia: 100 m²</p> <p>Nachylenie i ekspozycja: 10-25° S</p> <p>Zwarcie warstw: a1 30%, a2 60%, b 30%, c 75%, d znikome</p> <p>Wysokość warstw: a1 25 m, a2 15 m, b 3 m, c max 1,2 m średnio 0,8 m</p> <p>Gatunki:</p> <p>warstwa a1: <i>Alnus glutinosa</i> 2, <i>Salix alba</i> 1</p> <p>a2: <i>Acer campestre</i> 1, <i>Crataegus monogyna</i> 4</p> <p>b: <i>Acer campestre</i> +, <i>Crataegus monogyna</i> +, <i>Fraxinus excelsior</i> +, <i>Ribes schlehtendalii</i> +, <i>Sambucus nigra</i> 2,</p> <p>c: <i>Acer campestre</i> 1, <i>Aegopodium podagraria</i> +, <i>Angelica sylvestris</i> +, <i>Calystegia sepium</i> +, <i>Chaerophyllum temulum</i> 2, <i>Chelidonium majus</i> +, <i>Cirsium oleraceum</i> +, <i>Euonymus europaea</i> +, <i>Eupatorium cannabinum</i> +, <i>Ficaria verna</i> ob., <i>Fraxinus excelsior</i> +, <i>Galium aparine</i> 1, <i>Geranium robertianum</i> 1, <i>Geum urbanum</i> 2, <i>Humulus lupulus</i> +, <i>Impatiens parviflora</i> 3, <i>Iris pseudacorus</i> +, <i>Lysimachia nummularia</i> 2, <i>Moehringia trinervia</i> +, <i>Poa trivialis</i> 1, <i>Ribes schlehtendalii</i> +, <i>Sambucus nigra</i> +, <i>Stachys sylvatica</i> 1, <i>Urtica dioica</i> 1</p> <p>d: <i>Eurynchium</i> sp. +</p>
<p>Zdjęcie fitosocjologiczne II</p> <p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 26.978, E 17 08.127</p> <p>Wysokość n.p.m.: max 82, min 79, śr 80 m</p> <p>Powierzchnia zdjęcia: 100 m²</p> <p>Nachylenie i ekspozycja: 45° S</p> <p>Zwarcie warstw: a1 60%, a2 30%, b 30%, c 85%,</p> <p>Wysokość warstw: a1 27 m, a2 22 m, b 6 m, c max 1m średnio 0,6 m</p> <p>Gatunki:</p> <p>warstwa a1: <i>Acer pseudoplatanus</i> 1, <i>Fraxinus excelsior</i> 4</p> <p>a2: <i>Acer campestre</i> 1, <i>Acer pseudoplatanus</i> 2</p> <p>b: <i>Acer campestre</i> +, <i>Crataegus monogyna</i> 2, <i>Euonymus europaea</i> 2, <i>Fraxinus excelsior</i> +, <i>Sambucus nigra</i> +</p> <p>c: <i>Acer campestre</i> +, <i>Acer pseudoplatanus</i> +, <i>Alliaria petiolata</i> +, <i>Brachypodium sylvaticum</i> 2, <i>Campanula rapunculoides</i> +, <i>Chelidonium majus</i> 1, <i>Crataegus monogyna</i> +, <i>Euonymus europaea</i> 1, <i>Fraxinus excelsior</i> +, <i>Galeopsis pubescens</i> +, <i>Galium aparine</i> +, <i>Geranium robertianum</i> 1, <i>Geum urbanum</i> 2, <i>Impatiens parviflora</i> 2, <i>Rubus caesius</i> 3, <i>Stachys sylvatica</i> 1, <i>Taraxacum officinale</i> r, <i>Viola odorata</i> 2</p>
<p>Zdjęcie fitosocjologiczne III</p> <p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 26.940, E 17 08.174</p> <p>Wysokość n.p.m.: max 80, min 76, śr 78 m</p> <p>Powierzchnia zdjęcia: 100 m²</p> <p>Nachylenie i ekspozycja: 45° S</p> <p>Zwarcie warstw: a1 60%, a2 20%, b 70%, c 65%, d znikome</p> <p>Wysokość warstw: a1 30 m, a2 15 m, b 4 m, c max 0,9 m średnio 0,45 m</p> <p>Gatunki:</p> <p>warstwa a1: <i>Fraxinus excelsior</i> 4</p> <p>a2: <i>Acer platanoides</i> 1, <i>Crataegus monogyna</i> 2</p> <p>b: <i>Acer platanoides</i> +, <i>Cornus sanguinea</i> 4, <i>Crataegus monogyna</i> 1, <i>Ribes schlehtendalii</i> +, <i>Sambucus nigra</i> 1</p> <p>c: <i>Aegopodium podagraria</i> r, <i>Anthriscus sylvestris</i> +, <i>Brachypodium sylvaticum</i> +, <i>Campanula rapunculoides</i> +, <i>Chaerophyllum temulum</i> 1, <i>Chelidonium majus</i> 1, <i>Cornus sanguinea</i> +, <i>Crataegus monogyna</i> +, <i>Euonymus europaea</i> +, <i>Ficaria verna</i> ob., <i>Fraxinus excelsior</i> +, <i>Geum urbanum</i> 2, <i>Glechoma hederacea</i> 1, <i>Impatiens parviflora</i> 3, <i>Rubus caesius</i> 2, <i>Sambucus nigra</i> +, <i>Stachys sylvatica</i> 1, <i>Urtica dioica</i> +, <i>Viola odorata</i> 2</p> <p>d: <i>Eurynchium</i> sp. +</p>

Transekt		
Parametry/wskaźniki	Wartość parametru/wskaźnika	Ocena parametru/wskaźnika
Powierzchnia siedliska	5,2 ha	U1
Gatunki charakterystyczne	???brak jednoznacznych danych w metodyce	U1
Gatunki dominujące	a1 olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> 10% jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i> 65% a2 głóg jednoszyjkowy <i>Crataegus monogyna</i> 10-60% klon jawor <i>Acer pseudoplatanus</i> 10%	U1

	b dziki bez czarny <i>Sambucus nigra</i> 10% głóg jednoszyjkowy <i>Crataegus monogyna</i> 10-60% trzmielina pospolita <i>Euonymus europaea</i> 10% dereń świdwa <i>Cornus sanguinea</i> 65% c świerząbek gajowy <i>Chaerophyllum temulum</i> 10% kuklik pospolity <i>Geum urbanum</i> 10% niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> 10-35% tojeść rozesłana <i>Lysimachia nummularia</i> 10% kłosownica leśna <i>Bracypodium sylvaticum</i> 10% jeżyna popielica <i>Rubus caesius</i> 35% fiołek wonny <i>Viola odorata</i> 10%		
Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	a1 klon jawor <i>Acer pseudoplatanus</i> 5% a2 klon jawor <i>Acer pseudoplatanus</i> 5-10%		U1
Obce gatunki inwazyjne w runie i podszybie	c niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> 10-35%		U1
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	brak		FV
Martwe drewno	Ok. 20% miąższości żywego drzewostanu. Martwe drewno stojące i leżące olszy czarnej, klonu i jesionu		U1
Martwe drewno wielkowymiarowe (leżące lub stojące >3m długości i >50 cm średnicy)	brak		U1
Wiek drzewostanu	Starodrzew Udział drzew >100 lat: 80% Udział drzew >50 lat: 5%		FV
Pionowa struktura roślinności	Naturalna; dobrze rozwinięta warstwa krzewów i runa leśnego		U1
Naturalne odnowienie drzewostanu	<i>Acer campestre</i> 1-5% <i>Crataegus monogyna</i> 1-10% <i>Fraxinus excelsior</i> 1% <i>Acer pseudoplatanus</i> 1%		FV
Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskiwaniem drewna	brak		FV
Inne zniekształcenia	brak		FV
Perspektywy ochrony	W projekcie planu urządzenia lasu drzewostan przewidziany do zagospodarowania. Naturalne procesy powinny stopniowo unaturalniać strukturę. Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy.		
Ocena ogólna			
	U1		

Działalność człowieka				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Opis
160	Gospodarka leśna - ogólnie		-	Potencjalne wprowadzanie gatunków drzew iglastych oraz rodzimych spoza naturalnego zasięgu występowania i obcych geograficznie
166	Usuwanie martwych i umierających drzew		-	

T36

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe Ficario-Ulmetum
Nazwa stanowiska	
Typ stanowiska	
Zbiorowiska roślinne	<i>Quercus-Ulmetum</i>
Opis siedliska na stanowisku	Różnice wysokości 7m. Spadki terenu w kierunku wschodnim i zachodnim. W zdjęciu 3 obecność naturalnych wyniesień i obniżen terenu. Zdjęcia zlokalizowane w pobliżu szosy i słabo jeżdżonej drogi. Płat pocięty siecią zwierzęcych ścieżek. W sąsiedztwie nasadzenia świerka
Powierzchnia płatów siedliska	2,5 ha
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	
Wymiary transektu	10 x 200m
Wysokość n.p.m.	80-87
Raport roczny - informacje podstawowe	
Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	
Zagrożenia	Nieprawidłowa gospodarka leśna, zmiana stosunków wodnych. Eutrofizacja w wyniku zaśmiecania. Nielegalna wycinka drzew. Ekspansja niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i> , klonu jesionolistnego <i>Acer negundo</i> i kasztanowca zwyczajnego <i>Aesculus hippocastanum</i> z sąsiedztwa. Potencjalna pinetyzacja - zakwaszenie i zubożenie siedliska w związku z sąsiedztwem nasadzeń świerka. Geranietyzacja i fruticetyzacja.
Inne wartości przyrodnicze	Brak danych
Monitoring jest wymagany	Tak
Uzasadnienie	Nietypowy skład florystyczny siedliska. Wskazane jest monitorowanie tendencji dynamicznych siedliska
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Nie
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy
Data kontroli	08.08.2012
Uwagi	-
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcie fitosocjologiczne I	

<p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 24.240, E 17 16.893 Wysokość n.p.m.: max 87, min 87, śr 87m Powierzchnia zdjęcia: 100 m² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: a1 60%, a2 60%, b 40%, c 85%, d 30% Wysokość warstw: a1 25 m, a2 20 m, b 5 m, c max 1m średnio 0,4 m Gatunki: warstwa a1: <i>Acer pseudoplatanus</i> 3, <i>Alnus glutinosa</i> 2 a2: <i>Acer pseudoplatanus</i> 3, <i>Fraxinus excelsior</i> 1 b: <i>Acer pseudoplatanus</i> 3, <i>Fraxinus excelsior</i> +, <i>Prunus spinosa</i> r, <i>Ribes schlehtendali</i> +, <i>Sambucus nigra</i> 2 c: <i>Acer pseudoplatanus</i> +, <i>Aegopodium podagraria</i> 5, <i>Alliaria petiolata</i> +, <i>Ficaria verna</i> +, <i>Fraxinus excelsior</i> +, <i>Galeopsis pubescens</i> +, <i>Galium aparine</i> 1, <i>Impatiens parviflora</i> 2, <i>Ribes schlehtendali</i> +, <i>Stachys sylvatica</i> +, <i>Urtica dioica</i> 1, <i>Viola odorata</i> + d: <i>Eurynchium</i> sp. 3</p>
Zdjęcie fitosocjologiczne II
<p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 24.220, E 17 16.963 Wysokość n.p.m.: max 80, min 80, śr 80 m Powierzchnia zdjęcia: 100 m² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: a1 60%, a2 30%, b 50%, c 60%, d 15% Wysokość warstw: a1 28 m, a2 17 m, b 4 m, c max 1 m średnio 0,7 m Gatunki: warstwa a: <i>Alnus glutinosa</i> 2, <i>Fraxinus excelsior</i> 3 a2: <i>Acer negundo</i> 3 b: <i>Acer negundo</i> 3, <i>Padus avium</i> +, <i>Sambucus nigra</i> 2, <i>Ulmus</i> sp. + c: <i>Acer pseudoplatanus</i> 1, <i>Alliaria petiolata</i> 1, <i>Arctium</i> sp. r, <i>Cardamine amara</i> +, <i>Chaerophyllum temulum</i> 2, <i>Ficaria verna</i> ob., <i>Fraxinus excelsior</i> 1, <i>Galeopsis pubescens</i> +, <i>Galium aparine</i> 2, <i>Geranium robertianum</i> 2, <i>Geum urbanum</i> 2, <i>Glechoma hederacea</i> +, <i>Humulus lupulus</i> +, <i>Impatiens parviflora</i> 3, <i>Lysimachia nummularia</i> +, <i>Myosoton aquaticum</i> 1, <i>Padus avium</i> +, <i>Poa trivialis</i> 2, <i>Ranunculus repens</i> +, <i>Ribes schlehtendalii</i> +, <i>Rubus caesius</i> +, <i>Sambucus nigra</i> +, <i>Stachys sylvatica</i> +, <i>Urtica dioica</i> 2 d: <i>Eurynchium</i> sp. 2, <i>Plagiomnium undulatum</i> 2</p>
Zdjęcie fitosocjologiczne III
<p>Współrzędne geograficzne środka: 52 24.218, 17 17.057 Wysokość n.p.m.: max 82, min 81, śr 81,5m Powierzchnia zdjęcia: 100 m² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: a1 70%, a2 20%, b 25%, c 80% Wysokość warstw: a1 30 m, a2 18 m, b 4 m, c max 1 m średnio 0,5 m Gatunki: Warstwa a1: <i>Acer pseudoplatanus</i> 1, <i>Fraxinus excelsior</i> 3, <i>Quercus robur</i> 2 a2: <i>Acer pseudoplatanus</i> 1, <i>Ulmus glabra</i> 2 b: <i>Acer pseudoplatanus</i> 1, <i>Ribes schlehtendalii</i> +, <i>Sambucus nigra</i> +, <i>Ulmus glabra</i> 2 c: <i>Acer pseudoplatanus</i> 1, <i>Aegopodium podagraria</i> 2, <i>Alliaria petiolata</i> 1, <i>Brachypodium sylvaticum</i> 1, <i>Crataegus monogyna</i> +, <i>Euonymus europaea</i> +, <i>Ficaria verna</i> ob., <i>Fraxinus excelsior</i> 1, <i>Galium aparine</i> 1, <i>Geranium robertianum</i> +, <i>Geum urbanum</i> 2, <i>Humulus lupulus</i> +, <i>Impatiens parviflora</i> 4, <i>Padus avium</i> +, <i>Populus alba</i> +, <i>Ribes schlehtendalii</i> +, <i>Rubus caesius</i> 1, <i>Stachys sylvatica</i> +, <i>Ulmus glabra</i> +, <i>Urtica dioica</i> +, <i>Viola odorata</i> +</p>
Zdjęcie fitosocjologiczne IV
<p>Współrzędne geograficzne środka: N 52 24.215, E 17 17.048 Wysokość n.p.m.: max 87, min 87, śr 87 m Powierzchnia zdjęcia: 100 m² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: a1 80%, a2 20%, b 40%, c 40%, Wysokość warstw: a1 27 m, a2 17 m, b 4 m, c max 0,6 m średnio 0,2 m Gatunki: Warstwa a1: <i>Quercus robur</i> 2, <i>Acer pseudoplatanus</i> 4 a2: <i>Acer pseudoplatanus</i> 1, <i>Ulmus glabra</i> 2 b: <i>Acer pseudoplatanus</i> 2, <i>Ulmus glabra</i> 3, <i>Sambucus nigra</i> + c: <i>Impatiens parviflora</i> 1, <i>Aegopodium podagraria</i> 1, <i>Fraxinus excelsior</i> 2, <i>Alliaria petiolata</i> 1, <i>Acer pseudoplatanus</i> 2, <i>Geranium robertianum</i> +, <i>Ulmus glabra</i> 2, <i>Acer negundo</i> +, <i>Euonymus europaea</i> +</p>

Transekt		
Parametry/wskaźniki	Wartość parametru/wskaźnika	Ocena parametru/wskaźnika
Powierzchnia siedliska	8,2 ha	U1
Gatunki charakterystyczne	???brak jednoznacznych danych w metodyce	U1
Gatunki dominujące	a1 klon jawor <i>Acer pseudoplatanus</i> 35-60% olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> 10% jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i> 35% dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> 10% a2 klon jawor <i>Acer pseudoplatanus</i> 35% klon jesionolistny <i>Acer negundo</i> 30% wiąz górski <i>Ulmus glabra</i> 15% b klon jawor <i>Acer pseudoplatanus</i> 10-35% dziki bez czarny <i>Sambucus nigra</i> 15% klon jesionolistny <i>Acer negundo</i> 30% wiąz górski <i>Ulmus glabra</i> 15%-35% c podagrycznik pospolity <i>Aegopodium podagraria</i> 10-70% niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> 15-60% świerżbek gajowy <i>Chaerophyllum temulum</i> 10% przytulia czepna <i>Galium aparine</i> 10% bodziszek cuchnący <i>Geranium robertianum</i> 10% kuklik pospolity <i>Geum urbanum</i> 10% wiechlina zwyczajna <i>Poa trivialis</i> pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> 10% jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i> 10% klon jawor <i>Acer pseudoplatanus</i> 10% wiąz górski <i>Ulmus glabra</i> 15%	U1
Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	a1 klon jawor <i>Acer pseudoplatanus</i> 35% a2 klon jawor <i>Acer pseudoplatanus</i> 5-35% klon jesionolistny <i>Acer negundo</i> 30%	U1
Obce gatunki inwazyjne w runie i podszycie	a2 klon jesionolistny <i>Acer negundo</i> 30% c niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> 15-60%	U1
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	podagrycznik pospolity <i>Aegopodium podagraria</i> 10-70%	U1
Martwe drewno	Ok. <5% miąższości żywego drzewostanu. Martwe drewno stojące i leżące olszy czarnej, klonu i jesionu oraz krzewów	U1
Martwe drewno wielkowymiarowe (leżące lub stojące >3m długości i >50 cm średnicy)	brak	U1
Wiek drzewostanu	Starodrzew Udział drzew >100 lat: 70% Udział drzew >50 lat: 15%	FV
Pionowa struktura roślinności	Drzewostan miejscami rozluźniony, a struktura	U1

	pionowa i przestrzenna zaburzona			
Naturalne odnowienie drzewostanu	<i>Acer pseudoplatanus</i> 1-30% <i>Fraxinus excelsior</i> 1-5% <i>Padus avium</i> 1% <i>Ulmus glabra</i> 1-10%		FV	
Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskiwaniem drewna	brak		FV	
Inne zniekształcenia	Geranietyzacja i fruticetyzacja. Ślady po dawnych wykopach.		FV	
Perspektywy ochrony	W projekcie planu urządzenia lasu drzewostan przewidziany do zagospodarowania. Naturalne procesy powinny stopniowo unaturalniać strukturę. Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy.			
Ocena ogólna				
	U1			
Działalność człowieka				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Opis
160	Gospodarka leśna - ogólnie		-	Potencjalne wprowadzanie gatunków drzew iglastych oraz rodzimych spoza naturalnego zasięgu występowania i obcych geograficznie
164	Wycinka lasu		-	
166	Usuwanie martwych i umierających drzew		-	

T38

Karta obserwacji siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Stanowisko - informacje podstawowe	
Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe Ficario-Ulmetum
Nazwa stanowiska	
Typ stanowiska	
Zbiorowiska roślinne	<i>Querco-Ulmetum</i>
Opis siedliska na stanowisku	Przeważa teren płaski. Różnice wysokości rzędu 3 m. Niewielkie spadki w kierunku południowo-zachodnim. Zdjęcie 1 wykonane na zejściu się dwóch drobnych cieków wodnych. Zdjęcie 3 zlokalizowane 15 m od cieku. Teren pocięty siecią rowów odwadniających. Przez płat przebiega zwierzęca ścieżka. W sąsiedztwie nasadzenia sosnowe i robinie oraz pola uprawne. Drzewostan miejscami rozluźniony. Zdjęcie III nawiązuje do żywej buczyny.
Powierzchnia płatów siedliska	8,2 ha
Obszar Natura 2000	Dolina Cybiny
Inne obszary chronione, na których znajduje się stanowisko	Nie
Zarządzający terenem	
Wymiary transektu	10 x 200m
Wysokość n.p.m.	103-106
Raport roczny - informacje podstawowe	

Rok	2012
Typ monitoringu	Szczegółowy
Koordynator	
Dodatkowi koordynatorzy	
Zagrożenia	Nieprawidłowa gospodarka leśna, zmiana stosunków wodnych. Eutrofizacja w wyniku zaśmiecania. Nielegalna wycinka drzew. Ekspansja niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i> . Potencjalna pinetyzacja - zakwaszenie i zubożenie siedliska w związku z sąsiedztwem nasadzeń sosnowych.
Inne wartości przyrodnicze	Brak danych
Monitoring jest wymagany	Tak
Uzasadnienie	Nietypowy skład florystyczny siedliska. Wskazane jest monitorowanie tendencji dynamicznych siedliska
Wykonywane zabiegi ochronne i ocena ich skuteczności	Nie
Propozycje wprowadzenia działań ochronnych	Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy
Data kontroli	08.08.2012
Uwagi	-
Stan ochrony siedliska przyrodniczego na stanowisku	
Zdjęcie fitosocjologiczne I	
Współrzędne geograficzne środka: N 52 23.657, E 17 18.808 Wysokość n.p.m.: max 103, min 103, śr 103 m Powierzchnia zdjęcia: 100 m ² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: a 55%, b 70%, c 50%, d 10% Wysokość warstw: a 25 m, b 6 m, c max 0,6 m średnio 0,3 m Gatunki: warstwa a: <i>Alnus glutinosa</i> 3, <i>Quercus robur</i> 2 b: <i>Corylus avellana</i> 4, <i>Sambucus nigra</i> 2 c: <i>Aegopodium podagraria</i> 2, <i>Ajuga reptans</i> +, <i>Alliaria petiolata</i> +, <i>Anthriscus sylvestris</i> +, <i>Asarum europaeum</i> 2, <i>Brachypodium sylvaticum</i> 2, <i>Carduus crispus</i> r, <i>Carpinus betulus</i> r, <i>Cornus sanguinea</i> +, <i>Dactylis aschersoniana</i> +, <i>Euonymus europaea</i> +, <i>Fraxinus excelsior</i> +, <i>Geum urbanum</i> 1, <i>Glechoma hederacea</i> 1, <i>Lamium maculatum</i> +, <i>Lapsana communis</i> +, <i>Moehringia trinervia</i> +, <i>Mycelis muralis</i> +, <i>Paris quadrifolia</i> +, <i>Rhamnus cathartica</i> +, <i>Rubus caesius</i> +, <i>Sambucus nigra</i> 1, <i>Sanicula europaea</i> +, <i>Stachys sylvatica</i> 2, <i>Ulmus glabra</i> +, <i>Urtica dioica</i> +, <i>Viburnum opulus</i> + d: <i>Eurynchium sp.</i> 2	
Zdjęcie fitosocjologiczne II	
Współrzędne geograficzne środka: N 52 23.642, E 17 18.896 Wysokość n.p.m.: max 103, min 103, śr 103 m Powierzchnia zdjęcia: 100 m ² Nachylenie i ekspozycja: brak Zwarcie warstw: a 55%, b 25%, c 95%, d znikome Wysokość warstw: a 23 m, b 5 m, c max 1,7 m średnio 0,6 m Gatunki: warstwa a: <i>Alnus glutinosa</i> 3, <i>Quercus robur</i> 2 b: <i>Corylus avellana</i> 2, <i>Crataegus monogyna</i> +, <i>Fraxinus excelsior</i> +, <i>Padus avium</i> +, <i>Rhamnus cathartica</i> +, <i>Sambucus nigra</i> 1, <i>Ulmus glabra</i> + c: <i>Aegopodium podagraria</i> 2, <i>Alliaria petiolata</i> +, <i>Anthriscus sylvestris</i> 1, <i>Asarum europaeum</i> 2, <i>Brachypodium sylvaticum</i> 2, <i>Carduus crispus</i> +, <i>Carex sylvatica</i> +, <i>Chaerophyllum temulum</i> +, <i>Circaea lutetiana</i> +, <i>Cirsium oleraceum</i> 2, <i>Cornus sanguinea</i> +, <i>Corylus avellana</i> +, <i>Crataegus monogyna</i> +, <i>Ficaria verna</i> ob., <i>Fraxinus excelsior</i> +, <i>Galeopsis pubescens</i> +, <i>Geranium robertianum</i> +, <i>Geum urbanum</i> 1, <i>Glechoma hederacea</i> 1, <i>Lamium maculatum</i> +, <i>Maianthemum bifolium</i> +, <i>Moehringia trinervia</i> +, <i>Mycelis muralis</i> +, <i>Oxalis acetosella</i> +, <i>Paris quadrifolia</i> +, <i>Rhamnus cathartica</i> +, <i>Rubus caesius</i> 2, <i>Sanicula europaea</i> +, <i>Stachys sylvatica</i> 1, <i>Taraxacum officinale</i> +, <i>Urtica dioica</i> 1, <i>Viburnum opulus</i> + d: <i>Eurynchium sp.</i> +	
Zdjęcie fitosocjologiczne III	

Współrzędne geograficzne środka: N 52 23.674, E 17 18.967
Wysokość n.p.m.: max 106, min 106, śr 106 m
Powierzchnia zdjęcia: 100 m²
Nachylenie i ekspozycja: brak
Zwarcie warstw: a1 80%, a2 20%, c 5%
Wysokość warstw: a1 28 m, a2 20 m, c max 0,4 m średnio 0,15 m
Gatunki:
Warstwa a1: *Fagus sylvatica* 5
a2: *Carpinus betulus* 2
c: *Acer campestre* +, *Aegopodium podagraria* +, *Alliaria petiolata* +, *Anemone nemorosa* +, *Brachypodium sylvaticum* +, *Carpinus betulus* +, *Corylus avellana* +, *Crataegus monogyna* +, *Euonymus europaea* +, *Fagus sylvatica* +, *Festuca gigantea* +, *Fraxinus excelsior* +, *Geranium robertianum* +, *Geum urbanum* +, *Impatiens parviflora* +, *Lapsana communis* +, *Matricaria maritima* +, *Moehringia trinervia* +, *Mycelis muralis* +, *Rubus caesius* +, *Rubus idaeus* +, *Sambucus nigra* +, *Sanicula europaea* +, *Scrophularia nodosa* +, *Sorbus aucuparia* r, *Stachys sylvatica* +, *Ulmus sp.* +, *Urtica dioica* +, *Viola reichenbachiana* +

Transekt		
Parametry/wskaźniki	Wartość parametru/wskaźnika	Ocena parametru/wskaźnika
Powierzchnia siedliska	8,2 ha	U1
Gatunki charakterystyczne	???brak jednoznacznych danych w metodyce	U1
Gatunki dominujące	a olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i> 30% dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> 10% a1 buk zwyczajny <i>Fagus sylvatica</i> 80% a2 grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i> 15% b leszczyna pospolita <i>Corylus avellana</i> 10-60% dziki bez czarny <i>Sambucus nigra</i> 10% c podagrycznik pospolity <i>Aegopodium podagraria</i> 10% kopytnik pospolity <i>Asarum europaeum</i> 10% kłosownica leśna <i>Brachypodium sylvaticum</i> 10% czyściec leśny <i>Stachys sylvatica</i> 15% ostrożeń warzywny <i>Cirsium oleraceum</i> 10% jeżyna popielica <i>Rubus caesius</i> 10%	FV
Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	brak	FV
Obce gatunki inwazyjne w runie i podszycie	c niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> 1%	U1
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	brak	FV
Martwe drewno	Ok. 10% miąższości żywego drzewostanu. Martwe drewno stojące i leżące olszy czarnej, graba i buka oraz krzewów	U1
Martwe drewno wielkowymiarowe (leżące lub stojące >3m długości i >50 cm średnicy)	2/ha	U1
Wiek drzewostanu	Starodrzew Udział drzew >100 lat: 90% Udział drzew >50 lat: 5%	FV
Pionowa struktura roślinności	Naturalna; zróżnicowana; dobrze rozwinięta	U1

	warstwa krzewów i runa leśnego. Drzewostan miejscami rozluźniony, a struktura zaburzona			
Naturalne odnowienie drzewostanu	<i>Fraxinus excelsior</i> 1% <i>Ulmus glabra</i> 1% <i>Padus avium</i> 1% <i>Acer campestre</i> 1% <i>Fagus sylvatica</i> 1% <i>Ulmus sp.</i> 1%		FV	
Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskiwaniem drewna	brak		FV	
Inne zniekształcenia	brak		FV	
Perspektywy ochrony	W projekcie planu urządzenia lasu drzewostan przewidziany do zagospodarowania. Naturalne procesy powinny stopniowo unaturalniać strukturę. Wyłączenie z zagospodarowania jako las wodo- i glebochronny, stały monitoring naukowy.			
Ocena ogólna				
	U1			
Działalność człowieka				
Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Opis
160	Gospodarka leśna - ogólnie		-	Potencjalne wprowadzanie gatunków drzew iglastych oraz rodzimych spoza naturalnego zasięgu występowania i obcych geograficznie
164	Wycinka lasu		-	
166	Usuwanie martwych i umierających drzew		-	

2.12. Gatunek chroniony - różanka *Rhodeus sericeus amarus*

Na podstawie badań terenowych przeprowadzonych w terminie 10–22 września stwierdzono występowanie różanki jedynie na 1 stanowisku na rzece Cybinie przepływającej przez obszar Natura 2000 Dolina Cybiny PLH300038.

Lokalizacja GPS N 52°26'47.25" E 17°7'39.39"

Data :11.09.2012

Autor: Piotr Klimaszyk

Opis stanowiska: 100 metrowy odcinek Cybiny poniżej mostu drogowego w miejscowości Uzarzewo, ok. 100 m poniżej Jeziora Uzarzewskiego.

Charakterystyka siedliska gatunku na stanowisku: niewielka rzeka nizinna, koryto rzeczne w obrębie stanowiska silnie zróżnicowane ze względu na obecność przepustu pod mostem drogowym. W strefie tuż poniżej mostu szerokość koryta 15 m szybko zwężające się do szerokości ok. 2 m. Ze względu na niski stan wód w okresie badań przepływ silnie ograniczony (jedynie silniejszy przepływ poniżej przepustu. Głębokość średnia 0.8 maksymalna na stanowisku 1.4 m.

Znaczne zróżnicowanie mikrosiedlisk: fragmenty z niemal stagnującą wodą silnie zarośnięte przez hydromakrofity (dominacja helofitów) z organicznymi osadami obok odcinków szybciej płynących mineralnym podłożem.

Różanka z Cybiny złapana poniżej mostu drogowego w Uzarzewie

PARAMETR/wskaźnik	Wartość/opis		Ocena
Liczebność różanki (zagęszczenie)	0.26 os./m²		FV
STRUKTURA wielkości (wieku) osobników	Osobniki młode (JUV+YOY) stanowiły 11% odłowionych		U1
Stopień porośnięcia wody (linii brzegowej) przez roślinność	90%		FV
Względna liczebność małży skójkowatych	0.09 os./m²		U1
Ogólna ocena hydromorfologiczna cieków wg RDW	Charakter i modyfikacja brzegów	3 Brzegi fragmentami odbiegają od stanu naturalnego, odcinkami profilowane i umacniane U1	U1
	Charakterystyka przepływu	3 Przepływ zróżnicowany, szybki przy przepuszczeniu pod mostem	
	Substrat denny	3 Dominuje materiał mineralny (piasek) z resztkami cegieł i kamieni pozostałymi w nurcie po budowie mostu. W zastoiskach gromadzi się osad organiczny U1	
	Ciągłość cieków	1.7 Brak progów na cieku utrudniających migrację 10 km od stanowiska FV	
	Mobilność koryta	3 Częściowo ograniczona przez zabudowę hydrotechniczną U1	
	Geometria koryta	3 Koryto sinusoidalne, w niewielkim fragmencie zmienione przez zabudowę i umocnione U1	
PERSPEKTYWY OCHRONY			U1
OCENA OGÓLNA			U1

Wskaźniki kardynalne pogrąbiono

Stanowisko stabilne ze względu na obecność licznej populacji małży Unionidae niezbędnych różnice do rozrodu oraz w miarę stabilne warunki hydrologiczne (stabilizujące oddziaływanie Jeziora Uzarzewskiego na pobliski odcinek Cybiny). Populacja różanki w tym odcinku rzeki jest także zasilana poprzez migracje osobników z licznej populacji występującej w Jeziorze Uzarzewskim

Lista najważniejszych aktualnych i przewidywanych oddziaływań (zagrożeń) na gatunek i jego siedlisko na badanym stanowisku

Aktualne oddziaływania

Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Syntetyczny opis
220	Wędkarstwo	C	-	Gatunek w niewielkim stopniu jest

				obiektem zainteresowania wędkarzy. Mało atrakcyjne stanowisko
420	Odpady, ścieki komunalne	B	-	Stanowisko zlokalizowane blisko zabudowań mieszkalnych.
852	Modyfikowanie prądów rzecznych	C	+	Przepust pod drogą powoduje miejscowe przyspieszenie prądu rzeki co zapobiega zamulaniu dna
952	Eutrofizacja	B	-	Wzrost produkcji pierwotnej i sedimentacji materii organicznej, deficyty tlenu

Zagrożenia (przyszłe przewidywane oddziaływania)

Kod	Nazwa działalności	Intensywność	Wpływ	Syntetyczny opis
403	Zabudowa rozproszona	B	-	Zabudowa terenów nadrzecznych
420	Odpady, ścieki komunalne	B	-	Wzrost ilości deponowanych odpadów
952	Eutrofizacja	B	-	Wzrost żyzności wód w wyniku antropopresji

Stwierdzono także populację różanki w Jeziorze Uzarzewskim
Lokalizacja GPS N 52°26'54.27" E 17°7'59.42"

Data :12.09.2012

Ze względu na brak metodyki dotyczącej monitoringu różanki w wodach stagnujących nie można ocenić stanu populacji tego gatunku w jeziorze. Jednak duży udział osobników młodocianych (l.t.< 4cm) w odłowach (30%), znaczna ilość małży Unionidae występujących w zbiorniku (są one warunkiem *sine qua non* występowania różanki) oraz stosunkowo dobra jakość wody wskazują na to że stan populacji gatunku w jeziorze można uznać za właściwy.

W roku 2010 podczas Monitoringu gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000 wyznaczono stanowisko monitoringu różanki w obrębie obszaru Natura 2000 Dolina Cybiny. Jest to stanowisko zlokalizowane na rzece Cybinie w okolicach Miasta Swarzędz. Na podstawie przeprowadzonych w 2010 roku badań stan populacji różanki oceniono na niezadawalający U1 – populacja charakteryzowała się niewielkim zagęszczeniem i niewłaściwą strukturą wiekową. Także stan siedliska oceniono jako zły U2. W trakcie obecnych badań nie odnotowano na odcinku rzeki w okolicy Swarzędza różanki. Przyczyną zaniku populacji tego gatunku na stanowisku może być spowolnienie przepływu w rzece wynikające z długotrwałej suszy i silne zanieczyszczenie rzeki co sumarycznie dało drastyczne deficyty tlenu w wodzie (ok. 1mg O₂/l – Gołdyn inf. ustna).